

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
MURSKA SOBOTA**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

GORNJA RADGONA

2024 - 2033

PREDLOG

Štev.: 13-03 / 2024

KAZALO PREGLEDNIC IN GRAFIKONOV	5
1 SPLOŠNI OPIS GOSPODARSKE ENOTE	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief	5
1.1.3 Podnebne značilnosti	5
1.1.4 Hidrološke razmere	6
1.1.5 Matična podlaga in tla	6
1.1.6 Krajinski tip, gozdnatost	7
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	8
1.1.8 Živalski svet	9
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	11
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	11
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	13
1.5 DRUGE DEJAVNOSTI V PROSTORU	14
1.5.1 Lovstvo	14
1.5.2 Kmetijstvo	14
1.5.3 Poselitev	15
1.5.4 Infrastruktura	15
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	15
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	15
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	15
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	16
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	17
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	18
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	32
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	39
3 OPIS STANJA GOZDOV	40
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	40
3.2 LESNA ZALOGA	41
3.3 PRIRASTEK	43
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	43
3.5 TIPI DREVESNE SESTAVE SESTOJEV	44
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	45
3.7 KAKOVOST DREVJA	45
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	46
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	46
3.10 ODMRLO DREVJE	47
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	48
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	48
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	49
4.2.1 Posek	51
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	55
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	56
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	57
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 - 2023	57
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014 - 2023	57
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	59
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	59
5.1.1 Površina	59
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	59
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	61
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	61
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	62

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI	63
6.1 SPLOŠNI CILJI	63
6.2 USMERITVE	64
6.2.1 Splošne usmeritve.....	64
6.2.1.1 Območja gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek	66
6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....	66
6.2.3 Usmeritve za izboljšanje življenjskih razmer prstoživečih živali.....	91
6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	93
6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	93
6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti	94
6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	95
6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	97
6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	98
6.2.10 Posebne usmeritve za zasebne gozdove	98
6.3 UKREPI.....	100
6.3.1 Možni posek	100
6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	101
6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prstoživečih živali	102
6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	103
6.3.5 Graditev gozdnih prometnic.....	103
7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	104
8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	105
9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI.....	107
9.1 UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	107
9.1.1 Rastiščnogojitveni razred 00110 DOBOVJA	108
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 00130 ČRNOJELŠEVJA.....	116
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 00140 KISLOLJUBNA GRADNOVA.....	123
BELOGABROVJA.....	123
9.2.4 Rastiščnogojitveni razred 00150 KISLOLJUBNO GRADNOVO BUKOVJE	130
9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 00170 PREDPANONSKO PODGORSKO BUKOVJE	138
9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 00310 OBREČNI GOZDOVI MEHKIH LISTAVCEV	145
IN ROBINIJE	145
10 LITERATURA.....	153
11 NAČRT SO IZDELALI	155
12 PRILOGE	156
13 PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	157
13.1 STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	157
13.2 VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	157
13.2a Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje,	157
vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	157
13.2b Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti	157
med različnimi funkcijami gozda	157
13.3 INTENZIVNOST GOSPODARJENJA.....	158
13.4 OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	158
13.5 GOZDOVI ZA SANACIJO.....	159
13.6A OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI	159
13.6B OBMOČJA GOZDOV POMEMBNA ZA OHRANITEV BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI	159
13.7 VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	159
13.8 OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	161
13.9. PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV	161
V GOZDNEM PROSTORU	161
13.9a Odprtost gozdov s prometnicami.....	161
13.9b Območja, ki niso zadostno odprta s cestami	161
13.9c Območja, ki niso zadostno odprta z vlakami.....	161

KAZALO PREGLEDNIC IN GRAFIKONOV

PREGLEDNICA 1/D-KO: POVRŠINA GOZDOV PO KATASTRSKIH OBČINAH TER LOKALNIH SKUPNOSTIH	3
PREGLEDNICA 1A/D : POVRŠINA GOZDNEGA PROSTORA IN STRUKTURA NEGOZDNIH POVRŠIN	7
PREGLEDNICA 2/D-GZ: POVRŠINA GOZDNIH RASTIŠČNIH TIPOV	9
PREGLEDNICA 3/LP: POVRŠINA GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	11
PREGLEDNICA 4/LS: POSESTNA SESTAVA ZASEBNIH GOZDOV (S SOLASTNIKI).....	11
PREGLEDNICA 5/SPR: SPRAVILNE RAZMERE (POTENCIALNE VRSTE SPRAVILA).....	12
PREGLEDNICA 6/D-C: ODPRTOST GOZDOV S CESTAMI	12
PREGLEDNICA 7/P: PREBIVALSTVO PO OBČINAH.....	13
PREGLEDNICA 8/D-LD PREGLED LOVIŠČ	14
PREGLEDNICA 9: ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	16
PREGLEDNICA 10/D-F: POVRŠINE GOZDNEGA PROSTORA S POUČENIMI FUNKCIJAMI ...	17
PREGLEDNICA 11/1: ZAVAROVANA OBMOČJA VEZANA NA GOZDNE POVRŠINE ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA	20
PREGLEDNICA 11/2: EPO OBMOČJA VEZANA NA GOZDNE POVRŠINE ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA	21
PREGLEDNICA 11/3: POSEBNA VARSTVENA OBMOČJA NATURA 2000	23
PREGLEDNICA 11/4: HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNE POVRŠINE ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA	24
PREGLEDNICA 11/5: KVALIFIKACIJSKE VRSTE VEZANE NA GOZDNE POVRŠINE ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA	25
PREGLEDNICA 12A: PREGLED NARAVNIH VREDNOT V GGE GORNJA RADGONA	34
PREGLEDNICA 12B: SEZNAM OBJEKTOV KULTURNE DEDIŠČINE	36
PREGLEDNICA 13/D-KL: GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV IN NJIHOVA STRUKTURA PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH (HA)	40
PREGLEDNICA 14/KGR: GOZDNI RASTIŠČNI TIPI PO GOSPODARSKIH KATEGORIJAH GOZDOV IN RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	40
PREGLEDNICA 15/LZ1: LESNA ZALOGA IN NJENA SESTAVA PO SKUPINAH DREVESNIH VRST IN DEBELINSKIH RAZREDIH	41
PREGLEDNICA 16/D-LZL: LESNA ZALOGA GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH	42
PREGLEDNICA 17/D-LZU: NAČIN UGOTAVLJANJA LESNE ZALOGE	42
PREGLEDNICA 18/PR1: LETNI PRIRASTEK IN NJEGOVA SESTAVA PO DEBELINSKIH RAZREDIH	43
PREGLEDNICA 19/D-PL: LETNI PRIRASTEK PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	43
PREGLEDNICA 20/RF1/P: POVRŠINE IN ZNAČILNOSTI RAZVOJNIH FAZ OZ. ZGRADBA SESTOJEV	43
PREGLEDNICA 21/D-POM: SESTAVA PODMLADKA PO SKUPINAH DREVESNIH VRST	44
PREGLEDNICA 22/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV	44
PREGLEDNICA 23/D-DS: TIPI DREVESNE SESTAVE GOZDOV	44

PREGLEDNICA 24/OHR: OHRANJENOST PO GOSPODARSKIH KATEGORIJAH GOZDOV	45
PREGLEDNICA 25/K: KAKOVOST DREVJA	45
PREGLEDNICA 26/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	46
PREGLEDNICA 27: OCENA GOSTOTE OSEBKOV NA HEKTAR IN DELEŽ POŠKODOVANIH OSEBKOV 2020 V PE SLOV.GORICE	46
PREGLEDNICA 28/OD: ODMRLO DREVJE V GGE	47
PREGLEDNICA 29/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA PO UREDITVENIH OBDOBJIH	51
PREGLEDNICA 30A/P-GGE: REALIZACIJA POSEKA V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	51
PREGLEDNICA 31/D-PL1: REALIZACIJA POSEKA PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH	52
PREGLEDNICA 32/VP: POSEK PO VRSTAH POSEKA IN LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	52
PREGLEDNICA 33/PDV: POSEK PO SKUPINAH DREVESNIH VRST.....	53
PREGLEDNICA 34/PDR: POSEK PO DEBELINSKIH RAZREDIH	54
PREGLEDNICA 35/D/OGDL : OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA PO OBLIKAH LASTNIŠTVA IN SKUPAJ V GGE.....	55
PREGLEDNICA 36/D-KRC: KRČITVE GOZDOV V UREDITVENEM OBDOBJU 2014 DO 2023 PO NAMENU.....	57
PREGLEDNICA 37/D-GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1973 DO 2023	59
PREGLEDNICA 38/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V % OD LESNE ZALOGE) V OBDOBJU 1973 DO 2023	59
PREGLEDNICA 39/GFX: INDEKSI RAZVOJA LESNE ZALOGE, PRIRASTKA IN MOŽNEGA POSEKA (V %).....	60
PREGLEDNICA 40/D-KON: KONTROLNI IZRAČUN LESNE ZALOGE	60
PREGLEDNICA 41/D-SM: DELEŽ RAZVOJNIH FAZ V GGE IN PRIMERJAVA Z MODELNIM STANJEM.....	61
PREGLEDNICA 43: PREGLED OBJEKTOV KULTURNE DEDIŠČINE S PRIPADAJOČIMI USMERITVAMI.....	88
PREGLEDNICA 45: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA (V M ³).....	100
PREGLEDNICA 46: NGDL-NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	101
PREGLEDNICA 47: VRSTA IN KOLIČINA POTREBNEGA SADILNEGA MATERIALA	102
PREGLEDNICA 49/EP1: PRIKAZ PRIHODKA OD LESA (NETO)	105
PREGLEDNICA 50/EP2: PREGLED EKONOMIKE GOSPODARJENJA V GGE (VSA LASTNIŠTVA)	105
PREGLEDNICA 51-A/EP2: PREGLED EKONOMIKE GOSPODARJENJA V GGE (DRŽAVNI GOZD)	106
PREGLEDNICA 51-B/EP2: PREGLED EKONOMIKE GOSPODARJENJA V GOSPODARSKI ENOTI (ZASEBNI GOZD IN OSTALI)	106
PREGLEDNICA 52/LP: POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	108
PREGLEDNICA 53/D-GZ1: GOZDNO RASTIŠČNI TIPI V RGR.....	108
PREGLEDNICA 54/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	109
PREGLEDNICA 55/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGE PO SKUPINAH DREVESNIH VRST	109
PREGLEDNICA 56/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	109

PREGLEDNICA 57/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH	110
PREGLEDNICA 58/D-POM: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	110
PREGLEDNICA 59/K: KAKOVOST DREVJA	110
PREGLEDNICA 60/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	110
PREGLEDNICA 61/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	111
PREGLEDNICA 62/OGD: OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	111
PREGLEDNICA 63/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1993 DO 2023	111
PREGLEDNICA 64/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 1993 DO 2023.....	112
PREGLEDNICA 66/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	114
PREGLEDNICA 67/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA	115
PREGLEDNICA 68/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	115
PREGLEDNICA 69/LP:POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH	116
PREGLEDNICA 70/D-GZ1: GOZDNI RASTIŠČNI TIPI V RGR	116
PREGLEDNICA 71/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	116
PREGLEDNICA 72/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGЕ PO SKUPINAH DREVESNIH VRST.....	117
PREGLEDNICA 73/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	117
PREGLEDNICA 74/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH	117
PREGLEDNICA 75/ZNS: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	117
PREGLEDNICA 76/K: KAKOVOST DREVJA	118
PREGLEDNICA 77/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	118
PREGLEDNICA 78/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	118
PREGLEDNICA 79/OGD:OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	119
PREGLEDNICA 80/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1994 DO 2023	119
PREGLEDNICA 81/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 1994 DO 2023.....	119
PREGLEDNICA 83/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	122
PREGLEDNICA 84/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA	122
PREGLEDNICA 85/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	122
PREGLEDNICA 86/LP:POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH	123
PREGLEDNICA 87/D-GZ1: GOZDNO RASTIŠČNI TIPI V RGR.....	123
PREGLEDNICA 88/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	123
PREGLEDNICA 89/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGЕ PO SKUPINAH DREVESNIH VRST.....	124
PREGLEDNICA 90/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	124
PREGLEDNICA 91/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH	124

PREGLEDNICA 92/D-POM: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	124
PREGLEDNICA 93/K: KAKOVOST DREVJA	125
PREGLEDNICA 94/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	125
PREGLEDNICA 95/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	125
V RGR JE BILO REALIZIRANEGA DVE TRETJINI NAČRTOVANEGA POSEKA. PRI IGLAVCI (SMREKA) CELO PRESEŽEN.....	125
PREGLEDNICA 96/OGD: OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	125
PREGLEDNICA 97/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1993 DO 2023	126
PREGLEDNICA 98/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 1993 DO 2023.....	126
PREGLEDNICA 99/D-SM: DELEŽ RAZVOJNIH FAZ V RGR IN PRIMERJAVA Z MODELNIM STANJEM.....	127
PREGLEDNICA 100/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	129
PREGLEDNICA 101/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA.....	129
PREGLEDNICA 102/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	129
PREGLEDNICA 103/LP:POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	130
PREGLEDNICA 104/D-GZ1: GOZDNI RASTIŠČNI TIPI V RGR	130
PREGLEDNICA 105/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	130
PREGLEDNICA 106/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGE PO SKUPINAH DREVESNIH VRST	131
PREGLEDNICA 107/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	131
PREGLEDNICA 108/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH.....	131
PREGLEDNICA 109/ZNS: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	131
PREGLEDNICA 110/K: KAKOVOST DREVJA	132
PREGLEDNICA 111/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	132
PREGLEDNICA 112/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	132
PREGLEDNICA 113/OGD: OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	133
PREGLEDNICA 114/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1994 DO 2023	133
PREGLEDNICA 115/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 2004 DO 2013.....	134
PREGLEDNICA 116/D-SM: DELEŽ RAZVOJNIH FAZ V RGR IN PRIMERJAVA Z MODELNIM STANJEM.....	134
PREGLEDNICA 117/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	136
PREGLEDNICA 118/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA.....	137
PREGLEDNICA 119/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	137
PREGLEDNICA 120/LP:POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	138
PREGLEDNICA 121/D-GZ1: GOZDNE RASTIŠČNI TIPI V RGR	138
PREGLEDNICA 122/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	138

PREGLEDNICA 123/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGE PO SKUPINAH DREVESNIH VRST	139
PREGLEDNICA 124/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	139
PREGLEDNICA 125/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH.....	139
PREGLEDNICA 126/ZNS: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	139
PREGLEDNICA 127/K: KAKOVOST DREVJA	140
PREGLEDNICA 128/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	140
PREGLEDNICA 129/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	140
PREGLEDNICA 130/OGD:OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	141
PREGLEDNICA 131/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1994 DO 2014	141
PREGLEDNICA 132/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 1994 DO 2013.....	141
PREGLEDNICA 133/D-SM: DELEŽ RAZVOJNIH FAZ V RGR IN PRIMERJAVA Z MODELNIM STANJEM.....	142
PREGLEDNICA 134/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	144
PREGLEDNICA 135/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA.....	144
PREGLEDNICA 136/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	144
PREGLEDNICA 137/LP:POVRŠINE GOZDOV PO LASTNIŠKIH KATEGORIJAH.....	145
PREGLEDNICA 138/D-GZ1: GOZDNI RASTIŠČNI TIPI V RGR	145
PREGLEDNICA 139/D-LZ: LESNA ZALOGA IN NJENA STRUKTURA PO DEB. RAZREDIH TER LETNI PRIRASTEK.....	146
PREGLEDNICA 140/D-DV: SESTAVA LESNE ZALOGE PO SKUPINAH DREVESNIH VRST	146
PREGLEDNICA 141/D-OHR/P: OHRANJENOST GOZDOV PO KATEGORIJAH GOZDOV	146
PREGLEDNICA 142/ZNS: ZASNOVA, NEGOVANOST IN SKLEP SESTOJEV PO RAZVOJNIH FAZAH.....	147
PREGLEDNICA 143/DPOM: SESTAVA POMLADKA PO DREVESNIH VRSTAH	147
PREGLEDNICA 144/K: KAKOVOST DREVJA	147
PREGLEDNICA 145/PŠD: POŠKODOVANOST DREVJA.....	147
PREGLEDNICA 146/D-PGR: REALIZACIJA POSEKA IN NEIZKORIŠČENO DREVJE V RGR	148
PREGLEDNICA 147/OGD:OPRAVLJENA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA V RGR.....	148
PREGLEDNICA 148/GFR1: RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ V OBDOBJU 1994 DO 2014	148
PREGLEDNICA 149/GFR2: RAZVOJ GOZDOV V POGLEDU SESTAVE DREVESNIH VRST (V %) V OBDOBJU 1994 DO 2014.....	149
PREGLEDNICA 150/D-SM: DELEŽ RAZVOJNIH FAZ V RGR IN PRIMERJAVA Z MODELNIM STANJEM.....	149
PREGLEDNICA 151/D-UMP: TEMELJNI PODATKI ZA UTEMELJITEV VIŠINE MOŽNEGA POSEKA	151
PREGLEDNICA 152/MPVP: MOŽNI POSEK PO VRSTAH POSEKA.....	152
PREGLEDNICA 153/NGD: NAČRTOVANA GOJITVENA IN VARSTVENA DELA.....	152

GRAFIKON 1: STRUKTURA SEČENJ PO VRSTAH POSEKA PO LETIH VELJAVNOSTI NAČRTA .	54
GRAFIKON 2: PRIMERJAVA DEJANSKE (KORIGIRANE) IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	61
GRAFIKON 3: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	112
GRAFIKON 4: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	120
GRAFIKON 5: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	127
GRAFIKON 6: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	134
GRAFIKON 7: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	142
GRAFIKON 8: PRIMERJAVA DEJANSKE IN MODELNE STRUKTURE GOZDOV PO RAZVOJNIH FAZAH OZ. ZGRADBAH SESTOJEV	149

Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha) – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	4.169,85	1.896,02	79,39	6.145,26
Delež (%)	68	31	1	100

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	5.427,20	61	263	324	1,53	7,74	9,27	20,4	19,5	19,7	69
Gpn, ukrepi so dovoljeni	195,19	52	291	343	1,19	8,77	9,96	24,2	22,7	22,9	79,1
Varovalni gozdovi	522,87		229	229	0,01	6,82	6,83	27,7	25,7	25,7	86,2
Skupaj vsi gozdovi	6.145,26	56	261	317	1,39	7,69	9,08	20,5	20,1	20,2	70,4
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.899,96	66	281	347	1,63	8,19	9,82	18,1	17,5	17,6	62,2
Gpn, ukrepi so dovoljeni	73,13	56	300	356	1,13	8,54	9,67	9,6	12,4	12	44,1
Varovalni gozdovi	196,76		275	275	0,01	8,02	8,03	9,8	27,6	27,5	94,4
Skupaj vsi gozdovi	4.169,85	63	281	344	1,55	8,19	9,74	18	17,9	17,9	63,1
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	1.477,86	50	218	268	1,29	6,55	7,84	28,4	26,8	27,1	92,6
Gpn, ukrepi so dovoljeni	117,81	51	286	337	1,25	8,9	10,15	34,3	29,8	30,5	101,1
Varovalni gozdovi	300,35		201	201	0,01	6,11	6,12	39,6	25,6	25,6	84,4
Skupaj vsi gozdovi	1.896,02	42	220	262	1,08	6,63	7,71	28,8	26,8	27,2	92,2
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	49,38	22	225	247	0,54	7,42	7,96	12,5	11	11,2	34,5
Gpn, ukrepi so dovoljeni	4,25	22	298	320	0,55	9,01	9,56	9,8	12,6	12,4	41,6
Varovalni gozdovi	25,76		204	204	0,01	6,06	6,07	8,3	7	7	23,7
Skupaj vsi gozdovi	79,39	15	222	237	0,37	7,07	7,44	12,2	10	10,1	32,2

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami - D-F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	554,74	64	8,9	315,42	36	5	0	0	0	870,16
Hidrološka funkcija	218,99	8	3,5	2.532,9	92	41	0	0	0	2751,89
Funkcija ohranjanja bio. raznovrstnosti	629,74	32	10,1	1403,34	68	22	0	0	0	1997,37
Klimatska funkcija	390,76	100	5,5	0,0	0	0	0	0	0	390,76
Zaščitna funkcija	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0	0,0	55,29	98	1	0	0	0	56,29
Obrambna funkcija	190,62	100	3,1	0	0	0	0	0	0	190,62
Rekreacijska funkcija	0	0	0,0	42,82	100	1	0	0	0	42,82
Turistična funkcija	0	0	0,0	16,51	100	0	0	0	0	16,51
Funkcija varovanja naravnih vrednot	15,95	2	0,3	936,50	98	15	0	0	0	952,45
Funkcija varovanja kulturne dediščine	133,13	98	2	1,97	2,0	0	0	0	0	135,1
Poučna funkcija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Raziskovalna funkcija	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Estetska funkcija	15,01	11	0,2	127	89	2	0	0	0	142,01
Lesnoproizvodna funkcija	5.608,05	91	90,0	0	0	0	526,69	9	8	6.134,74
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	38,58	10	0,6	348,47	90	6	0	0	0	387,9
Lovnogospodarska funkcija	1,97	100	0,03	0	0	0	0	0	0	0

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah – NGDL

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha		14,86		14,86
Priprava tal	ha	24,53	162,95		187,48
Sadnja	ha	23,77	165,31	1,03	190,11
Naravni razvoj biotopov	m3	2,6	9,12		11,72
Obžetev	ha	98,07	1.060,24	4,92	1.163,23
Nega mladja	ha	15,51	62,16		77,67
Nega gošče	ha	41,34	196,97		238,31
Nega letvenjaka	ha	41,38	153,15		194,53
Nega drogovnjaka	ha	15,52	10,91		26,43
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	26,12	223,32		249,44
Premazi vršičkov	ha	0,5	44,31		44,81
Zaščita s tulci	kos	42.500	50.000		92.500
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	600			600
Zaščita mladja z ograjo	m	12.400	27.800		40.200
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		9.000,00		9.000,00
Obeleževanje sadik	kos		4.000,00		4.000,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m		750		750

1 SPLOŠNI OPIS GOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota (GGE) Gornja Radgona se nahaja na severozahodnem obrobju Panonske nižine. Razprostira se v smeri od severozahoda proti jugovzhodu. Na severozahodu se pri Cmureku začne Apaško polje, ki se ob reki Muri nadaljuje v Mursko ravnico. Južno od tega polja se razteza dolina Ščavnice, kjer se na levi strani dvigajo Radgonsko-Kapelske gorice, na desni strani pa osrednji del Slovenskih goric. Najvišja točka enote je Vratji vrh (380 m nadmorske višine), najnižja točka je na območju Hrastja-Mote (192 m nadmorske višine).

Gozdnogospodarska enota Gornja Radgona leži na območju štirih občin: Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra KO	Ime KO	Površina KO v GE (ha)	Površina gozda KO v GE (ha)
APAČE	0171	Vratji Vrh	77,14	42,04
	0172	Vratja Vas	233,55	48,82
	0173	Podgorje	135,58	56,36
	0174	Konjišče	609,92	161,79
	0175	Drobtinci	452,40	103,94
	0176	Grabe	215,92	126,84
	0177	Nasova	594,48	184,22
	0178	Žiberce	276,46	12,74
	0179	Žepovci	490,79	85,33
	0180	Črnci	660,45	163,54
	0181	Apače	444,22	192,03
	0182	Segovci	422,80	50,93
	0183	Lutverci	254,64	45,73
	0191	Plitvica	474,13	62,12
GORNJA RADGONA	0184	Gornja Radgona	213,45	40,79
	0186	Mele	299,91	88,26
	0187	Črešnjevci	496,46	85,50
	0188	Police	525,98	109,40
	0189	Hercegovščak	307,65	88,31
	0190	Lomanoše	258,15	76,13
	0192	Plitvički Vrh	168,17	68,75
	0193	Spodnja Ščavnica	971,46	252,19
	0194	Lastomerci	226,27	68,72
	0195	Zbigovci	274,11	101,89
	0196	Orehovski Vrh	177,36	83,80
	0197	Orehovci	324,73	82,96
	0203	Očeslavci	329,82	119,94
	0205	Stavešinci	337,33	88,34
	0206	Ivanjševci	556,03	187,14
	0207	Radvenci	276,83	64,02
	0208	Negova	745,99	340,50
	0209	Kunova	313,26	166,93
0210	Gornji Ivanci	298,62	123,02	
0211	Spodnji Ivanci	384,35	89,35	

SPLOŠNI OPIS

Občina	Šifra KO	Ime KO	Površina KO v GE (ha)	Površina gozda KO v GE (ha)
RADENCI	0198	Boračeva	268,45	78,64
	0199	Šratovci	205,20	41,72
	0200	Radenci	501,62	121,10
	0201	Rihtarovci	428,94	112,71
	0202	Kapelski Vrh	297,39	89,76
	0204	Janžev Vrh	272,14	58,55
	0212	Okoslavci	271,39	63,78
	0216	Hrašenski-Rački Vrh	99,33	13,14
	0217	Murščak	34,42	8,66
	0218	Hrastje-Mota	778,62	199,46
	0219	Murski Vrh	217,66	34,66
SVETI JURIJ	0213	Dragotinci	368,86	116,64
	0214	Rožički vrh	132,61	19,50
	0215	Stanetinci	268,82	125,10
	0220	Selišči	432,39	193,77
	0221	Slaptinci	534,16	87,88
	0222	Jamna	408,38	117,75
	0223	Blaguš	390,09	93,56
	0224	Grabonoš	502,54	184,17
	0225	Kraljevci	446,05	184,62
	0226	Sovjak	215,05	39,13
	0227	Terbegovci	383,39	165,93
	0228	Galušak	330,19	141,54
	0229	Kokolajnsčak	406,75	192,20
SKUPAJ			21017,11	6145,26

Legra gospodarske enote v GGO je prikazana na Karti 1.

1.1.2 Relief

Za GGE Gornja Radgona je značilen zelo razgiban relief, od ravnine (Apaško polje, Ščavniško polje) pa do zelo strmih pobočij z globokimi erozijskimi jarki. Za gričevnati del je značilno, da je zelo razčlenjen, prevladujejo daljši hrbti v smeri SZ-JV, od njih pa se v raznih smereh cepijo manjši stranski grebeni, ki prehajajo v ravnino oz. dolino.

Med najvišjo in najnižjo točko GGE je razlika le 188 m. Najvišja točka enote ne presega nadmorske višine 380 metrov, relativne višinske razlike se gibljejo med 50 in 150 metri.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Gozdnogospodarska enota spada v območje subpanonskega podnebja, ki prevladuje na severozahodnem obrobju velike Panonske nižine. Glavne značilnosti takšnega podnebja so zgodnje pomladi, vroča poletja in hladne zime.

Najbližja meteorološka postaja je v Murski Soboti, oddaljena približno 20 km od središča GGE. Povprečni izmerjeni meteorološki podatki o padavinah in temperaturah so zato primerljivi z razmerami v GGE.

Razpon dolgoletnega povprečja srednje letne temperature zraka znaša $10,2^{\circ}\text{C}$. Najhladnejši mesec je januar s povprečnimi temperaturami zraka $-0,7^{\circ}\text{C}$, najtoplejši pa julij z vrednostjo $20,5^{\circ}\text{C}$.

Letna količina padavin je med 850 in 900 mm. Največ padavin pade v avgustu 117 mm. Za ta čas so značilne termične nevihte, ki povzročajo močne nalive in točo. Najmanj padavin pade v mesecu februarju in marcu (35 do 50mm).

Značilne so temperaturne inverzije zraka, ki so posledica hladnega zraka, ki se zadržuje v nižinah, zlasti v poznih spomladanskih in jesenskih mesecih. Za rastlinstvo so nevarni pozni mrazovi v času cvetenja in olistanja. Padavine ob nizkih temperaturah v tem času predstavljajo v gozdovih nevarnost snegoloma. Največ padavin pade poleti (37 %), jeseni (27 %) in spomladi (21 %), minimum je pozimi (15 %). Približno 60 % vseh letnih padavin pade v vegetacijski dobi, kar je sicer ugodno za poljedelstvo. Kljub

ugodnemu razporedu padavin so le te vse pogosteje v obliki krajših, zelo intenzivnih nalivov ali neurij, ki povzročajo škodo.

Srednja temperatura zraka v vegetacijskem obdobju je 17,5^o C. V vegetacijski dobi pade od 420 do 550 mm padavin.

1.1.4 Hidrološke razmere

Največji vodotok v GGE je reka Mura, ki je v celotnem toku regulirana zato je njen prvotni vpliv na gozdove bistveno manjši kot je bil.

Enota je prepletena z razvejano mrežo manjših vodotokov, ki se izlivajo predvsem v Ščavnico, ki predstavlja drugi največji vodotok v GGE. Ščavnica je bila vzdolž svojega celotnega toka regulirana (izjema so ostanki stare struge). Vodni režim je zaradi tega močno spremenjen, predvsem je padel nivo podtalnice prav tako reka več ne poplavlja. Ščavniška dolina je prav tako bogata z mineralnimi vrelni (slatina). O pestrih hidroloških razmerah pričajo tudi številni izviri v gozdovih, velikokrat izkoriščani kot studenci za pitno vodo.

1.1.5 Matična podlaga in tla

a) Matična podlaga

V gričevnatem delu enote prevladujejo miocenski in pliocenski sedimenti: peščeni laporji, peščenjaki in skrilava glina.

Na prehodu gričevja v ravninski svet se nahajajo pleistocenski sedimenti, to so peščeni laporji, ki so pomešani s peskom. Nad tem se razprostira debelejša plast ilovice.

Holocenski sedimenti pa predstavljajo dolinske nanose potokov in hudournikov, ter najmlajše naplavine Mure v Murski ravnini. V dolinah ob potokih je navadno rumena, rjava in rdečkasta peščena glina ali ilovica.

b) Tla

Na prevladujočih nekarbonatnih kameninah se razvijajo srednje globoka in globoka tla, pretežno sveža ilovnata tla. Po grebenih so tla plitvejša in sušna s slabšimi fizikalnimi lastnostmi. V potencialno poplavnem območju tekočih voda se nahajajo naplavinska, globoka tla, kjer je zaradi izvedenih melioracijami višina podtalnice precej nižja od prvotne.

Tla so produkt matične podlage, podnebja ter vegetacije, ki se je na njih razvila. Delno ima vpliv na tla tudi človek s svojim načinom gospodarjenja. Na območju gospodarske enote so razviti naslednji tipi tal:

Psevdoglej

Pojavlja se v klimatskem okolju z vsaj enim letnim izrazito vlažnim in enim suhim obdobjem, ki je običajno poleti. Naravna rastlinska odeja je hrastovo gabrov gozd (dobrava), ki je v veliki meri izkrčen za kmetijske namene. Osnovna kmetijska raba je travnik, za njive je manj primeren. Mokra tla so zelo ranljiva za teptanje in gaženje (paša, obdelovalni stroji), suha tla pa so zelo trda in zbita. Infiltracijska sposobnost tal je takrat zelo majhna, tako da lahko poletna neurja povzročijo znatne erozijske poškodbe. Dokler ni strnjenegega sklepa rastlin, so tla še posebno izpostavljena erozijskemu delovanju vode. Zelo pomembni so tudi protierozijski ukrepi, kot so zaščita z rastlinami in izogibanje paše in uporabe strojev v mokrem vremenu.

Psevdoglej je tip hidromorfni tal, za katerega je značilno občasno zastajanje po poreklu (praviloma) padavinske vode v zgornjem delu tal zaradi za vodo slabo propustnih do nepropustnih talnih plasti. V plasteh z občasno stoječo vodo se menjavajo mokra, anaerobna stanja tal s prevladujočimi redukcijskimi procesi in sušnejša, aerobna stanja tal s prevladujočimi oksidacijskimi procesi.

Distrična rjava tla na ilovicah in glinah

Ta tla se razvijajo na nekarbonatnih, silikatnih substratih. Zanje je značilen nizek pH, merjen v vodi, ki je manjši od 5,5. Zaradi bolj kisle reakcije so taka tla včasih imenovali tudi kislja rjava tla, ki so pogosta na nekarbonatnih prodatih nanosih Drave in Mure.

Hipoglej, distričen

Značilno prekomerno vlaženje, ki je posledica izključno visoke podzemne vode. Najdemo ga vedno v konkavnih reliefnih oblikah. Tekstura tal je težka, delež gline je visok.

Amfiglej, evtričen in distričen

Mineralno močvirna tla z razliko v globini in načinu zastajanja vode. Za amfiglej je značilna kombinacija hipoglejnega in epiglejnega oglejevanja. Na površini zaznamo izrazit močvirni videz (značilne močvirne rastline), saj gre za naš najbolj vlažen talni tip. Amfigleje najdemo v predelih kjer se visoki podtalnici pridružijo še poplavne ali zlivne vode. To so lahko deli manjših ali večjih dolin. Naravna zarast so vlažni in močvirni gozdovi, vrbovja in trstičja.

Rigolana tla, evtrična

Rigolna tla so nastala z rigolanjem, to je globokim oranjem s posebnimi plugi. Pogosto se pri rigolanju zajame v talni profil večji del zgornjega dela C horizonta, ki močno razdrobljen poveča delež skeleta v tleh. Ta pojav je značilen zlasti za mehke kamnine (laporovec, fliš) na katerih se pripravljajo tla za vinograde. Na teksturno težkih tleh z rigolanjem se povečuje propustnost tal za pronicanje vode.

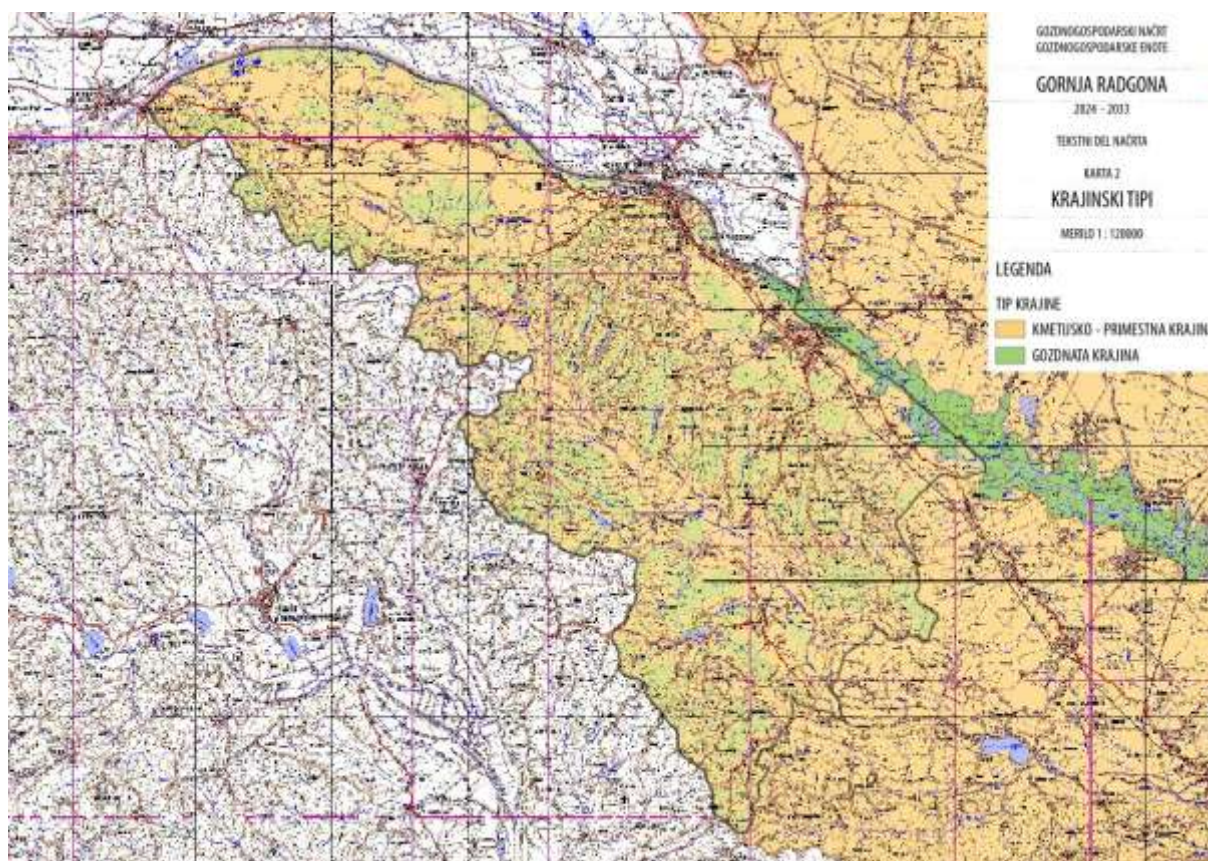
1.1.6 Krajski tip, gozdnatost

Skupna površina gozdnogospodarske enote je 20.989 ha, od tega zavzema gozd 6.145,26 ha oz. 29,3 % celotne površine GGE.

Prevladuje kmetijsko - primestna krajina. Gozdnato krajino najdemo le ob reki Muri na Hrastje – Moti. Struktura gozdnega prostora je prikazana v Preglednici 1a/D.

Preglednica 1a/D : Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	20.989,9	100,00
Gozd	6.145,26	29,3
Ostala gozdna zemljišča	13,63	0,06
-daljnovodi	11,66	
-obore	1,97	
-rušje	/	
Gozdni prostor	38,34	0,6
-močvirja	4,39	
-pobočni grušči	/	
-skalovja in površine nad gozdno mejo	/	
-gozdne preseke	/	
-zaraščajoče površine	3,71	
-infrastrukturni objekti	30,24	
- drugo (vodotoki...)	/	
Negozdni prostor	14.691,68	70,0
-zaraščajoče površine	89,73	
-ostale površine znotraj gozda	/	/

Karta 2: Krajinski tipi.**1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote**

V GGE so razširjeni naslednji rastiščni tipi:

- kisloljubno gradnovno bukovje;
- gradnovno belogabrovje na karbonatnih in mešanih kamninah;
- dobovje in dobovo belogabrovje;
- vrbovje s topolom

Kisloljubna gradnova - bukovja

Vplivi na te gozdove in posegi vanje so bili v preteklosti močni. To je območje poselitve, znaten del gozdov je bil izkrčen za kmetijske namene in naselja. Gozdove so močno sekali, v njih steljarili, ogljarili, pasli živino, nabirali kostanj. (*Gozdni rastiščni tipi Slovenije* str. 433)

Gradnova belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Veliko gozdov so izkrčili za kmetijsko rabo, v preostalih so pridobivali steljo, v nekaterih borovih sestojih so pridobivali smolo. (*Gozdni rastiščni tipi Slovenije* str. 83)

Dobovje in dobovo belogabrovje

Dobova belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom uspevajo v nižinah, zato so bili antropogeni vplivi stalni in veliki. Predvsem njihove bolj sušne oblike so bile pogosto spremenjene v njive in travišča. Veliko dobrav je nastalo s saditvijo na kmetijskih površinah ali po golosekih. Na stanje in

razvoj teh gozdov so močno vplivali posegi v vodni režim, kot so uravnavanje strug, gradnja nasipov, jezov in hidroelektrarn. Deloma so vzrok za uničenje ali vsaj korenite spremembe nekdanjih dobrav tudi premočne sečnje z izsekavanjem doba. Smreko so vnašali s sadnjo, sedaj se spontano širi z naravnim pomlajevanjem. Zaradi interakcij različnih dejavnikov je vitalnost drevja (doba) slaba, naravno pomlajevanje doba pa nezadostno. (*Gozdni rastiščni tipi Slovenije* str. 53)

Vrbovje s topolom

Vrbovje s topolom je nekoč poraščalo velike površine, na katerih se je lahko razlila poplavna voda. Zdaj so ti gozdovi večinoma omejeni na ozek pas ob srednjem in spodnjem teku večjih rek. Prevladujejo mlajši sestoji, na stanje so močno vplivali različni človekovi posegi v obrečnem prostoru (regulacija brežin, gradnja rečnih pregrad), deloma pa tudi velike poplave. Zaradi regulacije rek in gradnje kanalov za hidroelektrarne se je gladina podtalnice znižala, rastiščne razmere pa pomembno spremenile. Na sušnejših rastiščih se uveljavlja robinija. (*Gozdni rastiščni tipi Slovenije* str. 35)

Preglednica 2/D-GZ: Površina gozdnih rastiščnih tipov

Šifra	Gozdni rastiščni tipi	Površina	%
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	3.943,37	64
711	Kislojubno gradnovo belogabrovje	886,77	14
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	749,15	12
511	Vrbovje s topolom	319,84	5
521	Nižinsko črnojelševje	199,71	4
532	Vezovje z ozkolistnim jesenom	46,34	1
Skupaj		6.145,26	

Karta 3: Rastišča (v kartnem delu načrta).

1.1.8 Živalski svet

GGE je enota z povprečno stopnjo gozdnosti v GGO, za katero je značilna velika dolžina gozdnega roba oz. fragmentiranost gozda. Gozd je krajinsko najbolj ohranjen habitat prosto živčih živali, v okviru tega opravlja gozd tudi pomembno biotopsko funkcijo, ki je posebej izražena v času zime, ko predstavlja gozdna vegetacija bistveno ponudbo kritja in hrane za parkljasto divjad.

Prisotne vrste divjih živali na območju GGE so:

- *Divjad oz. lovne vrste*: srnjad, jelenjad (občasno prisotna na delu GGE), divji prašič (občasno prisoten na delu GGE), damjak (izvor iz obor), šakal (občasno prisoten na delu GGE), lisica, jazbec, poljski zajec, kuna belica in zlatica, pižmovka (verjetno izginula vrsta), nav. polh, fazan, poljska jerebica (zelo redka), raca mlakarica, sraka, šoja, siva vrana (zelo pogosta).

- *Zavarovane vrste* (po Uredbi o ogroženih živalskih vrstah iz Ur.l.RS št. 57-2094/1993): vrste kun (dihur, velika in mala podlasica), vidra, glodavci: veverica in bober, netopirji in nekatere ptičje vrste iz redov kur (prepelica), ujed (kanja, sršenar, kragulj, skobec, vrste sokolov: nav. postovka, škrjančar, sokol selec), sov (lesna sova, mala uharica, pegasta sova, čuk), golobov (grivar, duplar, turška grlica in divja grlica), pevcev (poljska vrana in krokar), plojkokljunov (race, labodi in gosi), močvirnikov (štorklje in čaplje), pobrežnikov (priba, sloka, kozica), veslonožcev (kormoran) in ponirkov. Med duplarji so prisotne vrste smrdokavra, zelena in siva žolna ter vrste detlov, v notranjosti gozdov pa črna žolna, zlatovranka je izginula vrsta. Predvsem ptičje vrste so zaradi velike gibljivosti in s tem povezanih ptičjih selitev na območju GGE prisotne le del leta.

Na področju GGE živijo tudi živalske vrste, ki jih ne prištevamo med divjad in niso zavarovane. Med njimi so predstavniki iz redov žužkojedih sesalcev (ježi, rovkve) in glodavcev (voluharice in miši). Njihova pomembnost v gozdu ni zanemarljiva, glodavci imajo v vlogi porabnikov plodov in semen vpliv na pomlajevanje gozda.

Upravljalci lovišč na področju GGE so LD Apače, Gornja Radgona, Radenci, Negova, Videm ob Ščavnici, Velka (del), Benedikt (del), Mala Nedelja (del), Tišina (del), Murska Sobota (del). Temeljna vrsta divjadi v GGE je srnjad, jelenjad in divji prašič sta tukaj občasno prisotni vrsti divjadi, v veliki meri pa tudi odvisni od sezonskih migracij te divjadi v območju iz vzhodne smeri. Občasno se pojavlja damjak, katerega osebki so pobegli iz obor za gojitev divjadi. Povprečni letni odvzem srnjadi v loviščih te GGE je v dvoletnem obdobju 2021-2022 znašal 3,7 kom./100ha lovne površine, kar je nad povprečjem Pomurskega LUO, ki znaša 3,0 srnjadi.

Vrste male divjadi (poljski zajec, fazan in poljska jerebica) zaradi odvisnosti od spremenjenih razmer v kmetijski krajini, podobno kot na pretežnem delu območja, postajajo tudi tu maloštevilne. Zaradi sorazmerno dosti vodnih površin je od male divjadi najbolj številčna rasa mlakarica. Plenilske vrste predstavlja skupina vrst srednjih in malih zveri. Najpogostejša zver je lisica, prisoten je jazbec ter ostale manjše vrste iz družine kun. Zadnja leta je potrjena prisotnost šakala, ki se je razširil iz vzhoda (Madžarska). V vodnih habitatih je na območju GGE evidentirana vidra, v zadnjem času je potrjeno močno številčno in prostorsko širjenje bobra. Na celem področju in v gozdovih GGE ne živijo živalske vrste iz skupine velikih zveri, rogarjev in gozdnih kur. Od ptičjih vrst je zelo pogosta vrsta siva vrana, šoja je tipični prebivalec gozdnate krajine, medtem, ko sraka še zmeraj naseljuje predvsem naselja in njihova obrobja.

Kot ustrezne za to GGE povzemamo naravovarstvene usmeritve ohranjanja traviščnih in gozdnih habitatov pomembnih za upravljanje z divjadjo oz. zavarovanimi vrstami:

- Izvaja se takšna raba, ki ohranja habitate grmišč in travišč.
- Košnja naj se izvaja prvič po odvetu večine travniških rastlin, košnji naj sledi spravilo sena. Izvaja naj se upočasnjena košnja od sredine navzven, vsaj 5 cm nad tlemi.
- Na območju naj se intenzivno ne gnoji.
- Travišč naj se ne požiga.
- Ohranja in vzdržuje naj se najmanj obstoječa dolžina linijskih vegetacijskih struktur (robovi, omejki, žive meje, protivetrni pasovi in obvodna vegetacija v kmetijski krajini).
- Ohranja naj se postopen gozdni rob.
- V gozdnih habitatnih tipih naj se zagotavlja ustrezna številčnost rastlinojede divjadi, ki bo omogočala načrtno naravno pomlajevanje v gozdu ter s tem trajnost gozdnega ekosistema, predvsem biotopske funkcije in funkcije ohranjanja naravnih vrednot in biotske pestrosti.
- Alohtonih živalskih vrst naj se ne naseljuje na območja habitatnih tipov.
- Dovoljena je samo sadnja rastišču primernih drevesnih in grmovih vrst.

Po zakonu o divjadi in lovstvu (ZDLov-1, Ur.l. RS št. 16/04) je prepovedano:

- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- V času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Po usmeritvah letnega lovsko upravljaljskega načrta za Pomursko LUO je lov na raco mlakarico omejen na dva dni v tednu.

Prehranska osnova za parkljasto divjad je zelo odvisna od intenzitete gospodarjenja z gozdovi. Razmerje razvojnih faz kaže na uravnoteženo stanje, s primernim deležem mladih razvojnih faz in sestojev o obnovi, kar pomeni dotok svetlobe do tal, razvit zeliščni sloj in s tem na splošno dovolj kritja in hrane za rastlinojedo divjad. Obnova gozdov poteka pretežno z naravno obnovo, zato se v tej GGE spremlja objedenost gozdnega mladja.

V primerjavi z ostalimi delom območja je v gozdovih GGE prisoten povprečen vpliv rastlinojede divjadi na trenutno obstoječe površine v pomlajevanju. Pritisk divjadi na gozdno mladje se poveča v zimskem času v kolikor na kmetijskih površinah ni zelene hrane. Problem vpliva rastlinojede divjadi na površinah v obnovi je potrebno reševati s sodelovanjem lastnikov gozdov, gozdarjev in upravljavcev lovišč (intenziviranje odstrela divjadi na pomladitvenih površinah oz. v njihovi neposredni bližini).

Na območju GGE ni izločenih grmišč, zimovališč ali mirnih con za divjad.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Današnja površina gozdov v GGE je **6.145,26 ha**. V preglednici 3 je prikazana površina gozdov po lastniških kategorijah.

Preglednica 3/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	4.169,85	1.896,02	79,39	6.145,26
Delež (%)	68,00	31,00	1,00	100,00

Lastniški deleži se glede na prejšnje načrtovalno obdobje niso bistveno spremenili. Prevladujejo zasebni gozdovi.

Preglednica 4/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	67,0	33,0	19,9	80,1
1 do 2 ha	17,2	82,8	20,5	80,7
2 do 5 ha	11,7	88,3	30,1	90,3
nad 5 ha	4,1	95,9	29,5	90,9
Skupaj:	100,0	100,0	100,0	100,0

Skupno je v GGE 3.695 zasebnih gozdnih posesti. 2.398 je takih posesti, kjer je lastnik le eden, 976 posesti je takih, kjer sta lastnika dva, na preostalih je solastnikov več. Povprečna posest (površina/št. posesti) je velika 1,17 ha. Poleg majhnosti posesti je problem tudi njena razdrobljenost. V GGE je 17.495 gozdnih parcel. To pomeni, da ima en posestnik v posesti več manjših parcel (v povprečju skoraj 5 parcel na eno posest), ki so velikokrat na različnih lokacijah, tudi v različnih katastrskih občinah.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Prostor je dobro prepređen z različnimi kategorijami prometnic, kar je posledica razpršenega poselitvenega vzorca. Opis odprtosti gozdov podrobno opisuje pretekli GGN. Obseg državnih cest (DC), lokalnih cest (LC), javnih poti (JP) in gozdnih cest (GC) se v zadnjem desetletju ni spremenil. Prav tako se na javnih cestah ni bistveno spremenila kvaliteta prevoznosti. Veliko JP je bilo asfaltiranih že prej, kar povzroča probleme pri transportu lesa. Lokalne skupnosti se vse pogosteje odločajo za omejevanje osnih pritiskov ali celo za popolno prepoved tovornega prometa, s tem pa zmanjšajo ali ukinejo produktivni značaj takšne javne infrastrukture.

V GGE je 157,444 km gozdnih cest, katere so skoraj v celoti produktivne. Odprtost gozdov iz tega naslova je 25,6 m/ha. Kljub bistveni izboljšavi gozdnih cest po letu 1994 pa je njihova prevoznost ponekod še zmeraj pogojna ali sezonska. Velik doprinos k odprtosti gozdov pa prispevajo DC, LC in JP, zaradi katerih znaša odprtost gozdov v GGE skupaj kar 119 m/ha.

Tako visoka povprečna odprtost pa je marsikje le navidezna, saj posamezne gozdičke obdajajo LC ali JP z vseh strani in so po kriteriju vse produktivne, ali pa poteka cesta le 50 m od gozda in je načeloma produktivna, vmes pa je njiva, ki (razen izjemoma) onemogoča spravilo lesa do kamionske ceste. Prav tako so problemi z rampnimi prostori za les in obračališči za gozdarske kamione na GC. Rampnih prostorov, ki bi omogočali skladiščenje dovolj velikih količin lesa (vsaj 25 m³ oz za eden gozdarsko kamion s prikolico ali vlačilec) praktično ni.

Težave so tudi v že omenjeni nosilnosti javnih poti. V veliki vniemi po njihovem asfaltiranju so lokalne skupnosti zapostavljale nosilnost rekonstruiranih javnih cest, zato so take JP in LC le pogojno produktivne, saj dovoljujejo le polovično obtežbo gozdarskih kamionov, vse bolj pogosto pa se lokalne skupnosti odločajo za popolno zaporo cest za tovorni promet.

Zaprth območij po definiciji Uredbe o vzdrževanju gozdnih cest (spravilna razdalja večja od 1.200 m) ni. Ne glede na to, je bila po analogiji iz Območnega načrta 2021-2030 opravljena analiza oddaljenosti posameznih delov gozda od produktivne gozdne ali javne cestne infrastrukture. Pri teoretični oddaljenosti gozda večji od 300 m, dobimo z GC slabše odprta območja, kjer je odpiranje z novo cestno infrastrukturo še potrebno, ali priporočljivo. To so odseki: 15, 32c, 36b, 39b, 46b, 48c, 49b, 53c, 54a, 57ab, 58b, 59, 63c, 65, 67b, 69ab, 83a, 85, 89c, 91, 102ab, 104, 120, 124, 125, 138b in 142a.

Dober pokazatelj odprtosti gozdov je tudi povprečna ponderirana spravilna razdalja. Ta znaša glede na načrtovani etat:

v DG s predpisanim 10-letnim etatom	134.841 m ³	321 m
v ZG s predpisanim 10-letnim etatom	256.296 m ³	350 m
v občinskih ZG s predpisanim 10-letnim etatom	1.899 m ³	298 m
povprečno v GGE		341

Preglednica 5/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	6.145,26	100,0	10,4	23,5	28,6	21,1	10,1	6,3
Skupaj odprto	6.145,26	100,0	10,4	23,5	28,6	21,1	10,1	6,3
Neodprto	0							
Skupaj	6.145,26	100,0	10,4	23,5	28,6	21,1	10,1	6,3

Preglednica 6/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	155,59	1,85	157,44	25,6
Javne ceste	566,88		566,88	94,2
Skupaj	721,32		723,17	119,2

Odprtost gozdov z vlakami: Gozdovi v GGE Gornja Radgona poraščajo ravninske površine ob reki Muri, Apaški dolini in dolini Ščavnice, ki za kmetijsko rabo niso primerni. Tu so vlake v nivoju terena in njih gradnja, razen pri premoščanju jarkov, ni potrebna. Zaradi možnosti, ki jih nudi teren je potrebno spravilo čim bolj usmerjati na obstoječe ali na novo označene vlake. Drugače je v gričevnatem svetu Slovenskih goric, kjer je gradnja vlak potrebna, sicer je spravilo z vitlo vezano na razdalje zbiranja večje od 80 m, ponekod pa celo nemogoče. Pri popisih je ugotovljeno, da je takšnih gozdov 468 ha ali 7,7 %, enak delež v ZG in DG.

Spravilo iz zasebnih gozdov se vrši še zmeraj z nalaganjem lesa pri panju na kmečke vozove ali traktorske prikolice, na katerih se les odpelje direktno na žago ali do uporabnika. Spravilo in prevoz sta pri takšnem načinu združena. Pričakovati je, da bo v bodočnosti zaradi pomanjkanja delovne sile, takšnega načina spraviljanja lesa vse manj in da se bodo uveljavile kombinacije klasičnega spravila z vitlom z nadaljnjim kamionskim prevozom ali pa samonakladalne tandemske polprikolice. Predvsem

zaradi slednjih bo pri gradnji in vzdrževanju gozdnih cest potrebno paziti na dostope vlak na gozdne ceste.

Spravilo v državnih gozdovih poteka z adaptiranimi kmetijskimi traktorji.

Perspektivno spravilno sredstvo je zaradi ugodnih terenskih razmer:

- adaptiran kmetijski traktor z vitlom ali
- kmetijski traktor z gozdarsko prikolico, lahko tudi zgibni polprikoličar.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Gornja Radgona obsega severovzhodno obrobje Slovenskih goric (Radgonsko-Kapelske gorice), ravnino ob Muri in dolino ob Ščavnici. V gričevju na obeh straneh doline Ščavnice so številni vodotoki ustvarili skoraj vzporedne grape, ki jih ločujejo dolga, na prisojnih straneh vinorodna, na osojnih straneh pa gozdnata slemena. Gozdnogospodarska enota se razprostira na območju občin Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij, ter zajema 58 katastrskih občin.

Gostota prebivalstva znaša povprečno 94 prebivalca na km². Največja gostota prebivalstva je predvsem v urbanih središčih (Radenci, Gornja Radgona, Apače, Sv. Jurij ob Ščavnici). Razvoj infrastrukture, storitvene dejavnosti in možnost zaposlitve so tukaj največji.

Preglednica 7/P: Prebivalstvo po občinah

Občina	Število prebivalstva v letu				Povprečna starost 2023	Delež aktivnega prebivalstva (%) 2022
	2002	2008	2013	2023		
Apače	/	3.646	3.610	3.536	45,3	30,7
Gornja Radgona	12.416	8.693	8.576	8.489	45,9	36,7
Radenci	5.265	5.276	5.252	5.202	48,6	35,0
Sv. Jurij ob Ščavnici	2.883	2.969	2.890	2.816	43,8	40,9
Skupaj	20.564	20.584	20.427	20,043	45,9	35,8

Vir: Statistični urad RS (www.stat.si)

Število prebivalstva v občinah na območju enote z leti postopoma upada. Prebivalstvo je v zadnjem desetletju povprečno starejše za 3 leta oz. za slabe dve leti starejše od povprečja v Sloveniji. Delež aktivnega prebivalstva se je v zadnjem desetletju znižal za 9% in je trenutno na 35,8% kar je za slabih 10% slabše od celotnega slovenskega povprečja.

Območje je izrazito kmetijsko. Gozdarstvo v zasebnem sektorju je za družbeno ekonomske razmere manj pomembno. V zadnjih 10-ih letih se zaradi prehoda na »zelene« vire energije opaža manjša potreba po lesu, kot energetske viru za kurjavo. Gospodinjstva, če že imajo gozd, ga uporabljajo predvsem za lastne potrebe. Kmečko prebivalstvo se večinoma ukvarja z vinogradništvom, poljedelstvom in živinorejo.

Upravno in gospodarsko središče enote je Gornja Radgona. Tu je tudi skoncentrirana večja predelovalna industrija (Arcont, Reflex, MIR).

1.5 Druge dejavnosti v prostoru

1.5.1 Lovstvo

Podroben pregled lovišč je prikazan v preglednici 8. Z lovišči upravljajo istoimenske lovske družine.

Preglednica 8/D-LD Pregled lovišč

Šifra lovske družine	Ime lovišča	Pov. gozda v GGE (ha)	Opomba
0801	Apače	1.341,20	
0802	Gornja Radgona	1.250,39	
0803	Negova	952,18	
0804	Radenci	1.176,91	
0805	Videm ob Ščavnici	1.124,40	Del
0807	Mala Nedelja	90,92	Del
0821	Tišina	7,19	Del
0822	Murska Sobota	21,22	Del
1008	Velka	35,81	Del
1013	Benedikt	144,91	Del
	Skupaj	6.145,26	

Karta 3: Pregled lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Vedno manjši interes mlajših generacij za delo na kmetijah, izseljevanje ljudi in manjša rodnost je pripeljala do opuščanja kmetijske rabe prostora, ki se zato zarašča z gozdom. Kmečka posest je majhna in razdrobljena zato pridelava za trg ni ekonomsko upravičena. Veliko manjših kmetij daje svoja zemljišča v najem ali zakup večjim kmetijam, ki imajo za to obliko dejavnosti ustrezno mehanizacijo in predvsem zadostno površino, ki jim omogoča preživetje na trgu. V primerjavi s kmetijstvom predstavlja za kmetijska gospodarstva gozd z vidika dohodka majhen delež. Pestrost krajine ter naravne vrednote v GGE nudijo možnost razvoja ekološkega kmetijstva oz. različnih oblik turizma povezanega s kmetijstvom.

V GGE je velik delež vinogradov (Radgonsko – Kapelske gorice) in zelo razvito vinogradništvo (Radgonske gorice, Frangež, ...).

1.5.3 Poselitev

Oblika naseljenosti se je oblikovala glede na krajinske in morfološke značilnosti pokrajine. V ravnini Apaškega in Murskega polja, ter deloma Ščavniške doline prevladujejo velike sklenjene vasi večinoma obcestnega tipa, v gričevnatem svetu prevladujejo razložena naselja, ki sestojijo deloma iz samostojnih kmetij, večinoma pa iz viničarij in zidanic, ter se raztezajo po vrhovih slemen, z gostijo pa pri sedežih župnij ali nekdanjih občin.

1.5.4 Infrastruktura

Gozdovi oziroma gozdni prostor GGE je dokaj dobro odprt s prometnicami, ki so v glavnem tudi asfaltirane. Na območju je približno 576 km cest. Prevladujejo javne poti (344 km), sledijo lokalne ceste - občinske ceste (169 km) in državne ceste v dolžini 61 km.

V letu 2008 je bila na območju GGE zaključena gradnja avtocestne povezave med Mursko Soboto in Mariborom, ki je pomenila velik poseg v gozdove (izkrčenih je bilo več kot 47 ha gozda). Skozi GGE poteka 9 km avtoceste.

Do mesta Gornja Radgona je speljana železniška proga, ki ga povezuje z mestom Ljutomer, vendar je namenjena izključno tovornemu prometu.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Aktivnosti, ki vplivajo na gozd oz. funkcije gozda v GGE so:

- Blaguško in Negovsko jezero – turizem;
- Gozdna učna pot Lisjakova struga.
- Trim steza Boračeva

Na območju GGE je večja industrija koncentrirana okoli mesta Gornja Radgona. Tukaj ima sedež nekaj največjih podjetij v Pomurski regiji (Panvita MIR, Arcont, Reflex in Radgonske Gorice). Več je manjših podjetij in obrtnikov. Razvita je turistična dejavnost (zdravilišče Radenci, turistične kmetije, kulturno - zgodovinski objekti) in dopolnilne dejavnosti na kmetijah.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Stopnjo požarne ogroženosti gozdov na splošno določajo vegetacijska struktura gozdov, razvojna faza, ekspozicija, vegetacijsko obdobje, vremenske razmere, opremljenost prostora s prometnicami, oskrba z vodo in prisotnost ljudi. Požarna ogroženost je povečana v daljših obdobjih brez padavin in sušnih obdobjih v poletnem času. Večina gozdov v GGE spada v 3. in 4. stopnjo požarne ogroženosti. 7 % gozdov ima požarno ogroženost na drugi stopnji.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Meja GGE se v preteklem desetletju ni spremenila. GGE je razdeljena na revirje Križevci, Sveti Jurij, Apače in Radenci.

GGE Gornja Radgona je razdeljena na 144 oddelkov in 335 odsekov. Povprečna površina oddelka znaša 121,2 ha, povprečna površina odseka 62,65 ha.

Zaradi širitve obrtno - industrijske cone Mele je bil izkrčeno večje območje gozda (9 ha). Odseka 102D in 102E sta posledično ostala brez gozda in sta bila zato združena z odsekom 102C.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

GGE je razdeljena na štiri revirje:

- Križevci - del (šifra revirja 2132) 368,68 ha
- Sveti Jurij - (šifra revirja 2133) 2.124,45 ha
- Apače - (šifra revirja 2134) 2.495,03 ha
- Radenci -(šifra revirja 2135) 1.158,18 ha

Vsi revirji spadajo pod Krajevno enoto Radenci. Krajevna pisarna je v Gornji Radgoni (revirji Sveti Jurij, Apače, Radenci)

Preglednica 9: Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdni revir	Katastrska občina
Križevci	Selišči, Kokolajnsčak
Sveti Jurij	Očeslavci, Stavešinci, Negova, Kunova, Gornji Ivanci, Spodnji Ivanci, Okoslavci, Dragotinci, Slaptinci, Jamna, Blaguš, Grabonoš, Kraljevci, Terbegovci, Galušak
Apače	Vratji vrh, Vratja vas, Podgorje, Konjšiče, Drobtinci, Grabe, Nasova, Žiberci, Žepovci, Črnci, Apače, Segovci, Lutverci, Gornja Radgona, Črešnjevci, Police, Hercegovščak, Lomanoše, Plitvica, Plitvički Vrh, Spodnja Ščavnica, Lastomerici, Zbigovci, Ivanjševci, Radvenci
Radenci	Mele, Orehovski Vrh, Orehovci, Boračeva, Šratovci, Radenci, Rihtarovci, Kapelski Vrh, Janžev Vrh, Rožički Vrh, Stanetinci, Hrašenski – Rački Vrh, Murščak, Hrastje – Mota, Murski Vrh

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Gozdovi v GGE Gornja Radgona poraščajo ravnino in gričevje južno od reke Mure. Večina gozda leži v gričevnatem svetu. V ravnini najdemo večje gozdne komplekse ob reki Muri in v Apaški dolini (Arda), medtem ko v dolini Ščavnice najdemo predvsem manjše gozdne ostanke, omejke in obrežno vegetacijo. Celotni severni del GGE ob reki Muri in osrednji del Radgonsko – Kapelskih gorc leži znotraj območja Natura 2000.

Funkcije gozda so prikazane v obliki funkcijskih enot, ki so lahko točkovne, linijske ali površinske. V vsaki funkcijski enoti je posamezna funkcija opredeljena z ustrežno stopnjo poudarjenosti. Funkcije so določene na gozdnem prostoru, ki je večji od same gozdne površine v GGE, saj zajema tudi negozdna zemljišča ki so funkcionalno povezana z gozdom (izjema je lesnoproizvodna funkcijam, ki je določena le na gozdnih površinah).

Pomen stopenj poudarjenosti:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja

Preglednica 10/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	554,74	64	8,9	315,42	36	5	0	0	0	870,16
Hidrološka funkcija	218,99	8	3,5	2.532,9	92	41	0	0	0	2751,89
Funkcija ohranjanja bio. raznovrstnosti	629,74	32	10,1	1403,34	68	22	0	0	0	1997,37
Klimatska funkcija	390,76	100	5,5	0,0	0	0	0	0	0	390,76
Zaščitna funkcija	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Higiensko-zdravstvena funkcija	0	0	0,0	55,29	98	1	0	0	0	56,29
Obrambna funkcija	190,62	100	3,1	0	0	0	0	0	0	190,62
Rekreacijska funkcija	0	0	0,0	42,82	100	1	0	0	0	42,82
Turistična funkcija	0	0	0,0	16,51	100	0	0	0	0	16,51
Funkcija varovanja naravnih vrednot	15,95	2	0,3	936,50	98	15	0	0	0	952,45
Funkcija varovanja kulturne dediščine	133,13	98	2,1	1,97	2	0	0	0	0	135,1
Poučna funkcija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Raziskovalna funkcija	0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Estetska funkcija	15,01	11	0,2	127	89	2	0	0	0	142,01
Lesnoproizvodna funkcija	5.608,05	91	90,0	0	0	0	526,69	9	8	6.134,74
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	38,58	10	0,6	348,47	90	6	0	0	0	387,9
Lovnogospodarska funkcija	1,97	100	0,03	0	0	0	0	0	0	0

Skupna velikost gozdnega prostora v GGE je **6.227,9** ha.

V GGE Gornja Radgona se prepletajo različne rabe prostora zato so tudi funkcije, ki jih opravljajo gozdovi raznolike in velikokrat navidezno v nasprotju ena z drugo. Strmi jarki in pobočja v hribovitem delu GGE (Radgonsko – Kapelske gorice, Slovenske gorice) so preprejeni z manjšimi vodotoki in izviri zato sta na tem območju poudarjeni varovalna in hidrološka funkcija. Hkrati območje spada med EPO in Natura2000 območja zato je poudarjena tudi funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. Če sem prištejemo še socialne funkcije (funk. varovanja naravnih vrednot, estetska in higienska funkcija) in upoštevamo, da je produktivnost rastišč v GGE zelo velika (močno poudarjena lesnoproizvodna funkcija) in tradicija gospodarjenja z gozdovi zelo dolga, vidimo da so gozdov v GGE izrazito multifunkcionalni.

Podrobnejši opisi in utemeljitve posameznih funkcij so naveden v spodnjih poglavjih.

Karta 7: Funkcije gozdov (v kartnem delu načrta)

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti, površina: 994,97 ha

2. stopnja poudarjenosti, površina: 4.251,66 ha

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč

Funkcija gozda pomeni:

- varovanje rastišča in njegove okolice pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti zagotavljanje (ohranjanje) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter;
- preprečevanje razvoja (pojavljanja) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov;
- preprečevanje poglobljanja pobočnih jarkov; preprečevanje premeščanja naplavin

1. stopnja poudarjenosti, površina: 544,74 ha

- gozdovi ob reki Muri v območju 10-letnih visokih vod z Uredbo razglašeni za varovalne gozdove

2. stopnja poudarjenosti, površina: 315,41 ha

- gozdovi na območju gozdnega rastiščnega tipa nižinsko črnojelševje – 521 (*Alnetum glutinosae*)

Hidrološka funkcija

Funkcija gozda pomeni:

- mehansko in biološko čiščenje vode, ki odteče ali pronica z gozdnih površin ter uravnavanje vodnega režima z zadrževanjem hitrega odtokanja padavinske vode. Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu z predpisi o vodah.

1. stopnja poudarjenosti, površina ha: 218,99 ha

- Na območju 1. in 2. varstvene cone po uredbi o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Apaškega polja (Uradni list RS, št. 59/2007).
- Na območju 2. varstvene cone na območju Kroga, Odlok o zavarovanju vodnih virov Črnske meje, Krog in Fazanerija (Uradni list RS, št. 34/2000).
- Ob jezerih v pasu do 50 m oz. dve drevesni višini. Okolica Negovskega in Blaguškega jezera.

S prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije smo opredelili gozdove, ki ležijo znotraj vodovarstvenih območjih VVO I in VVO II v okolici drenažnih zajetih Segovci in Podgrad ter gozdove v okolici Negovskega in Blaguškega jezera.

2. stopnja poudarjenosti, površina ha: 2.532,9 ha

- Gozdovi ob vodotokih in manjših stoječih vodah (v pasu do 50 m na vsako stran vodotoka).
- Gozdovi v širši okolici izvirov vode (vodna zajetja, studenci, slatinski vrelni).
- Gozdovi znotraj širših vodovarstvenih območij (VVO III) in vrelnih območij (VVO – vrelni nivo)

V to kategorijo so uvrščeni gozdovi v neposredni bližini večjih (reka Mura) in manjših (Ščavnica, ...) vodotokov in manjših stoječih voda. Pri manjših vodotokih je bilo kot merilo pri določanju funkcije upoštevano širše zlivno območje vodotoka. Večina teh območij leži v osrednjem, gričevnatem delu GGE, ki je bogato z manjšimi izviri vode (vrelna območja).

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Funkcija gozda pomeni:

- zagotavljanje življenjskega prostora rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistih vrst, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom;
- ohranjanje biotske raznovrstnosti in zagotavljanje naravnega ravnovesja;
- ohranjanje redkih gozdnih ekosistemov oz. drugih ekosistemov v gozdnem prostoru, ki so pomembni za ohranitev redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

V GGE Gornja Radgona se nahaja eno zavarovano območje:

- Krajinski park Negova in Negovsko jezero

V GGE Gornja Radgona leži 6 ekološko pomembnih območij (EPO):

- Mura – Radmožanci (42100)
- Grabonoš (47600)
- Radgonsko – Kapelske gorice (44900)
- Stanetinski in Kupetinski potok (48500)
- Ščavniška dolina (44200)
- Osrednje slovenske gorice (94900)

V GGE se nahaja 6 posebnih varstvenih območij Natura 2000:

- POO Mura (SI3000215)
- POV Mura (SI5000010)
- POO Radgonsko – Kapelske gorice (SI3000194)
- POO Grabonoš (SI3000328)
- POO Stanetinski in Kupetinski potok (SI3000069)
- POO Osrednje Slovenske gorice (SI3000302)

1. stopnja poudarjenosti, površina ha: 629,74 ha

- Ohranjeni redki gozdni ekosistemi in gozdovi blizu drugih ekosistemov.
- Gozdovi in drugi manjši ekosistemi v gozdnem prostoru, ki so pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst – gozd znotraj visokovodnih nasipov ob reki Muri.
- Gozd prepuščen naravnemu razvoju – ekocelice (odseki: 29D, 066, 067B, 082, 105, 109B, 127B).

2. stopnja poudarjenosti, površina ha: 1.367,63 ha

- Gozd v krajinskem parku Negova in Negovsko jezero
- Gozdovi na območjih EPO in Natura 2000

Opisi posamezni zavarovanih območij, ekološko pomembnih območij (EPO) in posebnih varstvenih območij Natura 2000 so podani v spodnjih preglednicah:

Preglednica 11/1: Zavarovana območja vezana na gozdne površine znotraj GGE Gornja Radgona

EVID. ŠT.	IME	VRSTA ZO	URADNA OBJAVA	VARSTVENI REŽIM
640	Krajinski park Negova in Negovsko jezero	KP	<p>Odlok o zavarovanju KP Negova in Negovskega jezera, Pomurski vestnik <i>(Uradne objave, št. 19/67)</i></p> <p>in</p> <p>Odlok o razglasitvi gozdov v širšem in ožjem zdraviliškem območju zdravilišča Radenci in ob Negovskem jezeru za varovalne gozdove <i>(Uradni vestnik okraja Murska Sobota, št. 9/62)</i>.</p>	<p>Vsi gozdovi, posamič ali v skupinah rastoča drevesa na zavarovanih zemljiščih so proglašeni za gozdove s posebnim namenom.</p> <p>Prepovedano je sekanje, obsekavanje in odstranjevanje značilnega drevja ter sprememba namena gozdne površine.</p> <p>Gozdarjenje v teh gozdovih in podiranje posameznih dreves ali grmovja ureja pravilnik, ki ga predpiše pristojni organ za gozdarstvo v soglasju z organom, pristojnim za varstvo narave.</p> <p>V Negovskem jezeru in neposredni bližini je prepovedano vsako trganje rastlin, v času od 1.4. do 30.10. streljanje divjadi ali drugo lovljenje živali z izjemo ribolova in roparic, ki se pojavljajo v in ob Negovskem jezeru.</p> <p>Vožnja motornih vozil, čolnarjenje, uporaba tranzistorskih sprejemnikov, ribolov, kopanje, sončenje, kurjenje ognjev, uporaba motornih vozil in motornih delovnih priprav v kmetijstvu in gozdarstvu je dovoljena samo v skladu z določili odloka o javnem redu in miru.</p> <p><i>Opomba: režim, se v delu, ki zadeva lov na ptice roparice (kar je z aktualnimi predpisi s področja varstva narave prepovedano) naj ne upošteva.</i></p>

Preglednica 11/2: EPO območja vezana na gozdne površine znotraj GGE Gornja Radgona

KODA	IME	OPIS	VARSTVENE USMERITVE
42100	Mura - Radmožanci	Nižinska reka s poplavnim območjem od Šentilja do Murske šume in tromeje med Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko z raznolikimi vodnimi, obvodnimi in vlažnimi habitati ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Značilne so številne struge, stranske struge, mrtvice in depresije, kjer izredno raznolike hidrološke razmere pogojujejo obstoj različnih vodnih, obvodnih in močvirskih habitatov. Poleg obsežnih poplavnih in obrežnih vrbovij in dobovo belogabrovih gozdov s številnimi vmesnimi združbami so naravovarstveno pomembne obsežne površine visokega šašja, vlažni travniki z močvirsko logarico in sibirsko peruniko ter mrtvice z zakoreninjeno in plavajočo vodno vegetacijo, kjer uspevajo mnoge redke in ogrožene rastline, npr. vodna škarjica, močvirska grebenika, navadna streluša, plavček, žabji šejek, ščitolistna močvirka, grbasta vodna leča, mala podvodnica, kobulasta vodoljuba idr. Na mokrotnih in ekstenzivnih travnikih se pojavljajo narcisa, močvirski svišč in nekaj vrst kukavičevk. Tudi živalstvo je izredno pestro. V mrtvicah je pogosta medicinska pijavka. Pojavlja se več ogroženih vrst kačjih pastirjev, npr. kačji potočnik, zelena deva, rumeni porečnik, mrtvični spreletavec in dristavični spreletavec. Mrtvice so habitat zavarovanih vrst vodnih hroščev, črnega potapnika, škofove kape, ostrogastega in velikega kozaka ter ovratniškega plavača, na območju loke pa se pojavljajo še močvirski krešič, rogač, škrlatni kukuj in na območju Murske Šume hrastov kozliček. Vlažni in mokrotni travniki ter robovi vodnih jarkov so habitat ogroženih vrst metuljev, travniškega postavneža, temnega in strašničnega mravljiščarja, močvirskega cekinčka, petelinčka in črnega apolona. Tu živijo tudi številne vrste kobilic, tudi ogroženi vrsti <i>Mecostehus grossus</i> in <i>Parapleurus aliaceus</i> . Mrtvice in mrtvi rokavi predstavljajo habitat velike senčice in činklje. V strugi živi še okoli 50 vrst rib, 10 je tujerodnih. Pomembne vrste so ukrajinski potočni piškur, bolen, sulec, beloplavuti globoček, blistavec, smrkež, sabljarka, čep, navadna mrena, redko jeseter idr. Za dvoživke reka ni toliko pomembna, kot so pomembni stranski rokavi in mrtvice. Pojavlja se okoli 15 vrst, med temi česnovka, plavček, rosnica, nižinski urh in hribski urh. Od repatih krkonov tu živijo veliki in navadni pupek ter panonski pupek. Od plazilcev so pogosti belouška, navadni gož, martinček ter želva močvirska sklednica. Mura je pomembna preletna postaja, prezimovališče in gnezdišče ptic. Za ptice so najpomembnejši življenjski prostori poplavni gozdovi, obrasli mrtvi rokavi in erodirani rečni bregovi. Med obraščenimi mrtvicami preživita večji del gnezditvenega obdobja čapljica in mala tukalica. Peščene stene vzdolž reke in rokavov so ključnega pomena za breguljko, čebelarja in vodomca. Gnezdeča populacija slednjega je največja v Sloveniji. Podobnega reda velikosti je tudi populacija sršenarja. Srednji detel naseljuje poplavne gozdove ob reki Muri. V sestojih z več odmrle lesne mase in sušic je pogost belovrati muhar. Na zaraščajočih se prodiščih gnezdita mali deževnik in mali martinec. Obrežni pas trstičja in druge močvirske vegetacije ustreza številnim vrstam trsnic, med katerimi je najglasnejši rakar, redek je trsni strnad in trstni cvrčalec. Med ogroženimi gnezdkami se pojavlja tudi črna štoklja. Ob vodotoku se pojavlja več vrst netopirjev, pozni netopir, rjavi uhati netopir, obvodni netopir idr. Vodotok s stranskimi rokavi je pomemben habitat vidre in bobra.	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 3000215 Mura in POV 5000010 Mura
44200	Ščavniška dolina	Zgornji tok Ščavnice od izvira do naselja Spodnja Ščavnica oz. magistralne ceste Lenart – Gornja Radgona je ohranjen v pretežno naravnem stanju. Izvir je tipičen helokreni, kjer voda mezi na številnih mestih in ustvarja izvorni potoček širok do 0,5 m. V osrednjem in spodnjem delu opisanega odseka je struga široka do 5 m in ima ohranjen prvotni - meandrirajoči vzorec in tudi prvotno drevesno in grmovno obrežno vegetacijo. Ob sami strugi so ponekod še ohranjeni zamočvirjeni predeli. Ohranjena je pestra kulturna krajina z ekstenzivnimi	Ohranja naj se tipično kulturno krajino Ščavniške doline, katere pomemben element so gozdni otoki, skupine dreves in grmovja, samotna drevesa, mejice, avtohtona drevesna in grmovna

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

		mestoma močvirnimi travniki, senožetnimi sadovnjaki in gozdnatimi severnimi pobočji. Velika pestrost rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Opisanih 9 vrst metuljev, preko 35 vrst mladotnic (za nekatere edini doslej znani podatki v Sloveniji). Še posebej pomembno je pojavljanje enodnevnice <i>Ecdyonurus siveci</i> , ki je endemna vrsta, opisana prav iz reke Ščavnice v kraju Zgornja Ščavnica. V potoku živi tudi ogrožena progasta pijavka <i>Dina lineata lineata</i> , za katero je to eden izmed dveh znanih podatkov v Sloveniji, Ščavnica pa je na tem območju tudi habitat vidre <i>Lutra lutra</i> , tudi pomemben habitat ptic.	zarast ob vodotokih in drugih mokriščnih habitatih. Ohranja se ohranjene neregulirane vodotoke in mokrišča; izvedba gozdnih prometnic čeznje ter rampni prostori ob njih, naj se naj te območjih ne izvajajo.
44900	Radgonsko - Kapelske Gorice	Območje osrednjih Slovenskih goric južno od Gornje Radgone sestavljajo menjaje proti jugu potekajoči grebeni Radgonsko Kapelskih goric. Gozdne sestoje tvorijo deloma bukovi ter v nižini zastopani ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi. Slednji so pomemben življenjski prostor rogača. Kjer območje prepredajo manjši naravno ohranjeni gozdni potoki in vlažne gozdne grape, prebiva močvirski krešič. Gozdni robovi so življenjski prostor metulja črtastega medvedka, na območju pa se na ekstenzivnih, vlažnih traviščih in povirjih pojavlja več redkih in ogroženih vrst: travniška kokljica, črni apolon, močvirski cekinček, škrlatni cekinček, srebrni tratar, travniški postavnež in močvirski pisanček.	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 300194 Radgonsko – Kapelske gorice
47600	Grabonoš	Območje predstavlja del večjega gozdnega kompleksa združbe Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>), ki ga v smeri jugozahod – severovzhod prečka dolinica Grabonoškega potoka, obsega pa tudi povirje tega potoka. Le – ta je habitat beloplavutega globočka, gozd in še posebej gozdni robovi pa habitat črtastega medvedka.	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 300228 Grabonoš
48500	Stanetinski in Kupetinski potok	Dva značilna potoka jugovzhodnega dela Slovenskih goric, pritoka Ščavnice sta pomemben življenjski prostor potočnih piškurjev, beloplavutega globočka, nežice in činklje.	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 3000069 Stanetinski in Kupetinski potok
94900	Osrednje slovenske gorice	Območje se razprostira v vzhodnem delu osrednjih Slovenskih goric, vzhodno od naselja Lenart v Slovenskih goricah. Obsega več vzhodnih pritokov reke Pesnice, med katerimi so največji Ročica, Mala Brnca, Andreški, Župetinski, Smolinski in Cogetinski potok. Značilen je razgiban relief z nizkimi slemeni in griči, med katerimi so povirne grape in doline potokov. V dolinah so ohranjeni fragmenti ekstenzivno gospodarjenih vlažnih travnikov, kjer je pogosta zdravilna strašnica, nekaj je tudi močvirnih travnikov, ki se zaraščajo z visokimi steblikami. Tovrstni habitatni so življenjski prostor ogroženih metuljev močvirskega cekinčka ter strašničinega in temnega mravljiščarja. Z vrstno pestro zeliščno vegetacijo zaraščeni gozdni robovi pa so življenjski prostor črtastega medvedka.	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 3000302 Osrednje slovenske gorice

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 11/3: Posebna varstvena območja Natura 2000

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA
SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok	POO	/ **
SI3000194 Radgonsko - Kapelske Gorice	POO	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)
SI3000215 Mura	POO	nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>) hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) bober (<i>Castor fiber</i>) škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) Ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) vidra (<i>Lutra lutra</i>) navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>) (3150) Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i> (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>))* (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmenion minoris</i>)
SI3000228 Grabonoš	POO	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)
SI3000302 Osrednje Slovenske gorice	POO	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

KODA IN IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE GORNJA RADGONA
SI5000010 Mura	POV	<p>črna štokrlja (<i>Ciconia nigra</i>) srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>) črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>) sršenar (<i>Pernis apivorus</i>) pivka (<i>Picus canus</i>) plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)</p>

Preglednica 11/4: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Gornja Radgona

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa
(9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	<u>SI3000194 Radgonsko - Kapelske Gorice</u>	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kislno podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprotnica. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali streljanje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.
(91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	<u>SI3000194 Radgonsko - Kapelske Gorice</u>	Semkaj štejemo tako nižinske poplavne hrastovo-belogabrove gozdove kot tudi hrastovo-belogabrove gozdove gričevnatega sveta. Prvi rastejo v nižinah na občasno poplavljenih rastiščih, nivo podtalne vode je visok. Med drevesnimi vrstami najdemo dob, beli gaber in črna jelša. Zaradi melioracij, urbanizacije, krčitve za kmetijske namene in drobljenja so zelo ogroženi. Drugi se pojavljajo na gričevjih na bolj suhih tleh, ravno tako pa jih gradita beli gaber in ena vrsta hrasta, v tem primeru graden. Tudi ti so že v veliki meri spremenjeni (npr. izkrceni za kmetijsko rabo). V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v vzhodnem delu države (Krakovski gozd, Dobrava, Goričko, ob Muri).
(3150) Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i>	<u>SI3000215 Mura</u>	Gre za prostoplavajoče združbe, ki pokrivajo plitve stoječe vode, bogate s hranili. Kjer ni strnjenegega pokrova plavajočih rastlin, uspevajo zakoreninjene podvodne vrste. Voda lahko pogosto usahne in takrat se pojavijo kopenske oblike vodnih rastlin. Habitatni tip se pojavlja predvsem v mrtvih rokavih nižinskih rek, ribnikih in gramoznicah. V Sloveniji je pogostejši v V delu države. Ogrožajo ga spreminjanje vodnega režima (upadanje nivoja vode) na velikih rekah zaradi gradnje hidroelektrarn, onesnaževanje z gnojili in pesticidi ter intenzivni ribolov in ribogojstvo (odstranjevanje vodnega rastlinja, vnos tujerodnih rastlinojedih vrst rib).
(91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>))*	<u>SI3000215 Mura</u>	Združbe mehkolesne loke se razvijejo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljene. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidrorregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.
(91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	To so tipični nižinski obrečni gozdovi, ki sledijo združbi bele vrbe, vendar rastejo na tleh, kjer je nivo podtalnice nižji. Pojavljajo se ob večjih rekah. Tla so nerazvita (rečni nanosi) in poplavljeni le ob visokih vodah. Drevesne vrste zastopajo zlasti dob, dolgopecljati in poljski brest, veliki in ostroplodni javor. Zaradi raznovrstnih vplivov se je pri nas ohranilo le malo sestojev trdolesne loke (ob Muri in Dravi). Ogrožajo jih hidrorregulacije, urbanizacija, izsekovanje, na bolj sušnih predelih rastišča pa tudi širjenje robinije.
(91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	<u>SI3000228 Grabonoš</u>	Sem štejemo tako nižinske poplavne hrastovo-belogabrove gozdove kot tudi hrastovo-belogabrove gozdove gričevnatega sveta. Prvi rastejo v nižinah na občasno poplavljenih rastiščih, nivo podtalne vode je visok. Med drevesnimi vrstami najdemo dob, beli gaber in črna jelša. Zaradi melioracij, urbanizacije, krčitve za kmetijske namene in drobljenja so zelo ogroženi. Drugi se pojavljajo na

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

		gričevjih na bolj suhih tleh, ravno tako pa jih gradita beli gaber in ena vrsta hrasta, v tem primeru graden. Tudi ti so že v veliki meri spremenjeni (npr. izkrčeni za kmetijsko rabo). V Sloveniji se habitatni tip pojavlja v vzhodnem delu države (Krakovski gozd, Dobrava, Goričko, ob Muri).
--	--	--

Preglednica 11/5: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Gornja Radgona

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	<u>SI3000194 Radgonsko - Kapelske Gorice</u>	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samecev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	<u>SI3000194 Radgonsko - Kapelske Gorice</u>	Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),... Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).
nižinski urh (<i>Bombina bombina</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašča se z zvonkim uuu-uuu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti oranžnordeče-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Med pomladjo in poletjem naseljuje močvirna jelševja, obrežni pas jezer, ribnikov in mlak ter manjše stalne vode z dobro razvito podvodno vegetacijo med katero se skrivajo ličinke. Prehranjevalni življenjski prostor so ekstenzivni močvirni travniki, prezimovališča pa poplavni nižinski gozdovi. Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Pomembni so ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašča se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). Predvsem mladi odrasli osebki so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	<u>SI3000215 Mura</u>	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samecev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebki ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. Odrasli osebki so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),... Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).
bober (<i>Castor fiber</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Z okoli 20 kg (do 30 kg) telesne teže je največji evropski glodavec. Okoli 70 cm dolgo valjasto telo je pokrito z gostim kožuhom, katerega spodnja plast je vodo-odporna, saj bober preživi večino časa v ali ob vodi. Pri plavanju uporablja veslast, okoli 30 cm dolg rep in noge, ki imajo med prsti plavalno kožico. Kadar ga preplašimo z repom plosko udari po površini vode, preden se potopi in odplava stran. Pod vodo lahko ostane do 15 minut. V brežini jezera, reke, potoka ali v močvirju si izkoplje rove v katerih preživi neugodno zimo in koti mladiče, zaradi česar potrebuje dovolj visoke ilovnate brežine (najmanj 1,5 m). Bobrova družina potrebuje od 3 do 50 km brežine, porasle z visokimi vrbami in topoli manjšega premera (manj kot 8 cm), debelejša drevesa (več kot 20 cm) so zanje manj primerna. Primerne so še: topol, breza, leska, češnja in hrasti, bezga bober ne uživa. Prisotnost bobrov pa najlažje opazimo po značilno obzrtih in podrtih manjših drevesih na obrežju. Bolj občutljiv za anorgansko kot organsko onesnaženje, moteči ali uničujoči so tudi fizični vplivi na življenjski prostor (obdelovanje ali paša na površinah neposredno ob vodi, čiščenje brežin in podobno). Življenjski prostori morajo biti z vodnimi potmi povezani med seboj.
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	11 do 15 mm velik hrošček s podolgovatim, paralelnim in sploščenim telesom. Glava, ovratnik in pokrovke so izrazito rdeče barve, noge in tipalnice pa so črne. Glava je nagrbčena, ovratnik in pokrovke pa so rebri. Vrsta živi najraje pod gnjočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). V obeh razvojnih fazah se prehranjuje plenilsko, ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Slednje najdemo pogosto skupaj z ličinkami kozličkov, s katerimi se tudi hranijo. Razvoj traja dve leti ali več. Vrsto ogroža način gospodarjenja z gozdovi, pri katerem se stara in umirajoča drevesa odstranjuje.
ovratniški plavač (<i>Graphoderus bilineatus</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	14-16 mm velik hrošč iz skupine kozakov, s širokoovalnim telesom, ki je najširše v zadnji tretjini pokrovk. Spodnja stran je svetlorumena, tudi ovratnik je rumene barve s tanjšima temnima robovoma spredaj in zadaj. Prilagojen je na plavanje pod vodo, iz katere občasno pomoli zadek, da si načrpa zrak, lahko pa tudi leti in si je sposoben poiskati novo ustrezno vodno površino. Živi v večjih stoječih (22.1) in tudi temporarnih vodah (22.2) bogatih z vegetacijo. Tako odrasli kot ličinke so plenilci in se hranijo z manjšimi ličinkami vodnih žuželk in rakci. Prezimujejo odrasli osebki, po nekaterih navedbah na kopnem pod mahom, listjem ali lesom; po drugih pa v vodi. Poleg klimatskih sprememb ogroža obstoj vrste na določenih območjih tudi človek z melioracijskimi posegi in onesnaženjem voda. Vrsto ogroža tudi preveliko senčenje oz. zaraščanje vode, kjer poteka razvoj, kakor tudi prevelik stalež rib. Odrasli osebki letijo večinoma v mraku, pri čemer je lahko svetlobno onesnaževanje faktor ogrožanja.
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm – značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime – rogač. Glava, ovratnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šture, stara ali padla drevesa. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste prenizko sekanje dreves (tik nad tlemi).
vidra (<i>Lutra lutra</i>)	<u>SI3000215 Mura</u>	Večino časa preživijo v vodi, vendar se prav tako znajdejo na kopnem. Podolgovato, do 95 cm dolgo telo se nadaljuje v močan, do 55 cm dolg rep; klinasta glava je za razliko od ostalih kun nekoliko sploščena, gobec je opremljen z dolgimi tipalnimi brki, uhlji pa so majhni. Odrasla žival tehta povprečno okoli 10 kg. Na kopnem se premika z značilnim poskakovanjem, v vodi pa je izredno spretna - poganja se s trebušno hrbtnim zvijanjem in nogami, ki imajo med prst razpeto plavalno kožico. Hrana se z raki, ribami, dvoživkami, polži, žuželkami, obvodnimi ptiči in majhnimi sesalci. Potrebuje razčlenjene brežine s številnimi mrtvimi rokavi, zalivi, polotoki, tolmoni, sipinami. Del obrežja mora imeti sklenjeno vegetacijo (grmovje, drevje) ki služi kot prostor za počitek in razmnoževanje. Kmetijska raba zemlje ob reki ne sme biti intenzivna.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	SI3000215 Mura	Velik in močan netopir (trup z glavo meri 68-83 mm). Kratek, širok gobček je kratek in širok, skoraj gol, rožnato rjave barve; uhlji so razmeroma visoki in široki; telo je pokrito z zmerno dolgo in gosto dlako, pri osnovi rjave, na konicah pa svetlo sivo rjave barve, včasih z rdečkastim odtokom; trebuh je belkasto siv. Prhut je razmeroma široka. Zelo je podoben ostrouhemu netopirju, le nekoliko večji. Živi v odprtih in svetlih listopadnih gozdovih do 1200 m visoko; poleti in pozimi si najde zatočišče v jamah in stavbah; za prezimovanje potrebuje visoko zračno vlago. Lovi predvsem velike žuželke na košenih travnikih, v sadovnjakih in gozdovih brez podrasti. Plen pobira v nizkem letu s tal in listov (krešiči, gosenice metuljev, bramorji, kobilice, murni). Občasno se seli na razdalje večje od 100 km. Ogroža ga predvsem izguba življenjskega prostora ter neustrezne prenove zgradb in preprečevanje dostopa v zatočišča (jame in drugi podzemni habitati, cerkvena podstrešja, zvoniki, podstrehe drugih objektov).
kačji potočnik (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	SI3000215 Mura	Srednje velik raznokrili kačji pastir. Oprsje svetlo zelene barve s črnimi vzorci, zadek rumeno-črn do 39 mm dolg, razpon kril 6-7 cm. Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ličinke živijo zakopane v mivkasto ali peščeno dno mirnejših predelov nižjskih rek. Razvoj ličink traja 2-3 leta, v vodi se večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezajo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebe. Odrasli so močni in hitri letalci in se lahko precej oddaljijo od matične struge. Ogrožajo ga regulacije vodotokov, ki vplivajo na hitrost pretoka vode in na strukturo dna, ter njihovo onesnaževanje.
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000215 Mura	Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi. Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.
panonski pupek (<i>Triturus dobrogicus</i>)	SI3000215 Mura	Panonski pupek je endemit Panonske nižine. Ima rjavo do rdečkasto telo s temnimi lisami. Trebuh je oranžen s črnimi pegami, ki so pogosto združene v eno ali dve vzdolžni proggi. Zrase do 16 cm. Glava je majhna. Samci imajo na hrbtu visok greben, ki se lahko začne že na glavi. Jajčeca in ličinke so podobne kot pri alpskem pupku. Živi v poplavnih nižinah in rečnih dolinah. Vodna faza življenja poteka v mirnih delih rek, jezerih, ribnikih in kalih. Pogosto sobiva z ribami. Ogroža ga uničevanje življenjskega prostora z osuševanjem in onesnaževanjem habitata. Pri populacijah na robu areala je možna hibridizacija z drugimi vrstami.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000228 Grabonoš	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebk hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000302 Osrednje Slovenske gorice	Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebk hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	SI5000010 Mura	Črna štoklja je precej redkejša in živi bolj skrito življenje kot njena sestrška vrsta, bela štoklja. V zraku jo od čapelj ločimo po iztegnjenemu vratu, od bele štoklje pa po popolnoma temni glavi, vratu, in perutih. Gnezdi v poplavnih gozdovih s številnimi visokimi debelimi drevesi, na katerih si iz vej zgradi svoje mogočno gnezdo. V Sloveniji, kjer sodi med redke gnezdilke, so to najpogosteje belogabrovo-dobovi gozdovi, ki so prepređeni s potočki in manjšimi močvirji. Hrani se z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji, ki jih lovi med počasno hojo na gozdnih jasah, vlažnih travnikih, ob stoječih

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste
		in tekočih celinskih vodah. Je selivka, ki se iz tropske Afrike vrne aprila. Ogrožata jo zlasti izginjanje ustreznih gnezdišč in človekove motnje v času gnezdenja, na katere je izredno občutljiva.
srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Srednji detel ima črne peruti z belimi progami, glava in podrepno perje sta rdeča. Prebiva v dobro ohranjenih nižinskih listnatih gozdovih, praviloma poplavnih, ki jih v Sloveniji predstavljajo dobovi ali belogabrovo-dobovi gozdovi z veliko odmrle lesne biomase. Ker je njegov kljun bolj šibak, duplo izteše v propadajoča drevesa, pogosto je vhod pod drevesno gobo. Hrani se z žuželkami, ki jih pobira na površini ali izza lubja, dolbe pa le v razpadajočem lesu. Je stalnica in v Sloveniji redka gnezdilka V dela države. Ogroža ga intenzivno gospodarjenje z gozdovi (odstranjevanje odmrlega, propadajočega drevja) in izsuševanje poplavnih gozdov.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Je največja evropska žolna, obarvana povsem črno in z rdečo kapo. Živi v mešanih bukovo-jelovih in iglastih gozdovih, kjer si za gnezdenje teše dupla z ovalnim vhodom. Par potrebuje za uspešno gnezdenje kar 300-400 ha gozda. Med prehranjevanjem na starih drevesih (zlasti iglavcih) za seboj pušča velike luknje, v katerih išče lesne mravlje. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi mravljami ter lesnimi hrošči. Njen jezik je močno lepljiv, na konici pa ima 4-5 kaveljčkov, s katerimi lahko izza lubja potegne ličinke hroščev. Je stalnica in v Sloveniji pogosta gnezdilka. Zaenkrat ni ogrožena, njena evropska populacija je narasla.
belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Samec belovratega muharja ima belo čelo, ovratnik, grlo, prsi, trebuh in veliko belo liso v perutih, ostali deli so črni, samica je sivih odtenkov. Prebiva v odprtih listnatih gozdovih, pri nas v poplavnih hrastovo-belogabrovih, redkeje v visokodebelnih sadovnjakih. Gnezdi v naravnih duplih ali duplih, ki so jih iztesale žolne in detli, ponavadi visoko nad tlemi. Nekateri samci istočasno gnezdiijo z dvema samicama. Na območjih sobivanja so znane občasne hibridizacije s črnoglavim muharjem. Hrani se s členonožci, v času gnezditve so zanj zelo pomembne gosenice. Lovi v zraku s preže, žuželke pa pobira tudi z listja in vej. Je selivka, prezimuje v Afriki južno od Ekvatorja, vrne se aprila. V Sloveniji je redka gnezdilka V dela države. Ogrožata ga izsuševanje poplavnih gozdov in intenzivno gospodarjenje z njimi (odstranjevanje odmrlega in propadajočega drevja).
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Belorepec je velik orel z velikim svetlo rumenim kljunom, v letu pa so najbolj opazna njegova široka, oglata krila in kratek klinast rep. V Sloveniji je izjemno redek gnezdilec (1-2 para) na Notranjskem in Dolenjskem. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.
veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Samec velikega žagarja ima zeleno glavo in rožnato nadahnjen spodnji del trupa z boki, samica pa rjavo glavo in siv trup. V Sloveniji je veliki žagar redka gnezdilka na Savi in Dravinji, pogostejši pa je na velikih rekah v času prezimovanja. Gnezdi ob zgornjih tokovih rek in velikih jezerih, obdanih z gozdovi. Ker se ne hrani na dnu voda, lahko naseljuje tudi zelo globoke vode. Samice so na gnezdiščih zelo družabne, včasih skupaj iščejo primerna mesta za gnezdenje. Gnezdo si naredijo v duplu ali v luknji v rečnem bregu, ponavadi blizu vode, lahko pa tudi do 1 km stran. Hranijo se z ribami, ki jih ulovijo med potapljanjem.
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Sršenarja od kanje ločimo po manjši, sivi glavi in daljšem repu z značilno razporejenimi tremi prečnimi progami. Naseljuje odprte gozdovi s številnimi jasami in mozaično kmetijsko krajino. Gnezdi na velikih drevesih, 10-20 m nad tlemi. Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrlji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. Žuželkam v letu sledi do gnezda, ki ga nato izkoplje (koplje tudi do globine 40 cm). Osje želo pred zaužitjem odščipne s kljunom. Sadeže obira z vej ali pobira po tleh, s kremplji odstrani morebitno koščico. Spretno lovi tudi peš na tleh. Je selivka, ki prezimuje v zahodnem in centralnem delu ekvatorialne Afrike in se vrne sredi aprila. Zelo je občutljiv na človekove motnje v času gnezdenja ter na spremembe v gnezditvenem habitatu.
pivka (<i>Picus canus</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Pivka ima siv trebuh, zelene peruti, rumenkasto zeleno trtico in črn brk, samec pa poleg tega še majhno rdečo kapo. Ime je dobila po oglašanju »piu-piu-piu«, katerega ton proti koncu pada. Naseljuje mešane in listnate gozdovi, rečne loke in drevesne mejice. Duplo si izteše sama, najpogosteje v listavce (javor, bukev, hrast, lipa, vrba). Hrani se z mravljami in drugimi žuželkami, ki jih lovi na tleh in na drevju, kjer izza lubja pobira tudi njihove ličinke in bube. Je manj specializirana na mravlje kot zelena žolna. Je stalnica, v Sloveniji velja za pogosto vrsto. V nižinskih predelih jo ogroža zlasti uničevanje rečnih lok in drevesnih mejic.
Plašica (<i>Remiz pendulinus</i>)	<u>SI5000010 Mura</u>	Plašica ima sivo glavo, črno očesno masko, kostanjevo rjav hrbet in rjav trebuh. Prebiva v grmovno-drevesni vegetaciji ob rekah, potokih, kanalih, v močvirjih, trstiščih, pomešanih z visokimi zelmi, tamariskami, vrbami in topoli. Gnezdo je mošnja s cevastim vhodom na vrhu, ki visi z vilasto razcepljenih vej, ponavadi nad vodo. Zgrajeno je iz trave, živalskih dlak, dlačic rogozovih semen, vrbovih in topolovih mačic. Hrani se z jajci, ličinkami

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste
		in odraslimi žuželkami ter pajki, izven gnezditvene sezone tudi s semeni topolov, vrb in trsta. V severnem delu gnezditvene razširjenosti je selivka (prezimuje v JZ in J Evropi), v južnem pa stalnica. V Sloveniji je redka gnezdilka vrbovo-topolovih sestojev. Ogroža jo uničevanje mokrišč (obrečni vrbovi sestoji, trstišča).

Na podlagi operativnega programa – programa upravljanja območij Natura2000 za obdobje 2023 - 2028 (Operativni program, 2023) je načrt določen kot načrt, ki je potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst. V ta namen je ZRSVN izločil upravljavske cone (UC):

UPRAVLJAVSKE CONE V GGE GORNJA RADGONA:

IME CONE: CONA A- MURA	POVRŠINA: 519 ha
VRSTE/HT:	
<ul style="list-style-type: none"> • Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>))* • Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i>, <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmenion minoris</i>) 	
OPIS CONE: območje se večidel nahaja neposredno ob reki Muri. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Mestoma se pojavljajo tudi obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi. Območje je pomembno za ohranjanje populacij primarnih in sekundarnih duplarjev ter vrst, ki so vezane na večje količine mrtve lesne mase.	

IME CONE: CONA B - MURA	POVRŠINA v GGE: 604 ha
VRSTE: rogač (<i>Lucanus cervus</i>), škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	
OPIS CONE: Cona obsega gozdove na območju reke Mure, s poudarkom na gozdovih GGE Gornja Radgona. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti potokov, obrežno strukturo brežin, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine, ob hkratnem zagotavljanju ležeče in stoječe odmrle lesne mase.	

IME CONE: CONA C- MURA	POVRŠINA v GGE: 1535 ha
VRSTE/HT:	
<ul style="list-style-type: none"> • Sršenar (<i>Apis apivorus</i>) • Pivka (<i>Picus canus</i>) • Plašica (<i>Remiz pendulinus</i>) • Črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>) • Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) • Srednji detel (<i>Dendrocopus medius</i>) • Belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) • Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>) • Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) 	
OPIS CONE: območje se nahaja ob reki Muri, navezujoč na gozdne komplekse povezane z obmurskimi gozdovi ter na gozdne otoke, mejice in posamezna drevesa v kulturni krajini. Obrečna gozdna krajina vsebuje preplet gozdnih združb, med katerimi izstopajo gozdovi, ki jih gradijo vrbe, jelše in jeseni (mehkolesna loka). Območje je pomembno za ohranjanje populacij primarnih in sekundarnih duplarjev ter vrst ki so vezani na večje količine mrtve lesne mase. Pomemben del cone predstavljajo z drevesno zarastjo porasla območja kulturne krajine (gozdni otoki, mejice in posamezna drevesa).	

Klimatska funkcija

Funkcija gozda pomeni:

- manjšanje hitrosti in spreminjanja smeri vetrov;
- vpliv na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje plinov v njem.

V GGE prevladuje kmetijsko - primestna krajina. V ravninskem delu GGE je večina gozdov fragmentiranih v obliki pasov in gozdnih ostankov med kmetijskimi in urbanimi površinami. Ti gozdovi ugodno vplivajo na lokalno klimo ter zmanjšujejo učinke vetrne erozije na kmetijskih površinah.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 390,76 ha

- gozdovi ali pasovi gozdnega drevja v kmetijski krajini, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ali pozebo

2. stopnja poudarjenosti

Gozdov s to stopnjo poudarjenosti ni bilo izločenih.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti, površina: 319,07 ha

2. stopnja poudarjenosti, površina: 902,54 ha

Zaščitna funkcija

Gozdov s to funkcijo ni bilo izločenih.

Higiensko - zdravstvena funkcija

Funkcija pomeni izboljšanje kakovosti in ohranjanje zdravega življenjskega okolja ter blažitev škodljivih vplivov emisij. Gozd z absorpcijo sestavin onesnaženega zraka, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom izboljšuje življenjske pogoje na urbanih površinah.

2. stopnja poudarjenosti, površina: 55,29 ha:

- Gozdovi ki ležijo med stanovanjskimi objekti in avtocesto Pince – Maribor.

Obrambna funkcija

Funkcija pomeni varovanje zemljišč in objektov, pomembnih za javno varnost, obrambo itd.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 190,62 ha

- Gozdovi v okolici drenažnih črpališč vode Segovci in Podgrad na območju VVO I in II.

Rekreacijska funkcija

Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo zlasti gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo, dosegljivostjo ter predvsem rekreacijsko infrastrukturo. Sem spadajo tudi gozdovi v katerih je prisotno nabiranje gozdnih plodov za lastno uporabo.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 14,26 ha

- trim steza v Boračevi
- mestni gozd Lisjakova struga v Gornji Radgoni

2. stopnja poudarjenosti, površina: 65,1 ha

- gozd Lisjakova struga v bližini Gornje Radgone
- trim steza v Boračevi
- Okolica Negovskega in Blaguškega jezera.
- TRC Konjišče.
- Most čez Muro v Črncih.
- okolica term Radenci
- pešpoti ob reki Muri
- turistične poti (Atilova pot, ...)

Turistična funkcija

Funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, objektov, znamenitosti in se v večji meri prekriva z rekreacijsko funkcijo.

2. stopnja poudarjenosti, površina: 16,51 ha.

- Okolica Negovskega in Blaguškega jezera.
- TRC Konjišče.
- Most čez Muro v Črncih.
- okolica term Radenci
- Okolica gradov v Negovi in Gornji Radgoni
- Okolica zasebnega živalskega vrta Sikaloo pri Radencih
- turistične poti (Atilova pot, ...)
- kolesarske in pešpoti ob reki Muri

Poučna funkcija

Gozd s poudarjeno poučno funkcijo je namenjen ozaveščanju in posredovanju znanj o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti. V GGE to funkcijo opravljajo gozdovi ob gozdni učni poti ter gozdovi skozi katere so speljane različne tematske poti povezane z gozdom.

1. stopnja

- Gozdna učna pot Blaguš

Raziskovalna funkcija

Gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo so namenjeni načrtnemu zbiranju, opazovanju in ugotavljanju dejstev o delovanju gozdov. Sem spadajo razglašeni gozdni rezervati in gozdovi na raziskovalnih ploskvah.

V GGE ni gozdov s to funkcijo.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Gozdovi s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot varujejo redke, dragocene, znamenite ali druge vredne naravne pojave. Funkcija je poudarjena tudi v gozdovih na območjih krajinskih parkov. Ti gozdovi imajo po predpisih o ohranjanju narave status naravne vrednote ali zavarovanega območja ali ležijo v neposredni bližini takšnih območij. Na območjih gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti te funkcije se ne smejo izkoriščati naravne dobrine in so upravljani izključno v varstveni namen.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 15,95 ha

- Drevesa izjemnih dimenzij izločena, kot naravne vrednote..
- Ekocelice izločene na območju naravnih vrednot.

2. stopnja poudarjenosti, površina: 936,50 ha.

- Gozdovi na območju krajinskega parka Negova in Negovsko jezero. Gozdovi na območjih ali v okolici drugih naravnih vrednot za katere je določen blažji varstveni režim, ki omogoča izkoriščanje gozdnih dobrin. Seznam naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev je povzet po naravovarstvenih smernicah ZRSVN (št. naloge: 3563-0409/2023-4), poglavju 3.3 (preglednica 2) in je prikazan v spodnji preglednici:

FUNKCIJE GOZDOV

Preglednica 12a: Pregled naravnih vrednot v GGE Gornja Radgona

IDENT. ŠT	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	POMEN
**199	Negovsko jezero	Akumulacijsko jezero Kunovskega potoka, desnega pritoka Ščavnice, pri Negovi, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	ZOOL, EKOS, BOT	državni
4211V	Arda - nižinski gozd	Kompleks nižinskega gozda na Apaškem polju, zahodno od Gornje Radgone	EKOS, ZOOL	lokalni
6946	Besnica - sistem mrtvih rokavov Mure	Sistem mrtvih rokavov Mure med naselji Hrastje - Mota in Bunčani	EKOS, ZOOL, BOT, HIDR	državni
4424V	Mura - reka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči med Šentiljem in Hotizo	HIDR, BOT, ZOOL	državni
7469V	Mura - loka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči od Šentilja do Hotize	EKOS, ZOOL, BOT	državni
6948	Podgrad - kolonija sivih čapelj	Gnezdišče sivih čapelj v Podgradu ob Muri, zahodno od Gornje Radgone	EKOS, ZOOL	državni
6949	Tothov mlin - stara struga	Ohranjena stara struga Ščavnice pri Tothovem mlinu pri Očeslavcih, južno od Radencev	EKOS, ZOOL, BOT	državni
6950	Ščavnica - stara struga	Ohranjena stara struga Ščavnice pri Žihlavi, vzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	ZOOL, BOT, EKOS	lokalni
7413	Ščavnica - zgornji tok	Zgornji tok Ščavnice od izvira do Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Gornje Radgone	HIDR, ZOOL	lokalni
7425	Konjišče - gramoznice	Habitat ogroženih živalskih vrst v gramoznicah ob Muri pri Zgornjem Konjišču, severozahodno od Gornje Radgone	ZOOL, EKOS	lokalni
2017	Rihtarovci - mofeta	Izviri ogljikovega dioksida pri Rihtarovcih, jugovzhodno od Radencev	GEOL	lokalni
738	Ujterska slatina	Izvir mineralne vode v Ščavniški dolini, jugozahodno od Radencev	GEOL, HIDR	lokalni
79	Ivanjševci - mofeta	Mofeta v Ščavniški dolini, ob cesti Stavešinci - Ivanjševci, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	GEOL	državni
856	Lokavska slatina	Izvir mineralne vode v Lokavskem brdu, severozahodno od Negove	HIDR, GEOL	lokalni
863	Leljakova slatina	Izvir mineralne vode severovzhodno od Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Gornje Radgone	GEOL, HIDR	lokalni
884	Norička slatina	Izvir mineralne vode Norička slatina, južno od Radencev	GEOL, HIDR	
	lokalni			
867	Polička slatina	Izvir mineralne vode južno od Police, jugozahodno od Gornje Radgone	GEOL, HIDR	lokalni
7044	Slepica - mofete	Mofete na robu Ščavniške doline pri Stavešinskem vrhu, jugozahodno od Radencev	EKOS, GEOL	državni
7552	Slatinske gomile	Izvir mineralne vode severozahodno od Stavešincev, vzhodno od Benedikta v Slovenskih Goricah	GEOL, HIDR	lokalni
864	Niderlov hrast	Dob izjemnih dimenzij severovzhodno od Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Gornje Radgone		
	DREV	državni		
877	Belečov hrast	Dob izjemnih dimenzij v Čakovi, južno od Radencev	DREV	državni
80456	Apače - bela vrba	Bela vrba v gozdovih ob Muri, severno od Apač, zahodno od Gornje Radgone	DREV	lokalni
80457	Apače - črni topol	Črni topol v bližini vodnega zajetja, severno od Apač, severozahodno od Gornje Radgone	DREV	lokalni
80458	Apače - trepetlika	Trepetlika v bližini vodnega zajetja, severno od Apač in južno od reke Mure	DREV	lokalni
80471	Gornja Radgona - kanadski topol	Kanadski topol v Gornji Radgoni	DREV	lokalni
80472	Mele - črni topol	Črni topol severozahodno od kraja Mele, jugovzhodno od Gornje Radgone	DREV	lokalni
80366	Črnci - dob	Dob pri lovskem domu v Črncih na Apaškem polju	DREV	lokalni
80368	Črnci - dob ob Muri	Hrast dob ob Muri severno od naselja Črnci	DREV	lokalni

FUNKCIJE GOZDOV

6981	Kunovska dobrava - bukev	Bukev v gozdu, severno od Negovskega jezera v Slovenskih Goricah	DREV	državni
6985	Gornja Radgona - bukev 1	Bukev v gozdu južno od Gornje Radgone	DREV	lokalni
6986	Gornja Radgona - bukev 2	Bukev izjemnih dimenzij za osnovno šolo v Gornji Radgoni	DREV	lokalni
6987	Črni gaj - črni bor	Črni bor izjemnih dimenzij jugovzhodno od Negove, južno od Gornje Radgone	DREV	državni
6994	Žigrtov hrast	Hrast izjemnih dimenzij jugovzhodno od Negove, južno od Gornje Radgone	DREV	državni
7013	Plavečov skorš	Skorš izjemnih dimenzij na Murščaku, jugozahodno od Radencev	DREV	državni
7016	Lipnikova graba - smreka	Smreka izjemnih dimenzij jugozahodno od Negove, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	DREV	lokalni
7017	Zamudovi smreki	Smreki izjemnih dimenzij v Terbegovcih, južno od Radencev	DREV	državni
7018	Kogl - smreka	Smreka v gozdu jugovzhodno od Negove v Slovenskih Goricah	DREV	lokalni
7019	Mulečova tisa	Tisa izjemnih dimenzij v Kunovi, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	DREV	državni
+7022	Stara struga - vez	Vez izjemnih dimenzij vzhodno od Radencev	DREV	državni
7023	Lisjakova struga - vrba	Vrba izjemnih dimenzij v Lisjakovi strugi, jugovzhodno od Gornje Radgone	DREV	državni
7083	Hercegovščak - ginko	Ginko izjemnih dimenzij v Hercegovščaku, jugozahodno od Gornje Radgone	DREV	državni
7085	Slugova gledičija	Gledičija izjemnih dimenzij v Stanetincih, severozahodno od Ljutomera	DREV	lokalni
7086	Halužnica - macesen	Macesen izjemnih dimenzij v Halužnici, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	DREV	lokalni
+7088	Melajnska gmajna - črni topol	Črni topol izjemnih dimenzij v Melajnski gmajni, jugovzhodno od Gornje Radgone	DREV	lokalni
7091	Vrbnjakov bor	Rdeči bor izjemnih dimenzij severozahodno od Sv. Jurija ob Ščavnici v Slovenskih Goricah	DREV	lokalni
**80452	Žihlava - gozd belega gabra in doba	Sestoj belega gabra in doba v Žihlavi, jugovzhodno od Svetega Jurija ob Ščavnici	DREV, EKOS	lokalni

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine imajo zlasti gozdovi v neposredni okolici objektov kulturne dediščine (zgradbe, gomilna grobišča, prazgodovinske naselbine, itd.). V okolici večine objektov kulturne dediščine je funkcija poudarjena na prvi stopnji.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 133,13 ha

- Gozdovi v okolici kulturnih spomenikov (gomilna grobišča, naselbine, spomeniki, ...), arheoloških najdišč ter gradov Gornja Radgona, Negova, dvorca Freudenau v Črncih in graščine Rotenturm.

2. stopnja poudarjenosti, površina: 1,97 ha.

- Gozdovi na območjih in v okolici objektov kulturne dediščine za katere je določen blažji režim gospodarjenja, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin. Okolica cerkve Sv. Duha na Stari Gori in okolica domačije Šratovci 13.

Pregled enot kulturne dediščine je prikazan v spodnji preglednici.

Preglednica 12b: Seznam objektov kulturne dediščine

EID	IME	REZIM	PODREZIM	ODSEK
1-00069	Trate - Grad Cmurek	vplivno območje spomenika		03131B
1-00150	Gornja Radgona - Grad	vplivno območje spomenika		03107A
1-00484	Negova - Grad	vplivno območje spomenika		03021G
				03020C
				03021C
				03022C
				03020F
				03020E
				03021D
				03021E
03021F				
1-00930	Blaguš - Rimsko gomilno grobišče	spomenik		03048C
1-00931	Boračeva - Gomilno grobišče Boračevski les	spomenik		03092C
1-00932	Dragotinci - Gomilno grobišče	spomenik		03068C
				03076
1-00933	Gornji Ivanjci - Gomila II	spomenik		03033C
1-00934	Kapelski Vrh - Gomilno grobišče	spomenik		03079
1-00935	Kunova - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03030C
1-00936	Lastomerci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03008B
1-00937	Očeslavci - Gomila	spomenik		03039D
				03039C
1-00938	Okoslavci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03078C
1-00939	Slaptinci - Rimsko gomilno grobišče pri Strmcu	spomenik		03068C
1-00940	Spodnji Ivanjci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03043
1-00941	Spodnji Kocjan - Utrdba Atilov grad	spomenik		03080A
1-00942	Stara Gora - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03063B
1-00943	Stavešinci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03036A
1-00944	Terbegovci - Prazgodovinska naselbina	spomenik		03055A
1-00948	Grabonoš - Rimskodobna gomila	spomenik		03047B
1-00949	Lastomerci - Rimskodobna gomila I	spomenik		03009A
1-00950	Ptujška Cesta - Rimskodobna gomila	spomenik		03036B
				03095B
1-00951	Radenci - Rimskodobna gomila Gaj	spomenik		03089B

FUNKCIJE GOZDOV

1-00952	Turjanski Vrh - Rimskodobna gomila	spomenik		03086A
1-00953	Stanetinci - Rimska gomila	spomenik		03074B
1-00954	Gornji Ivanjci - Gomila Ižmenska Dobrava	spomenik		03032B
1-00958	Kapelski Vrh - Cerkev sv. Marije Magdalene	vplivno območje spomenika		03080C
1-00961	Stara Gora - Cerkev sv. Duha	vplivno območje		03063B
				03063A
1-00982	Dragotinci - Domačija Dragotinci 21	spomenik		03077
1-00986	Janžev Vrh - Janžev hram	spomenik		03090C
1-00989	Rački Vrh - Perkova zidanica	spomenik		03082
1-01005	Blaguš - Spomenik talcem v Blaguškem gozdu	spomenik		03048C
1-01475	Lokavci - Domačija Jančar	dediščina	stavbna dediščina	03022C
1-01476	Lastomerci - Rimskodobna gomila II	spomenik		03008B
1-06674	Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina Grajski grič	spomenik		03107A
1-06675	Hercegovščak - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03108A
1-06676	Janhova - Gomilno grobišče	spomenik		03140A
				03140C
1-06678	Spodnja Ščavnica - Gomilno grobišče	spomenik		03001B
				03006B
1-06680	Plitvica - Rimsko gomilno grobišče	spomenik		03141
1-06683	Hercegovščak - Rimskodobna gomila	spomenik		03108A
1-06684	Črnci - Dvorec Freudenau		vplivno območje spomenika	03121A
				03121B
1-06685	Gornja Radgona - Graščina Rotenturm	spomenik		03108A
1-06728	Črešnjevci - Gralova zidanica	dediščina	stavbna dediščina	03103C
1-06738	Črešnjevci - Spomenik Mariji Rožman	spomenik		03102C
1-06743	Police pri Gornji Radgoni - Spomenik Francu Horvatu	spomenik		03109A
1-09651	Biserjane - Prazgodovinska naselbina	spomenik		03066
1-09673	Očeslavci - Gomilno grobišče Gomile	spomenik		03039D
1-09737	Blaguš - Rimsko gomilno grobišče I	spomenik		03048B
1-14073	Šratovci - Domačija Šratovci 13	dediščina	stavbna dediščina	03093
1-14278	Gornji Ivanjci - Gomilno grobišče Ižmenska Dobrava	spomenik		03032A
1-14279	Lokavci - Gomilno grobišče Ivanjševska Dobrava	spomenik		03014
				03022B
				03022C
				03022A
1-14280	Gornji Ivanjci - Gomila I	spomenik		03033B
1-14505	Grabnoš - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		03045C
1-14855	Hrastje Mota - Gomilno grobišče Gomilce	spomenik		03084
1-15430	Slaptinci - Rimsko gomilno grobišče pri Gomili	spomenik		03068C
				03068B
1-17548	Stanetinci - Domačija Klemenčič	dediščina	stavbna dediščina	03073A
1-18049	Janhova - Domačija Grin	spomenik		03140C
1-27521	Gornji Ivanjci - Domačija Pivar	spomenik		03030B
1-30710	Hercegovščak - Spominska piramida	dediščina priporočilno	memorialna dediščina	03108A
1-30931	Črešnjevci - Arheološko območje Šekovo		arheološko najdišče	03102B
				03102C

Estetska funkcija

Estetsko funkcijo opravljajo predvsem gozdovi v izjemnih krajinah, območjih nacionalne prepoznavnosti, območjih kulturne krajine, območjih krajinske pestrosti in gozdovi namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini. Prav tako imajo poudarjeno funkcijo gozdovi, ki predstavljajo kuliso objektom kulturne dediščine in naravnim vrednotam.

GGE Gornja Radgona leži v kmetijsko – primestni krajini katere značilnost je prav preplet kmetijskih, urbanih in gozdnih površin. Na območju enote lahko najdemo tri tipične krajinske podobe Pomurja: gozdne ostanke med kmetijskimi površinami v Apaški in Ščavniški dolini, značilne obrečne gozdove ob reki Muri in vinorodna gričevja Kapelsko – Radgonskih goric. Gozd je v vseh treh primerih eden ključnih gradnikov krajine zato je estetska funkcija temu ustrezno poudarjena.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 966,09 ha.

- Obrečni gozdovi Mure
- Ostanke nižinskih gozdov v Apaški dolini (Arda)
- Gozdovi ob zgornjem toku Ščavnice
- Gozdovi v okolici gradov Negova in Gornja Radgona
- Gozd v okolici mofete Slepica pri Stavešinskem vrhu

2. stopnja poudarjenosti, površina: 771,95 ha.

- Gozdni ostanke v kmetijski krajini Apaške in Ščavniške doline.

2.3 Proizvodne funkcije

- 0. stopnja poudarjenosti, površina: 9,5 ha
- 1. stopnja poudarjenosti, površina: 6.230,47 ha
- 2. stopnja poudarjenosti, površina: 5,6 ha
- 3. stopnja poudarjenosti, površina: 529,69 ha

Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodno funkcijo v GGE opravljajo praktično vsi gozdovi, razen gozdov izločenih kot ekocelice. Funkcija je poudarjena v gozdovih z nadpovprečno rastnostjo oz. na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo. Večina gozdov v GGE ima funkcijo poudarjeno na prvi stopnji.

0. stopnja poudarjenosti, površina: 9,5 ha.

- Ekocelice izločene iz gospodarjenja z namenom spremljanja naravnega razvoja gozdov.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 6.225,16 ha.

- Gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Večina gozdov v GGE ima 1. stopnjo poudarjenosti, saj so proizvodne sposobnosti rastišč dovolj visoke. Skoraj vsi gozdovi s to stopnjo poudarjenosti so v državni lasti in imajo pestro zgodovino gospodarjenja.

2. stopnja poudarjenosti, površina: 5,6 ha.

- Gozdovi, kjer je možno dolgoročno sekati letno med 2 in 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Sem so uvrščeni gozdovi iz RGR, kjer proizvodne sposobnosti rastišč ne dovolijo večjega poseka.

3. stopnja poudarjenosti, površina 529,69 ha.

- Sem smo uvrstili gozdove na rastiščih, kjer je dolgoročno sicer možno sekati več kot 5 m³, vendar je posek iz razlogov ohranjanja čimbolj naravnega stanja omejen. Sem smo uvrstili vse varovalne gozdove in gozdove okoli stare struge Ščavnice, ki je izločena kot naravna vrednota.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Poudarjeno funkcijo imajo gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski sestoji, stelarjeni gozdovi, gozdovi z intenzivno čebeljo pašo, intenzivnim smolarjenjem ali pridobivanjem drugih drevesnih sokov, gozdovi, kjer se pridobiva okrasno drevje ali se izkoriščajo sečni ostanki vendar pod pogojem, da ti proizvodi niso za lastno uporabo ampak so predmet prodaje ali nadaljnje obdelave.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 38,58 ha.

- V GGE so izločeni 4 gozdni semenski sestoji: Kunova (30198), Kunova (30249), Grabšinci (30297), Kutinci (30302)

2. stopnja poudarjenosti, površina: 348,47 ha.

- Območja gozdne čebelje paše. Območja v okolici stojišč panjev s prisotnostjo medonosnih drevesnih vrst (kostanj, robinija).

Lovnogospodarska funkcija

Čeprav so v GGE prisotna krmišča jih zaradi njihovega prehodnega značaja nismo izločali.

1. stopnja poudarjenosti, površina: 1,97 ha

- V GGE so izločene 3 lovne obore in sicer v odsekih: 52B, 77 in 88B.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 13/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	3.899,96	1.477,86	49,38	5.427,20
Gpn, ukrepi so dovoljeni	73,13	117,81	4,25	195,19
Varovalni gozdovi	196,76	300,35	25,76	522,87
Skupaj	4.169,85	1.896,02	79,39	6.145,26

Opomba: Kategorije gozdov so prikazane na pregledni karti 4 v kartnem delu GGN.

Večina gozdov v GGE spada v kategorijo večnamenskih gozdov. Gozdovi s posebnim namenom (GPN) z dovoljenimi ukrepi so v znotraj Krajinskega parka Negova in Negovsko jezero. Skoraj 9% gozdov v GGE obsegajo varovalni gozdovi ob reki Muri.

Preglednica 14/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež %
00110-Dobovja	Večnamenski gozdovi		
	531 – Dobovje in dobovo belogabrovje	517,55	98
	521 – Nižinsko črnojelševje	2,86	1
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	6,95	1
	Skupaj	527,36	100,0
00130-Črnojelševja	Večnamenski gozdovi		
	521 – Nižinsko črnojelševje	102,58	87
	531 – Dobovje in dobovo belogabrovje	11,79	10
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	3,54	3
	Skupaj	117,91	100
	GPN – ukrepi so dovoljeni		
	521 – Nižinsko črnojelševje	12,62	100
Skupaj	130,53	100,0	
00140-Kisloljubna gradnovo belogabrovja	Večnamenski gozdovi		
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	517,88	87
	752 – Predpanonsk podgorsko bukovje	53,67	9
	531 – Dobovje in dobovo belogabrovje	17,89	3
	521 – Nižinsko črnojelševje	5,96	1
	Skupaj	595,40	100,0
00150-Kisloljubna gradnovo bukovja	Večnamenski gozdovi		
	752 – Predpanonsk podgorsko bukovje	3.491,84	91
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	307,03	8
	521 – Nižinsko črnojelševje	38,39	1
	Skupaj	3.837,26	100,0
	GPN – ukrepi so dovoljeni		
	752 – Predpanonsk podgorsko bukovje	130,60	93
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	7,02	5
	521 – Nižinsko črnojelševje	2,81	2
	Skupaj	140,43	100,0
00170 – Predpanonsko podgorsko bukovje	Večnamenski gozdovi		
	752 – Predpanonsk podgorsko bukovje	251,89	87
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	28,95	10
	521 – Nižinsko črnojelševje	8,69	3
	Skupaj	289,53	100,0
	GPN – ukrepi so dovoljeni		
	752 – Predpanonsk podgorsko bukovje	15,42	99
	711 – Kislojubno gradnovo belogabrovje	0,16	1
Skupaj	15,58	100,0	
00310-Obrečni gozdovi mehkih listavcev in robinije	Večnamenski gozdovi		
	511 – Vrbovje s topolom	48,12	81
	531 – Dobovje in dobovo belogabrovje	8,56	14
	532 – Vezovje z ozkolistnim jesenom	3,06	5
	Skupaj	59,74	100,0
GPN – ukrepi so dovoljeni			

OPIS STANJA GOZDOV

	<i>531 – Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>	16,72	63	
	<i>511 – Vrbovje s topolom</i>	7,96	30	
	<i>532 – Vezovje z ozkolistnim jesenom</i>	1,86	7	
	Skupaj	26,56	100,0	
	Varovalni gozdovi			
	<i>511 – Vrbovje s topolom</i>	261,41	50	
	<i>531 – Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>	172,53	33	
	<i>532 – Vezovje z ozkolistnim jesenom</i>	41,82	8	
	<i>521 – Nižinsko črnojelševje</i>	46,04	8	
	<i>711 – Kislojubno gradnovno belogabrovje</i>	1,03	1	
Skupaj	522,87	100,0		
Skupaj	Skupaj			
	<i>752 – Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	3.943,42	64	
	<i>711 – Kislojubno gradnovno belogabrovje</i>	886,76	14	
	<i>531 – Dobovje in dobrovo belogabrovje</i>	749,14	12	
	<i>511 – Vrbovje s topolom</i>	319,83	5	
	<i>521 – Nižinsko črnojelševje</i>	199,78	4	
	<i>532 – Vezovje z ozkolistnim jesenom</i>	46,33	1	
Skupaj vsi gozdovi	6.145,26	100,0		

V GGE prevladuje gozdni rastiščni tip *Predpanonsko podgorsko bukovje* ki ga najdemo v hribovitih delih GGE in se prepleta z gozdnim rastiščnim tipom *Kislojubno gradnovno belogabrovje*. V nižinskih delih GGE prevladuje *Dobovje in dobrovo belogabrovje* in *Nižinsko črnojelševje*. Ob reki Muri sta prevladujoča gozdna rastiščna tipa *Vrbovje s topolom* in *Vezovje z ozkolistnim jesenom*.

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7	21	34	25	13	20	6,28
Jelka	7	20	33	27	14		0,04
Bori	6	20	34	26	13	34	10,8
Macesen	4	17	35	29	15	2	0,48
Ostali iglavci	6	20	34	26	13		0,06
Bukev	6	14	21	23	37	107	33,89
Hrasti	6	14	21	23	36	63	19,84
Plemeniti listavci	9	17	21	21	32	16	5,19
Drugi trdi listavci	8	17	21	21	32	49	15,31
Mehki listavci	11	22	22	19	26	26	8,11
Iglavci	6	21	34	26	13	56	17,66
Listavci	7	16	21	22	34	261	82,34
Skupaj	7	16	23	23	31	317	100

Lesna zaloga se je v zadnjem desetletju povečala za 1,7 %. V strukturi lesne zaloge po drevesnih vrstah ni prišlo do večjih sprememb. Nekoliko se je zmanjšal delež iglavcev predvsem na račun zmanjševanja deleža smreke (1,5 %). Delež bukke v LZ je še vedno največji in se je v zadnjem desetletju tudi povečal.

V skupini plemeniti listavci je sestava naslednja:

- ostrolistni in veliki jesen 2,4 %;
- gorski javor 1,4 %;
- poljski brest 0,7 %;
- lipa 2,6 %;
- češnja 1,4 %
- oreh 0,44 %

Med trdimi listavci so prisotni:

- beli gaber 8,9 %;
- robinija 3,8 %;
- maklen 0,22 %

- kostanj 1,3.

V skupini mehkih listavcev so:

- črna jelša 3,7 %;
- topoli 2,3 %;
- vrba 0,45 %;
- trepetlika 0,4 %.

Najdebelejše drevo, izmerjeno na SVP v GGE je veliki jesen, katerega prsni premer je 106 cm. Izmerjenih je bilo še 20 dreves, ki imajo prsni premer nad 80 cm, kar predstavlja 4,7 % vseh izmerjenih dreves.

Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	343.525	262.701	79.633	1.191
	m ³ /ha	56	63	42	15
Listavci	m ³	1.606.477	1.171.728	417.124	17.625
	m ³ /ha	261	281	220	222
Skupaj	m ³	1.950.002	1.434.429	496.757	18.816
	m ³ /ha	317	344	262	237

Lesne zaloga se je v zadnjem desetletju kljub nekaterim nepredvidenim dogodkov (poplave, vetrolom) zvišala. V zasebnih gozdovih je lesna zaloga za približno 21,6 % višja, kot v državnih gozdovih, prav tako se je lesna zaloga v primerjavi z prejšnjim desetletjem zvišala za skoraj 8 %. To je indikator, da sečnja v teh gozdovih ne dohaja prirastka. Po drugi strani se je lesna zaloga v državnih gozdovih zmanjšala za več kot 11 %, predvsem kot posledica ujme v letu 2023. Najnižja lesna zaloga je v gozdovih lokalnih skupnosti.

Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Površina	Lesna zaloga m ³ /ha	Število vzorčnih ploskev	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	00110	2,35	244	47	16,2
	00130	0,80	223	16	46,3
	00140	2,80	325	56	13,4
	00150	19,05	325	381	5,1
	00170	1,50	388	30	16,0
	00310	3,00	250	60	15,4
SKUPAJ		29,50	311	590	4,3

Lesno zalogo smo ugotavljali z meritvami na SVP in z oceno pri opisovanju sestojev. Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so bili podatki pridobljeni na SVP – sistematična mreža SVP 200 x 500 m. Lesne zaloge pri opisih sestojev so bile ocenjene okularno z metodo hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Vsota vseh ocenjenih lesnih zalog sestojev predstavlja lesno zalogo odseka.

Seštevek okularno ocenjenih lesnih zalog sestojev je ustrezno korigiran s korekcijskimi faktorji tako:

- da so vsote okularno ugotovljenih lesnih zalog vseh odsekov stratuma enaki lesni zalogi stratuma, ki je bila ugotovljena s stalnimi vzorčnimi ploskvami;
- da je delež drevesnih vrst, ki so v lesni zalogi stratuma zastopane z več kot 10 %, pri obeh načinih ocene (okularna in meritev na SVP) enak.

Zaradi majhnosti RGR-jev je bil oblikovan samo en stratum. Korekcijski faktorji so:

igl. = 1; lst. = 0,95;

Tarife so za celotno GGE določene na podlagi podatkov o višinah in premerih pridobljenih iz SVP.

3.3 Prirastek

Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,23	0,48	0,41	0,21	0,06	1,39	15
Listavci	1,46	1,86	1,69	1,32	1,36	7,69	85
Skupaj	1,7	2,33	2,1	1,53	1,41	9,08	100

Povprečni letni prirastek znaša 9,08 m³/ha, kar je za približno 8 % več, kot je znašal letni prirastek v prejšnjem ureditvenem obdobju. Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobjem še pokaže, da se je prirastek iglavcev zmanjšal. Pri primerjavi pa moramo imeti v mislih da je za pripravo predhodnega načrta izmerjena samo polovica SVP tako da je primerjava z novimi izmerami vprašljiva. Primerjava debelinske strukture letnega prirastka pa kaže na zmanjšanje letnega prirastka iglavcev v vseh debelinskih razredih, pri listavcih je stanje ravno obratno.

Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m3	8.533	6.449	2.054	29
	m3/ha	1,39	1,55	1,08	0,37
Listavci	m3	47.277	34.149	12.567	561
	m3/ha	7,69	8,19	6,63	7,07
Skupaj	m3	55.810	40.599	14.621	590
	m3/ha	9,08	9,74	7,71	7,44

Osnova za ugotavljanje prirastka je bila tretja izmera na SVP. Prirastek v zasebnih gozdovih je za 26% višji kot v državnih gozdovih.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m ³ /ha	Število SVP	± E %	Srednji premer cm
	ha	%	Površina		Zasnova							
			ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	263,69	4,3								27		
Drogovnjak	1.246,37	20,3	61,05	5	1	32	67	1	252	127	7,8	21
Debeljak	4.178,23	68,0	532,69	13	4	82	5	8	365	323	4,3	29
Sestoj v obnovi	407,59	6,6	303,82	76	12	67	18	2	247	70	14,3	33
Dvoslojni sestoj	4,2	0,1	1,25	30		22	78		160	2	199,8	24
Raznomerno (ps-šp)	35,11	0,6	0,56	2		6	94		232	39	17,4	21
Raznomerno (sk-gnz)	9	0,1							344			
Grmičav gozd	0,69								175	1		24
Pionirski gozd z grmišči	0,38								11	1		27
Skupaj	6.145,26	100,00	899,12	14,6						590		

V GGE prevladujejo debeljaki (68,1 %), sledijo jim drogovnjaki (20,3 %). Poleg mladovij (263,69 ha), se podmladek pojavlja še v drugih razvojnih fazah (899,12 ha). Slednjega je za dobrih 80% več kot pred desetletjem. Sestoji v obnovi so s podmladkom pokriti na 76 % površine, kar je za približno 25 % več glede na prejšnje načrtovalsko obdobje. Spodbudno je tudi povečanje deleža podmladka v debeljakih. Večina podmladka v debeljakih in sestojih v obnovi je dobre zasnove.

Podatki o razvojnih fazah so bili pridobljeni na osnovi terenskih opisov sestojev, kjer smo preverili in določili dejansko razvojno fazo sestoj. Sestojna karta je nastala s pomočjo ažuriranja starih sestojev to je podatkov iz gozdnogojitvenih načrtov in terenskih opisov sestojev.

Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	25,12	1,51	7,43	0,04	0,01	534,12	30,19	63,69	181,14	24,93
%	3		1			62	3	7	21	3

V podmladku najdemo drevesne vrste matičnega sestoja. Po deležu površin je več kot polovica podmladka bukke (62 %) in četrtnina trdih listavcev (predvsem gabra in robinije).

Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojnna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	263,69	4,3	17	67	9	7	54	34	10	2	38	52	8
Drogovnjak	1.246,37	20,3	8	55	34	4	21	46	31	2	14	60	21
Debeljak	4.178,23	68	82	18			34	52	10	4	3	66	23
Sestoj v obnovi	407,59	6,6	100				59	37	3				96
Dvoslojni sestoj	4,2	0,1					36	58	6				
Raznomerno (ps-šp)	35,11	0,6						31	57	12			
Raznomerno (sk-gnz)	9	0,1							54	46			
Grmičav gozd	0,69												
Pionirski gozd z grmišči	0,38				10 0								
Skupaj:	6.145,35												

Mladovja v GGE imajo dobro do bogato zasnovu. Zasnova je še vedno dobra, 55% v drogovnjakih. Ugodna zasnova večine sestojev, predvsem mladja, pomeni da je v gozdovih GGE tudi v prihodnje zagotovljena trajnost. Negovanost sestoja omogoča doseganje rastišču in zasnovi sestoja primernih ciljev. Večina sestojev je negovana. Izjema so raznomerni sestoji, ki so večinoma pomanjkljivo negovani, kar je za pričakovati, saj gre predvsem za zarasle površine. V primerjavi z prejšnjim ureditvenim obdobjem se je poslabšala zasnova mladja, na splošno poslabšala negovanost (verjetno posledica zmanjšanja intenzivnosti nege predvsem v zasebnih gozdovih). Prišlo je tudi do sprememb v strukturi sklepa kot posledica naravnih motenj (vetrolom, podlubniki).

3.5 Tipi drevesne sestave sestojev

Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež %
Hrastovi gozdovi	61,45	1
Gozdovi bukke in hrasta	430,17	7
Bukovi gozdovi	491,63	8
Drugi pretežno listnati gozdovi	3.748,60	61
Gozdovi bukke in smreke	30,72	0,5
Smrekovi gozdovi	61,45	1
Borovi gozdovi	30,72	0,5
Drugi pretežno iglasti gozdovi	61,45	1
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.229,07	20
Skupaj	6.145,26	100,0

V GGE krepko prevladujejo drugi pretežno listnati gozdovi, sledijo jim drugi gozdovi iglavcev in listavcev. V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem se je najbolj povečal delež drugih pretežno listnatih gozdov na račun drugih gozdov iglavcev in listavcev, kar kaže na zmanjšanje deleža iglavcev v sestojih.

Podlaga za določitev sestojnih tipov so bili sestoji izločeni na podlagi terenskih opisov, določeni po merilih šifranta tipa drevesne sestave gozdov.

Pregledna karta tipov drevesne sestave (karta 2) je v kartni prilogi načrta.

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti je določena na podlagi deleža drevesnih vrst, ki so tuje oziroma redko prisotne v naravni sestavi rastišča. Za ohranjene gozdove štejemo tiste, ki imajo v svoji sestavi do 30 % tujih ali redko prisotnih vrst, za spremenjene tiste, ki imajo od 31 do 70 % takšnih vrst in za izmenjane tiste, ki imajo nad 90 % tujih ali redko prisotnih vrst.

Preglednica 24/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.944,61	72	1.336,66	25	145,93	3			5.427,20	88
Gpn, ukrepi so dovoljeni	173,85	89	21,34	11					195,19	3
Varovalni gozdovi	231,2	44	291,67	56					522,87	9
Skupaj vsi gozdovi	4.349,66	71	1.649,67	27	145,93	2			6.145,26	100

Ohranjenost gozdov je izračunana na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo za vsak odsek posebej (po gozdnih združbah).

Večina gozdov (71%), oziroma več kot dve tretjini gozdov je ohranjenih. Spremenjenih je le majhen delež gozdov, predvsem nasadov iglavcev in topolovih nasadov ob reki Muri.

3.7 Kakovost drevja

Kakovost drevja smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Določamo jo pri drevesih s prsnim premerom nad 30 cm. Drevesa so za ugotavljanje kakovosti debla razdeljena glede na višino, pri iglavcih na 1. in 2. tretjino, pri listavcih na 1. in 2. četrtino. Kvaliteto ugotavljamo za prvi in drugi segment debla.

Preglednica 25/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	316	4	25	49	21	2
Jelka	6	17	50	17	17	
Bor	495	9	32	45	13	1
Macesen	31	29	13	45	13	
Ostali igl.	3			67		33
Bukev	1.254	2	17	42	30	10
Hrast	682	3	21	46	22	9
Pl. lst.	323	1	10	36	36	18
Dr. tr. lst.	573		2	14	37	46
Meh. lst.	274	1	6	39	32	22
Skupaj iglavci	851	8	28	46	16	2
Skupaj listavci	3.106	2	13	37	30	18
Skupaj	3.957	3	17	39	27	15

Legenda:

Odlična kakovost: v prvem segmentu drevesa les kakovosti A1 ali A2

Prav dobra: v prvem in drugem segmentu les kakovosti B

Dobra: če je v prvem segmentu les kakovosti B v drugem pa kakovosti C

Zadovoljiva: v prvem in drugem segmentu les kakovosti C

Slaba: če je v prvem segmentu kakovosti C v drugem pa les za kurjavo.

Večina nosilnih drevesnih vrst (hrast, bukev, bor) je pričakovano dobre do zadovoljive kakovosti (več kot polovica). Delež dreves odlične kakovosti je nizek. Največji delež dreves odlične kakovosti najdemo pri macesnu, smreki in boru kar je pričakovano zaradi rasti iglavcev (enoosna rast – ravni, dolgi sortimenti).. Izrazito slaba je kakovost pri trdih listavcih (gaber, robinija).

Primerjava kakovostne strukture s strukturo v prejšnjem ureditvenem obdobju ne kaže bistvenih sprememb.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,9
Veje	0,7
Osutost	0,6
Skupaj	3,2

Opomba: Prikazana je struktura poškodovanosti drevja RGR, ki smo jim lesno zalogo ugotavljali s stalnimi vzorčnimi ploskvami.

Delež poškodovanih dreves je majhen. V celotni GGE je poškodovanih 3,2 % vseh dreves, to je za 2,4 % manj kot v prejšnjem načrtovalskem obdobju. Najbolj izrazita poškodba je poškodba debela in koreničnika katere vzrok so predvsem mehanske poškodbe, ki predstavljajo odlično predispozicijo za vdor sekundarnih škodljivcev.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Za popis objedenosti gozdnega mladja so bile Sloveniji v letu 2009 oblikovane t.i. popisne enote (PE). Pri njihovem oblikovanju smo upoštevali populacijska območja glavnih vrst rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi in drugih kriterijih. Popis se je izvajal na površinah z načrtnim uvajanjem sestojev v naravno obnovo, mreža popisnih ploskev je bila vezana na neposredno bližino izbranih ploskev SVP.

PE Slovenske gorice v GGO Murska Sobota obsega GGE Gornja Radgona in Ljutomer, zadnji popis se izvajal v letu 2020. Značilna za to PE je velika gostota mladja, ki je med največjimi v Sloveniji. V drevesni sestavi mladja ima prevladujoč delež bukev, sledijo drugi trdi listavci. Poškodovanost mladja v tej PE (glej preglednico) je nad povprečno poškodovanostjo v Pomurskem LUO, ki za leto 2020 znaša 16%.

Primerjava poškodovanosti gozdnega mladja (za vse drevesne vrste skupaj) med posameznimi popisi kaže, da so značilne razlike med popisoma leta 2010 in 2014, ko se je poškodovanost povečala iz 23 % na 34 %, nato pa se je v naslednjih popisih poškodovanost mladja nižala in v zadnjem popisu znaša 20 %. Podoben trend je opazen pri deležu poškodovanih osebkov bukve, poškodovanost bukve je nižja od skupne poškodovanosti vseh DV (glej sliko).

Preglednica 27: Ocena gostote osebkov na hektar in delež poškodovanih osebkov 2020 v PE Slov.gorice

Skup. DV	št. vz.	< 15cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	6		102		58		1	409			88							555	
Jelka	3	2	816	1	409	7,1		292	80,0		29			29				760	34,6
Bori	1				117			234	12,5		58			29				438	6,7
Bukev	48	22	7.750	46	28.810	8,1	69	41.521	18,8	75	21.301	22,2	79	7.655	8,0	62	99.287	15,6	
Hrasti	27	16	5.608	12	7.451	6,7	1	760	11,5		58	100,0				5	8.269	7,8	
Plem. list.	36	15	5.506	14	8.474	10,3	6	3.477	32,8	4	1.256	30,2	6	614	4,8	9	13.821	17,5	
Dr. trdi list.	42	44	15.907	27	16.538	28,6	21	12.886	44,2	18	5.259	53,3	13	1.227	16,7	22	35.910	37,4	
Mehki list.	12		102	1	409	21,4	2	935	15,6	2	468	31,3	2	175	16,7	1	1.987	20,6	
Iglavci	8	3	918	1	584	5,0	2	935	28,1	1	175		1	58		1	1.753	16,7	
Listavci	51	97	34.873	99	61.682	13,8	98	59.578	25,0	99	28.343	28,7	99	9.672	9,1	99	159.274	20,3	
Skupaj	51	100	35.791	100	62.266	13,7	100	60.513	25,0	100	28.518	28,5	100	9.730	9,0	100	161.027	20,3	

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju izvirajo iz popisov na stalnih vzorčnih ploskvah. V popisu niso zajeti panji in veje, ter odlomljeni kosi debel ali vej.

Večino odmrlih dreves najdemo v prvem razširjenem debelinskem razredu A, ki združuje drevesa z najmanjšim premerom. Vzrok za odmiranje v prvem razredu je večje naravno izločanje v mlajših razvojnih fazah gozda.

Delež odmrle lesne biomase se je v zadnjem desetletju povečal in znaša skorak 5 % celotne lesne zaloge, za razliko od prejšnjih 2%. Distribucija odmrle mase je neenakomerna glede na debelinske razrede za kar je vzrok večje naravno izločanje v mlajših razvojnih fazah, in nižje število odmrlih debelejših dreves – premer 50 cm in več. Pričakujemo, da se bo število v prihodnje zaradi načrtnega puščanja debelejših dreves v sestojih povečalo.

Preglednica 28/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	št./ha	2,24	3,59	5,83	3,86	9,93	13,80	6,10	13,53	19,63	7,12
30 - 49 cm	št./ha	0,34	1,05	1,39	0,20	2,37	2,58	0,54	3,42	3,97	6,47
50 in več cm	št./ha		0,14	0,14		0,31	0,31		0,44	0,44	1,34
Skupaj	št./ha	2,58	4,78	7,36	4,07	12,61	16,68	6,64	17,39	24,03	14,93

Z vidika zagotavljanja habitatov živalskim vrstam, ki so z odmrlo lesno maso neposredno povezane (ptice duplarice, nekateri sesalci, hrošči idr.), je potrebno tudi v prihodnje ohranjati odmirajoča in odmrta stoječa drevesa. Zlasti je potrebno opozoriti na nujnost načrtnega puščanja debelejših odmrlih dreves v gozdu, kar je posebej pomembno za nekatere kvalifikacijske vrste (hrošči, detel), ki zahtevajo drevesa višjih debelinskih stopenj.

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Prvi zapisi segajo v leto 1800, ko je grajski gozdar Bodensteiner izdelal prvo sestojno karto za grajske gozdove graščine v Negovi. Od takrat naprej so v tem delu enote izvajali obsežne goloseke prvobitnih gozdov, poseke pa zasajevali z iglavci. Temu vzoru so sledili tudi zasebniki, kar ima še danes za posledico višji delež iglavcev, kot bi bilo to po naravi. Tak način gospodarjenja je v grajskih gozdovih ostal vse do konca druge svetovne vojne. Zasebniki so bili v tem času zaradi drobne posesti brez nadzora. Sečnja in celotna gojitvena obravnava gozdov je bila podrejena izključno lastniku. Predpisi so to dovoljevali. To je čas, ko so bili zasebni gozdovi enote »počiščeni« in steljarjeni.

Prva povojna leta prinašajo korenite spremembe tudi v gozdarstvu. Z nacionalizacijo se spremeni lastniška struktura, država postane največji lastnik. Največji zasebni posestnik je imel v celotnem povojnem obdobju, do denacionalizacije, le 32 ha gozda. V državnih oz. takrat družbenih gozdovih je v enoti Radgona kar nekaj posebnosti. Upravno je del teh gozdov (Negova) sprva spadal pod okrilje GG Maribor. Šele v letu 1958 večji delež gozdov dobi v upravljanje Vinogradniško gospodarstvo Gornja Radgona, ki se kasneje preoblikuje v Kmetijski kombinat Gornja Radgona. Del gozdov (približno 200 ha) pa vse do uveljavitve zakona o prenosu SLP premoženja na Republiko Slovenijo, dobi v upravljanje Vinogradniško gospodarstvo Kapela. Ta prenos do danes še ni v celoti končan, večino ga je bilo opravljenega v letih 1993-95. Velik del parcel vpisanih v zemljiško knjigo kot javno dobro (čeprav to niso) ter parcele raznih »skupnosti«, odborov ipd., še vse do danes niso zakonito urejene v zemljiški knjigi.

Vse to je usodno vplivalo na način dela z gozdovi. Predvsem pa sta imela pomembno vlogo pri gospodarjenju z gozdovi dva ukrepa - izdelovanje ureditvenih načrtov in odkazilo. Kmalu po drugi svetovni vojni je bilo uvedeno vsesplošno odkazilo dreves, tudi v zasebnih gozdovih. V zasebnih gozdovih enote je bil izločen tudi t.i. obratovalni razred B, ki je zajemal obmurske zasebne gozdove. V teh gozdovih se je odkazilo izvajalo le na parcelah večjih od 6-10 arov in za njih ni bil izdelan ureditveni načrt. Vsi ostali gozdovi pa so bili v letih 1961 in 1962 v celoti popisani (popolne premerbe) in za njih je bil izdelan ureditveni načrti. Načrt služi kot solidna osnova za vse revizije, ki so prišle pozneje, saj se k tako temeljitim raziskavam ni nikoli več pristopalo, zlasti zaradi finančnih razlogov. Nova revizija načrta je začela veljati leta 1973. Izdelana je bila na podlagi popolne premerbe državnih gozdov in ocene zalog v zasebnih gozdovih. Površine so bile delno že povečane in sicer je gozdov pri tej reviziji že 5466 ha, vendar so tudi te površine ugotovljene po katastrski kulturi. V tem letu so izdelane tudi nove karte z novimi odseki, ki veljajo še danes.

Čas takoj po drugi svetovni vojni je zaznamovan z velikimi poseki v vseh gozdovih. Brigade so sekale v državnih gozdovih, zasebniki sami, saj jih je v to silila velika denarna stiska. Takrat so v vseh gozdovih enote občutno padle lesne zaloge, kar se lahko vidi na primeru grajskih gozdov graščine Negova, kjer so podatki o lesnih zalogah znani tudi iz leta 1939 in 1929. Po umiritvi sečenj, se začne v letih med 1960-70 obsežno pogozdovati negozdne površine, delno z iglavci, v ravnini z jelšo, ob Muri s topolom. V ostalih gozdovih se gojitvena obravnava teh gozdov postopno spreminja. Upada delež umetnih obnov, znižuje se obseg vnosa tujerodnih drevesnih vrst. V strukturi lesenih zalog trajno upada delež iglavcev. V letu 1990 se koncept dela z gozdovi enote popolnoma postavi na temelje trajnostnega sonaravnega razvoja, lahko bi rekli da postane v celoti skladen s sodobnim gledanjem stroke na gozd. Poseki že dolgo niso več večji od 1 ha, pa še ti so le ob Muri na bivših topolovih plantažah. Obnova s sadnjo se izvaja le izjemoma in sicer v gričevnatem svetu kot dopolnilna sadnja. Umetna obnova je le še ob reki Muri, kjer po drugi poti za sedaj še zelo težko vzgojimo gozdno mladje. Lahko bi tudi rekli, da so gozdarji, kljub navidezni »provincialnosti«, tu vedno gospodarili skladno s trenutno aktualno doktrino dela z gozdovi, kar pomeni da so vedno sledili sodobnim razvojnim trendom stroke.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Gospodarjenje v preteklem obdobju je povzeto po kroniki, ki se vodi na KE Radenci.

2014

- Leto 2014 je bilo izredno toplo in mokro leto, izjema je bil nadpovprečno suh mesec marec.
- V mesecu februarju je gozdove v večjem delu Slovenije zajel žledolom. Poškodbe zaradi žledoloma smo zabeležili tudi na polovici površin vseh gozdov v GGE Gornja Radgona, k sreči so bile poškodbe v manjšem obsegu, polomljena in poškodovana so bila posamična drevesa oz. manjše skupine dreves.
- V tem letu smo zabeležili tudi intenzivnejše širjenje bolezni jesenov ožig. Odkazanih je bilo cca. 1600 m³ okuženih jesenovih dreves.
- V mesecu septembru je poplavljal reka Mura, pri Gornji Radgoni je dosegla največji pretok 1327 kubičnih metrov na sekundo, kar je le 23 kubičnih metrov manj kot ob poplavih leta 2005 in 38 kubičnih metrov manj od 50-letnih voda.

2015

- Leto 2015 je bilo v znamenju vročine in suše; poletje je bilo vroče, zima pa je bila nadpovprečno topla.
- Zaradi pospešenega širjenja jesenovega ožiga in prenamnožitve podlubnikov je bila zabeležena zelo visoka količina sanitarnih sečenj (odkazano je bilo cca. 7000 m³ lesa za sanitarni posek).
- Izvedli smo več vodenj za osnovnošolsko in srednješolsko mladino po gozdni učni poti Blaguš
- V mesecu maju smo izvedli delavnico »Nega mladega gozda« za lastnike gozdov, na Celotovi domačiji v Spodnji Ščavnici.
- Zgrajen je bil nov most čez Lokavški potok v Apaški dolini, z namenom da bo olajšal spravilo lesa in prispeval k boljši dostopnosti za lokalne prebivalce.

2016

- Leto 2016 je bilo nadpovprečno toplo, največji vremenski ekstremi so se dogajali v mesecu aprilu ko sta nadpovprečnimi temperaturami sledila mraz (-3,6°C) in pozeba in v mesecu juliju zaradi močnega neurja z vetrom in točo.
- Z mesecem julijem je začela delovati gospodarska družba v lasti Republike Slovenije - Slovenski državni gozdovi d.o.o.
- V primerjavi s predhodnim letom je bila odkazana kar dvakratna količina jesenov okuženih z jesenovim ožigom (5104 m³).
- Ob tednu gozdov smo obnovili celotno GUP Blaguš, pri tem smo izdali tudi novo zloženko.

2017

- Začetek leta je bil hladen, februarja pa se je zima poslovila z nenavadno toplim vremenom. V mesecu aprilu je hladen polarni zrak povzročil spomladansko pozebo. Poletje je zaznamovala suša in več vročinskih valov z neurji.
- Zaposleni na KE Radenci so se udeležili izobraževanja o tujerodnih in invazivnih vrstah v okviru projekta LIFE ARTEMIS, izdani sta bili publikacija in aplikacija (za prepoznavanje in zbiranje podatkov o invazivnih tujerodnih organizmih). Hitro širjenje tujerodnih in invazivnih rastlinskih vrst predstavlja velik problem in izziv pri gospodarjenju z gozdovi v enoti.
- Delež sanitarnih sečenj zaradi podlubnikov se je glede na leto poprej zmanjšal, medtem ko je količina odkazanih dreves zaradi jesenovega ožiga ostala nespremenjena.

2018

- Začetek leta je zaznamovalo toplo vreme (temperature tudi do 15°C), ki se je v februarju in marcu spremenilo v pravo zimsko ko je zabeleženih 11 dni s sneženjem in višino zimske odeje do 15 cm. S

pomladansko vreme aprila so obeležile temperature nad 20°C, maj pa nevihte z večjo količino padavin. Poletje je minilo brez večjih vremenskih posebnosti, nakar je sledila topla in sončna jesen.

- Leto 2018 je bilo semensko leto, predvsem hrast in bukev sta obilno semenila.
- Povečani namnožitvi velikega in malega smrekovega lubadarja je sledil večja količina odkazila in sečnja smrekovine – 2262 m³
- V celotni GGE, posebej pa ob Muri je bil še vedno velik problem širjenje bolezni »jesenov ožig« in posledično nastajanje večjih praznih površin za umetno pomlajevanje.
- Realizacija sečnje v državnih gozdovih je bila le 65%, družba za upravljanje z državnimi gozdovi - SIDG ni izvedla javnega razpisa za izbor izvajalca za odločbe o sečnji za leto 2018; nerealiziranim odločbam je podaljšan rok za izvedbo do konca 2019.
- Ob tednu gozdov je potekalo srečanje pomurskih gozdarjev ob Niderlovem hrastu, najdebelejšem hrastu v Pomurju. Ponovno je bil izmerjen njegov obseg – 767 cm.

2019

- Zelo toplemu začetku pomladi je sledil deževen in mrzli mesec maj. Poletje so zaznamovala vročina in neurja, jesen pa povečana količina dežja.
- Glavnino sanitarnih sečenj še vedno predstavlja sečnja v jesenovih sestojih, ter sečnja zaradi smrekovega lubadarja.
- V mesecu aprilu so bila na vzorcih gorskega javorja iz Orehovcev odkriti podlubniki *Xylosandrus germanus*, invazivna tujerodna vrsta.
- Po opravljenem tretjem popisu izjemnih dreves je bila izdelana in izdana brošura »Izjemna drevesa Pomurja«

2020

- V tem letu je smo imeli milo in suho zima, povprečno toplo pomlad ter mokro in nadpovprečno toplo poletje in jesen.
- V mesecu februarju je močan veter podrl skoraj 3000 m³ lesa. Veter ni prizanesel niti stoletni bukvi v Sovjaku, ki je bila na seznamu Naravnih vrednot in je v obsegu je merila 425 cm, ter se s tem uvrščala med eno izmed najdebelejših bukev v Pomurju.
- Zaradi vetroroma in propadanja jesenovih sestojev je bila predvsem v nižinskih in obmurskih gozdovih izvedena obnova s sadnjo, obnovilo se je nekaj več kot 7 ha gozdnih površin.
- Izločen je bil semenski sestoj bele vrbe v k.o. Mele (parc. št. 937/19, 937/4).
- Svet je zajela epidemija koronavirusa COVID-19, ki se je v gozdovih kazala v obliki povečanega obiska ljudi.

2021

- Leto 2021 je bilo nadpovprečno toplo leto, z izjemo mesecev maj, april in oktober, ki so bili nekoliko hladnejši od povprečja. Pomladne mesece je zaznamovala suša in zgodnje cvetenje znanilcev pomladi. Začetek vegetacije se je pričel skoraj tri tedne prezgodaj, kar je v aprilu in maju ustavila nizka temperatura in pozeba.
- Družabno življenje bilo še vedno omejeno z ukrepi zaradi širjenja virusa COVID-19.
- V sodelovanju s podjetjem Radenska d.o.o. je decembra potekala akcija sajenja hrasta v gozdu ob trasi »Radenskega maratona«. Posajeno je bilo 6000 dreves hrasta in tako in je nastal »Maratonski gozdiček«.

2022

- Leto 2022 se je začelo z zimo brez snega in zgodnje spomladansko sušo. Konec pomladi in v začetku poletja je bilo veliko padavin. Jesen je bila topla z obilico padavin. Temperature so bile visoke tudi v decembru, kar je povzročilo cvetenje rastlin (jablan, sliv, forcij in španskega bezga).
- Suša se je odražala tudi v uspešnosti sadnje, posušila se je večja količina hrastovih in jelševih sadik.
- V tem letu je bilo zaznati večjo namnožitev bukovega rilčkarja skakača ki se je pokazala v obliki poškodb in rjavenja bukovega listja takoj po olistanju.
- Namnožila sta se tudi hrastov zvijač, kar je bilo opazno na močno objedenih sadikah hrasta doba, in smrekov lubadar kar se je odražalo v 2400m³ lesa posekane smrekovine.

- Oddelka 93 in 105 ob reki Muri sta bila v okviru projekta Natura Mura umetno obnovljena (cca 1ha), kjer je bil sestoj invazivnega tujerodnega pajasena zamenjan s sestojem črnega topola (278 sadik) in bele vrbe (750 sadik).
- V mesecu maja je bila zvedena delavnica »Nega mladega gozda« v Spodnji Ščavnici, za lastnike gozdov.

2023

- Leto 2023 je zaznamovalo silovito neurje z orkanskim vetrom, ki je zajelo območje GGE 13. julija.,v zgodnjih jutranjih urah in je povzročilo ogromno škode tako na objektih in infrastrukturi, kot v gozdovih gozdnogospodarske enote. Močno poškodovani so bili predvsem gozdovi v Apaški dolini (Arda) in obmurski ravninski gozdovi. Poškodovano in izruvano je bilo več kot 130 000 m³ gozdnega drevja.
- V začetku avgusta so obline padavine povzročile poplave večjih razsežnosti. Mura je poplavljala znotraj nasipov, zaradi visoke podtalnice je bilo pod vodo tudi sejmišče v Gornji Radgoni. Pretok reke Mure je 6. avgusta dosegel rekorden pretok 1460 kubičnih metrov na sekundo.
- Julijsko neurje in avgustovske poplave so povzročile tudi obširnejše poškodbe na gozdni infrastrukturi (ceste, vlake)

4.2.1 Posek

Preglednica 29/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Obdobje 2004 – 2013			
Iglavci	64.444	68.340	106
Listavci	189.975	188.644	99
Skupaj	256.369	256.984	100
Obdobje 2014 – 2023			
Iglavci	75.938	67.349	89
Listavci	327.242	218.440	67
Skupaj	403.180	285.789	71

Absolutna količina načrtovanega poseka je bila višja kot v preteklem ureditvenem obdobju (za 146.811m³), vendar pa je bila realizacija poseka zaradi višjega načrtovanega poseka za 29% nižja kot pred desetletjem.

Primerjava evidence poseka z oceno poseka na SVP

Preglednica30a/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

Ureditveno obdobje	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	75.938	67.349	89	97.500	128
Listavci	327.242	218.440	67	304.375	93
Skupaj	403.180	285.789	71	401.875	99

Ocena poseka na SVP znaša 6,43 m³/ha/leto. Ocena poseka se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka. Evidentiran posek znaša 4,6 m³/ha/leto in je za 1,83 m³/ha/leto (za 28,4 %) manj od poseka ugotovljenega z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah.

Pri primerjavi ocene posek in evidenc je potrebno poudariti, da je v zadnjem letu veljavnosti načrta (2023) GGE zajela močno neurje z vetrolomom. Meritve SVP so bile zato na teh območjih izvršene še enkrat, kar je pglavitni vzrok za visoko oceno poseka na SVP. Ker se je sanacija teh gozdov zavlekla v leto 2024 posek ni mogel biti evidentiran v tekočem načrtu. Predvidevamo, da bo zaradi ujme dodatno posekanega vsaj 30.000 m³ lesa. Če to količino prištejemo k evidencam je ocena poseka višja od evidenc za 21%.

Del razlike lahko pripišemo tudi neevidentirani (črni) sečnji in napakam pri meritvah na SVP. Polovica SVP je bila namreč merjena šele drugič (druga polovica tretjič), saj je bilo ob prejšnji obnovi načrta zaradi kadrovske težave število ploskev prepolovljeno. Prepoznavanje panjev po dvajsetih letih je zelo težko zato je

prihajalo tudi do napak, ko so bili panji pomotoma označeni kot posekana drevesa, čeprav je šlo za ostanke naravno odmrlih dreves.

Preglednica 31/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	51.846	219.035	270.881	24.054	105.492	129.546	38	2.715	2.753	75.938	327.242	403.180
Izveden - m ³	37.852	141.178	179.030	29.460	75.319	104.778	36	1.944	1.980	67.349	218.440	285.789
Realizacija - %	73,00	64,45	66,09	122,47	71,40	80,88	0,95	71,60	71,92	88,69	66,75	70,88
Pov. drevo - m ³	0,67	0,84	0,79	0,68	0,92	0,84	1,22	1,14	1,14	0,67	0,87	0,81

Tako v zasebnih kot tudi v državnih gozdovih je bil evidentiran obseg sečnje manjši od načrtovanega možnega poseka. Realizacija poseka se je v primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem v vseh gozdovih zmanjšala, vendar je v državnih in zasebnih gozdovih prišlo do bistveno večjega zmanjšanja. Realizacija v državnih gozdovih je za slabih 25 odstotnih točk manjša kot je bila v prejšnjem obdobju. Predvsem realizacija sečnje listavcev je izredno nizka.

Preglednica 32/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	12.875	2.746	/	/	107	10.977	9.575	7	1.261	329	37.852	14,5	44,7
	%	34,01	7,25	/	/	0,28	29,00	25,24	0,02	3,33	0,87	100,00		
Listavci	m ³	46.264	36.861	/	136	4.497	11.252	32.721	10	6.905	2.507	141.178	12,6	48,8
	%	32,90	26,20	/	0,10	3,19	7,97	22,96	0,01	4,89	1,78	100,00		
Skupaj	m ³	59.139	39.607	/	136	4.604	22.229	42.296	17	8.166	2.836	179.030	13,0	47,9
	%	33,03	22,12	/	0,08	2,57	12,42	23,63	0,01	4,56	1,58	100,00		

Dobra polovica, oz. 55% poseka v zasebnih gozdovih predstavlja negovalni posek, od tega dobrih 20% pomladitveni posek in slabih 35% izbiralna redčenja. Struktura negovalnega poseka je ravno podobna kot je bila v prejšnjem ureditvenem obdobju, ko so prevladovala redčenja. Sorazmerno velik je delež sanitarnega poseka, kar je posledica ujm in podlubnikov. Realiziran posek predstavlja skoraj 13% lesne zaloge in 50 % prirastka v zasebnih gozdovih.

Državni gozdovi

		Vrste poseka									Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	5.655	4.377	/	/	71	4.732	14.270	/	27	19	29.460	28,7	102,8
	%	19,44	15,00	/	/	0,24	16,30	48,87	/	0,09	0,06	100,00		
Listavci	m ³	12.693	27.121	/	/	5.427	5.744	23.179	8	766	686	75.318	16,7	63,6
	%	16,65	36,00	/	/	7,21	7,63	30,57	0,01	1,02	0,91	100,00		
Skupaj	m ³	18.348	31.498	/	/	5.498	10.476	37.449	8	793	705	104.778	18,9	70,7
	%	17,51	30,06	/	/	5,25	10,00	35,74	0,01	0,76	0,67	100,00		

Večina poseka je redčenj in pomladitvenih sečenj. Poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka je dobrih 40%, kar je po eni strani kljub intenzivnemu gospodarjenju zelo veliko, po drugi strani pa pričakovano zaradi ponavljajočih ujm in poplav. Realiziran posek predstavlja 19% lesne zaloge in 70% prirastka v gozdovih v državni lasti.

Gozdovi lokalnih skupnosti

		Vrste poseka										Posek Skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	8	/	/	/	/	2	8	/	18	/	36	13,3	54,3
	%	22,22	/	/	/	/	5,56	22,22	/	50,00	/	100,00		
Listavci	m ³	415	6	/	/	/	193	863	/	451	15	1.944	13,0	49,5
	%	21,32	0,31	/	/	/	10,00	44,60	/	23,00	0,77	100,00		
Skupaj	m ³	423	6	/	/	/	195	872	/	469	15	1.980	13,0	49,5
	%	21,35	0,30	/	/	/	9,85	44,04	/	23,70	0,76	100,00		

Skoraj četrtnina poseka v gozdovih lokalnih skupnosti predstavljajo krčitve, dobra polovica pa posek oslabelega drevja in sanitarni posek. Struktura poseka se je v zadnjem desetletju bistveno spremenila. Realiziran posek predstavlja 13% lesne zaloge in 50% prirastka v gozdovih v lasti lokalnih skupnosti.

Skupaj GGE

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	18.833	7.123	/	/	178	15.711	23.853	7	1.306	346	67.349	18,5	59,5
	%	27,96	10,58	/	/	0,26	23,33	35,42	0,01	1,94	0,50	100,00		
Listavci	m ³	59.084	63.988	/	136	9.924	17.190	56.763	18	8.122	3.207	218.440	13,8	53,0
	%	27,05	29,29	/	0,06	4,54	7,87	25,99	0,01	3,72	1,47	100,00		
Skupaj	m ³	77.917	71.111	/	136	10.102	32.901	80.616	25	9.428	3.553	285.789	14,7	54,4
	%	27,26	24,89	/	0,05	3,53	11,51	28,21	0,01	3,30	1,24	100,00		

V celotnem poseku GGE med vrstami poseka prevladuje negovalni posek (52%) ki je isti kot v prejšnjem desetletju. Struktura negovalnega poseka je v primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem bistveno bolj enakomerno razporejena med izbiralno redčenje in pomladitveni posek. Posek za umetno obnovo v tem GGE predstavlja zanemarljiv delež v strukturi poseka. Delež sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja pa se je v zadnjem desetletju nekoliko povečal (za 13,5%). Celotni realiziran posek v GGE predstavlja 15% lesne zaloge in 54% prirastka.

Preglednica 33/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

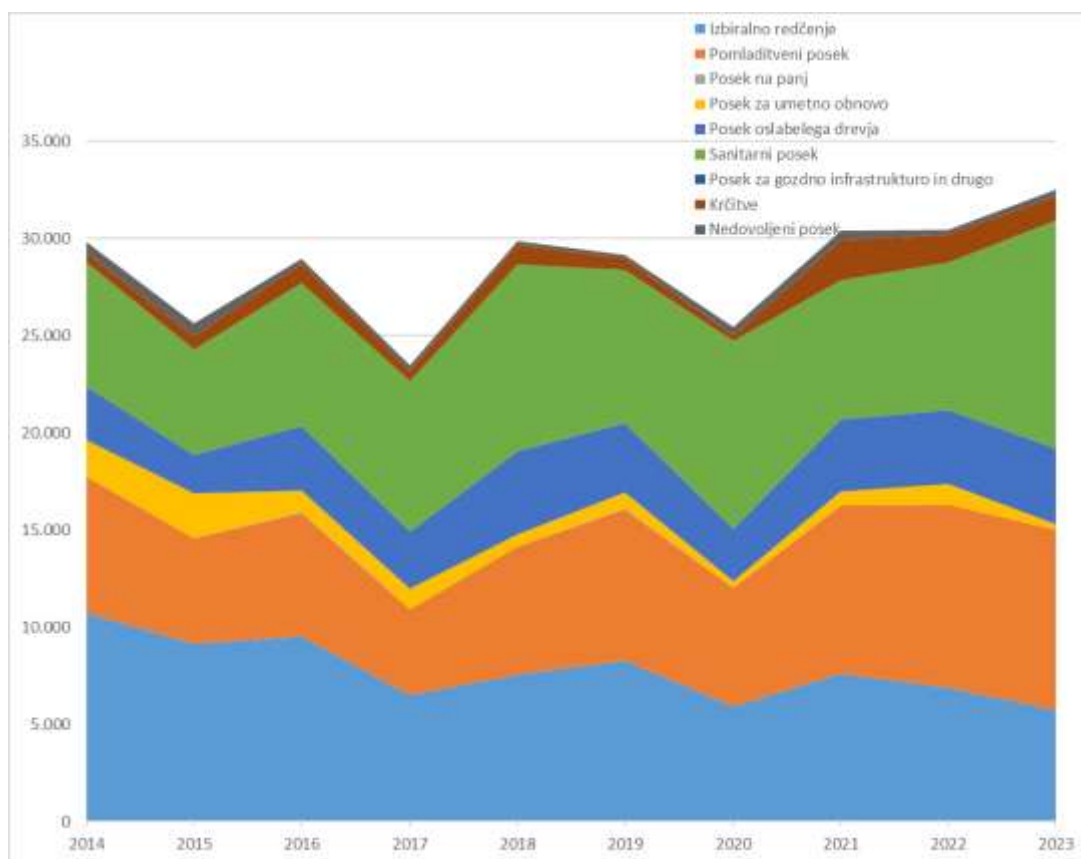
Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	14,21	26,85	2,08
Bor	8,89	12,66	1,30
Macesen	0,43	12,30	0,06
Ostali igl.	0,04	8,05	0,01
Bukev	26,18	11,98	3,84
Hrast	11,44	8,79	1,68
Črna jelša	4,51	14,74	0,66
Pl. lst.	16,23	31,58	2,38
Dr. tr. lst.	13,69	5,73	2,01
Meh. lst.	4,38	7,88	0,64
Skupaj iglavci	23,57	18,51	3,46
Skupaj listavci	76,43	13,78	11,21
Skupaj	100,0	14,68	14,67

V skupnem poseku iz evidence sečenj največji delež predstavlja bukev (26%). Sledijo ji smreka (14%), plemeniti listavci (16%) ter drugi trdi listavci (14%). Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobje kaže na nekoliko manjši delež poseka iglavcev v celotnem poseku. Delež poseka od lesne zaloge posamezne drevesne vrste, kaže da so bili najbolj intenzivno sekani plemeniti listavci, kot že pred desetletjem. Primerjava s podatki izpred desetletja še pokaže, da se je nekoliko bolj intenzivno sekala smreka, in bistveno manj intenzivno mehki listavci.

Preglednica 34/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m3/ha
Iglavci	22,2	14,3	16,3	19,3	28,0	18,5	10,8
Listavci	10,9	12,5	13,9	13,8	20,1	15,3	34,9
Skupaj	12,5	12,1	13,4	13,6	17,6	100,0	45,7

Posek je enakomerno porazdeljen po debelinskih razredih z nekoliko večjim deležem v zadnjem razredu. Glede na starostno strukturo bi težišče poseka moralo biti pomaknjeno še bolj v zadnja dva debelinska razreda. Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobjem ne kaže bistvenih sprememb v strukturi poseka.

Grafikon 1: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta

Struktura poseka po letih veljavnosti načrta kaže majhna nihanja v količini poseka med posameznimi leti. Največja količina poseka je bila izvedena v zadnjem letu 2023 zaradi ponavljajočih vetrolomov in poplave. V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem ne kaže bistvenih sprememb v strukturi in količini poseka.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 35/D/OGDL : Opravljena gojitvena in varstvena dela po oblikah lastništva in skupaj v GGE

Vrsta dela	Enota	Skupaj			Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi skupnosti			lokalnih
		Načrtovana dela	Opravljenih dela	Indeks	Načrtovana dela	Opravljenih dela	Indeks	Načrtovana dela	Opravljenih dela	Indeks	Načrtovana dela	Opravljenih dela	Indeks	
Priprava sestoja	ha	67,32	47,13	70,0	38,83	15,10	38,9	28,49	32,03	112,4	/	/	/	
Priprava tal	ha	32,29	98,44	156,9	13,32	31,73	238,2	18,40	63,88	347,2	0,57	2,82	494,7	
Sadnja	ha	74,22	124,04	167,1	30,91	44,16	142,9	41,85	75,66	180,8	1,46	4,22	289,0	
Setev	ha	0,41	/	/	/	/	/	0,41	/	/	/	/	/	
Obžetev	ha	150,91	434,75	288,1	65,73	100,50	152,9	83,77	295,45	352,7	1,41	38,80	2.751,8	
Nega mladja	ha	273,97	204,11	74,5	139,63	53,46	38,3	134,35	150,65	112,1	/	/	/	
Nega gošče	ha	239,97	84,82	35,3	132,63	14,41	10,9	100,53	69,41	69,0	1,41	1,00	70,9	
Nega letvenjaka	ha	131,11	24,16	18,4	73,49	8,89	12,1	57,45	15,27	26,6	0,17	/	/	
Nega ml. drogovnjaka	ha	198,26	39,03	19,7	118,22	17,59	14,9	79,87	21,44	26,8	0,17	/	/	
Obžagovanje vej	ha	25,65	8,56	33,4	0,50	0,50	100	25,15	8,06	32,1	/	/	/	
Varstvo pred boleznimi	ure	387,6	/	/	7,07	/	/	41,68	/	/	/	/	/	
Zaščita s premazom	ha	0,44	9,65	2.193	/	4,10	/	0,44	5,35	1.215,9	/	0,20	/	
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	20.051	44.831	223,0	7.607	24.144	317,4	12.443	18.737	150,6	/	1.950	/	
Zaščita s ograjo	m	1.200,50	11.180	931,3	600,50	4.630	771,0	600,00	6.550	1.091,7	/	/	/	
Košnja in spravilo sena z odvozom	ha	/	5,98	/	/	5,98	/	/	/	/	/	/	/	
Čiščenje in osnovanje pašnih površin	ha	/	6,68	/	/	6,68	/	/	/	/	/	/	/	
Sadnja in vzdrževanje sadik plodonosnega drevja	kos	/	450	/	/	450	/	/	/	/	/	/	/	
Vzdrževanje vodnih virov, kalov, kaluž	kos	/	0,70	/	/	0,70	/	/	/	/	/	/	/	
Druga dela	ure	4.400,48	5.632,00	128,0	500,00	1.567	313,4	50,06	3.903	7.796,6	/	/	/	

Realizacija gojitvenih del je sorazmerno dobra. Opravljena dela nege mladja, gošče in letvenjaka so tako v zasebnih kot državnih gozdovih slabo realizirana. Dosti boljša realizacija je v pripravi sestoja, pripravi tal, sadnji in obžetvi (tako v zasebnih kot v državnih gozdovih), kjer je bilo opravljenih bistveno več gojitvenih del kot je bilo v načrtu. Pri ostalih delih so nekatera odstopanja, vendar gre za dela pri katerih je načrtovanje obsega težje zato skoraj polovica opravljenih del ni bila načrtovana.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V obdobju veljavnosti GGN GGE 2014 - 2023 novogradenj GC ni bilo. Je pa v usklajevanju katastrov gospodarske javne infrastrukture z lokalnimi skupnostmi Gornja Radgona, Apače, Radenci in Sveti Jurij prišlo do manjših sprememb v stikih, potekih ipd. Skupna dolžina GC se je v GGE v zadnjem desetletju povečala za 1,15 km.

Za vseh 204 GC obstaja digitalni zaris, potek cest s spoji na druge javne ceste pa je usklajen v vseh štirih občinah.

Vzdrževanje gozdnih cest je potekalo v zadnjem desetletju po ustaljenih načinih. Občine so sistem zbiranja sredstev preko pristojbin, ki jih plačujejo lastniki gozdov, država (MKGP) pa k temu doda še delež za javni pomen gozdnih cest, sprejele kot dober in ponekod prispevajo k temu še znatni delež lastnih sredstev. Zaradi ujm v letu 2014 je RS je bil sprejet Zakon o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, katerega posledica je bila tudi, da so morale lokalne skupnosti rento, ki so jo dobile od SIDG za gospodarjenje z DG v njihovi občini, namensko porabiti za vzdrževanje GC (sicer za svoje lokalne potrebe), kar je v letih 2015 in 2016 povečalo obseg vzdrževanja GC.

Letni obseg vzdrževanja gozdnih cest se je po finančnem obsegu v zadnjem desetletju podvojil. Če je bilo leta 2014 za vzdrževanje v štirih občinah, ki sodijo v GGE Gornja Radgona porabljeno 54.800 EUR ali 350 EUR/km, se je ta znesek začel povečevati, po letu 2020 še intenzivneje, in je v letu 2023 dosegel 141.800 EUR ali 900 EUR/km. Razlog takšnemu povišanju je tudi višanje katastrskega dohodka zemljišč, ki je podlaga za obračun pristojbin za GC. V zadnjih 10 letih bilo tako za vzdrževanje GC letno v štirih občinah, ki ležijo v GGE na razpolago povprečno 76.700 EUR ali 487 EUR/km, zadnje leto pa se je ta obseg povečal celo na 141.800 EUR ali 900 EUR/km.

Poudarek je bil na obnovi obrabnega sloja, odvodnji (vgrajevanju propustov in čiščenju obcestnih jarkov), v zadnjem obdobju pa je dan poudarek tudi košnji bankin, profiliranju vozišč in oblikovanju ustreznih prečnih naklonov, izbiri primernih granulativ posipanega materiala glede na podlago, čiščenju svetlega profila ceste ipd.

V okviru vzdrževalnih del so se na nekaterih GC utrdili posamezni odseki cest, ki so bili za gozdarsko proizvodnjo uporabni le pogojno ali le v sušnem obdobju. Tako je bilo letno »usposobljenih« za gozdarsko rabo povprečno 2 km gozdnih cest.

Gradnja vlak je zaradi opisanega načina spravila v poglavju 1.3 potrebna v gričevnatem svetu Slovenskih goric in mestoma v ravnini, slednje v obliki premoščanja krajših slabo nosilnih terenov. Interesa po graditvi vlak v ZG praktično ni. V DG pa se skladno s tekočo sečnjo in lego delovišč pripravijo ali zgradijo posamezni odseki vlak, povprečno manj kot 2000 m/leto. Zemljina je v gričevnatem sveti precej erodibilna, zato je pri projektiranju in izvedbi del dan poudarek vzdolžnem in prečnem naklonom ter odvodnji.

Zaradi lokalno slabo nosilnih tal pogosto nastanejo kolesnice. Spravilo, brez da bi do njih prišlo, praktično ni izvedljivo, razen v času močne zmrzali ali z izvedbo spravila po zraku (žični žerjavi), ki pa še nikoli niso bili uporabljeni. Kolesnice je zato po končanem spravilu z ustrezno gradbeno mehanizacijo vsaj grobo poravnati.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju je prišlo do bistvenih sprememb glede opredeljevanja in izločanja funkcij gozdov, saj so se funkcije povsem na novo podrobno opredelile z GGN GGO v letu 2021. V državnih gozdovih, kjer se gospodari sistematično že desetletja, so se skozi načela sonaravnosti krepile vse funkcije. Na splošno ugotavljamo, da pri gospodarjenju z gozdovi ni bilo ukrepov, ki bi bili namenjeni izključno krepitvi posamezne funkcije. Večina aktivnosti za krepitev funkcij se izvaja posredno preko ukrepov nege in varstva. Na ta način je dosežena skladnost med gospodarskimi in ostalimi funkcijami gozdov ter racionalizirano gospodarjenje. Od aktivnosti za krepitev funkcij, ki niso neposredno vezane na gospodarjenje z gozdovi so bile izvedene naslednje:

- Sodelovanje pri projektu izboljšanja stanja ohranjenosti habitatnih tipov in ciljnih vrst na območjih Natura 2000 – Natura Mura
- Popis večjih divjih odlagališč v gozdovih in posredovanje podatkov o njih občinskim inšpekcijskim organom.
- Vzdrževanje grmišč, travinj in vodnih virov za krepitev biotopske funkcije.
- Osnovanje vodnih virov v gozdu.
- Sajenje plodonosnega drevja in grmovja
- Vzdrževanje habitatov (košnje travnikov znotraj gozdnega prostora) prostoživeče lovne divjadi z namenom pospeševanja lovnogospodarske vloge.
- Izdelane usmeritve za delo s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven naselij.
- Poučna dejavnost: vodenje strokovne in laične javnosti (po gozdno-učnih poteh)
- Vzdrževanje gozdnih učnih poti (Lisjakova struga).

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2014 - 2023

Preglednica 36/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2014 do 2023 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
9,8	0,45	20,71	0,00	0,00	1,0	31,96

Večina krčitev v GGE je bila v kmetijske namene, kot širitev obstoječih kmetijskih zemljišč. Od večjih nekmetijskih krčitev je potrebno omeniti širitev obrtne cone v Meleh, kjer je bila posekana večja površina gozda (9,8 ha). Nekaj manjših krčitev je bilo tudi zaradi izgradnje telekomunikacijske infrastrukture, širitve kmetijskih (hlevi) in infrastrukturnih objektov itd.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2014 - 2023

Ocenjujemo, da je bila večina ciljev postavljenih v prejšnjem ureditvenem obdobju doseženih. Med zastavljenimi cilji ne dosegamo predvsem dolgoročno vzdržnega razmerja razvojnih faz (premalo mladovij).

Povečati delež mladovja

Razmerja razvojnih faz nam ni uspelo približati modelu. Še vedno je preveč debeljakov in premalo sestojev v obnovi oz. mladovij. Velik delež debeljakov in pospešeno uvajanje v obnovo je sicer ugodno vplivalo na delež sestojev v obnovi vendar po drugi strani ni bilo dovolj zaključene obnove, nekaj mladovij je preraslo v drogovnjake, zato je mladovij danes celo manj kot v prejšnjem ureditvenem obdobju.

Spodbujati združevanje lastnikov gozdov

Na območju GE deluje Društvo lastnikov gozdov Prlekije, ki je bilo ustanovljeno na pobudo ZGS. Društvo kljub obetavnim začetkom danes na žalost ne deluje v takšnem obsegu kot na začetku, predstavlja pa prvi poizkus organiziranja lastnikov gozdov.

Ohranjanje strnjenih gozdnih površin in s tem trajnega in sonaravnega način gospodarjenja in lažjega zagotavljanja vseh funkcij gozdov

Vsi večji gozdni kompleksi (Arda, Obmurski gozdovi, Negova, ...) so ostali strnjeni. Gozdni kompleks Arda je poleti 2023 prizadel hujši vetrolom, ki je podrl skoraj polovico dreves. Sanacija teh gozdov bo dolgotrajna in bo zahtevala velike finančne vložke, vendar je bistveno, da se ti gozdovi ohranijo v svoji prvotni strnjeni obliki.

Ohranjanje gozdnih zaplat, bio-koridorjev in ostalih gozdnih zaplat zunaj gozda.

V preteklem ureditvenem obdobju ni bilo zabeleženih večjih krčitev drevnine zunaj gozdnega prostora. V kmetijski krajini smo priča stalnemu pritisku po krčenju drevnine ob kmetijskih zemljiščih z namom povečanja slednjih. Večina te drevnine predstavlja obvodna vegetacija in manjše zaraščajoče kmetijske površine ter posamična drevesa med vinogradi. Ker Zavod nima zakonske osnove za ukrepanje izven gozdnega prostora poskušamo lastnike o pomenu teh gozdnih ostankov čim bolj ozaveščati.

Načrtno ohranjanje posameznih osebkov debelega drevja in zagotoviti ustrezen delež mrtve lesne mase v gozdovih

Delež lesne biomase ni v skladu z NV smernicami (3% od LZ v tretjem debelinskem razredu), vendar ocenjujemo, da funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti zaradi tega dolgoročno ni ogrožena. Ugotovljena prisotnost nekaterih kvalifikacijskih vrst Natura 2000 je namreč tudi posledica načina gospodarjenja v gozdovih GE, ki je že tradicionalno naravnana na trajnost in sonaravnost. Povečal se je delež starejših sestoje, kar z vidika trajnosti sicer ni ugodno, vendar je v skladu z cilji ohranjanja narave. Z vzpostavitvijo gozdnega sklada je lastnikom sedaj na voljo mehanizem, ki jim za izločena habitana drevesa ali ekocelice zagotavlja odškodnino.

Vzpostaviti ustrezno ravnotežje v habitatih med prostoživečo rastlinojedo divjadjo in prehransko zmogljivostjo danega prostora

Ocenjujemo, da je ravnotežje med prehransko zmogljivostjo danega prostora in prostoživečo divjadjo zadovoljivo. Divjad povzroča škodo predvsem v kmetijski krajini, zato je tam naravna obnova ogrožena in je potrebna zaščita mladja. V gričevnatem svetu pritisk divjadi ni tolikšen da bi ogrožal trajnost gozdov.

Zagotoviti ustrezno gostoto gozdnih cest in vlak

Ocenjujemo, da je odprtost gozdov takšna da omogoča učinkovito gospodarjenje.

Spodbujati rabo sodobnih oblik lesne biomase (sekancev)

Preko Društva lastnikov gozdov Pomurja v katerem aktivno sodeluje tudi Zavod za gozdove se lastniki aktivno obveščajo o novostih na področju učinkovite rabe lesa. Z višanjem cen fosilnih goriv (predvsem nafte) je les v kratkem obdobju spet postal zanimiv energent, zato je njegova raba v zadnjih nekaj letih porasla. Z t.i. zelenim prehodom se raba energentov kot so les in fosilna goriva poskuša zmanjšati oz. nadomestiti z okolju bolj prijazno energijo (toplotne črpalke, sončna energija, ...). Posledica je močno zmanjšanje potreb po lesu kot energentu, kar bo dolgoročno samo še poslabšalo realizacijo del v gozdovih.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Površina gozdov se je zmanjšala za 107,05 ha. Glavni razlog je predvsem bolj natančno določen gozdni rob. Gozdni rob je bil v prejšnjem načrtovalskem obdobju v večji meri povzet po rabi tal MKGP, kar se je izkazalo za napačen pristop, saj je prihajalo do večjih odstopanj od stanja na terenu. Nekaj so k zmanjšanju površine prispevali tudi posegi v gozd, zaradi gradnje infrastrukturnih in stanovanjski objektov ter industrije. V prejšnjem GGN je bil tudi del negozda pomotoma definiran kot gozd.

V GGE večjega zaraščanja gozdnih površin ne zaznavamo. V vinorodnem delu GGE se zaraščajo manjše površine manj primerne za vinogradništvo ali kmetovanje. Zaraščajo se tudi manjše površine znotraj gozda ali na gozdnem robu, predvsem s črno jelšo. S terenskimi ogledi je bilo evidentiranih 94,08 ha zaraščajočih površin, ki jih v tem obdobju še nismo opredelili kot gozd.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Preglednica 37/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1973 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha/leto		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1973	5.466,53	57,1	103,1	161,0	1,09	3,08	4,17	0,93	2,25	3,18
1983	5.571,02	54,0	124,1	178,1	1,15	3,29	4,44	1,06	2,60	3,66
1993	5.838,09	62,4	151,5	213,9	1,63	4,05	5,68	0,98	2,48	3,46
2003	6.307,54	59,2	220,4	279,6	1,28	4,53	5,81	1,08	2,99	4,07
2013	6.250,39	58,2	253,5	311,7	1,80	6,60	8,40	1,08	3,49	4,57
2023	6.145,26	56,0	261,0	317,0	1,39	7,69	9,08	1,15	5,22	6,37

*v letu 2023 je prikazan možni posek

Lesna zaloga v enoti na hektar se je v primerjavi z zadnjim načrtovalnim obdobjem povečala za 2 %, v primerjavi z letom 1973 pa kar za 50 %. Do povečanja lesne zaloge je prišlo le pri listavcih, medtem ko se je lesna zaloga iglavcev znižala za 4%.

Podoben trend lahko ugotovimo tudi pri prirastku, ki se je v zadnjem obdobju povečal za približno 8%. Prirastek pri iglavcih je podobno kot lesna zaloga v zadnjem desetletju padel. Realiziran posek je višji kot v prejšnjem ureditvenem obdobju, vendar ne dosega najvišjega možnega poseka. Tudi v naslednjem desetletju najvišji možni posek sledi zviševanju lesne zaloge in prirastka.

Preglednica 38/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v % od lesne zaloge) v obdobju 1973 do 2023

Leto	Iglavci	Bukev	Hrast	Tr. List.	Pl st.	Meh. list.
1973	35,7	56,3				8,1
1983	30,4	61,6				8,1
1993	28,8	29,0	13,0	12,8	6,7	9,8
2003	21,7	31,0	15,5	14,8	7,9	9,0
2013	18,6	32,1	19,1	14,5	7,5	8,1
2023	17,6	33,8	19,9	15,2	5,3	8,2

Drevesna sestava se spreminja, dolgoročno se zmanjšuje delež iglavcev, povečuje se delež listavcev. Slednje je rezultat načrtnega pospeševanja avtohtonih, rastišču primernih drevesnih vrst (predvsem bukve in hrasta). Trend povečevanje deleža bukve kot najpomembnejše drevesne vrste v GGE se je nadaljeval tudi v preteklem desetletju. Treba je poudariti da je drevesna sestava v zasebnih gozdovih manj ugodna, saj je več iglavcev, predvsem rdečega bora. Dolgoročni trend kaže, da v prihodnosti lahko pričakujemo manjši delež iglavcev in plemenitih listavcev na račun povečanja ostalih listavcev.

Preglednica 39/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek	
	Debelinski razredi						Debelinski razredi							
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	m ³ /ha	% LZ
Iglavci	6	21	34	26	13	56	17	34	30	15	4	1,39	11,5	20,5
Listavci	6	16	21	22	35	262	19	24	22	17	18	7,71	53,3	20,4
Skupaj	7	16	23	23	31	318	18	26	23	17	16	9,10	64,8	20,4

Primerjava indeksov razvoja lesne zaloge s prejšnjim ureditvenim obdobjem v splošnem kaže na premik lesne zaloge iz nižjih v višje debelinske razrede. Najbolj se je povečala lesna zaloga v IV in V debelinskem razredu. Omenjeno predvsem velja za listavce. Pri iglavcih je slika drugačna. V I in II debelinskem razredu se je lesna zaloga zmanjšala, v III, IV in V debelinskem razredu povečala. Prirastek se je najbolj povečal v prvem in petem debelinskem razredu.

Preglednica 40/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge

GGE	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	363.773	1.584.474	1.948.247
Vrast	10.876	84.255	95.131
Prirastek (letni*10)	85.220	474.030	559.250
Sečnje po evidenci	67.349	218.440	285.789
Pričakovana zaloga	392.520	1.924.319	2.316.839
Ugotovljena zaloga	343.525	1.606.477	1.950.002
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	87,51	83,48	84,17

Zasebni gozd	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	261.187	1.133.775	1.394.962
Vrast	6.881	42.206	49.087
Prirastek (letni*10)	90.910	339.440	430.350
Sečnje po evidenci	37.888	143.122	181.010
Pričakovana zaloga	321.090	1.372.299	1.693.389
Ugotovljena zaloga	263.892	1.189.353	1.453.245
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	82,18	86,67	85,81

Državni gozd	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	102.586	450.699	553.285
Vrast	3.615	35.906	39.521
Prirastek (letni*10)	20.550	128.790	149.340
Sečnje po evidenci	29.460	75.318	104.778
Pričakovana zaloga	97.291	540.077	637.368
Ugotovljena zaloga	79.633	417.124	496.757
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	81,9	77,23	77,93

Kontrolni izračun kaže, da se pričakovana lesna zaloga na nivoju GGE od dejanske razlikuje za 15,83 %, kar kaže na razmeroma majhna odstopanja med pričakovano in izmerjeno lesno zalogo. Slednje ne velja za skupno lesno zalogo v državnih gozdovih, kjer so odstopanja na ravni GGE 22,07 %.

V zasenjenih gozdovih je stanje bolj ugodno saj so odstopanja z izjemo iglavcev manjša.

V kontrolni izračun za zasebne gozdove so zaradi male površine vključeni tudi gozdovi lokalnih skupnosti.

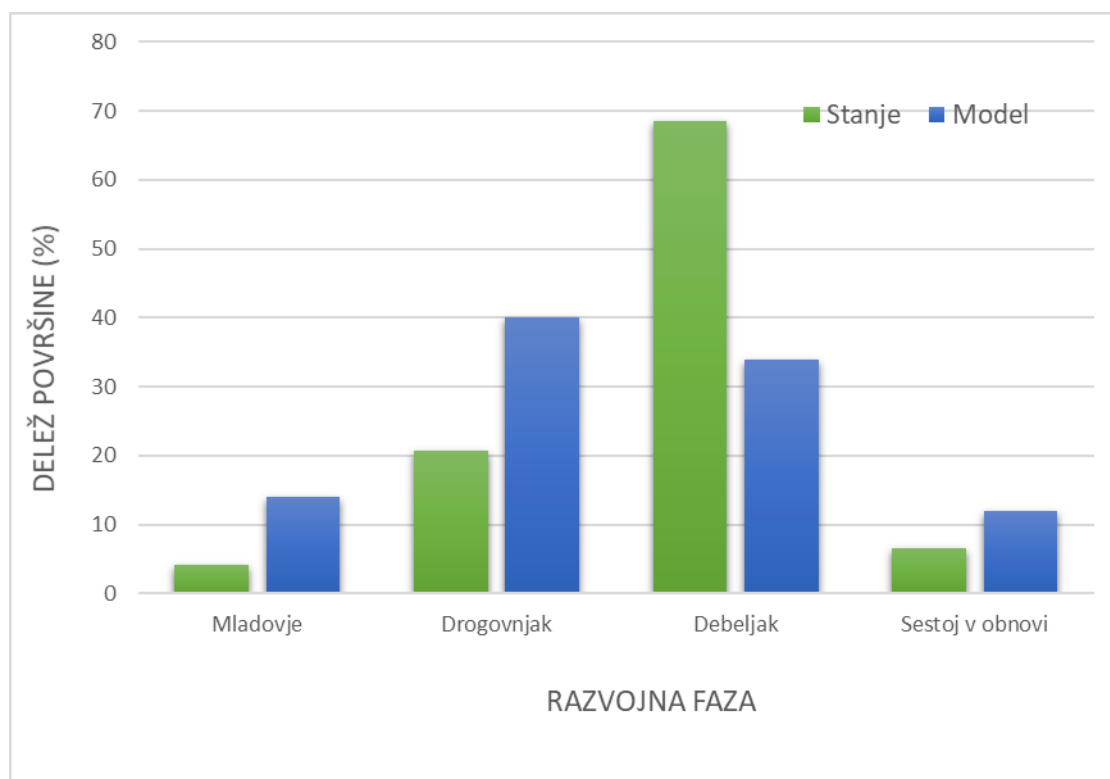
V državnih gozdovih se pričakovana in dejansko ugotovljena LZ razlikujeta za 22,07 %. Ocenjujemo, da je to posledica tarif v prejšnjem ureditvenem obdobju oz. dodatno posekanih dreves, ki niso bila evidentirana s strani ZGS. Gre za vetrolom, kjer povratne informacije o poseku ni bilo. Pri listavcih je ugotovljena zaloga bistveno nižja (za 22 %) od pričakovane, kar kaže da petina posekanega lesa iglavcev iz državnih gozdov ni evidentirana.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 41/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	263,69	4,3	4,5	16	14	860,5	-9,8
Drogovnjak	1.246,37	20,3	20,5	46	40	2.457,46	-19,2
Debeljak	4.178,23	68,0	68,3	39	34	2.089,8	+34,5
Sestoj v obnovi	407,59	6,6	6,7	14	12	737,5	-5,5
Dvoslojni sestoj	4,2	0,1					
Raznomerno (ps-šp)	35,11	0,6					
Raznomerno (sk-gnz)	9	0,1					
Grmičav gozd	0,69						
Pionirski gozd z grmišči	0,38						
Skupaj	6.145,26	100,0	100,0	115	100	6.145,26	

Grafikon 2: Primerjava dejanske (korigirane) in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Stanje smo korigirali tako, da smo upoštevali le površino razvojnih faz mladovja, drogovnjaka, debeljaka in sestoja v obnovi. Ostale razvojne faze v izračunu modela niso zajete. Primerjava dejanskega stanja z modelnim stanjem kaže na velika odstopanja. Bistveno prevelik je delež debeljakov in premajhen delež vseh ostalih razvojnih faz. Najbolj primanjkuje drogovnjakov in mladovij. Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobjem ne kaže nobenega izboljšanja v zadnjem desetletju. Trenutno stanje izvira iz preteklosti, ko so se na območju GGE izvajale velikopovršinske sečnje. Kot posledica teh so nastali velikopovršinski enodobni sestoji, ki so trenutno v fazi debeljaka. Takšnega stanja ni mogoče spremeniti v desetletju, ampak bo potrebno več desetletij,

da se bo stanje premaknilo proti modelnemu. V naslednjem desetletju bo potrebno zato zaključiti obnovo na večjih površinah in intenzivno nadaljevati z uvajanjem debeljakov v obnovo.

Smiselno bi bilo v prihodnje v model vključiti tudi zahteve nekaterih kvalifikacijskih vrst N2000, ki za svoje preživetje zahtevajo gozdove starejših razvojnih faz. Modeli namreč temeljijo na donosnih tablicah in so prilagojeni predvsem gospodarski funkciji gozdov.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Dolgoročno zagotavljanje proizvodnih funkcij gozdov je tesno povezano s krepitvijo vseh ostalih funkcij. Proizvodna funkcija se ne izključuje z ekološkimi, do nekaterih odstopanj lahko prihaja le pri socialnih (turistična, rekreacijska). V teh razmerah lahko s prilagojenim načinom gospodarjenja (čas izvajanja del, gozdni red, puščanje nekaterih izjemnih osebkov) prav tako zagotovimo trajnost vsem funkcijam.

Vrstna pestrost, raznomernost, naravno pomlajevanje, vitalnost, ohranjenost biotopov živalskih vrst in malopovršinsko gospodarjenje v GGE zagotavljajo trajnost ekoloških funkcij gozdov. Vse komponente so v GGE v ugodnem stanju, izjema je le oteženo naravno pomlajevanje v območju ob Muri in ravninskem predelu Apaškega polja, kjer se naravna obnova nadomešča s sadnjo rastišču primernih vrst, kar pomeni finančne vložke in tudi slabšo zasnovo mlajših sestojev.

Stanje habitatov je ugodno, saj smo v gozdovih že do sedaj ohranjali določen delež ostarelih oz. odmrlih dreves. Delež odmrlega drevja je sicer nekoliko višji, kot je priporočeno, kljub temu bomo v prihodnje s vzpostavitev sistema ekocelic ta delež še povečali.

Gradnje gozdnih prometnic in njihovo vzdrževanje ne bosta negativno vplivala na stanje habitatov, saj so načrtovane v minimalnem obsegu in na način, da se izogne morebitnim nahajališčem kvalifikacijskih vrst. Gradnje cest bistveno zmanjšajo pravilne razdalje in zato ugodno vplivajo na poškodbe tal, ki so tu zaradi razmočenosti in neugodnih vremenskih razmer v preteklosti (blage in kratke zime) velike.

Do morebitnih konfliktnih situacij bi morda lahko prišlo na področjih, kjer se nahajajo objekti visoke naravne vrednosti, ki hkrati ležijo na območju visoko produktivnih gospodarskih gozdov. Ocenjujemo, da sonaraven način izkoriščanja gozdov, kot je v praksi že desetletja omogoča opravljanje ekoloških in proizvodnih funkcij gozdov. Kar pomeni, da ni potrebe po bistvenih spremembah v upravljanju z gozdovi.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Osnova za določitev ciljev so zahteve lastnikov in javnosti do gozdov, valorizirane funkcije gozdov, družbeno-ekonomske razmere v območju, cilji iz GGN GGO in NGP.

Splošni gozdnogospodarski cilji GGE so:

- Povečati delež visokokakovostnega lesa;
- Ohraniti delež gospodarsko pomembnih vrst, predvsem hrasta in bukve in povečati delež plemenitih listavcev;
- Varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij.
- Zmanjšati delež invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst;
- Povečati delež gozdov prepuščenih naravnemu razvoju (ekocelice, habitatna drevesa);
- Ohraniti delež odmrlega drevja s povečanjem deleža debelejšega drevja (nad 30 cm premera);
- Ohraniti celovitost gozdnih kompleksov;
- Ohraniti gozdne ostanke v kmetijski krajini in povezanost med njimi (biokoridorji in estetska funkcija gozda);
- Ohraniti dobro stanje površinskih in podzemnih voda;
- V gozdovih omogočiti izvajanje mehkih oblik rekreacije, predvsem zagotoviti varnost in ustrezno infrastrukturo;
- V gozdovih ohraniti pogoje za učenje o gozdu kot naravnem ekosistemu – učne poti.

Ciljna lesna zaloga ob koncu načrtovalnega obdobja je 350 m³/ha.

Ciljno razmerje razvojnih faz ob koncu načrtovalnega obdobja: mladovje 10 %, drogovnjak 25 %, debeljak 50 %, sestoji v obnovi 15 %.

Gozdovi z drevesno sestavo, ki bo zagotavljala ugodno stanje vseh habitatov v gozdu.

Ciljno razmerje drevesnih vrst ob koncu načrtovalnega obdobja: bor 8 %, ostali iglavci 5 %, hrast 22 %, bukev 35 % plemeniti listavci 10 %, drugi trdi listavci 10 % in mehki listavci 10 %.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Splošne usmeritve, s katerimi usmerjamo razvoj gozdov GGE so oblikovane na podlagi predhodne analize stanja, zastavljenih splošnih ciljev in realnih možnosti pri izbiri ukrepov za usmerjanje gozdov GGE, ki imajo širši dolgoročni značaj:

- Že doslej intenzivno gospodarjenje je potrebno zaradi visokih povprečnih prirastkov (9,8 m³/ha/leto) in velika deleža debeljakov (68%) ohraniti;
- Zaradi ugotovljenega slabšanja zasnove in negovanosti sestojev, zlasti mladovij in drogovnjakov, se v naslednjem ureditvenem obdobju posebna pozornost nameni negovanju teh razvojnih faz. Prednostno se izvajajo negovalni ukrepi v mladovjih s slabo zasnovo in nenegovanih drogovnjakih
- Nadaljevati z uspešno naravno obnovo sestojev v državnih gozdovih.
- V sestojih iglavcev, predvsem drogovnjakih smreke izvajati redčenja s strojno sečnjo. Intenziteta naj bo manjša (pod 20 % LZ).
- Umetno osnovane sestoje iglavcev obnavljati preko posrednih premen z poudarkom na vrstni sestavi in šele nato kakovosti.
- Za doseganje ciljnega deleža plemenitih listavcev (10%) se uvede sistem kontinuirane sadnje in nege plemenitih listavcev na primernih rastiščih, s poudarkom na gorskem javorju, velikem jesenu (odpornem na jesenov ožig), divji češnji in lipi.
- Zaradi majhne gozdnatosti v kmetijski krajini v čim večji meri ohraniti trenutno površino gozdov, gozdnih koridorjev, mejic in omejkov. Usmeritve za ravnanje z omejkami in protivetrnimi pasovi v kmetijski krajini z namenom izboljšanja prehranskih in bivalnih razmer za prostoživeče živali se prenesejo v občinske prostorske akte.
- Ohraniti naravno življenjsko okolje prostoživečih živali na način, da se zagotovi naravna zgradba gozda, poveča število plodonosnih drevesnih vrst v gozdu in izven njega ter zagotovi zadosten delež mlajših razvojnih faz.
- Ohraniti negozdne površine v gozdnem prostoru in mirne cone za divjad. Primerno oblikovanje gozdnih robov (stopničasta zgradba z grmovnimi in plodonosnimi vrstami) .
- Sistematično ohranjanje odmrlih stoječih dreves oz. habitatnih dreves in vzpostavitev mreže ekocelic, za obdobje do 20 let.
- Nadaljevati delo pri povezovanju lastnikov v smeri organiziranja priprav in skupnih prodaj kvalitetnih gozdno lesnih sortimentov.
- Redno vzdrževanje obstoječih gozdnih cest s poudarkom na odvodnjavanju in profiliranju vozišča.
- Urediti režim prometa na gozdnih cestah, predvsem v neugodnih vremenskih razmerah, tudi z začasno prepovedjo vožnje.
- Nadaljevati z usposabljanjem lastnikov gozdov, ki naj obsega tudi seznanitev z načinom sofinanciranja gojitvenih del, možnosti sodelovanja pri izdelavi gojitvenih načrtov in pomen javne razgrnitve ter javne obravnave gozdnogospodarskih načrtov.

Podrobnejše gozdnogojitvene usmeritve so navedene po RGR.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami

V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Potrebno je sodelovanje s službo pristojno za vode in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, potencialna erozijska, plazljiva, območja).

Usmeritve, ki so zapisane za hidrološko funkcijo veljajo tudi za celotno območje GGE, oziroma za vse posege na varovana, varstvena in ogrožena območja s področja upravljanja z vodami. Na vodovarstvenih območjih je potrebno upoštevati vse veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov, za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno pridobiti, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, vodno soglasje.

Ukrepi za doseganje okoljskih ciljev preprečevanja poslabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda, ki se nanašajo na ukrepe za preprečevanje onesnaženja površinskih voda, preprečevanje ali omejevanje vnašanja onesnaževal v podzemno vodo in preprečevanje poslabšanja hidromorfoloških značilnosti voda, so zasnovani na podlagi obvez in priporočil:

Obveze:

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila:

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS potrebno določiti režim uporabe gozdne ceste.
- Na celotnem vodozbornem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25 % vodozbornega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70 %.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1 (2002 in nasl.),
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na:
- erozijskih območjih prepovedano krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;

- plazljivih območjih prepovedano krčenje in obnova gozdnih sestojev na večjih površinah, kar lahko povzroča pospeševanje plazenja zemljišč;
- poplavnem območju prepovedano izvajati vse dejavnosti in vse posege v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala.

Na izredno ogroženih erozijskih območjih, kjer lahko pride do izvajanja sanitarne sečnje je potrebno preredčene in ogoljene površine ustrezno protierozijsko zavarovati. Vsi ukrepe, ki jih bomo predvideli in izvedli morajo zagotavljati ustrezno stabilnost brežin, zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

6.2.1.1 Območja gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

V GGE ni gozdov, ki bi hkrati izpolnjevali vse v nadaljevanju navedene kriterije za izbiro drevja za posek brez posamične izbire.

Kriteriji za izločitev sestojev, kjer posamična izbira drevja za posek ni potrebna:

- panjevci;
- grmišča in pionirski gozd;
- letvenjaki in drogovnjaki, ki izpolnjujejo vse tri naslednje pogoje:
 - rastiščni koeficient (RK) ≤ 5
 - zasnova 4 in
 - lesna zaloga $< 250 \text{ m}^3/\text{ha}$.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

V tem poglavju navajamo splošne usmeritve za krepitev funkcij. Gozdovi v GGE Gornja Radgona ležijo deloma v gričevnati deloma v ravninski krajini z nehomogeno urbanistično zasnovjo, reliefom in tlemi zato je spekter funkcij, ki jih opravljajo širok.

Konkretni ukrepi so navedeni v obliki gojitveno-negovalnih del po posameznih odsekih. Izvajanje splošnih ukrepov pri gospodarjenju zagotavlja trajno indirektno krepitev vseh funkcij gozdov. Ocenjujemo, da lahko v teh razmerah z dosedanjim načinom gospodarjenja zagotovimo trajnost funkcijam.

Usmeritve za krepitev varovalne funkcije:

- Ohranjamo poraščenost tal z grmovnimi in drevesnimi vrstami znotraj gozdnega prostora.
- Izogibamo se posegov, ki bi imeli za posledico nastanek večjih golih površin.
- Če ni možnosti za naravno pomlajevanje takoj pristopiti k umetni obnovi s premišljeno izbiro avtohtonih drevesnih vrst.
- Preprečiti močnejšo erozijo z gradnjo ustreznih zaščitnih objektov – drenaž in podpornih zidov.
- V labilnih, potencialno erodibilnih področjih, v primeru razmočenih tal sečnje in spravila ne izvajati
- Poškodovani gozdovi na območjih s poudarjeno varovalno funkcijo se morajo nemudoma sanirati.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije:

V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo na prvi in drugi stopnji, moramo režim gospodarjenja prilagoditi funkciji in stopnji poudarjenosti funkcije. Na teh površinah je potrebno spoštovati predpisane varstvene režime in vsak poseg v prostor skrbno proučiti.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1) in so obširno predstavljene v Usmeritvah s področja upravljanja z vodami za pripravo GGN, ki jih je izdala Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju DRSV).

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 (2002 in nasl.) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red.

V GGE sta dva vodotoka prvega reda:

- Mura
- Ščavnica

Ostali vodotoki v GGE spadajo med vode 2. reda.

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki;
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi;
- odlaganje odpadkov.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 (2002 in nasl.) prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,

- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je največji delež erozijskih območij z običajnimi zaščitnimi ukrepi (2.330 ha). Erozijska območja z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi so definirana na površini 1.856 ha. Večina teh območij se nahaja na območju Slovenskih goric in Radgonsko – Kapelskih Goric. Erozijskih območij s strogim zaščitnimi ukrepi v GGE ni.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Večina (51%) GGE je na območju z zanemarljivo verjetnostjo pojavljanja plazov. Za osrednji del GGE na območju Radgonsko – Kapelskih goric in Slovenskih goric obstaja velika do zelo velika verjetnostjo pojavljanja plazov. Velikost območij glede na verjetnost pojavljanja plazov je prikazana v spodnji preglednici:

Verjetnost pojavljanja plazov	Površina v ha	Delež %
Zanemarljiva	3.104	51
Zelo majhna	542	9
Majhna	612	10
Srednja	333	5
Velika	985	16
Zelo velika	552	9
Skupaj	6.128	100

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

V GGE je več VVO:

VVO	Varstveni režim	Površina v gozdu (ha)
Segovci	I	36,9
Podgrad	I	20,5
Segovci	II	76,7
Podgrad	II	37,4
Ptujsko polje	III	2,26
Podgrad	III	1.038,1
Vrelčni nivo - 3716	V	857,5
Vrelčni nivo - 3717	V	464,9
Skupaj		2.534,2

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016). Referenčnih odsekov, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016), v GGE ni.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih poudarjenosti hidrološke funkcije

- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih;
- vzpostaviti ali ohraniti pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok. Širina pasu naj znaša 15 m - 30 m, odvisno od nagiba brežin, velikosti vodnega telesa in prisotnosti rib v vodotoku;
- pas obvodne vegetacije naj bo širši ob vodotokih v strmejših legah in pri drevesnih vrstah, ki so nagnjene k vetrolomom;
- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz na ravni vodozbirnega območja
- v primeru nastanka velikih ogolelih površin zaradi ujm v vodozbirnih območjih zagotoviti čim hitrejšo poraščenost z gozdnim drevjem (obnova s sadnjo);
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja;
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte;
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno;
- stalno sodelovanje z DRSV in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).
- pospeševati rastišču primerno drevesno sestavo, ki najbolje zagotavlja uresničevanje hidrološke funkcije;
- vzdrževati zgradbo gozdov, ki ugodno vpliva na odtok vode;
- na brežinah vodotokov je potrebno težiti k čim večjemu deležu odraslega drevja;
- po možnosti se ohranja stara drevesa, povečuje se delež starejših razvojnih faz.
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila;
- prilagoditi gospodarjenje v okolici, izvirov in studencev;
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije;
- usmeritve, ki jih je potrebno upoštevati za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi (Usmeritve DRSV, februar 2020);

Usmeritve za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

- V vseh gozdovih je potrebno pospeševati oz. vzpostavljati biotsko raznovrstnost z vzpostavljanjem naravne drevesne sestave, vzpostavljanjem uravnoteženega razmerja razvojnih faz ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov.
- Načrtno puščanje mrtve biomase naj bo po gozdovih prostorsko enakomerno razporejeno. Ohranja naj se delež mrtve mase v debelinskem razredu nad 30 cm.
- Izvajajo naj se ukrepi za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali ter izvajanjem del v času, na način in s pripomočki, ki najmanj ogrožajo gozdni ekosistem.
- Na prvi stopnji je funkcija opredeljena na območju ekocelic. V ekocelicah brez dovoljenega ukrepanja sestoje za nekaj desetletji prepustimo naravnemu razvoju. V ekocelicah z dovoljenim ukrepanjem gospodarjenje z gozdovi prilagodimo funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V gozdovih z 2. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti je potrebno posege in dejavnosti izvajati na način, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost ter kvaliteta habitatov rastlinskih in živalskih vrst kot je opredeljena v upravljaljskih conah (UC) za Natura 2000 območja.

Ker je funkcija neposredno povezana s posebnimi varstvenimi območji (Natura 2000) in ekološko pomembnimi območji (EPO) navajamo splošne in podrobne usmeritve za ta območja, kot so navedena v Naravovarstvenih smernicah za gozdnogospodarski načrt GGE Gornja Radgona in jih je pri gospodarjenju potrebno upoštevati.

Varstvene usmeritve za EPO

Splošne

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Konkretne varstvene usmeritve

KODA	IME	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
42100	Mura - Radmožanci	EPO	Za EPO Mura - Radmožanci veljajo usmeritve za POO 3000215 Mura in POV 5000010 Mura in jih v tabeli posebej ne navajamo, saj se območji EPO Mura - Radmožanci ter POO 3000215 Mura in POV 5000010 Mura, na območju GGE Gornja Radgona, v veliki meri prekrivata;
44200	Ščavniška dolina	EPO	Ohranja naj se tipično kulturno krajino Ščavniške doline katere pomembni elementi so: <ul style="list-style-type: none"> - gozdni otoki - skupine dreves in grmovja - samotna drevesa - mejice - avtohtona drevesna in grmovna zarast ob vodotokih in drugih mokriščnih habitatih.

KODA	IME	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
			Ohranja se ohranjene neregulirane vodotoke in mokrišča; izvedba gozdnih prometnic čeznje ter rampni prostori ob njih, naj se naj te območjih ne izvajajo.
44900	Radgonsko – Kapelske gorice	EPO	Upoštevajo se varstvene usmeritve za POO 300194 Radgonsko – Kapelske gorice
47600	Grabonoš	EPO	Za EPO Grabonoš veljajo usmeritve za POO 300228 Grabonoš in jih v tabeli posebej ne navajamo, saj se območji EPO Grabonoš ter POO Grabonoš, na območju GGE Gornja Radgona, v veliki meri prekrivata;
48500	Stanetinski in Kupetinski potok	EPO	Za EPO Stanetinski in Kupetinski potok veljajo usmeritve za POO 3000069 Stanetinski in Kupetinski potok in jih v tabeli posebej ne navajamo, saj se območji EPO Stanetinski in Kupetinski potok ter POO Stanetinski in Kupetinski potok, na območju GGE Gornja Radgona, v veliki meri prekrivata;
94900	Osrednje slovenske gorice	EPO	Za EPO Osrednje slovenske gorice veljajo usmeritve za POO 3000302 Osrednje slovenske gorice in jih v tabeli posebej ne navajamo, saj se območji EPO Osrednje slovenske gorice ter POO Osrednje slovenske gorice, na območju GGE Gornja Radgona, v veliki meri prekrivata;

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja Natura 2000

Splošne

Na območjih Natura 2000 se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretno

Usmeritve so navedene za **vsa območja Natura 2000** in po posameznih **upravljavskih conah (UC)**:

Usmeritve za celoten gozdni prostor (CGP) POO in POV v GGN Gornja Radgona:

- Nadaljuje naj se z izvajanjem trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom.
- Ohranja naj se površina gozdov in preprečuje zaraščanje negozdnih površin v vzdrževanju gozdnih jas in robov travnišč/pasišč.
- Dolgoročno naj se zagotavlja mreža ekocelic, konkretno pa naj se opredelijo z GGN GGE in gozdnogojitvenimi načrti.
- Ohranja naj se območja, kjer se ne gospodari z gozdom.
- Ohranja naj se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov. Ohrani naj se vsaj 30% delež razvojnih faz starejšega debeljaka in pomlajenca.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranjajo naj se stoječa odmirajoča drevesa, starejša manjvredna drevesa in drevesa z dupli – habitatno drevje.
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo (ohranjanje rastišč konjske grive).
- Ob strugah potokov naj se pri sečnji drevja pušča manjvredna in odmirajoča stoječa drevesa.
- Zagotavljajo se mehki in široki prehodi (1-2 drevesni višini) med gozdnimi in negozdnimi površinami s pestro grmovno in drevesno sestavo.
- Ohranja naj se povezave (gozdni otoki, skupine odraslega drevja, meje) med posameznimi gozdnimi kompleksi v kulturni krajini.
- Obnova gozda naj poteka z drevesnimi vrstami značilnimi za varovani habitatni tip oziroma habitat varovanih vrst.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.
- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se plodonosne grmovne in drevesne vrste.
- Varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travnišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...). Tovrstnim habitatom se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najbolj občutljivejših območij ohranjanja narave (mirne cone, rastišča divjega petelina, gnezdišča zavarovanih vrst, zimovališča).
- Preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov naj se ne trasira gozdnih prometnic, na obstoječih gozdnih prometnicah na teh območjih naj se omeji dostop splošni uporabi (vzpostavitev zapornic, režim vožnje samo za gospodarjenje z gozdovi,...).
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici jam naj se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- Smotrno in v čim večji meri naj se koristijo mehanizmi s katerimi je možno financirati in izvajati ukrepe za ohranjanje oziroma izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov Natura 2000. Lokacije in vsebino ukrepov na območjih Natura 2000 naj se uskladi z ZRSVN.

Usmeritve za upravljavsko cono A-MURA

- V coni A- Mura je potrebno upoštevati konkretne varstvene usmeritve za cono C- Mura ter:
- Območje habitatnih tipov naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti
- V coni Mura-A, na območjih GHT91E0* - mehkolesna loka, naj se umetna obnova izvaja izključno z vrstami, značilnimi za ta GHT (bela vrba, črni topol, beli topol, črna jelša). Drevesnih vrst, ki gradijo GHT91F0 - trdolesna loka (hrast, divja češnja, gorski javor, veliki jesen, poljski brest, dolgopecljati brest,...) se naj na območja habitatnega tipa mehkolesne loke ne sadi.
- Na območju naj se omeji vse krčitve gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na ta HT.
- Zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih vrst naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Poseki na golo/končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha. Izjemoma so mogoča odstopanja navzgor od navedenih površin, kadar gre za premene obstoječih monokultur hibridnega klonskega topola. Površina posekov na golo/končnih posekih se omeji na največ 2 hektara. Na površinah, namenjenih sanaciji po ujmah prizadetih predelov gozdov, so površine posekov na golo/končnih posekih izjemoma lahko večje, vendar se je potrebno pred samo izvedbo uskladiti z ZRSVN.
- V sklopu sanacije po ujmah prizadetih predelov gozdov:
 - naj se pušča višji delež poškodovanih stoječih ter ležečih dreves predvsem listavcev.
 - naj se vseh fazah nege ciljno in dosledno ohranja živo in odmrlo nekvalitetno drevje, ki je bilo z namenom povečavanja biotske pestrosti oz. namenom vraščanja v nov sestoj načrtno puščeno v sestoj.
 - naj se del poškodovanih in podrtih dreves prepusti naravnemu razvoju, prednostno znotraj upravljavskih con vrst, ki so vezane na odmrlo lesno maso.
 - na območjih GHT91E0* (mehkolesna loka) naj se pri umetni obnovi zasleduje naravno razporeditev drevesnih vrst (v depresijah sadnja vrb in jelše, na obrobju depresij sadnja topolov) in naravno razporeditev sadik (vrb, topolov in jelš naj se ne sadi v vrste).
- Na območju obrečnih hrastovo-jesenovo-brestovih gozdov (trdolesna loka) se pri obnovi hrastovih sestojev površina posekov na golo/končnih posekih omeji na največ 2 hektara.
- Poseke na golo/ končne poseke naj bodo mozaično prostorsko razporejene (npr. poseke na golo/ končne poseke, ki se na območju izvedejo v več letih zapored, naj se prostorsko ne stikajo in posledično seštevajo).
- Poveča naj se habitatna tipa na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, ozkolistni jesen, brest, dob).
- Poveča naj se habitatni tip na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij, jelševij in jesenovij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljena.
- Odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Stremi se k vzpostavljanju mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin). Predlog: oblikovanje območij brez gospodarjenja (ekocelice brez ukrepanja). V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje habitatnega tipa obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)) in za ohranjanje habitatnega tipa Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmion minoris*).

Usmeritve za upravljavsko cono B-MURA

- V coni B- Mura je potrebno upoštevati konkretne varstvene usmeritve za cono C- Mura ter:
- V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst ter rastišču neustreznih drevesnih vrst (robinija, ameriški javor, ...) naj se zmanjša, preprečuje naj se njihovo širjenje.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.
- Vlačenje po strugi in skladičenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja.
- Sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti.

Usmeritve za upravljavsko cono C-MURA

- Ohranja naj se obstoječe gozdne površine in njihove povezljivosti (gozdnega prostora naj se ne fragmentira),
- Na območju naj se omeji vse krčitve gozda na površinah (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha), ki so po namenski rabi opredeljena kot gozd.
- Gospodarjenje naj se prilagodi varovalni in biotopski vlogi gozda,
- Gozdove naj se v največjem mogočem obsegu prepusti naravnemu razvoju,
- Iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst (črni oreh, evro-ameriški hibridni topol...),
- Tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov naj se ne vnaša, prav tako naj se ne osnuje novih nasadov tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov/ prekine naj se praksa gospodarjenja z nasadi tujerodnih drevesnih vrst oz. klonov,
- Pri umetni obnovi naj se uporablja avtohtone rastišču primerne vrste, ki tvorijo naravne združbe gozdnih habitatnih tipov območja. Zagotavlja naj se vrstno pestra sestava, sadnja naj bo mozaična in posnema naravne razporeditve, tako da se oblikujejo jedra posamezne drevesne vrste.
- Kot primes se na območju, izven mehcolesne loke, lahko sadijo tudi gorski javor, beli gaber in divja češnja,
- V podrasti se ohranja in pospešuje sloj avtohtonih in rastišču primernih listavcev.
- Zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih vrst naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Pri pomlajevanju hrastovih gozdov naj se poseki na golo/končni poseki ne izvajajo na površinah večjih od 2 hektarjev. Kjer se cona Mura-C pokriva z mehcolesno loko cone Mura-A naj se poseki na golo/končni poseki omejijo na površino največ 0,5 hektarja. Pri obnovi hrastovih sestojev naj se pri končnih posekih, na pomlajenih površinah, ohranja vsaj 5-7 dreves/ha v B in C debelinskem razredu. Ohranja naj se tista drevesa, ki so bodisi že habitatna ali pa so slabše kakovosti. Ta drevesa naj do propada ostanejo v sestoji. Poseki na golo/ končni poseki naj bodo mozaično prostorsko razporejeni (npr. poseki na golo/ končni poseki, ki se na območju izvedejo v več letih zapored, naj se prostorsko ne stikajo in posledično seštevajo).
- Izjemoma so mogoča odstopanja navzgor od navedenih površin, kadar gre za premene obstoječih monokultur hibridnega klonskega topola. Površina posekov na golo/končnih posekov se omeji na največ 2 hektara.
- Na površinah, namenjenih sanaciji po ujmah prizadetih predelov gozdov, so površine posekov na golo/končnih posekov izjemoma lahko večje, vendar se je potrebno pred samo izvedbo uskladiti z ZRSVN.
- V sklopu sanacije po ujmah prizadetih predelov gozdov:
 - naj se pušča višji delež poškodovanih stoječih ter ležečih dreves predvsem listavcev.

- naj se vseh fazah nege ciljno in dosledno ohranja živo in odmrlo nekvalitetno drevje, ki je bilo z namenom povečavanja biotske pestrosti oz. namenom vraščanja v nov sestoj načrtno puščeno v sestoj.
- naj se del poškodovanih in podrtih dreves prepusti naravnemu razvoju, prednostno znotraj upravljavskih con vrst, ki so vezane na odmrlo lesno maso.
- Gospodarjenje v sklopu obnov se izvaja tako, da se pri končnih posekih, ki so glede površin omejeni z usmeritvami za posamično UC ohranja debela in stara drevesa vrb in belih ter črnih topolov.
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavi tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo,
- Ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, črnega topola, jesenov, jelš, bresta...),
- Ohranja naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus* spp.), ki kažejo odpornost na jesenov ožig. Takšnih dreves naj se ne seka.
- Teži naj se k večjemu deležu starega drevja.
- Zagotavlja naj se vsaj 5% delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev (predvsem odraslega stoječega drevja v B + C debelinskem razredu) od celotne lesne zaloge v upravljavski coni.
- Ekocelice se določijo na območjih habitatov redkih in ogroženih živalskih vrst, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Stremi se k vzpostavljanju mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 1-3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).
- Odmrta in živa drevesa listavcev, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje.
- Na vsaj 2% površine cone se stremi k ohranjanju gozda z večjim deležem odmrle biomase, ki je prepuščen naravnemu razvoju – (gozdni rezervati, ekocelice brez ukrepanja). Prednostno se ekocelice brez ukrepanja umeščajo na večje površine (najmanj 10 ha) in sicer glede na analizo mrtve mase in negospodarjenih gozdov v preteklosti. Predlog: V ekocelice brez ukrepanja naj se vključijo pomembna območja za ohranjanje ugodnih prehranskih in gnezdilnih pogojev za kvalifikacijske vrste ptic.
- Stremi naj se k temu, da se vsaj 1% območja prepusti naravnemu razvoju (ekocelice z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, izdelava vodnih virov).
- Območja ekocelic naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti,
- Za namen obnove potrebnih hidromorfoloških razmer v poplavnem pasu vzdolž Mure ZGS sodeluje pri zagotavljanju ustreznih površin za izvedbo ukrepov. S tem se bo omogočilo izvedbo ukrepov obnove naravne rečne dinamike s ciljem vzpostavitve ustreznih naravnih pionirskih rastišč in obnovo mreže stranskih rokavov ter mrtvic za zagotovitev ustreznih razmer podzemne vode

Usmeritve za vrsto črna štoklja

- Zagotavlja naj se mir na gnezdiščih črne štoklje: v polmeru 300 m okoli znanih gnezd se oblikuje mirne cone, v katerih se dela v gozdu (sečnja, spravila ter gradnja gozdnih prometnic) v času od 15. marca do 15. avgusta ne izvajajo (PUN).
- V premeru 300 metrov od znanih gnezd naj se obnova gozda izvaja v manjših jedrih.
- V polmeru 300 metrov od znanih gnezdišč naj se ne gradi novih gozdnih prometnic (PUN).

Usmeritve za vrsto belorepec

- Zagotavlja naj se mir na gnezdiščih belorepca: v polmeru 500 m okoli znanih gnezd naj se oblikuje mirne cone, v katerih se dela v gozdu (sečnja, spravila ter gradnja gozdnih prometnic) v času od 1. januarja do 15. julija ne izvajajo (PUN).
- Opustijo naj se sečnje v polmeru 40 m od znanih gnezd, zagotovi naj se strnjenost sestojne zgradbe (PUN).
- Ohranjajo naj se odmirajoča in suha drevesa večjih dimenzij (B in C razširjeni debelinski razred). Takšna drevesa belorepec rad uporabi za gnezdenje.
- V premeru 500 metrov od znanih gnezdišč naj se ne gradi novih cest.

Usmeritve za vrsto sršenar

- Zagotavlja naj se mir na gnezdiščih sršenarja: v polmeru 400 m okoli znanih gnezd naj se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. junija do 31. avgusta ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje cest (PUN).

Usmeritve za upravljavsko cono naravna evtrofna jezera

- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.

Usmeritve za upravljavsko cono Radgona - bukovi gozdovi

- Ohrani naj se delež dobro ohranjenih gozdov (stopnja ohranjenosti 1).
- Ohranja naj se značilna drevesna sestava habitatnega tipa. Ohranjajo naj se obstoječi bukovi sestoji in mešan gozd listavcev.
- Postopno naj se zmanjšuje delež rastišču neprimernih drevesnih vrst: znotraj cone naj se preprečuje krčitve ohranjenih gozdov, pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju ter skrbi za ohranitev bukovih semenjakov (genska baza).
- Pospešuje naj se rastišču primerne drevesne vrste
- Uravnoteži naj se razmerje razvojnih faz.
- Ohranja naj se povezljivost območja HT.
- Ohrani/vzpostavi naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerna drevesna sestava.
- Ohranja naj se nizek delež objedenosti mladovja po divjadi.
- Zagotavlja naj se vsaj 5% delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev (v B + C debelinskem razredu) od celotne lesne zaloge v upravljavski coni.
- Trajno naj se ohranja vsaj 30% delež starejših razvojnih faz gozda.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.

Usmeritve za upravljavsko cono Radgona - ilirski hrastovo belogabrovi gozdovi

- Preprečujejo naj se krčitve gozdnih zemljišč.
- Spremenjena drevesna sestava naj se postopno približuje naravni. Poveča naj se delež hrastov doba in gradna, belega gabra in črne jelše. V primeru umetne obnove naj se vnaša avtohtone drevesne vrste listavcev, ki so prisotni na območju Radgonsko Kapelskih gor in Grabonoša.
- Z območja se naj odstranjuje invazivne rastlinske vrste.
- Z izbiralnim redčenjem naj se izboljšuje zasnovu in negovanost ter pospešuje prehod v starejše razvojne faze (predvsem debeljakov in pomlajencev).
- S primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavlja tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo.

- Teži naj se k čim večjemu deležu debelega drevja.
- Zagotavlja naj se vsaj 5% delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev (v B + C debelinskem razredu) od celotne lesne zaloge v upravljavski coni.
- Ohranja naj se velikost habitatnega tipa na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zaraščajoča zemljišča pod vplivom visoke talne vode, na katerih se primarno pojavlja dob kot nosilna vrsta s primesjo belega gabra in črne jelše).
- Ohranja naj se velikost habitatnega tipa s premenami gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi: območja pod vplivom visokega nivoja talne vode (na psevdoglejnih in oglejenih tleh).
- Ohranja naj se nizek delež objedenosti mladovja po divjadi.
- Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu: novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območij potokov.
- Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.
- Ohranja naj se obrežna vegetacija: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin.
- Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.
- Na območju vodotokov naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo.

Usmeritve za krepitev klimatske funkcije

- Gozdove s poudarjeno klimatsko funkcijo moramo zaščititi pred spremembo rabe. V ta namen upoštevamo masko gozda, ki je sestavni del GGN in le-to v dogovoru z občinami prenesemo v občinske prostorske akte.
- Drevesna sestava mora biti čim bolj naravna, da zagotovimo trajno opravljanje funkcij brez posebnih dodatnih ukrepov.
- Ohranjamo gozdove in gozdne zaplate v pretežno kmetijski krajini.
- Lastnike gozdov ozaveščamo o pomenu ostankov gozdov, gozdnih pasov in zaplat.
- Ohranjamo razgiban, slojevit gozdni rob

Usmeritve za krepitev higiensko - zdravstvene funkcije

- Gozdove s poudarjeno higiensko zdravstveno funkcijo moramo zaščititi pred spremembo rabe. V ta namen upoštevamo masko gozda, ki je sestavni del GGN in le-to v dogovoru z občinami prenesemo v občinske prostorske akte.
- Drevesna sestava mora biti čim bolj naravna, da zagotovimo trajno opravljanje funkcij brez posebnih dodatnih ukrepov.
- V okolici emisijskih virov in naselij ohranjati in oblikovati mehansko stabilne gozdove.

Usmeritve za krepitev obrambne funkcije

- Na območjih virov pitne vode ohraniti zastornost tal.
- Sprememba dejanske rabe zemljišč ni dovoljena.
- Preprečiti divje odlaganje odpadkov v bližini izvirov vodnih zajetij in vodotokov;

Usmeritve za krepitev rekreacijske in turistične funkcije:

- Zagotoviti redno vzdrževanje infrastrukturnih objektov, predvsem gozdnih prometnic v območju gozdov s poudarjeno rekreacijsko funkcijo (Blaguško, Negovsko jezero, Boračeva).
- Urediti je potrebno obstoječe gozdne učne poti in v sodelovanju z lokalno skupnostjo pripraviti tematske poti namenjene ozaveščanju javnosti o pomenu ohranjanja biotske pestrosti.
- Namestitve košev za odpadke in zagotovitev njihovega praznjenja ali namestitvev opozorilnih napisov, da se naj odpadki odnesejo s sabo domov.
- Ob rekreacijskih objektih stalno spremljanje poteka razvoja sestojev in redno opravljati sanitarne in varstveno-sanacijske sečnje.
- S pomočjo kart in kažipotov preusmeriti ljudi iz osrednjih gozdnih kompleksov oz. območij, kjer je njihova navzočnost moteča.
- Ohranjati redke in po zunanjem videzu zanimive drevesne in grmovne vrste.
- Sečnjo v okolici turistični in rekreacijskih objektov opraviti v času najmanjšega obiska.

Usmeritve za krepitev poučne funkcije

- Ohranja in vzdržuje se obstoječa gozdna učna pot pri Blaguškem jezeru.
- V sodelovanju z lokalnimi skupnostmi se obnovijo obstoječe ali postavijo nove tematske poti.
- Nadaljuje se z vodenjem po gozdnih učnih poteh in drugih zanimivih objektih v gozdu za laično in strokovno javnost.

Usmeritve za raziskovalno funkcijo

- Spremljanje stanja raziskovalnih objektov.
- Sodelovanje z drugimi institucijami, ki opravljajo raziskovalno delo v gozdnem prostoru.

Usmeritve za krepitev funkcije varstva naravnih vrednot

V gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot se upoštevajo usmeritve ZRSVN.

Splošne usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitev ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Podrobnejše varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot izhajajo iz Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

Hidrološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.

- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitvev, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Zoološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitvev, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksplozije ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali

kaminske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.

- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravno vrednoto s ene vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Rekreativna in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Konkretne varstvene usmeritve za posamezne naravne vrednote v GGE Gornja Radgona

Preglednica 42: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATU S	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
199	Negovsko jezero	Akumulacijsko jezero Kunovskega potoka, desnega pritoka ščavnice, pri Negovi, severovzhodno od Lenarta v Slobvenskih goricah	zool, ekos, bot	NVDP	Okolica jezera je porasla z bukovim gozdom (Luzulo-Fagetum). Na severozahodnem in jugozahodnem kraku vodnega zadrževalnika so obsežna trstišča, ki prehajajo v jelševja. Ohranja naj se obstoječi obseg in sklenjenost gozdnih površin, območja naj se ne fragmentira. S panjevskim gospodarjenjem na obrežju jezera se vzdržuje grmovno vegetacijo. Pušča naj se debela obvodna drevesa, tako stoječa kot padla; dopustna je sečnja posamičnega drevja in grmovja ob bregovih jezera tako, da se ohranja zastrtost. Sečnja in spravilo se naj izvajata v obdobju izven gnezdenja ptic (med 1. septembrom in 1. februarjem). V 20 m pasu jezera naj se ne načrtuje gozdnih prometnic. Na območje naj se umestijo ekocelice brez ukrepanja: Ohranjanje biotopov – naravni razvoj. Kot ekocelica brez ukrepanja se opredeli območje jelševij, ki v povezavi s trstišči predstavljajo pomemben razmnoževalni in prehranjevalni habitat številnim zavarovanim živalskim vrstam
4211V	Arda – nižinski gozd	Kompleks nižinskega gozda na Apaškem polju, zahodno od Gornje Radgone	ekos, zool	NVLP	Upoštevajo naj se usmeritve za UC Mura C ter; Po sanaciji v ujmah poškodovanih gozdov naj se pristopi k sistematičnemu izločanju smreke iz sestojev; na območju naj se pospešuje avtohtone listnate drevesne vrste (dob, beli gaber, črna jelša, čremsa, poljski brest, maklen, divja češnja, bukev).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATU S	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
					<p>Strojne sečnje se naj na območju NV ne izvaja (izjemoma so dovoljene v sklopu sanacije po ujmah prizadetih predelov gozdov).</p> <p>Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu, vključujoč z ohranjanjem brežin, poraslih s sklenjeno grmovno in drevesno zarastjo.</p> <p>Ohranja se preplet vodnih, gozdnih in travniških življenjskih prostorov.</p> <p>Na območju naravne vrednote se ohranjajo mlake, luže in kolesnice, v katerih zastaja voda in so habitat dvoživk. Kolesnice se naj izravnavajo takoj po zaključku del ali v času izven obdobja mrestitve in razvoja dvoživk, ki je od 1. marca do 1. avgusta.</p> <p>Zagotavlja se mir v času reprodukcije ptic.</p>
6946	Besnica - sistem mrtvih rokavov Mure	Sistem mrtvih rokavov Mure med naselji Hrastje - Mota in Bunčani	ekos, zool, bot, hidr	NVDP	<p>Upoštevajo naj se usmeritve za UC Mura A, B in C ter;</p> <p>V pas drevja in grmovja na brežini rokava naj se ne posega, na območju NV naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjen sklep krošenj in zasenčenost vodnega telesa rečnega rokava.</p> <p>Ohranja naj se površine gozdov. Območja naj se ne fragmentira.</p> <p>Območje naj se v čim večjem obsegu prepusti naravnemu razvoju. Na območju se poleg puščanja odmrlih in odmirajočih dreves, poudarjeno v B in C debelinskem razredu pušča tudi padla drevesa.</p>
4424V	Mura - reka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči med Šentiljem in Hotizo	hidr, bot, zool	NVDP	<p>Upoštevajo naj se usmeritve za UC Mura-A, B, C in naravna evtrofna jezera ter;</p> <p>Ohranja naj se obrečno drevnino mehkolesne loke (pušča naj se izredno debela drevesa vrb, topolov, jesenov in jelš), razen v primeru ukrepov nujnih za izboljšanje stanja varovanih gozdnih habitatnih tipov oz. vrst, navezanih na mehkolesno loko.</p> <p>Ohranjajo se vsa drevesa na katerih so dupla, gnezda, je opazna prisotnost hroščev oz. predstavljajo ključne habitatne strukture varovanih in zavarovanih živalskih vrst (ptice, hrošči, netopirji...).</p> <p>Ohranja naj se posamezna vodna telesa, mokrišča in jase v gozdnem prostoru.</p>
7469V	Mura – loka 1	Sonaravna struga reke Mure z obrežji in prodišči od Šentilja do Hotize	ekos, zool, bot	NVDP	<p>Posege, dejavnosti in aktivnosti na območju naravne vrednote se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji razmnoževalnih aktivnosti, ko živali potrebujejo mir: npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče ali je zaradi njih povzročen hrup oz. nemir, se opravlja po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.</p> <p>Posebne omejitve veljajo za območja, kjer gnezdiijo belorepec, črna štoklja in sršenar (upoštevajo se usmeritve, kot so sicer zapisane za območje Natura 2000- Mura cona C).</p>
6948	Podgrad – kolonija sivih čapelj	Gnezdišče sivih čapelj v Podgradu ob Muri, zahodno od Gornje Radgone	ekos, zool	NVDP	<p>Upoštevajo naj se usmeritve za UC Mura-B in C ter;</p> <p>Sečnja in spravilo naj se izvajata v obdobju izven gnezdenja ptic (med 1. septembrom in 1. februarjem). Določi se habitatna drevesa s prisotnimi gnezdi, ki naj se jih označi in ohranja. - strojna sečnja se naj ne izvaja na območju.</p> <p>Novih gozdnih prometnic naj se ne načrtuje in gradi.</p> <p>Kemičnih sredstev za zatiranje škodljivcev naj se ne uporablja.</p>

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATU S	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
6949	Tothov mlin - stara struga	Ohranjena stara struga Ščavnice pri Tothovem mlinu pri Očeslavcih, južno od Radencev	ekos, zool, bot	NVDP	V pas drevja in grmovja na brežini stare struge Ščavnice se naj ne posega, ohranja se sklenjen sklep krošenj in zasenčenost vodnega telesa.
6950	Ščavnica – stara struga	Ohranjena stara struga Ščavnice pri Žihlavi, vzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	zool, bot, ekos	NVLP	
7413	Ščavnica – zgornji tok	Zgornji tok Ščavnice od izvira do Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Zgornje Radgone	hidr, zool	NVLP	Ohranja naj se površine gozdov na območju NV. Gozdov naj se ne fragmentira. Območje se naj v čim večjem obsegu prepusti naravnemu razvoju. Na območju se naj pušča odmrla in odmirajoča drevesa, poudarjeno v B in C debelinskem razredu: sušice, padla drevesa in odmrli deli ter panji dreves naj strohnijo v gozdu.
7425	Konjišče - gramoznice	Habitat ogroženih živalskih vrst v gramoznicah ob Muri pri Zgornjem Konjišču, severozahodno od Gornje Radgone	zool, ekos	NVLP	Upoštevacjo naj se usmeritve za UC Mura- A, B in C in naravna evtrofna jezera. Ohranja se naj površine gozdov ob gramoznicah. Gozdov naj se ne fragmentira. Območje se naj v čim večjem obsegu prepusti naravnemu razvoju. Na območju NV se naj pušča odmrla in odmirajoča drevesa, poudarjeno v B in C debelinskem razredu: sušice, padla drevesa in odmrli deli ter panji dreves naj strohnijo v gozdu. Ciljno naj se pristopi k postopnemu izločevanju robinije (dokler je ta še podstojna) in drugih invazivnih tujerodnih vrst v drevesnem in zeliščnem sloju. Pri pomlajevanju se naj pospešuje avtohtone rastišča primerne vrste mehkolesne loke (vrba, črni topol, beli topol, vez ipd.).
2017	Rihtarovci - mofeta	Izviri ogljikovega dioksida pri Rihtarovcih, jugovzhodno od Radencev	geol	NVLP	V radiju 25 m od roba mofet, izvirov oz. slatin naj se ne gospodariti. Gozdne prometnice naj se načrtujejo in izvedejo izven tega območja. Ohranja se sklenjene in nefragmentirane zaledne gozdne površine, gozdne otoke, mejice, drevesno in grmovno zarast. Strojne sečne se na območju naj ne izvaja
738	Ujterska slatina	Izvir mineralne vode v Ščavniški dolini, jugozahodno od Radencev	geol, hidr	NVLP	
79	Ivanjševci - mofeta	Mofeta v Ščavniški dolini, ob cesti Stavešinci - Ivanjševci, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	geol	NVDP	
856	Lokavska slatina	Izvir mineralne vode v Lokavskem brdu, severozahodno od Negove	hidr, geol	NVLP	
863	Leljakova slatina	Izvir mineralne vode severovzhodno od Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Gornje Radgone	geol, hidro	NVLP	
884	Norička slatina	Izvir mineralne vode Norička slatina, južno od Radencev	geol, hidro	NVLP	
867	Polička slatina	Izvir mineralne vode južno od Police, jugozahodno od Gornje Radgone	geol, hidro	NVLP	
7044	Slepica - mofete	Mofete na robu Ščavniške doline pri Stavešinskem vrhu, jugozahodno od Radencev	ekos, geol	NVDP	
7552	Slatinske gomile	Izvir mineralne vode severozahodno od Stavešincev, vzhodno od Benedikta v Slovenskih Goricah	geol, hidro	NVLP	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATU S	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
864	Niderlov hrast	Dob izjemnih dimenzij severovzhodno od Spodnje Ščavnice, jugozahodno od Gornje Radgone	drev	NVDP	<p>Ohranjajo se drevesne naravne vrednote; dreves naj se ne odstrani ali poškoduje.</p> <p>Na območje rastiščnih prostorov dreves (tloris krošnje + vsaj 2 metra) naj se ne posega.</p> <p>Preko rastiščnih prostorov dreves naj se ne vlačijo ter skladišči lesa.</p> <p>V radiju dveh povprečnih drevesnih višin naj se gospodarji z gozdom tako, da ne pride do poškodb dreves in sprememb rastiščnih pogojev (svetlobne razmere, vodni režim).</p> <p>Gozdne prometnice naj se projektirajo izven območja dveh povprečnih drevesnih višin.</p> <p>Na območja rastiščnih prostorov dreves naj se ne parkira sredstev za prevoz, spravilo in transport lesa.</p> <p>Na drevesih se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi s soglasjem in pogoji Zavoda RS za varstvo narave.</p>
877	Belečov hrast	Dob izjemnih dimenzij v Čakovi, južno od Radencev	drev	NVDP	
80456	Apače - bela vrba	Bela vrba v gozdovih ob Muri, severno od Apač, zahodno od Gornje Radgone	drev	NVLP	
80457	Apače - črni topol	Črni topol v bližini vodnega zajetja, severno od Apač, severozahodno od Gornje Radgone	drev	NVLP	
80458	Apače-trepeljika	Trepeljika v bližini vodnega zajetja, severno od Apač in južno od reke Mure	drev	NVLP	
80471	Gornja Radgona - kanadski topol	Kanadski topol v Gornji Radgoni	drev	NVLP	
80472	Mele - črni topol	Črni topol severozahodno od kraja Mele, jugovzhodno od Gornje Radgone	drev	NVLP	
80366	Črnci - dob	Dob pri lovskem domu v Črncih na Apaškem polju	drev	NVLP	
80368	Črnci - dob ob Muri	Hrast dob ob Muri severno od naselja Črnci	drev	NVLP	
6981	Kunovska dobrava - bukev	Bukev v gozdu, severno od Negovskega jezera v Slovenskih Goricah	drev	NVDP	
6985	Gornja Radgona – bukev 1	Bukev izjemnih dimenzij za osnovno šolo v Gornji Radgoni	drev	NVLP	
6986	Gornja radgona – bukev 2	Bukev izjemnih dimenzij za osnovno šolo v Gornji Radgoni	drev	NVLP	
6987	Črni gaj – črni bor	Črni bor izjemnih dimenzij jugovzhodno od Negove, južno od Gornje Radgone	drev	NVDP	
6994	Žigrtov hrast	Hrast izjemnih dimenzij jugovzhodno od Negove, južno od Gornje Radgone	drev	NVDP	
7013	Plavečov skorš	Skorš izjemnih dimenzij na Murščaku, jugozahodno od Radencev	drev	NVDP	
7016	Lipnikova graba - smreka	Smreka izjemnih dimenzij jugozahodno od Negove, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	drev	NVLP	
7017	Zamudovi smreki	Smreki izjemnih dimenzij v Terbegovcih, južno od Radencev	drev	NVDP	
7018	Kogl - smreka	Smreka v gozdu jugovzhodno od Negove v Slovenskih Goricah	drev	NVLP	
7019	Mulečova tisa	Tisa izjemnih dimenzij v Kunovi, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	drev	NVDP	
+7022	Stara struga - vez	Vez izjemnih dimenzij vzhodno od Radencev	drev	NVDP	

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATU S	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
7023	Lisjakova struga - vrba	Vrba izjemnih dimenzij v Lisjakovi strugi, jugovzhodno od Gornje Radgone	drev	NVDP	
7083	Hercegovščak - ginko	Ginko izjemnih dimenzij v Hercegovščaku, jugozahodno od Gornje Radgone	drev	NVDP	
7085	Slugova gledičija	Gledičija izjemnih dimenzij v Stanetincih, severozahodno od Ljutomera	drev	NVLP	
7086	Halužnica - macesen	Macesen izjemnih dimenzij v Halužnici, severovzhodno od Lenarta v Slovenskih Goricah	drev	NVLP	
+7088	Melajnska gmajna – črni topol	Črni topol izjemnih dimenzij v Melajnski gmajni, jugovzhodno od Gornje Radgone	drev	NVLP	
7091	Vrbnjakov bor	Rdeči bor izjemnih dimenzij severozahodno od Sv. Jurija ob Ščavnici v Slovenskih Goricah	drev	NVLP	
80452	Žihlava - gozd belega gabra in doba	Sestoj belega gabra in doba v Žihlavi, jugovzhodno od Svetega Jurija ob Ščavnici	drev, eskos	NVLP	Območje NV se izloči iz gospodarjenja z gozdom; opredeli se ekocelica brez ukrepanja (v dogovoru z lastnikom).

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja kulturne dediščine:Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje ohranitve in trajnostne uporabe dediščine, to je uporabe dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti in varovanih sestavin,
- omogočanje trajnostnega razvoja dediščine za zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da se pri tem zmanjša njena posebna narava in družbeni pomen ter ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev dediščine za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene dediščine,
- spodbujanje identificiranja, dokumentiranja, vrednotenja in interpretiranja dediščine, vključno z arheološkimi ostalinami,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena dediščine,
- dopuščanje posegov v dediščino, ki upoštevajo in ohranjajo njene varovane sestavine,
- dopuščanje posegov, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege:
 - če ni možno najti drugih rešitev ali
 - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,

- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin;

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/investitor/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline;

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

območje naselbinske dediščine, varuje se:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini)
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

območje vrtno arhitekturne dediščine, varuje se:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
- grajene ali oblikovane sestavine (grajene strukture, vrtna oprema, likovni elementi)
- naravne sestavine (rastline, vodni motivi, relief),
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;

območje memorialne dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;

območje druge dediščine, varuje se:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Posegi v kulturno dediščino

ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1),
- Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS,
- Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Preglednica 43: Pregled objektov kulturne dediščine s pripadajočimi usmeritvami

EID	Naziv	Režim	Podrežim	Usmeritev
00150	Gornja Radgona - Grad	spomenik		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru in materialna substanca spomenika, vključno z arheološkimi ostalinami. Zaradi tega posegi na območju gradu brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
00150	Gornja Radgona - Grad	vplivno območje spomenika		Potrebno je preprečevati zaraščanje. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z arheološkimi ostalinami. Zemeljski posegi brez vednosti ZVKDS zaradi možnosti poškodovanja arheoloških plasti niso dovoljeni.
00484	Negova - Grad	spomenik		Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru, vključno z arheološkimi ostalinami. Zaradi tega posegi na območju gradu brez soglasja ZVKDS niso dovoljeni. Potrebno je vzdrževati okolico spomenika.
00484	Negova - Grad	vplivno območje spomenika		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Zemeljski posegi brez vednosti ZVKDS zaradi možnosti poškodovanja arheoloških plasti niso dovoljeni.
00930	Blaguš - Rimsko gomilno grobišče	spomenik		Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev
00931	Boračeva - Gomilno grobišče Boračevski les	spomenik		
00932	Dragotinci - Gomilno grobišče	spomenik		

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

00933	Gornji Ivanjci - Gomila II	spomenik	zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
00934	Kapelski Vrh - Gomilno grobišče	spomenik	
00935	Kunova - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	
00936	Lastomerci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	
00937	Očeslavci - Gomila	spomenik	
00938	Okoslavci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	
00939	Slaptinci - Rimskodobno gomilno grobišče pri Strmcu	spomenik	
00940	Spodnji Ivanjci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	
00941	Spodnji Kocjan - Utrdba Atilov grad	spomenik	Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Potrebno je preprečevati zaraščanje obrambnega okopa in jarka utrdbe. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
00942	Stara Gora - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	Potrebno je ohranjati nepoškodovano
00943	Stavešinci - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	materijalno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
00944	Terbegovci - Prazgodovinska naselbina	spomenik	Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
00948	Grabonoš - Rimskodobna gomila	spomenik	Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
00949	Lastomerci - Rimskodobna gomila I	spomenik	
00950	Ptujska Cesta - Rimskodobna gomila	spomenik	
00951	Radenci - Rimskodobna gomila Gaj	spomenik	
00953	Stanetinci - Rimska gomila	spomenik	
00954	Gornji Ivanjci - Gomila Ižmenska Dobrava	spomenik	
00982	Dragotinci - Domačija Dragotinci 21	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnim robom.
00986	Janžev Vrh - Janžev hram	spomenik	
00989	Rački Vrh - Perkova zidanica	spomenik	
01005	Blaguš - Spomenik talcem v Blaguškem gozdu	spomenik	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
01475	Lokavci - Domačija Jančar	dediščina	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.
01476	Lastomerci - Rimskodobna gomila II	spomenik	Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
06674	Gornja Radgona - Prazgodovinska naselbina Grajski grič	spomenik	Ohranjajo se arheološke ostaline prazgodovinske naselbine. Zemeljski posegi brez vednosti ZVKDS zaradi možnosti poškodovanja arheoloških plasti niso dovoljeni.
06675	Hercegovščak - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik	Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
06676	Janhova - Gomilno grobišče	spomenik	
06678	Spodnja Ščavnica - Gomilno grobišče	spomenik	
06680	Plitvica - Rimsko gomilno grobišče	spomenik	
06683	Hercegovščak - Rimskodobna gomila	spomenik	
06684	Črnci - Dvorec Freudenu	spomenik	Potrebno je preprečevati zaraščanje. Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Območje spomenika je

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

				potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
106684	Črnci - Dvorec Freudenu	vplivno območje spomenika		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno izvesti vedutno sečnjo v gozdu. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika. Zemeljski posegi brez vednosti ZVKDS zaradi možnosti poškodovanja arheoloških plasti niso dovoljeni.
06685	Gornja Radgona - Graščina Rotenturm	spomenik		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
06728	Črešnjevci - Gralova zidanica	dediščina		Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.
06738	Črešnjevci - Spomenik Mariji Rožman	spomenik		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
06743	Police pri Gornji Radgoni - Spomenik Francu Horvatu	spomenik		
09651	Biserjane - Prazgodovinska naselbina	spomenik		Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Potrebno je preprečevati zaraščanje obrambnega okopa in jarka utrdbe. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
09673	Očeslavci - Gomilno grobišče Gomile	spomenik		Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
09737	Blaguš - Rimsko gomilno grobišče I	spomenik		
14073	Šratovci - Domačija Šratovci 13	dediščina		Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.
14278	Gornji Ivanjci - Gomilno grobišče Ižmenska Dobrava	spomenik		Potrebno je ohranjati nepoškodovano materialno substanco gomilnega grobišča. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih vlak. Ruvanje večjih panjev zaradi možnosti poškodovanja arheoloških ostalin ni dovoljeno. Panje je potrebno odstraniti s frezo.
14279	Lokavci - Gomilno grobišče Ivanjševska Dobrava	spomenik		
14280	Gornji Ivanjci - Gomila I	spomenik		
14505	Graboniš - Rimskodobno gomilno grobišče	spomenik		
14855	Hrastje Mota - Gomilno grobišče Gomilice	spomenik		
15430	Slaptinci - Rimsko gomilno grobišče pri Gomili	spomenik		
17548	Stanetinci - Domačija Klemenčič	dediščina		Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnim robom.
18049	Janhova - Domačija Grin	spomenik		
27521	Gornji Ivanjci - Domačija Pivar	spomenik		
30710	Hercegovščak - Spominska piramida	dediščina - priporočilo		Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru na vzpetini ob gozdnem robu. Spomenik je bil ob zadnji ujmi in vetrolomu močno poškodovan, zato mu grozi porušitev. Potrebno je odstraniti vsa padla drevesa na način, da se dodatno ne poškoduje obeležje. Širše območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika. Obeležje je potrebno nujno sanirati.

Usmeritve za krepitev estetske funkcije

- V okolici objektov kulturne dediščine se ohranja drevesna kulisa, ki daje objektu njegovo značilno podobo ali ga ščiti pred vremenskimi vplivi.
- Ohranja se posamična drevesa, skupine dreves, gozdne otoke, izrazite gozdne robove, obvodno zarast, omejke in drugo vegetacijo, ki daje krajini prepoznavno podobo oz. prispeva k krajinski pestrosti. Smiselno se upoštevajo usmeritve iz poglavja 7.

Usmeritve za krepitev lesno proizvodne funkcije

- Gojenje kakovostnega lesa v skladu s naravno dinamiko posameznih vrst.
- Pri sadnji uporabljati samo drevesne vrste ustrezne provenience.
- Dosledno in pravočasno izvajati vse ukrepe, ki so predpisani v gozdnogospodarskem načrtu in zagotoviti kontinuiteto vlaganj v gozdove.
- Zagotoviti redno vzdrževanje gozdnih prometnic.
- Z novimi tehnologijami omogočiti racionalnejše in okolju prijazno izkoriščanje lesne mase.
- Pri sečnji in spravilu na varovanih območjih narave upoštevati usmeritve za upravljavske cone (UC) in naravne vrednote (NV).
- Pri sečnji in spravilu na območju objektov kulturne dediščine se upoštevajo usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine.

Usmeritve za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin

- Na območjih gozdne čebelje paše v drevesni sestavi ohranjamo medonosne drevesne vrste.
- Ohranjamo vrstno pestre gozdne robove z čim večjim številom medonosnih vrst.
- Spremlja se razvoj izločenih gozdnih semenskih sestojev.
- Nabiranje semena izjemoma tudi ob delnih obrodih v kombinaciji z mešanjem partij znotraj istega provenienčnega območja.

Usmeritve za lovnogospodarsko funkcijo

- Na območju obor se ohranja gozdni zastor. Krčenje gozda načeloma ni dovoljeno.
- Glej usmeritve v poglavju 6.2.3.

6.2.3 Usmeritve za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Za posamezne skupine divjih živali so navedeni in pridejo v poštev naslednji možni ukrepi:

- Za parkljasto divjad pomeni čim višja realizacija načrtovanega poseka drevja ohranjanje deleža mladovij in s tem pogoje za te vrste divjadi. Potrebe divjadi upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Ohranjanje odprtosti manjših površin s ciljem, da svetloba prodira do tal in aktivira zeliščni sloj, kar je pomembno za naravno prehrano divjadi. Tako kot do zdaj naj ima uspešno naravno pomlajevanje gozda prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Pri načrtni obnovi gozdov s sadnjo je potrebno sadike gozdnega drevja v čimvečji meri zaščititi pred poškodbami od divjadi.
- Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Pri morebitni umetni obnovi je za bogatitev drevesne sestave koristen vnos deleža plodonosnega drevja, ki naj bo zaščiteno dokler ne preraste praga objedanja. Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih, robida na posekah in gozdnem robu). Na površinah v pomlajevanju je puščati delež površine kot

grmišče – skupine dreves mehkih listavcev in grmovja namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Z zimskim prisekovanjem mehkih listavcev ohranjevati delež mehkih listavcev in grmovnih vrst kolikor to dopušča gozdnogojitveni cilj.

- Ob gozdnem robu in znotraj gozdnih sestojev ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.
- Krmljenje divjadi: krmljenje srnjadi na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljalnega načrta v normalnih vremenskih razmerah ni potrebno in ni dovoljeno. Pri gojitvi male divjadi je krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Lovskim organizacijam svetujemo, da naj bodo krmišča za malo divjad urejena na način, ki je v čimvečji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno (ciljno krmljenje). V loviščih, ki imajo načrtovan odvzem jelenjadi in divjega prašiča, je za te vrste dovoljeno privabljalno in odvracalno krmljenje. Krmljenje divjadi ne sme biti vzrok povečanju škod od divjadi. Lokacije krmišč praviloma ne smejo biti neposredno na pomladitvenih površinah, zato je priporočljivo, da so vsi lovski objekti postavljeni v soglasju z lastnikom in revirnim gozdarjem ZGS.
- Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalnega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtih lovišč.
- Lov divjadi se naj izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (do konca jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje v katerem divjad živi, manjše so tudi možnosti izgub v prometu. V primeru prisotnosti močne objedenosti gozdnega mladja mora biti težišče odstrela na in v bližini površin v pomlajevanju.
- Mala divjad: je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah in jih ob skupnem interesu lahko uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje manjših gozdičev in omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). V dogovoru z lastnikom pride v poštev površinsko panjevsko pomlajevanje (n.pr. 5 letno kolobarjenje). Poljska jerebica je divjad odprtega poljskega sveta, kjer bi bila potrebna ohranitev nizkih omejkov, snovanje novih oz. puščanje kmetijskih površin v prahi. V poštev pride tudi naravno zaraščanje pasov s pionirskimi vrstami.
- Poseben poudarek nameniti gospodarjenju s površinami poraslimi z gozdnim drevjem manjšimi od 0,25 ha (niso gozd) in so posejane med čistimi kmetijskimi površinami. Zaradi njihove biotopske vrednosti je zaželjena ohranitev vseh takšnih gozdnih otokov.
- Težišče izvedbe ukrepov v gozdu v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev (omejitev posegov je določena z Zakonom o divjadi in lovstvu).
- Redke in zavarovane vrste: ohranjanje brežin vodotokov in obrežne drevesno-grmovne zarasti. Ohranjanje dreves na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtno puščanje lesne biomase v gozdu. Puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli (1 na ha). V srednje starih sestojih po možnosti ustvarjanje nadomestnih gnezdilnih možnosti za duplarje (tudi netopirje) z nameščanjem ustreznih gnezdilnic. Sodelovanje pri monitoringu zavarovanih vrst (vidra in bober). Svetovanje lastnikom gozdov o širitvi in vplivu bobra v prostoru in obravnava škodnih primerov povezanih s to vrsto.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Varovalni gozdovi so izločeni ob reki Muri. Gozdnih rezervatov v GGE ni. Kot gozd s posebnim namenom so izločeni gozdovi v KP Negova in Negovsko jezero.

V GGE imajo gozdovi znotraj visokovodnega nasipa ob reki Muri status varovalnih gozdov. Izjema je okolica nekdanje gramoznice v Konjišču, kjer gozdovi nimajo statusa varovalnih gozdov. Teh gozdov je 554,74 ha, kar predstavlja slabih 9 % vseh gozdov v GGE.

Usmeritve:

- pravočasna obnova z avtohtonimi drevesnimi vrstami,
- malopovršinsko izvajanje sečenj,
- sanacija tal zaradi površinske erozije,
- odstranjevanje drevja iz strug in jarkov,
- pravočasna izvedba vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavlja ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.
- krčitve v varovalnih gozdovih praviloma niso dovoljene.

V GPN-jih veljajo poleg splošnih usmeritve za gospodarjenje z gozdom še usmeritve za zavarovana območja kot so navedene v Odloku o razglasitvi gozdov za gozdove za posebne namene:

- Prepovedano je sekanje, obsekavanje in odstranjevanje značilnega drevja ter sprememba namena gozdne površine.
- V Negovskem jezeru in neposredni bližini je prepovedano vsako trganje rastlin, v času od 1.4. do 30.10. streljanje divjadi ali drugo lovljenje živali z izjemo ribolova
- Vožnja motornih vozil, čolnarjenje, uporaba tranzistorskih sprejemnikov, ribolov, kopanje, sončenje, kurjenje ognjev, uporaba motornih vozil in motornih delovnih priprav v kmetijstvu in gozdarstvu je dovoljena samo v skladu z določili odloka o javnem redu in miru.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Načrtovani cilji in ukrepi pri gospodarjenju s potencialno ogroženimi gozdovi pred požari, morajo biti načrtovani v skladu s stopnjo požarne ogroženosti gozda, pri tem je potrebno sodelovati tudi z lokalnimi skupnostmi in pripraviti celovit program varstva pred požari v naravnem okolju.

Program varstva vsebuje predvsem:

- vse gozdne prometnice, gozdne ceste, vlake, steze, ki bi jih pri morebitnem izbruhu požara možno koristiti za dovozne poti gasilskim službam, ali kot protipožarne preseke;
- lokacija vodnih virov, ki bi jih bilo možno uporabljati;
- postavljanje opozorilnih tabel, predvsem na območju 2. st. požarne ogroženosti;
- zagotavljanje nadzora vseh pristojnih služb ob počivališčih in drugih lokacijah v gozdovih, kjer se zadržujejo ljudje, predvsem v času nabiranja gozdnih dobrin in hkrati sušnih obdobjih ter v času razglašene večje požarne ogroženosti. Na požarno najbolj ogroženih krajih (2. stopnja) postaviti opozorilne table.

Gozdne sestoje mlajših razvojnih faz negujemo z veliko jakostjo, ki je usmerjena v hitro preraščanje med RF, preprečevati kopičenje gorljivih sečnih ostankov, v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi sanirati divja odlagališča odpadkov v požarno ogroženih gozdovih.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

Gozdovi, ki ustrezajo pogojem za odobren gozdni semenski objekt, se v postopku izdelave gozdnogospodarskih načrtov popišejo in kartirajo kot gozdovi s poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin. Zavod za gozdove Slovenije v okviru nalog javne gozdarske službe enkrat letno pregleda semenske objekte za proizvodnjo gozdnega reprodukcijskega materiala. Pri pregledu semenskih objektov se ugotavlja, ali slednji še izpolnjuje pogoje za odobritev in, ali so upoštevane usmeritve za pridobivanje reprodukcijskega materiala in nego semenskega sestoja. Oceni se tudi intenzivnost semenenja ter pripravijo predlogi črtanja semenskih objektov iz registra. Vse ocene in predloge se pošlje na OE ZGS in Gozdarski inštitut Slovenije.

V GGE Gornja Radgona je izločeno 5 semenskih sestojev v naslednjih odsekih: 18B, 20B, 55A, 57A in 105.

Usmeritve za nego in vzdrževanje semenskih objektov:

- nega semenskega objekta z odstranjevanjem dreves z neželenimi lastnostmi;
- sproščanje krošenj fenotipsko ustreznih dreves z redčenji;
- z nego oblikovati zgradbo gozda, ki bo omogočala boljše semenenje;
- usmerjanje razvoja gozda v podporo izbrani vrsti;
- izvajanje potrebnih sanitarnih sečenj in odstranjevanje odmrlega drevja;
- nego se izvaja le v sloju dominantnih in subdominantnih dreves, ki fruktificirajo in prenašajo svoje dedne lastnosti na potomce;
- ob redčenjih se ohranja podstojni sloj (skrbi se za zastornost tal);
- v sestoju se označi dovolj veliko število izbrancev, katerih cvetenje podpiramo z ukrepi nege.

Usmeritev za pridobivanje gozdno reprodukcijskega materiala - GRM:

- za pridobivanje GRM je potrebna predpriprava tal;
- pridobivanje priporočeno v času močnega obroda s plezanjem ali s podrtega drevja oz. s tal izpod dreves, ki so med seboj praviloma oddaljena vsaj za dve višini drevesa;
- pred začetkom pridobivanja je priporočljivo preveriti kakovost in količino semena;
- nabiranje semena v semenskih sestojih mora biti nadzorovano;
- zaradi potreb po gozdnem semenu se ob semenskih letih lahko izločajo, po predhodnem ogledu in odobritvi s strani ustrezne službe začasne skupine semenskih dreves;
- kot tovrstni vir semenskega materiala so posebej primerni sestoji ali deli sestojev, ki so bili v preteklosti že proglašeni za semenske sestoje, ki jim ob spremljanju obroda semena in načrtovanju njegovega nabiranja velja posvetiti posebno pozornost.

Pregled gozdnih semenskih objektov v GGE Gornja Radgona:

Preglednica 44: Seznam gozdnih semenskih sestojev v GGE

Drevesna vrsta	Identifikacijska številka	Provenienca	Oddelek, odsek	Lastništvo	Površina (ha)
<i>Larix decidua</i> Mill.	30249	predpanonsko	20B	državni gozdovi	6,38
<i>Fagus sylvatica</i> L.	30297	predpanonsko	57A	zasebni gozdovi	8,25
<i>Prunus avium</i> L.	30302	predpanonsko	55A	zasebni gozdovi	10,81
<i>Tilia cordata</i> Mill.	30198	predpanonsko	18B	državni gozdovi	6,82
<i>Salix alba</i> L.	30418	predpanonsko	105	zasebni gozdovi	6,32

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Glede na doseženo visoko stopnjo odprtosti gozdov z gozdnimi cestami je pri lociranju morebitnih novogradenj gozdnih cest ali GIV (gozdarsko-investicijska vlaganja) delom dajati prednost območjem:

- kjer je dejanska pravilna razdalja večja od 300 m – rastrska analiza območja;
- ki so navidezno sicer odprta, vendar nimajo odmerjenega in/ali utrjenega dostopa preko kmetijskih zemljišč do ceste;
- ki imajo gozdno cesto, pa je ta trenutno še v takem stanju, da je njena uporaba sezonskega značaja (samo v sušnem obdobju) ali pa sploh ni prevozna.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi vlakami je potrebno upoštevati dejstvo, da:

- je v gozdovih v ravnini, kjer je mogoča vožnja vsepovsod, potrebno usmerjati gibanje vlačilcev, ali vožnjo lesa z gozdarskimi prikolicami ali zgibnimi polprikoličarji na za to v naprej označene trase – negrajene vlake;
- je pri grajenih vlakah dajati prednost območjem, kjer še oddelki/odseki niso v celoti odprti in je razdalja zbiranja večja od 50 m – dinamiko gradnje prilagajati izvajanju sečnje;
- ničelnice in elementi vlak (širina, podolžni in prečni naklon, priključki na drugo prometnico itd.) so postavljeni v skladu s Pravilnikom o gradnji, vzdrževanju in načinu uporabe gozdnih cest (Ur. l. RS št. 7/00), njih gostota pa med 120 in 220 m/ha oz. tako, da je povprečna razdalja zbiranja med 10 in 30 m.

Gostota vlak v smislu sečnih poti in nadalje pravilnih poti je lahko večja če je v sestoji mogoča strojna sečnja in spravilo z zgibnimi polprikoličarji – takrat naj bodo take poti med sabo vzporedne in oddaljene ene od druge od 18 – 20 m.

Priporočljiva širina vlak je 3 m.

Pri gradnji in rekonstrukciji vlak se kot priporočljivo gradbeno sredstvo uporablja bager ali buldožer z desko ne širšo od 3 m. Pri delu s slednjim je paziti na odvodnjo vlak, zato je v tem primeru dodatno potreben še rovokopač ali bager, ki uredi jarke.

Pri načrtovanju vlak je paziti še na:

- Obvezno načrtovanje novih vlak v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta.
- Vzдолžni nakloni vlak naj bodo čim bolj enakomerni, da v kotanjah ne zastaja voda, ki razmoči teren in so zato poškodbe na vlakah še večje – stroški!
- Novogradnje je izvajati leto dni pred prvo uporabo. Načeta zemljina se tako »usede«, zaraste ali jo prekrije listje. Poškodbe vlak so zato manjše.
- Po končanih delih je obvezna sanacija vlake – groba poravnava kolesnic s primerno gradbeno mehanizacijo. Vsaka globoka kolesnica je vzrok za zastajanje vode, s tem pa za pogojno uporabo vlake v bodoče.

Pri načrtovanju vzdrževanja gozdnih cest je ne glede na obseg razpoložljivih sredstev upoštevati naslednje usmeritve:

- Pri tekočem vzdrževanju je zaradi erodibilnosti podlage dajati prioriteto odvodnji (izkop obcestnih jarkov, primerno število in dimenzija cevni propustov, ki so obvezno obbetonirani in z utočnimi in iztočnimi čeli, ter primernemu prečnemu naklonu vozišča) in čiščenju brežin, da se GC ne zaraščajo;
- Vrsta vgrajenih gramozov za nosilni in obrabni sloj:

A/za nosilni sloj:

- primerni navadni črpani gramoz
- v slabih razmerah (lokalno) tudi gramoz večje granulacije brez veziva – krogle ali - - - lomljeni kamen < 60 mm
- za odsekih cest kjer je nosilnost dobra, se pa ob dežju pojavi blato (bližina njiv) - ----
- lomljena frakcija 16-32, ki se komprimirana dobro vklini v zemljino

B/za obrabni sloj:

- frakcija 0-32 ali finogranulirani navadni gramoz
- lomljenec 0-50, če je obrabna plast debelejša od 5 cm
- Profiliranje obrabnega sloja oz. vozišča (primerni prečni naklon – 3-4 %, oblika bankine, ki omogoča odtok vode v jarek)
- Komprimiranje nasipnega materiala – obvezno, ko gre za obnovo vozišča!

Asfaltiranje gozdnih cest je izvajati le, če je izvedba del takšna, da ne omejuje osnega pritiska pod 8 T, saj je s tem okrnjena osnovna funkcija gozdne ceste.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009).

Pri izvedbi gozdarskih del je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih muld.
- Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.
- Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in ne grajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.
- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.
- Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov ter stanja površinskih in podzemnih voda.
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.
- Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (2004 in nasl.).
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju GGN GGE.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
- ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,

- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov (2004 in nasl.).

Usmeritve za vzdrževanje lesenih objektov

Ker je v enoti prisotnih tudi veliko lesenih ali kombiniranih AB-leseni mostov, se pri načrtovanju ukrepov njihovega vzdrževanja upoštevajo naslednje usmeritve:

Ukrepi tekočega vzdrževanja

Zajemajo čiščenje vozne plošče, reg med mostnicami, ležišč, dilatacij, odvodnih odprtih - sifonov in drugih delov, na katerih zastaja blato, gramoz, listje ipd. ter preprečuje hitro sušenje. Delo se izvaja v najbolj sušnem delu leta. Idealno je most oprati z visokotlačnim čistilcem.

Ukrepi periodičnega vzdrževanja

Zajemajo obnovo zaščite lesa, po potrebi obnovo ali popravilo protikorozijske zaščite kovinskih delov, zamenjavo dotrajanih lesenih delov, čiščenje in zalivanje raznih razpok, v katerih zastaja voda, po potrebi nameščanje dodatnih ali obnovo obstoječih spojnih vezi, obnovo dostopa do mosta, po potrebi oblikovanje potočnega korita ali zaščito temeljev podpornih stebrov ipd. Delo se izvaja v najbolj sušnem delu leta.

Urgentno delo

Zajema popravila poškodovanih delov mostu ali njegove okolice, nastalih kot posledica poškodb, neurij ali drugih izjemnih okoliščin. Delo mora biti zaradi varnosti objekta ali prometa na njem izvedeno takoj, ne glede na vremenske okoliščine.

Obnovitvena dela

Načrtujemo jih le takrat in na tistem delu konstrukcije, katerega obnova zagotavlja, da bo objekt po njeni izvedbi spet daljše obdobje služil svojemu namenu. Ne načrtuje se zamenjava ograje ali voziščne plošče, če so v slabem stanju podporniki ali nosilci.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

V krajini je gozd pomemben dejavnik, ki zagotavlja ekološko stabilnost v prostoru in izboljšuje kvaliteto življenjskega okolja. Načrtovanje rabe prostora je zato bistvenega pomena za ohranitev gozda in njegovih funkcij. Med naloge ZGS sodi tudi sodelovanje pri postopkih prostorskega načrtovanja (izdelavi in sprejemanju državnih in občinskih prostorskih aktov), izdaja krčitvenih dovoljenj, projektnih pogojev, mnenj itd. V sklopu temeljnih meril za posege v gozd in gozdni prostor podanih v GGN GGO, v GGN GGE konkretiziramo specifične krajine in konkretna merila pri usmerjanju rabe prostora.

Splošne usmeritve

- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo se posegi dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa tudi v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- V gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedana vsaka dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje, oziroma posegi, ki bi vplivali na spremembo morfologije vodnega telesa (glej usmeritve za hidrološko funkcijo).
- Pri posegih ob gozdnem robu je potrebno upoštevati varnostni odmik objekta od gozdnega roba. Ta praviloma znaša eno sestojno višino odraslega gozdnega drevja na danem rastišču. V kolikor to ni mogoče, je potrebno vse stranke (investitor, lastnik gozda) pozvati k sklenitvi sporazuma. V sporazumu se opredeli ravnanje v primeru ogrožanja objekta oz. odškodnine v primeru škodnega pojava na objektu.
- Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem

pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

- Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16). Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.
- Pri izdaji dovoljenj za krčitev gozda za kmetijske namene se poleg funkcij gozda upoštevajo tudi splošni krajinski elementi in pogoji za kmetovanje oziroma ali je katera vrsta kmetovanja na predmetnih posestih sploh možna. Za krčitev so primernejša območja, ki so se zarasla, oziroma predstavljajo manjše proizvodne kapacitete. Na biokoridorjih se krčitve ne dovolijo. Prav tako krčitve v obliki zajede v gozd (gozd obdaja kmetijsko površino iz treh strani) niso primerne.
- Širjenje poselitvenih območij se naj omeji predvsem tam, kjer je še veliko nepozidanih stavbnih zemljišč. Pri širitvah se naj upošteva odmik najmanj ene drevesne višine od gozdnega roba.
- Infrastrukturne objekte se locira ob gozdne robove in ob že obstoječe infrastrukturne objekte (razni cevovodi in kablovodi). Potrebna je kontrola gradnje in kontrola po končani gradnji, da se zagotovi ustrezna vzpostavitev v prvotno stanje.
- V vseh navedenih primerih so odstopanja od navedenih usmeritev dovoljena samo na podlagi posebnih projektnih presoj, ki jih obravnava in potrdi Strokovni svet OE ZGS, za objekte lokalnega pomena, oziroma Strokovni svet ZGS za objekte državnega pomena.

Za vse posege v gozdni prostor se obvezno smiselno upoštevajo usmeritve iz poglavja 6.2.2 - Usmeritve za krepitev funkcij.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- Čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba je potrebno izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Potrebno je vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je naj 5 do 8 let;
- Čiščenje tras daljnovoda in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- Pri vseh delih na trasah daljnovodov je potrebno ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov.
- O vseh delih je potrebno predhodno obvestiti Zavod za gozdove.

Pri delih na vodnih telesih se upoštevajo usmeritve za hidrološko funkcijo.

6.2.10 Posebne usmeritve za zasebne gozdove

Zaradi velike razlike v gospodarjenju med državnimi in zasebnimi gozdovi (lesna zaloga, intenziteta sečnje, ...) podajamo za te gozdove še posebne usmeritve:

- Glede na višjo lesno zalogo v zasebnih gozdovih in ugotovljeno manjšo intenziteto gospodarjenja se okrepi svetovanje lastnikom o pomenu rednega izvajanja gozdnogojitvenih in varstvenih ukrepov.

- Spodbuja se povezovanje lastnikov manjših gozdnih posesti za skupno gospodarjenje in trženje gozdnih lesnih sortimentov.
- Za boljši izkoristek proizvodnega potenciala zasebnih gozdov se okrepijo aktivnosti informiranja in izobraževanja lastnikov o možnostih sofinanciranja gojitvenih in varstvenih del.
- Posebna pozornost se nameni preprečevanju nadaljnega kopičenja lesne zaloge v zasebnih gozdovih in spodbujanju izvedbe načrtovanih sečenj, s posebnim poudarkom na negi drogovnjakov, redčenju debeljakov in predvsem pomladitvenih sečenj.
- Za izboljšanje evidence poseka v zasebnih gozdovih se okrepi sodelovanje z lastniki in se jih dodatno ozavešča o pomenu evidentiranja poseka za trajnostno gospodarjenje.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Preglednica 45: Možni posek po vrstah poseka (v m³)

Skupaj GGE

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	44.844	15.797			776	8.280	70.393	20,5	82,5
	%	64	22			1	12			
Listavci	m3	179.181	86.346			15.606	33.929	321.044	20	67,9
	%	56	27			5	11			
Skupaj	m3	224.025	102.143			16.382	42.209	391.437	20,1	70,1
	%	57	26			4	10			

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	32.521	9.842			125	4.164	47.258	18,0	73,3
	%	69	21				9			
Listavci	m3	124.250	55.063			6.345	17.148	207.751	17,7	60,8
	%	60	27			3	8			
Skupaj	m3	156.771	64.905			6.470	21.312	255.009	17,8	62,8
	%	61	25			3	8			

Državni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	12.221	5.924			651	4.107	22.992	28,6	111,9
	%	53	26			3	17			
Listavci	m3	54.039	30.989			9.243	16.238	111.537	26,8	88,8
	%	48	28			8	15			
Skupaj	m3	66.260	36.913			9.894	20.345	134.529	27,1	92,0
	%	49	27			7	15			

Gozdovi lokalnih skupnosti

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	102	31				9	143	12,2	48,6
	%	71	22				6			
Listavci	m3	892	294			18	543	1.756	10,0	31,3
	%	51	17			1	31			
Skupaj	m3	994	325			18	552	1.899	10,1	32,2
	%	52	17			1	29			

Možni posek za celotno GGE znaša 70,1 % prirastka oziroma 20,1 % lesne zaloge. Posek je večji pri listavcih, kar je v skladu s ciljem zmanjšati delež debeljakov v katerih strukturi prevladujejo listavci. Struktura poseka

po posameznih lastniških kategorijah se nekoliko razlikuje. V državnih gozdovih je več pomladitvenih sečenj in več poseka za umetno obnovo. V državnih gozdovih v obnovo uvajamo 313 ha debeljakov in hkrati nadaljujemo obnovo na 169 ha. Skupaj je v procesu obnove 481 ha gozdov oz. 25% vseh državnih gozdov. V zasebnih gozdovih se v obnovo uvaja ali se obnovo nadaljuje na 1099 ha oz. na 26 % vseh zasebnih gozdov. Možni posek smo določili na podlagi stanja in strukture sestojev, ter potrebnih ukrepov za zagotavljanje vseh funkcij gozdov. Na površini 255 ha posek ni predviden. To so območja pomembnih biotopov in ostala zaprta območja, kjer poseka realno ni mogoče realizirati.

Zaradi ujme (vetrolom) je bila v letu 2023 (zadnjem načrvalskem obdobju GGN) prizadeta večja površina predvsem državnih gozdov. Močan vetrolom je popolnoma uničil skoraj 200 ha gozdov, ki jih bo potrebno obnoviti večinoma z umetno obnovo. Posek poškodovanega lesa se je začel vršiti takoj po ujmi, vendar je večina lesa bila posekanega in odpeljanega iz gozda šele leta 2024. Skoraj celoten posek lesa je bil tako evidentiran v letu 2024, v prvem letu veljavnosti novega načrta GGE. V državnih gozdovih je bilo v začetku junija 2024 po uradnih evidencah ZGS posekanih 10.760 m³ lesa, kar je skoraj celoletni načrtovan posek za GGE. Ker ves posek še ni evidentiran predvidevamo, da bo količina lesa še večja in bo verjetno večkrat preseglata letni načrtovani posek v državnih gozdovih.

Zaradi posestne razdrobljenosti gozdov lokalnih skupnosti in prehodnega značaja le teh (večino teh gozdov občine prodajo) proizvodna funkcija v teh gozdovih ni v ospredju.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 46: NGDL-Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lok. skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha		14,86		14,86
Priprava tal	ha	24,53	162,95		187,48
Sadnja	ha	23,77	165,31	1,03	190,11
Naravni razvoj biotopov	m3	2,6	9,12		11,72
Obžetev	ha	98,07	1.060,24	4,92	1.163,23
Nega mladja	ha	15,51	62,16		77,67
Nega gošče	ha	41,34	196,97		238,31
Nega letvenjaka	ha	41,38	153,15		194,53
Nega drogovnjaka	ha	15,52	10,91		26,43
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	26,12	223,32		249,44
Premazi vršičkov	ha	0,5	44,31		44,81
Zaščita s tulci	kos	42.500	50.000		92.500
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	600			600
Zaščita mladja z ograjo	m	12.400	27.800		40.200
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		9.000,00		9.000,00
Obeleževanje sadik	kos		4.000,00		4.000,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m		750		750

Obseg gozdnogojitvenih in varstvenih del smo prilagodili stanju in načinu gospodarjenja z gozdovi. Osnove oz. izhodišča za načrtovanje gojitvenih in varstvenih del v enoti so nam bile predvsem smernice in usmeritve, ki so opredeljene v novem območnem gozdnogospodarskem načrtu (2021-2030).

Velik obseg umetne obnove je posledica ujme konec leta 2023 v kateri je bilo prizadetih več kot 300 ha gozdov. Večina teh gozdov leži v RGR 110 in 310, kjer je naravna obnova zaradi prisotnosti invazivk že tako otežena. Ker gre za večje gole površine (kompleks Arda) bo potrebna hitra sanacija in intezivna nega v prihodnjih letih. Za območje ujme je bil skupaj z lastnikom izdelan sanacijski načrt, ki predvideva pripravo tal, sadnjo, zaščito z ograjami in intezivno nego. Večina nege v državnih gozdovih je predvidena na območju sanacije ujme.

Obžetev je načrtovana tako, da njen obseg zagotavlja uspešno rast posajenih sadik ter v manjši meri tudi naravnega mladja. To pomeni pri umetnih obnovah vsaj dve obžetvi na leto za obdobje treh let. V prihodnjih 10-tih letih bomo največji poudarek namenili negi mlajših razvojnih faz. Pri negi mladja, predvsem v RGR 110, kjer se nam pojavi naravni dob, ne smemo pozabiti na ponovitve. V primerjavi z načrtovanimi deli v preteklem obdobju je s tem načrtom zaradi ujme predviden povečan obseg negovalnih del. Bistveno več je sadnje in predvsem obžetve, ki je v teh gozdovih ključna za uspešno obnovo.

Zaščita s tulci in mrežo je predvidena predvsem pri plemenitih listavcih (gorski javor, češnja). Za zaščito večjih površin so predvidene ograje.

Preglednica 47: Vrsta in količina potrebnega sadilnega materiala

Drevesna vrsta	Količina (kom)	
	Zasebni gozd	Državni gozd
Dob	70.000	450.000
Gorski javor	10.000	75.000
Topoli (črni, beli)	50.000	125.000
Vrba	10.000	70.000
Češnja	10.000	35.000
SKUPAJ	150.000	755.000

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Za posamezne skupine divjih živali so navedeni in pridejo v poštev naslednji možni ukrepi:

- Za parkljasto divjad pomeni čim višja realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za te vrste divjadi. Potrebe divjadi upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Tako naj ne bo nujno zasaditi in s sadikami zapolniti vsake površine, ki nastane v sestojni strehi, s ciljem, da svetloba prodira do tal in aktivira zeliščni sloj (kar je pomembno za naravno prehrano divjadi). Tako kot do zdaj ima naravno pomlajevanje gozda prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Pri načrtni obnovi gozdov s sadnjo je potrebno sadike gozdnega drevja v čim večji meri zaščititi pred poškodbami od divjadi.
- Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Pri morebitni umetni obnovi je za bogatitev drevesne sestave koristen vnos deleža plodonosnega drevja, ki naj bo zaščiten dokler ne preraste praga objedanja. Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih, robida na posekah in gozdnem robu). Na površinah v pomlajevanju je puščati delež površine kot grmišče – skupine dreves mehkih listavcev in grmovja namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Z zimskim prisekovanjem mehkih listavcev ohranjovati delež mehkih listavcev in grmovnih vrst kolikor to dopušča gozdnogojitveni cilj.
- Ob gozdnem robu in znotraj gozdnih sestojev ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin. Ohranjanje preseka v gozdovih z namenom preprečevanja njihovega zaraščanja in povečevanja deleža travnatih površin, ki služijo za prehrano rastlinojedi divjadi.
- Krmljenje divjadi: krmljenje srnjadi na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljalnega načrta v normalnih vremenskih razmerah ni potrebno in ni dovoljeno. Pri gojitvi male divjadi je krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Lovskim organizacijam svetujemo, da naj bodo krmišča za malo divjad urejena na način, ki je v čim večji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno (ciljno krmljenje). Krmljenje divjadi ne sme biti vzrok povečanju škod od divjadi. Lokacije krmišč praviloma ne smejo biti neposredno na pomladitvenih površinah, zato je priporočljivo, da so vsi lovski objekti postavljeni v soglasju z lastnikom in revirnim gozdarjem.
- Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnotežja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.
- Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalnega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtih lovišč.
- Lov divjadi se naj izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje v katerem divjad živi, manjše so tudi možnosti izgub v prometu. V primeru pojava močne objedenosti gozdnega mladja mora biti težišče odstrela na in v bližini površin v pomlajevanju.
- Mala divjad: je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah in jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje manjših gozdičev in omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki

zarasti (remize). V dogovoru z lastnikom pride v poštev površinsko panjevsko pomlajevanje (n.pr. 5 letno kolobarjenje). Jerebica je divjad odprtega poljskega sveta, kjer bi bila potrebna ohranitev nizkih omejkov, snovanje novih oz. puščanje kmetijskih površin v prahi. V poštev pride tudi naravno zaraščanje pasov s pionirskimi vrstami.

- Poseben poudarek nameniti gospodarjenju s površinami poraslimi z gozdnim drevjem manjšimi od 0,25 ha (niso gozd) in so posejane med čistimi kmetijskimi površinami. Zaradi njihove biotopske vrednosti je zaželeno ohranitev vseh takšnih gozdnih otokov.
- Težišče izvedbe ukrepov v gozdu v ne gnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev (omejitev posegov je podana z Zakonom o divjadi in lovstvu).
- Redke in zavarovane vrste: ohranjanje brežin vodotokov in obrežne drevesno-grmovne zarasti. Ohranjanje dreves na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtno puščanje lesne biomase v gozdu. Puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli (1 na ha). V srednje starih sestojih po možnosti ustvarjanje nadomestnih gnezdilnih možnosti za duplarje (tudi netopirje) z nameščanjem ustreznih gnezdilnic. Sodelovanje pri monitoringu zavarovanih vrst (vidra in bober). Svetovanje lastnikom gozdov o širitvi in vplivu bobra v prostoru in obravnava škodnih primerov povezanih s to vrsto.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Ukrepi ohranjanje naravnih biotopov, naravni razvoj biotopov in puščanje stoječe biomase so neposredno namenjeni vsebinam Nature 2000.

Preglednica 48/ D-FU: Načrtovani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v GGE

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Funkcija ohr. biotop. raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrežij	ha	2,0
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	10
	Postavitev gnezdilnic	kos	10
	Naravni razvoj biotopov	ha	9,12
	Puščanje stoječe biomase	m3	1.000
Lovnogospodarska funkcija	Vzdrževanje travnikov in pašnikov v gozdu	ha	1,0

Dejanska realizacija teh ukrepov je zelo odvisna od pripravljenosti lastnikov zemljišč, da jih prepustijo naravnemu razvoju. Pomembno vlogo imajo predvsem ustrezna finančna nadomestila (Gozdni sklad), ki trenutno za lastnike niso stimulatívna, saj so cene lesa na trgu bistveno višje kot je ponujena kompenzacija. Realizacija teh ukrepov je zato, vsaj v zasebnih gozdovih, vprašljiva.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Graditev gozdnih cest – prednost novogradnje v »zaprtih« območjih (odd./ods.: 15, 32c, 36b, 39b, 46b, 48c, 49b, 53c, 54a, 57ab, 58b, 59, 63c, 65, 67b, 69ab, 83a, 85, 89c, 91, 102ab, 104, 120, 124, 125, 138b in 142a..), kjer so pravilne razdalje največje in pri navidezno odprtih območjih (premoščanje naravnih ali lastniških ovir).

Načrtovanje novim tehnologijam primernih obračališč, dovolj velikih rampnih prostorov in širitev ostrih krivin na obstoječih in novih gozdnih cestah ter ureditev primernih priključkov na ceste višjega reda.

Odpiranje gozdov z vlakami – prednost dajati neodprtim območjem, kjer je razdalja zbiranja večja od 50 m ali je zbiranje vezano na ročno spravilo. Ciljna gostota vlak je do 220 m/ha.

V območjih, kjer je razdalja vlačnja večja od 1.000 m ima gradnja gozdne ceste absolutno prednost pred gradnjo vlak.

Način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti se kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovpa z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo oz. se rastlinski in živalski svet pretežno ohranita.

Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti ali objektu kulturne dediščine.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Območje gozdov v GGE delimo na dva krajinska tipa: gozdnata krajina in kmetijsko primestna krajina, ki predstavlja večinski krajinski tip. V GGE je sorazmerno malo ostankov gozdov in omejkov. Večino posamičnega gozdnega drevja najdemo na območju Radgonsko – Kapelskih goric ter v Apaški in Ščavniški dolini. Obvodna vegetacija je prisotna ob reki Ščavnici ter njenih pritokih. O dobri obdelanosti zemlje priča tudi napram drugim GGE zelo malo zaraščajočih površin (predvsem posledica opuščanja vinogradništva). Večina teh površin je manjših od 0,25 ha, zato jih po ZG ne obravnavamo kot gozd, kar z vidika pristojnosti otežuje gospodarjenje z njimi.

Če hočemo te površine, predvsem pomembne za ohranitev biotske pestrosti krajine, ohraniti tudi v prihodnosti bo potrebno na nivoju države sprejeti strategijo gospodarjenja s temi površinami, ki so trenutno predmet le prostorskega planiranja, oziroma opredeljene le v smislu usmeritev, ne pa tudi nadzora in morebitnega ukrepanja na teh površinah.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdnim drevjem ob potokih:

- z gozdovi ob potokih moramo gospodariti posamično ali prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost, kjer je mogoče puščamo sušice za duplarje,
- ohranjati moramo gozdove ob potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice in varujejo sosednja zemljišča pred poplavami;
- ohranjati moramo gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi;
- v ozkih ostankih gozda ob vodotokih moramo gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja ter poskušati ohraniti stalno zasenčenost;
- pri poseku je potrebno počistiti struge in korita potokov;
- v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, je prepovedano sekati drevesa in čistiti obvodno vegetacijo;
- v obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov;
- ob vodotokih se ohranja zarast gozdnega drevja

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami:

- z drevjem in grmovjem gospodarimo panjevsko in prebiralno;
- zagotoviti moramo ustrezne rastiščne pogoje in jih ne smemo spreminjati (ne smemo odstranjevati zemlje, odkrivati korenin, zasipavati debla ali korenin, spreminjati višine talne vode);
- sečnjo izvajati v primernem letnem času, izven sezone gnezdenja ptic;
- skrbeti moramo za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel;
- ohranjati moramo omejkke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini;

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem:

- zagotoviti in vzdrževati je potrebno ustrezne rastiščne pogoje (ne odstranjujemo zemlje, odkrivamo korenin, zasipavamo debla ali korenine, spreminjamo višino talne vode);
- v bližini rastišča se ne gradi stalnih objektov;
- dreves se ne obsekuje, lomi vej ali poškoduje debla ali korenin.

Usmeritve za nego gozdnega roba:

- uničene ali degradirane gozdne robove je potrebno ponovno vzpostaviti;
- z nego in sečnjo skrbimo za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov;
- v gozdne robove se sadi plodonosne grmovne in drevesne vrste.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Prihodki

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na pretekli strukturi poseka lesa po drevesnih vrstah. Strukturo poseka smo predvidevali tudi na podlagi izdelanih tablic, ki kažejo modelno strukturo sortimentov v odvisnosti od debeline drevesa in kakovosti rastišča/tarife (Vir: ZGS). Pri izračunu smo uporabili zadnje dosegljive povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti (Vir: Cene gozdni lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu v maju 2024, Wood Chain Manager, 2024).

Stroški

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave na kamionski cesti, stroški gojitvenih ter varstvenih del. Stroške vzdrževanja gozdnih cest smo določili na osnovi Uredbe o pristojbinah za vzdrževanje gozdnih cest (Ur. l. RS 38/1994 in dop.) in preverili podatke o plačanih pristojbinah za vzdrževanje gozdnih cest pri nekaterih lastnikih. Trenutne tržne razmere so se v zadnjem obdobju spremenile, saj dosegajo stroški sečnje in spravila vrednosti med 18 (ZG) in 34 (DG) EUR/m³. Za izračun stroškov gojenja in varstva gozdov smo upoštevali vhode, ki so bili uporabljeni v območnem načrtu. Podrobna metodologija je opisana v območnem načrtu.

V zasebnih gozdovih in gozdovih drugih pravnih oseb smo upoštevali normative iz Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (ZGS, navodila št. 27/2009). Za izračune je bila uporabljena dnina 134 €, pri izračunu gojitvenih in varstvenih del. Pri stroških za material smo uporabili aktualni cenik ZGS. Prav tako smo upoštevali vrednost ograj in povprečno velikost ograje 0,5 ha. Predvideli smo ustrezno število sadik in kolov na hektar.

Sortimentna struktura je določena na podlagi dejanske kakovosti po drevesnih vrstah, korigirana z razpoložljivimi podatki.

Preglednica 49/EP1: Prikaz prihodka od lesa (neto)

	Zasebni in ostali gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj €	za 1m ³	Skupaj €	za 1m ³
Vrednost lesa na KC	19.145.934	75,0	9.009.851	83,0
Strošek poseka in spravila	5.616.256	22,0	2.972.592	24,0
Razlika	13.529.678	53,0	6.037.259	59,0

Neto m³ je izračunan iz bruto m³ in sicer, za iglavce x 0,85 in listavce x 0,88. Za gozdove lokalnih skupnosti zaradi majhnosti ni izdelana ekonomska analiza, lesna masa pa je prišteta zasebnim gozdovom.

Preglednica 50/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE (vsa lastništva)

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	28.155.785	77,4	100,0
Stroški sečnje in spravila	8.222.109	22,6	29,2
Stroški gojenja in varstva gozdov	2.223.824	6,1	7,9
-gojenje in varstvo gozdov	2.221.227	6,1	7,9
-krepitev funkcij gozdov	2.597	0	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic	1.090.192	3	3,9
-vzdrževanje gozdnih cest	977.569	2,7	3,5
-vzdrževanje vlak	112.623	0,3	0,4
Stroški skupaj	11.536.125	31,7	41,0
Dohodek	6.894.917	18,9	24,5
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	8.500	0	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	66.000	0,2	0,2
Skupaj predvidene spodbude	74.500	0,2	0,3
Stroški - spodbude	11.461.625	31,5	40,7
Prihodek - stroški+spodbude	16.694.160	45,9	59,3

EKONOMSKA PRESOJA

Čisti dohodek od gospodarjenja je glede na trenutne razmere, ki vladajo na trgu neugoden.

Med vrednejšimi sortimenti v GGE najdemo predvsem hrast (dob in graden), plemenitih listavcev je manj, bukev trenutno ni iskana vrsta, hkrati je zaradi starosti najvrednejši sortiment pogosto že izgubljen. Na donosnost gospodarjenja z gozdovi bistveno vplivajo visoki stroški gojitveno varstvenih del. Slednje je zelo izrazito v državnih gozdov, kjer je zaradi ujme predvidena obsežna umetna obnova gozdov.

Preglednica 51-a/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE (državni gozd)

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	9.009.851	83,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	2.605.853	24,0	28,9
Stroški gojenja in varstva gozdov	1.484.246	13,7	16,5
-gojenja in varstvo gozdov	1.483.040	13,7	16,5
krepitev funkcij gozdov	1206	0,0	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	324.355	3,0	3,6
-vzdrževanje gozdnih cest	288.315	2,7	3,2
-vzdrževanje vlak	36.039	0,3	0,4
Stroški skupaj	4.414.453	40,7	49,0
Dohodek	4.595.398	42,3	51,0

Preglednica 51-b/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gospodarski enoti (zasebni gozd in ostali)

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	19.145.934	75,0	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.616.256	22,0	29,3
Stroški gojenja in varstva gozdov	739.578	2,9	3,9
-gojenja in varstvo gozdov	738.187	2,9	3,9
-krepitev funkcij gozdov	1.391	0,0	0,0
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic	765.837	3,0	4,0
-vzdrževanje gozdnih cest	689.254	2,7	3,6
-vzdrževanje vlak	76.584	0,3	0,4
Stroški skupaj	7.121.672	27,9	37,2
Dohodek	2.299.519	9,0	12,0
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	8500	0,0	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	66000	0,3	0,3
Skupaj predvidene spodbude	74500	0,3	0,4
Stroški - spodbude	7.047.172	27,6	36,8
Dohodek (prihodek-stroški+spodbude)	12.098.762	47,4	63,2

Čisti dohodek od gospodarjenja je glede na razmere drevesnih vrst in kvalitete negovanosti sestojev pričakovan. Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi je pomembno še dejstvo, da so spravilne razmere v celotni GGE ugodne, saj gre za nižinske gozdove z zelo dobro odprtostjo

Vsi izračuni so narejeni kot projekcija po kateri se lesna masa poseka 100 %. V državnih gozdovih je to pričakovanje upravičeno. V zasebnih gozdovih je po dosedanjih izkušnjah to malo verjetno. Poraba lesne biomase za kurjavo se bo, kot kaže dolgoročno zmanjšala, saj stanovanjske novogradnje v glavnem izbirajo drugačne vire ogrevanja.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi v GGE smo oblikovali po skupinah rastišč in gozdnogospodarskih kategorijah, pri čemer je bila upoštevana vrstna sestava gozdnih sestojev in cilji gospodarjenja. Ob upoštevanju homogenih rastiščnih razmer smo v GGE izločili šest gospodarskih razredov:

V GGE so oblikovani naslednji gospodarski razredi:

- Dobovja - 00110
- Črnojelševja - 00130
- Kisloljubna gradnova belogabrovja - 00140
- Kisloljubna gradnova bukovja – 00150
- Predpanonsko podgorsko bukovje - 00170
- Obrečni gozdovi mehkih listavcev in robinije - 00310

Členitve gozdov na rastiščnogojitvene razrede je prikazana v kartnem delu načrta (karta 5).

9.1.1 Rastiščnogojitveni razred 00110 DOBOVJA

STANJE GOZDOV

Vegetacijo oziroma gozdni rastiščni tip v rastiščnogojitvenem razredu Dobovja definira predvsem višina talne vode in dinamika poplav. Antropogeni posegi v preteklosti (melioracije, regulacije strug, gradnja visokovodnih nasipov) so močno in trajno spremenili rastiščne razmere. Poleg tega so na današnjo podobo teh gozdov vplivali tudi drugi pritiski, kot je krčenje in fragmentacija, golosečno gospodarjenje z umetno obnovo, širjenje invazivnih tujerodnih vrst. V GGE so ti gozdovi le manjši del obsežnih nižinskih dobovih gozdov v pretežno kmetijsko primestni.

Gozdovi v RGR predstavljajo gozdni kompleksi Apaškega polja, ki jih obdajajo intenzivne kmetijske površine. Najverjetneje je veliko teh gozdov bilo v preteklosti izkrčenih v kmetijske namene. V RGR prevladuje gozdna združba doba in navadnega kovačnika (*Lonicera caprifolii* – *Quercetum roboris*). Ostale združbe so zastopane v manjšini. V tem RGR so v preteklosti vnašali veliko smreke, zato je značilna slaba ohranjenost sestojev. Smreka in podlubniki močno vplivajo na gospodarjenje, saj je gradacija podlubnikov glavni razlog za nepredvidljive dogodke. Delež robinije v teh gozdovih je majhen.

Gozdovi v RGR imajo izjemen pomen v povečevanju biotske pestrosti v krajini. Predvsem ostanki gozdov v kmetijski krajini predstavljajo zanimive rastlinske in živalske habitate ter zatočišča za živali.

Preglednica 52/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	159,92	365,10	2,34	527,36
Delež (%)	30,30	69,26	0,44	100,00

V RGR prevladujejo gozdovi v državni lasti. Skupna površina RGR-ja je nekoliko manjša kot pred desetletjem, vendar ni prišlo do bistvenih sprememb.

a) Rastišče

Preglednica 53/D-GZ1: Gozdno rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	%	Proizvod. sposobnost (m ³ /ha/leto)
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	517,55	98	9,0
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	6,95	1	22,1
521	Nižinsko črnojelševje	2,86	1	7,2
Skupaj		527,36	100,0	15,6

V tem RGR med gozdno rastiščnimi tipi v veliki večini prevladuje Dobovje in dobovo belogabrovje. Gre za najbolj homogen RGR, saj poleg prevladujočega gozdnega rastiščnega tipa, v primerjavi s preostalimi RGR-ji najdemo najmanj drugih rastiščnih tipov.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda v RGR je skupinsko raznodobna. V zgornjem sloju prevladuje predvsem hrast, ki se mu pridružujejo jesen in drugi trdi listavci.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 54/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	7	23	33	24	12	26	11,03	0,74	11
Listavci	7	16	21	22	34	208	88,97	6,14	89
Skupaj	7	17	22	22	31	234	100	6,89	100

Povprečna lesna zaloga v RGR znaša 234 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci katerih delež se je v zadnjem desetletju še nekoliko povečal. V debelinski strukturi je v primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem opaziti večje zmanjšanje deleža lesne zaloge v I, II in nekoliko v III debelinskem razredu ter na drugi strani povečanje deleža lesne zaloge v IV in V debelinskem razredu. Povprečni letni prirastek je 6,89 m³/ha in je za 15 % nižji kot v prejšnjem ureditvenem obdobju.

Glavni razlog za zmanjšanje lesne zaloge in prirastka je ujma, ki je poleti 2023 prizadela gozdove na območju GGE. Največ škode je bilo prav v RGR Dobovja na območju kompleksa Arda, kjer je vetrolom uničil več kot 150 ha predvsem debeljakov.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 55/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	21		5			15	84	22	67	22
	%	9,0		2,0			6,4	35,6	9,4	28,3	9,3
Naravno stanje	m ³ /ha	/	/	/	/	/	/	118	59	35	24
	%	/	/	/	/	/	/	50,0	25,0	15,0	10,0

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst se razlikuje od naravnega stanja. Razlika je razvidna iz deleža smreke in bukke, tudi hrasta je manj kot nakazuje naravno stanje. Občutno je premajhen delež plemenitih listavcev, bistveno prevelik pa delež trdih listavcev (gaber, robinija). Delež mehkih listavcev je najbližje naravnemu stanju. V zadnjem desetletju se je delež hrasta nekoliko povečal, za 12% pa je padel delež smreke, po čemer lahko sklepamo, da se naravno stanje počasi izboljšuje.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 56/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	228,49	44	169,64	32	129,23	24	0,00	0,0	527,36	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	/	/	/	/	/	/	0,00	0,0	/	/
Skupaj vsi gozdovi	228,49	43,5	169,64	32,1	129,23	24,4	0,0	0,0	527,36	100,0

Delež spremenjenih in močno spremenjenih gozdov je visok, več kot 50 %. Spremenjena drevesna sestava je posledica degradacije tal (ujma) in namernega pospeševanja iglavcev v preteklosti, predvsem smreke.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 57/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Delež	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	9,63	1,8	27	45	5	23	57	38	5	0,0	20	80	0,0	0,0
Drogovnjak	96,35	18,3	2	71	24	4	20	54	24	1	11	78	9	2
Debeljak	384,83	73,0					17	39	9	35	1	42	35	23
Sestoj v obnovi	36,55	6,9					32	57	11	0,0				
Skupaj	527,36	100,0												

Več kot 70 % sestojev v RGR sestavljajo debeljaki, zelo malo je mladovij. Stanje se v desetletju ni bistveno spremenilo. Zasnova v mladovjih in drogovnjakih je ugodna in se je v zadnjem desetletju izboljšala. Podobno lahko ugotovimo za negovanost. V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem se je povečal delež debeljakov z rahlim in vrzelastim sklepom.

Preglednica 58/D-POM: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	3,25	0,0	0,14	0,10	0,0	4,24	8,80	5,06	17,35	1,60
%	8	0,0	0,0	0,0	0,0	10	22	13	43	4

Poleg mladovij (7,8 ha) se v RGR podmladek nahaja še v drugih razvojnih fazah (41,4 ha). V primerjavi s podatki izpred desetletja, se je površina podmladka v drugih razvojnih fazah bistveno povečala. V podmladku sicer prevladujejo hrasti in drugi trdi listavci (beli gaber).

Kakovost drevja

Preglednica 59/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	64	6	28	47	14	5
Bori	15	27	20	47	7	0
Bukev	13	0	46	8	15	31
Hrasti	78	1	17	51	22	9
Pl. lst.	19	0	5	16	53	26
Dr. tr. lst.	33	0	0	15	21	64
Meh. lst.	17	0	0	18	53	29
Skupaj iglavci	79	10	27	47	13	4
Skupaj listavci	160	1	13	33	28	26
Skupaj	239	4	17	37	23	19

Kakovost dreves v RGR bi lahko bila boljša če upoštevamo ugodne pogoje rastišča. Kakovost dreves v tem RGR, je enakomerno razdeljena med prav dobrim in slabim kakovostnim razredom, izstopa edino kakovostni razred 3-dobra kvaliteta (37%). Kakovostna struktura hrasta, ki je nosilna vrsta tega RGR-ja je boljša od povprečja. Izstopa tudi prav dobra kakovost bukve.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 60/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo koreničnik	2,7
Veje	1,3
Osutost	0,3
Skupaj	4,2

Drevesa v sestojih niso močno poškodovana. Največ je poškodb na deblu in koreničniku.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 61/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	8.380	15.811	188,6
Listavci	23.842	17.197	72,1
Skupaj	32.222	33.009	102,4

Realizacija poseka je znašala dobrih 102 %. V tem RGR je realizacija bistveno višja od povprečja GGE in najvišja v primerjavi z ostalimi RGR-ji. Zaradi ujme poleti 2023 je bil del gozdov v RGR močno prizadet. Sanacija vetroloma je zahtevala posek večjih površin, ki pa zaradi trajanja sečnje ni bil evidentiran v letu 2023 ampak že v letu 2024. Če prištejemo še ta posek je realizacija v tem RGR bistveno višja.

Preglednica 62/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	1,38	2,50	1,8
Priprava tal	ha	3,83	15,60	4,1
Sadnja	ha	9,12	29,09	3,2
Setev	ha	0,41	0,0	0,0
Obžetev	ha	3	160,50	53,5
Nega mladja	ha	30,98	6,50	0,2
Nega gošče	ha	7,52	1,70	0,2
Nega letvenjaka	ha	4,26	0,0	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	19,49	0,0	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	960	11.825	12,3
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha	0,41	0,0	0,0
Odstranjevanje spenjavk	ha	0,0	0,2	/
Premazi vršičkov	ha	0,0	6,29	/
Zaščita mladja z ograjo	m	0,0	4.250,00	/
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0,0	8.300,00	/
Obeleževanje sadik	kos	0,0	60.850,00	/
Obeleževanje tulcev	kos	0,0	1.000,00	/
Postavitev lovnih pasti	kos	0,0	30,0	/
Čiščenje - vzdrževanje lovnih pasti	kos	0,0	312,0	/
Prehod med lovnimi pastmi	kos	0,0	30,0	/
Drobitev sečnih ostankov	kos	0,0	617,0	/

Realizacija gojitvenih in varstvenih del v tem RGR-ju je v splošnem dobra. Ukrepi setve, nege mladja, nege gošče, nege letvenjaka in nege drogovnjaka so nekoliko slabše realizirani. Po drugi strani so bila izvršena številna gojitvena in varstvena dela katera niso bila načrtovana.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 63/GFRI: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1993 do 2023

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1993	748,52	88,2	118,1	206,3	2,8	3,26	6,06	2,0	2,1	4,1
2003	815,59	100,4	162,8	263,2	2,75	3,17	5,92	2,4	2,1	4,6
2013	541,37	72,8	232,3	305,1	1,91	6,23	8,14	2,1	2,8	4,7
2023	527,36	26,0	210,0	236,0	0,75	6,20	6,95	0,8	3,8	4,6

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

**Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)*

Lesna zaloga se je v zadnjem desetletju znižala za 23 %. Prav tako se je znižal prirastek (za 15%). Na zmanjšanje lesne zaloge in prirastka v RGR je močno vplival izpad iglavcev zaradi lubadarja in ujme.

Drevesna sestava

Preglednica 64/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1993 do 2023

Leto	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1993	25,5	17,2	0,0	0,0	11,0	22,5	4,0	12,1	7,7
2003	24,9	12,8	0,2	0,2	8,6	30,6	4,6	12,0	6,1
2013	20,8	3,1	0,4	0,0	4,0	31,2	16,9	17,4	6,6
2023	9,0	2,0	0	0,01	6,4	35,6	9,3	28,3	9,4

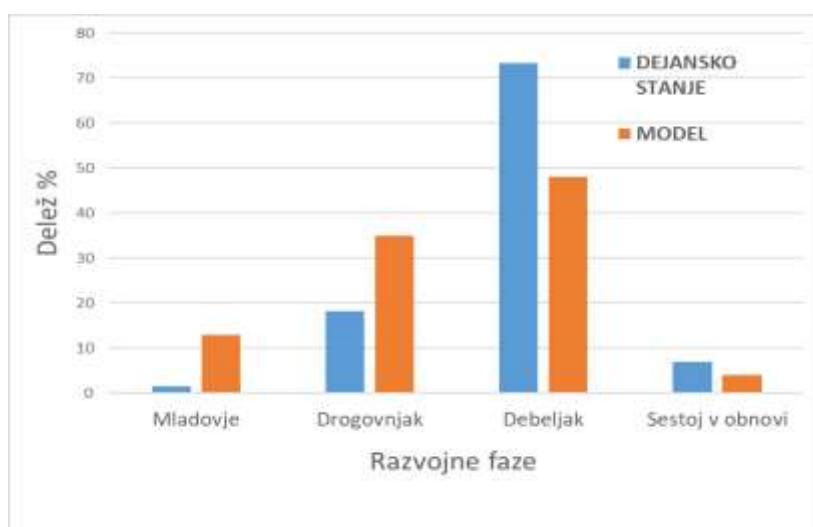
V zadnjem ureditvenem obdobju se je opazno zmanjšal delež smreke (lubadar) ter nekoliko tudi delež bora. Medtem se je opazno povečal delež drugih trdih listavcev ter delež hrasta, bukve ter drugih trdih in mehkih listavcev.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	9,63	1,8	1,5	16	13	69,3	-11,4
Drogovnjak	96,35	18,3	18,3	60	35	183,9	-16,7
Debeljak	384,83	73,0	73,2	120	48	253,2	+25,2
Sestoj v obnovi	36,55	6,9	7,0	125	4	21,0	+3,0
Skupaj	527,36	100,0				527,4	

Primerjava dejanskega in modelnega stanja razvojnih faz kaže na velika odstopanja predvsem pri debeljakih. Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobjem nam pokaže bistveno izboljšanje v zadnjem desetletju v razvojni fazi sestojev v obnovi kjer je dejanko stanje skoraj enako modelnemu.

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Enodobni sestoji z dvoslojno zgradbo hrasta doba (50 %), plemenitih listavcev (15 %) in trdih listavcev (20 %) s posamično primesjo mehkih listavcev (15 %).

Ciljna lesna zaloga: 300 m³/ha.

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoji v obnovi	Raznomerni gozd
Delež (%)	13	38	34	15	0

Kvaliteta (ciljni sortiment):

hrast dob A1
 plemeniti listavci A1
 mehki listavci A2

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je zastorno malopovršinsko gospodarjenje v kombinaciji z robnimi sečnjami. V sestojih z višjim deležem jesena pa skupinsko postopno gospodarjenje.

Prvenstveno se sestoj obnavlja po naravni poti. V sestojih kjer naravna obnova ni uspešna, se poslužujemo umetne obnove s sadnjo ali setvijo. Za uspešno obnovo je nujno potrebno spremljanje semenskih let (polni obrod). Pri uvajanju sestoj obnova se podstojne drevesne plasti naj ne odstrani popolnoma, saj ima ugoden vpliv na mikroklimo, varovanje podmladka in preprečuje zapleveljenje. Odpiranje sestoj naj se izvede iz južne strani, kjer so boljše svetlobne razmere.

Obnova se izvede z zastornimi sečnjami v dveh do treh korakih: pripravljalna sečnja (30 % jakost), nasemenitvena sečnja (50 % jakost) in končna sečnja, s katero se odstrani vsa drevesa starega sestoj. Sečnje naj si vrstijo v razmiku 3 do 5 let. Polnilno plast se mora popolnoma odstraniti v dveh do treh letih po nasemenitvi. Velikost pomladitvenih površin naj ne presega 2 ha. Izjema so površine prizadete zaradi ujme, kjer je ključno hitro ukrepanje zaradi prisotnosti invazivk.

Proizvodna doba je 125 let.

Pomladitvena doba je 5 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Mladovja: Intenzivna nega mladovja je nujna za zagotovitev ustrezne zasnove bodočega gozda. V naravno osnovanem mladju dati prednost uravnavanju zmesi drevesnih vrst: pomagati dobu in plemenitim listavcem ter pospeševati kvalitetne osebke, hkrati pa odstranjevati v prvi fazi problematičen polnilni sloj (beli gaber, maklen, invazivne tujerodne vrste), dokler jih dob ne preraste. V umetno osnovanem mladovju doba je zaradi bujne zelišče in grmovne plasti, nujno izvajati redne in pravočasne obžetve (običajno 2-krat letno). V letvenjakih je potrebno zgodaj začeti z izbiralnimi redčenji, ki naj bodo močnejših jakosti.

Drogovnjaki: V drogovnjakih je potrebno redno izvajati redčenja (intenziteta 16-22 %) na način, da imajo izbranci ves čas na razpolago dovolj velik rastni prostor (krošnje morajo biti sproščene in močno razvite). Z nego v drogovnjakih strmimo k ohranjanju ali oblikovanju polnilnega sloja (beli gaber, maklen, brest, lipa, druge minoritetne drevesne vrste) in vanj načeloma ne posegamo.

Debeljaki: V debeljakih je smiselno redčenje (intenziteta 12-16 %) le še v mlajših sestojih. Polnilni sloj negujemo in ne posegamo vse do svetlitvenih redčenj oziroma uvajanja sestoj v obnovo.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Sestoji v obnovi: Naravno obnovo načrtujemo kjer imamo zadostno mrežo kakovostnih izbrancev z razvitimi krošnjami, ki nam lahko zagotovijo polni obrod. Kjer delno ali popolnoma manjkajo semenska drevesa oziroma so nezadostne kakovosti načrtujemo umetno obnovo. Te se poslužujemo tudi pri sanaciji poškodovanih gozdov ali premeni spremenjenih gozdov.

Umetna obnova: Pri umetni obnovi naj se gostota sadnje hrasta doba giblje med 4.500 do 5.000 sadik/ha. Ker je kot polnilni sloj v dobovkih zaželjen beli gaber, naj se ga enakomerno po celotni površini sadi v razmerju 70:30 v korist doba, kjer ga ne pričakujemo po naravni poti. V skupinah se lahko na največ 20 % površine primešajo plemeniti listavci (gorski javor, divja češnja). Obvezna je zaščita mladja z tulci ali ograjo in redne obžetve (vsaj 2 krat na leto prva tri leta).

Usmeritve glede drevesne sestave

Drevesno sestavo je potrebno postopoma približati naravni. To pomeni, da moramo bistveno povečati delež hrasta doba. Primanjkuje tudi delež plemenitih listavcev. Zagotoviti je potrebno ustrezno zastopanost drevesnih vrst polnilnega sloja (beli gaber, maklen, lipovec, brest). Navadna robinija se tolerira ampak ne pospešuje. Zaradi propadanja nosilnih drevesnih vrst (hrast, jesen, brest) se pričakuje povečanje njenega deleža. Deleža iglavcev se naj ne povečuje.

Delež debeljakov za obnovo (umetna in naravna obnova) in delež za redčenja (po površini):

Obnova: 76 %

Redčenja: 24 %

Delež sestojev v obnovi za nadaljevanje obnove in delež za zaključek obnove (po površini):

Nadaljevanje obnove: 84 %

Zaključek obnove: 16 %

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	4.224	18,3
Debeljak – redčenja	9.937	15,9
Debeljak – obnova	6.819	23,5
Sestoj v obnovi	2.929	41,3
Skupaj	23.909	19,7

Ukrepi

Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	11	89	100,0
- ciljno %	5	95	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	26	210	236
- ciljna (m ³ /ha)	10	290	300
Prirastek (m ³ /ha)	0,75	6,20	6,95
Možni posek (m ³ /ha)	8,42	38,01	46,43
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,84	3,80	4,64
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	32,3	18,1	19,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	112,2	61,4	66,8
Izravnalna doba (let)		10	

Skupni možni posek v naslednjem desetletju znaša 23.909 m³ oziroma 19,7 % lesne zaloge in 66,8 % prirastka.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj m ³	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabel. drevja in sanit. posek			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	601	745			676	2.379	4.401	32,3	112,3
	%	14	17			15	54			
Listavci	m3	8.275	2.504			2.325	6.236	19.508	17,8	60,2
	%	42	13			12	32			
Skupaj	m3	8.876	3.249			3.001	8.615	23.909	19,4	65,8
	%	37	14			13	36			

V strukturi možnega poseka prevladuje sanitarni posek (38%) in redčenja (36%), sledi jim pomladitveno redčenje (13%).

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	98,49	98,49
Sadnja	ha	110,79	110,79
Obžetev	ha	103,98	623,88
Nega mladja	ha	0,81	1,51
Nega gošče	ha	99,93	101,91
Nega letvenjaka	ha	94,57	94,57
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	3,78	22,68
Premazi vršičkov	ha	44,31	44,31
Zaščita s tulci	kos	36.500,00	36.500,00
Zaščita mladja z ograjo	m	11.200,00	11.200,00
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	9.000,00	9.000,00

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 00130 ČRNOJELŠEVJA

STANJE GOZDOV

RGR v GGE ne predstavlja pomembnejše kategorije, vendar je zaradi svoje specifikke še vedno samostojen RGR. Ta RGR združuje gozdove v dolini reke Ščavnice, predvsem kompleks v Jamni. Rastišča, ki bi sicer pripadala RGR-ju najdemo sicer po celotni GGE predvsem na dnu gričevij ob vodotokih vendar jih zaradi majhnosti nismo uvrščali v ta RGR.

Gospodarski pomen teh gozdov je v GGE zanemarljiv.

Preglednica 69/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	50,30	79,50	0,73	130,53
Delež (%)	39,00	61,00		100

a) Rastišča

Preglednica 70/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina	%	Proizvod. sposob. (m ³ /ha/leto)
521	Nižinsko črnojelševje	115,45	88	8,5
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11,85	9	9,0
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	3,23	3	7,2
	Skupaj:	130,53	100,0	8,75

V tem RGR med gozdno rastiščnimi tipi v veliki večini prevladuje Nižinsko črnojelševje.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo enodobni sestoji različnih razvojni faz.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 71/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	9	24	33	23	11	7	2,89	0,20	3
Listavci	9	20	22	21	29	222	97,11	7,52	97
Skupaj	9	20	22	21	29	229	100	7,72	100

Povprečna lesna zaloga znaša 229 m³/ha s prevladujočim delež listavcev. Primerjava debelinske strukture s prejšnjim ureditvenim obdobjem kaže na povečanje lesne zaloge v IV in V debelinskem razredu, ter zmanjšanje lesne zaloge v I in II. Letni prirastek v povprečju znaša 7,72 m³/ha.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 72/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Bori	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	6	1		4	21	23	15	157
	%	2,5	0,4	0,04	1,6	9,2	10,3	6,7	69,2
Naravno stanje	m ³ /ha					11,4	56,8		158,9
	%					5	25		70

Dejanska sestava drevesnih vrst je blizu naravnemu stanju in se je v zadnjem desetletju še nekoliko izboljšala. Najdemo tudi nekaj iglavcev, vendar je delež in pomen zanemarljiv. V sestavi lesne zaloge glede na modelno stanje primanjkuje predvsem plemenitih listavcev.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 73/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	99,02	84	16,16	14	2,73	2	/	/	117,91	90,3
GPN, ukrepi so dovoljeni	12,62	100					/	/	12,62	9,7
Skupaj vsi gozdovi	111,64	85,5	16,16	12,4	2,73	2,1	/	/	130,53	100,0

Ohranjenost gozdov je dobra, saj je velika večina gozdov (85 %) ohranjenih.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 74/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Delež	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	38,19	29,3	1	98			91	8	1		1	96	3	
Drogovnjak	34,15	26,2	5	79	16		49	44	6	2	7	52	36	5
Debeljak	56,90	43,5					44	35	21		10	43	34	13
Sestoj v obnovi	0,60	0,5					100							
Grmičav gozd	0,69	0,5												
Skupaj	130,53	100,0												

Večina mladovij in drogovnjakov ima dobro zasnovo in se je v zadnjem desetletju izboljšala. Mladovja so po večini dobro negovana. Podobno velja tudi za negovanost drogovnjakov in debeljakov. Sestoji v obnovi so odlično negovani. Sklep je v mladovjih v večini normalen, izjema so debeljaki in drogovnjaki, kjer je nekoliko večji delež sestojev z rahlim sklepom.

Preglednica 75/ZNS: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha						0,03	0,06	0,12	0,19	
%						8	15	30	48	

Pomladka je zaradi rastiščnih razmer malo in gre predvsem za vegetativne odganjke mehkih listavcev. V podmladku je največji delež drugih trdih listavcev, katerim sledijo hrast in plemeniti listavci.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 76/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odljučna	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	6			50	50	
Hrasti	10			70	10	20
Pl. lst.	12			25	25	50
Dr. tr. lst.	1		100			
Meh. lst.	49			57	39	4
Skupaj iglavci	6			50	50	
Skupaj listavci	72			53	32	14
Skupaj	78		1	53	33	13

Večina dreves v tem RGR dosega dobro ali zadovoljivo kakovost. Kakovostna struktura se je v zadnjem desetletju malce izboljšala kar je vidno iz manjšega deleža dreves slabe kakovosti (za 15%).

Poškodovanost sestojev

Preglednica 77/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,8
Veje	0,0
Osutost	0,8
Skupaj	1,6

Poškodovanost drevja v RGR-ju ni velika. V sestojih RGR je prisotna osutost drevja, ki se je občutno zmanjšala v zadnjem desetletju.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 78/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	223,0	631	282,9
Listavci	9.070,0	9.331	102,8
Skupaj	9.293,0	9.962	107,2

Realizacija poseka je zelo dobra in znaša preko 100,0 %. V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem je realizacija višja za 13,6%.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 79/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

	Enota	Načrtovana dela	Opravljena dela	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,30	0,0	/
Priprava tal	ha	0,30	14,16	47,2
Sadnja	ha	14,96	19,85	1,33
Obžetev	ha	41,07	58,41	1,42
Nega mladja	ha	3,33	3,57	1,07
Nega gošče	ha	0,0	0,2	/
Nega letvenjaka	ha	1,19	0,0	/
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,72	2,29	0,84
Varstvo pred boleznimi	ha	0,02	0,0	/
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	511	3.475,00	6,80
Vzdrževanje pašnikov in travnikov v gozdu	ha	0,0	3,40	/
Spravilo sena z odvozom	ha	0,0	4,05	/
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	0,0	2,86	/
Zaščita mladja z ograjo	m	0,0	2.065,00	/
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	0,0	550,00	/
Obeleževanje sadik	kos	0,0	36.425,00	/
Druga dela	ha	0,06	0,0	/

Izjemno dobra realizacija gojitvenih in varstvenih del v tem RGR-ju je vidna iz opravljenih načrtovanih in nenačrtovanih del. Izjema so ukrepi priprave sestoja in nege letvenjaka ki niso realizirani.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 80/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1994 do 2023

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek* (m ³ /ha/leto)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1993	162,33	6,2	195,7	201,9	0,25	6,13	6,39	0,07	3,52	3,59
2003	128,87	6,9	224,1	231,0	0,26	5,00	5,20	0,09	3,81	3,90
2013	135,04	6,2	269,7	275,9	2,22	7,43	7,65	0,14	1,90	2,04
2023	130,53	7,0	220,0	227,0	0,20	7,45	7,65	0,20	8,54	8,74

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjem desetletju zmanjšala za 18 %. Zmanjšal se je tudi prirastek pri iglavcih in sicer za 91%, kar je posledica obsežnih sanitarnih sečenj v preteklih letih.

Drevesna sestava

Preglednica 81/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1994 do 2023

Leto	Smreka	Bori	Macesen	Bukev	Hrasti	Pl.list.	Dr.tr.list	Meh.list.
1993	1,0	2,0	0,0	1,0	7,0	20,0	6,0	63,0
2003	1,6	1,4	0,0	1,1	6,1	20,7	4,0	65,1
2013	1,7	0,6	0,0	1,3	6,8	19,5	6,3	63,8
2023	2,5	0,4	0,0	1,6	9,2	10,3	6,7	69,2

V primerjavi s prejšnjim ureditvenim obdobjem se kaže trend zmanjševanja deleža plemenitih listavcev in borov. Majhen je delež hrasta, ki se je v zadnjih desetih letih malo okreplil kar pa velja tudi za smreko in druge trde listavce. Povečuje se tudi delež mehkih listavcev.

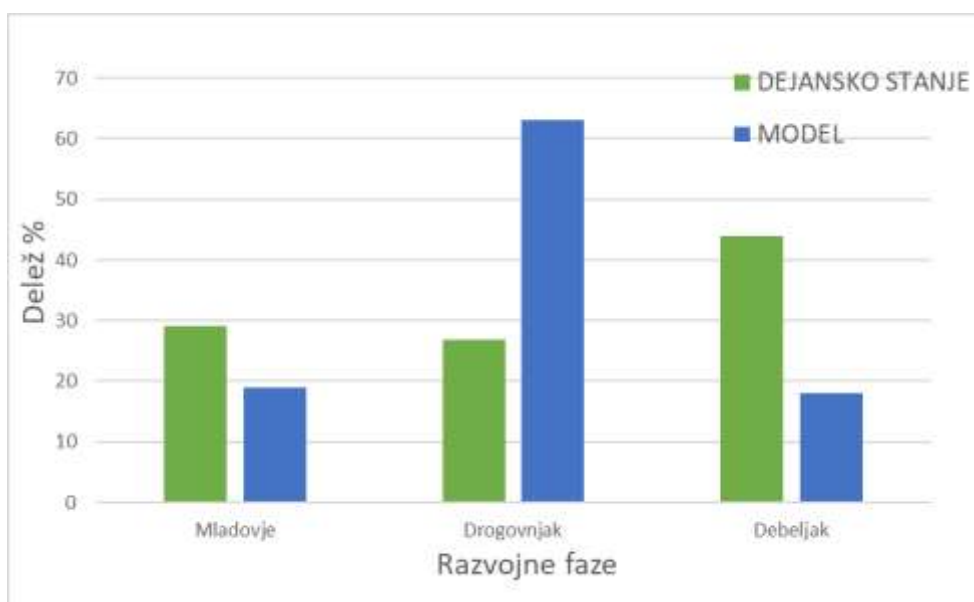
RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 82/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	38,19	29,3	29,1	10	19	38,48	+4,3
Drogovnjak	34,15	26,2	26,9	45	63	35,15	-55,3
Debeljak	56,90	43,6	44,0	55	18	56,90	+20,5
Sestoj v obnovi	0,60	0,5					
Grmičav gozd	0,69	0,5					
Skupaj	130,53	100,0			100	130,53	

Primerjava dejanskega stanja z modelnim kaže na porušeno razmerje med drogovnjaki in debeljaki. Delež debeljakov je prevelik oz. sestoji so glede na model prestari.

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Sestojno mešani, raznodobni sestoji mehkih listavcev (70 %), plemenitih listavcev (15 %) in ostalih listavcev

Ciljna lesna zaloga: 265 m³/ha

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni g.
Delež (%)	20	40	40	0	0

Kvaliteta (ciljni sortiment):

hrast dob A2
plemeniti listavci A2, B
mehko, listavci A1, B,C

Proizvodna doba je 55 let.

Pomladitvena doba je 0 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je malopovršinska sečnja na golo, z obnovo s sadnjo in setvijo. Posek na golo na površini do 0,5 ha.

Mladovja: Izvajati moramo intenzivno nego mladovja. Veliko pozornost moramo usmerjati na pravočasno obžetev mladja. Pomembna je tudi čimprejšnja pozitivna izbira. Kjer obnovo izvajamo s sadnjo, pri izbiri drevesnih vrst upoštevamo ciljno sestavo in mikroreliefne razmere.

Drogovnjaki: Zaradi hitrorastočih drevesnih vrst, je potrebno intenzivno redčenje v drogovnjakih. Z redčenji v mlajših drogovnjakih ne smemo zamujati. Poudarek na redčenju, ko je že izoblikovana čista dolžina debel, da se podaljša krošnja in s tem pospeši debelinski prirastek. Premene v drogovnjakih s slabimi zasnovami.

Debeljaki: V kvalitetnih debeljakih, ki se ne bodo obnavljali v tem desetletju akumuliramo lesno zalogo in izvajamo le minimalne posege v zgornjem sloju, vzdržujemo zarast in izvajamo sanitarne sečnje. Upoštevanje proizvodnih dob. V debeljakih primernih za obnovo (43 % vseh debeljakov) je predvidena umetna obnova. Ker gre za rastišča, ki so pomembna za ohranitev ugodnega stanja nekaterih vrst in habitatov, kjer so večinoma prisotni tudi vodni viri je potrebno pri obnovi nujno upoštevati usmeritve za hidrološko funkcijo in funkciji ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcijo varovanja naravnih vrednot.

Usmeritve glede drevesne sestave

Pri negi gozdov moramo posebno pozornost posvečati ohranjanju obstoječe vrstne sestave in mešanosti drevesnih vrst.

Delež debeljakov (po površini) za obnovo in delež za redčenja

Obnova (naravna): 43 %,
Obnova (umetna): 9 %,
Redčenja: 42 %
Sanitarni posek: 4 %
Ekocelice brez ukrepov: 1%

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	1.772	19,9
Debeljak – redčenja	1.994	22,3
Debeljak – obnova	7.489	71,0
Skupaj	11.255	38,5

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Ukrepi

Preglednica 83/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3	97	100
- ciljno %	1	99	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	7	220	227
- ciljna (m ³ /ha)	5	255	260
Prirastek (m ³ /ha)	0,20	7,45	7,65
Možni posek (m ³ /ha)	2,02	85,38	87,41
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,20	8,54	8,74
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	30,3	38,8	38,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	100,7	114,6	114,2
Izravnalna doba (let)		20	

Skupni možni posek v naslednjem desetletju znaša 11.409 m³ oziroma 38,5 % lesne zaloge in 114,2 % prirastka.

Preglednica 84/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek oslabel. drevja in sanit. posek	Posek skupaj m ³	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj				
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne					
Iglavci	m3	52	31			179	262	30,4	101,0
	%	20	12			69			
Listavci	m3	3.152	2.516		4.594	727	10.993	37,9	111,9
	%	29	23		42	7			
Skupaj	m3	3.204	2.547		4.594	906	11.255	37,6	111,6
	%	28	23		41	8			

V strukturi možnega poseka prevladuje posek za umetno obnovo (41%) saj se sestoji obnavljajo skoraj izključno s sadnjo. Sledita mu redčenja in pomladitveni posek. Ker je v RGR velik delež debeljakov, ki so primerni za obnovo je predviden večji posek le teh, ki bo imel za posledico dolgoročno zmanjšanje lesne zaloge. S tem bo izboljšano modelno razmerje in zagotovljena trajnost gozdov v RGR.

Preglednica 85/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,13	0,13
Priprava tal	ha	2,0	2,0
Sadnja	ha	2,0	2,0
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,14	1,14
Obžetev	ha	3,48	10,83
Nega mladja	ha	2,05	2,57
Nega gošče	ha	3,14	3,14
Nega letvenjaka	ha	0,87	0,87
Zaščita s tulci	kos	14.000	14.000
Zaščita mladja z ograjo	m	12.600,00	12.600,00
Obeleževanje sadik	ha	2.000,00	2.000,00

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 00140 KISLOLJUBNA GRADNOVA BELOGABROVJA

STANJE GOZDOV

Ti gozdovi poraščajo nižine izven vpliva talne vode in poplav in vznožja gričevij. So ostanek nekdanj obsežnih gabrovih gozdov, ki so zaradi intenzivnega gospodarjenja spremenjeni. Gozdovi RGR se nahajajo na jugo-vzhodnem robu Apaške doline, ravnini med Radenci in Gornjo Radgono in v dveh večjih kompleksih v dolini Ščavnice (Grabonoš, spodnji Ivanjci). Prevladuje zasebna posest. Rastiščno je RGR dokaj homogen, saj prevladujejo gabrove združbe, ki v višjih legah – na pobočjih prehajajo v bukove združbe.

Preglednica 86/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	511,26	75,70	8,44	595,40
Delež (%)	86,00	13,00	1,00	100,00

Velika večina gozdov RGR-ja (dobrih 85 %) je v zasebni lasti.

a) Rastišča

Preglednica 87/D-GZI: Gozdno rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina	%	Proizvod. sposob. (m ³ /ha/leto)
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	517,84	87	7,2
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	36,85	6	7,5
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	21,94	4	9,0
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	15,23	3	9,4
521	Nižinsko črnojelševje	3,54	1	8,5
Skupaj		595,40	100	7,5

Gre za rastiščno dokaj homogen RGR, saj poleg prevladujočega gozdnega rastiščnega tipa kisloljubno gradnovo belogabrovje, najdemo tri druge rastiščne tipe, ki pa imajo manjši delež.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda je skupinsko raznodobna, ponekod tudi za ta razred značilna dvoslojna. V zgornjem sloju prevladuje predvsem hrast, ki pa se mu pridružuje posamično še gaber in bukev.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 88/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5	19	35	28	14	74	21,48	1,80	19
Listavci	6	15	21	23	35	269	78,52	7,69	81
Skupaj	6	15	24	24	31	342	100	9,49	100

Povprečna lesna zaloga znaša 342 m³/ha s prevladujočim deležem listavcev. Primerjava debelinske strukture s prejšnjim ureditvenim obdobjem kaže na povečanje lesne zaloge v debelinskem razredu, ter

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

minimalno zmanjšanje lesne zaloge v II debelinskem razredu. Letni prirastek je visok, v povprečju znaša 9,42 m³/ha.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Bori	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrasti	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	36	36	1	1	75	101	8	66	16
	%	10,6	10,5	0,3	0,2	22,1	29,8	2,4	19,5	4,6
Naravno stanje	m ³ /ha	/	68	/	/	34	119	17	85	17
	%	/	20	/	/	10	35	5	25	5

Dejanska sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst odstopa od naravnega stanja in se je v zadnjem desetletju minimalno izboljšala. V sestavi lesne zaloge je majhen predvsem delež bora, dokler je delež bukke enkrat večji glede na model. Velik je tudi delež smreke katera naravno sicer ni prisotna v tem RGR.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 90/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	289,30	49,0	306,10	51,0					595,40	100,0
Skupaj vsi gozdovi	289,30	49,0	306,10	51,0					595,40	100,0

Smrekovi nasadi in večja prisotnost bukke ter v manjši meri robinije so vzrok, da je 51 % gozdov umeščenih v razred spremenjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 91/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	17,02	12	33	33	23	17	38	37	7	28	32	33	8
Drogošnjak	82,64	11	49	35	4	14	45	41		18	64	15	3
Debeljak	458,48					35	60	5		1	62	33	4
Sestoj v obnovi	28,86					30	70						
Raznomerno (ps-šp)	2,50						34	66					
Raznomerno (sk-gnz)	5,90							73	27				
Skupaj	595,40												

Zasnova mladovij in drogošnjakov ni najboljša. Večina sestojev je dobre do pomanjkljive zasnove. Kljub temu je večina mladovij in drogošnjakov dobro negovanih. Še boljša je negovanost debeljakov in sestojev v obnovi. Večina mladovij in drogošnjakov je normalnega do tesnega sklepa, medtem ko so je sklepe v debeljakih normalen.

Preglednica 92/D-POM: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	2,31		0,45			41,96	0,84	2,49	23,83	5,45
%	3		1			54	1	3	31	7

Poleg mladovij (17,02 ha) se v RGR podmladek pojavlja še v drugih razvojnih fazah (77,36 ha). V podmladku je največ bukke in belega gabra. Površina podmladka v drugih razvojnih fazah je v primerjavi s podatki izpred desetletja bistveno višja.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 93/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	29		21	41	38	
Bori	42	10	33	40	14	2
Bukev	121		22	50	24	4
Hrasti	83	4	22	41	25	8
Pl. lst.	24	4	13	54	25	4
Dr. tr. lst.	104		2	11	31	57
Meh. lst.	7			43	29	29
Skupaj iglavci	71	6	28	41	24	1
Skupaj listavci	339	1	15	36	27	22
Skupaj	410	2	17	37	26	18

Kvaliteta se v zadnjem desetletju bistveno ni spremenila. Med iglavci je na teh rastiščih najbolj kakovosten rdeči bor, ki tvori vitka in polnolesna debla. Kvaliteta hrasta, bukke, smreke in plemenitih listavcev je dobra. Kvaliteta je pričakovano slaba pri trdih listavcih (gaber, robinija). Primanjkuje drevja odlične kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 94/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,0
Veje	1,2
Osutost	0,1
Skupaj	3,3

Poškodovanost v sestojih ni velika. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 95/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	8.643	8.825	102,1
Listavci	31.084	18.283	58,8
Skupaj	39.727	27.108	68,2

V RGR je bilo realiziranega dve tretjini načrtovanega poseka. Pri iglavci (smreka) celo presežen.

Preglednica 96/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

	Enota	Načrtovana dela	Opravljena dela	Indeks
Priprava sestoja	ha	2,83	2,50	0,88
Priprava tal	ha	1,30	6,40	4,92
Sadnja	ha	1,29	4,20	3,26
Obžetev	ha	4,84	16,52	3,41
Nega mladja	ha	31,67	10,42	0,33
Nega gošče	ha	23,48	3,65	0,16
Nega letvenjaka	ha	9,97	1,65	0,17
Nega ml. drogovnjaka	ha	11,81	2,62	0,22
Zaščita s količenjem ali tulci	ha	1.100,00	2.625,00	2,39
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	/	0,95	/
Premazi vršičkov	ha	/	0,35	/
Izdelava kolov	kos	/	150,0	/
Zaščita mladja z ograjo	m	/	300,00	/

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	/	340,00	/
Obeleževanje sadik	kos	/	4.965,00	/
Vzdrževanje tulcev	kos	/	1.400,00	/
Odstranjevanje tulcev	kos	/	100,00	/
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	/	495,00	/
Podiranje in izdelava nastav	kos	/	7,00	/
Lupljene lovnih debel	kos	/	7,00	/
Požig ostankov lovnih nastav	kos	/	7,00	/
Požig ostankov lubadark	kos	/	321,00	/
Drobljenje sečnih ostankov	kos	/	473,00	/

Realizacija gojitvenih in varstvenih je bila presežena pri umetni obnovi (priprav, sestoj, tal, sadnja, obžetev) in pomanjkljiva pri negi mladih razvojnih faz in drogovnjaka.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 97/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1993 do 2023

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek* (m ³ /ha/leto)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1993	1101,90	62,1	142,0	204,1	1,54	3,59	5,13	1,10	2,40	3,50
2003	1007,38	67,4	218,3	285,7	1,40	4,66	6,06	1,02	2,55	3,57
2013	609,79	74,6	264,4	339,0	2,04	6,49	8,53	0,98	2,44	3,44
2023	595,40	74,0	266,0	340,0	1,80	7,62	9,42	1,41	4,54	5,95

*v letu 2023 je prikazan možni posek

Trend povečevanja lesne zaloge in prirastka se je nadaljeval tudi v prejšnjem načrtovalskem obdobju, predvsem pri listavcih. Prirastek pri iglavcih je v zadnjem desetletju padel za 12 %. Poglavitni vzrok za upad deleža iglavcev so podlubniki. Tudi v naslednjem desetletju najvišji možni posek sledi zviševanju lesne zaloge.

Drevesna sestava

Preglednica 98/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1993 do 2023

Leto	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1993	9,2	20,0	1,2	0,0	36,7	12,1	5,1	10,7	5,0
2003	10,2	12,8	0,5	0,1	37,7	17,3	3,4	13,7	4,3
2013	11,1	10,4	0,3	0,1	22,2	29,5	2,6	19,5	4,3
2023	10,6	10,5	0,3	0,2	22,1	29,8	2,4	19,5	4,6

Razen zmanjšanja deleža smreke v zadnjem desetletju ni opaziti bistvenih sprememb v drevesni sestavi.

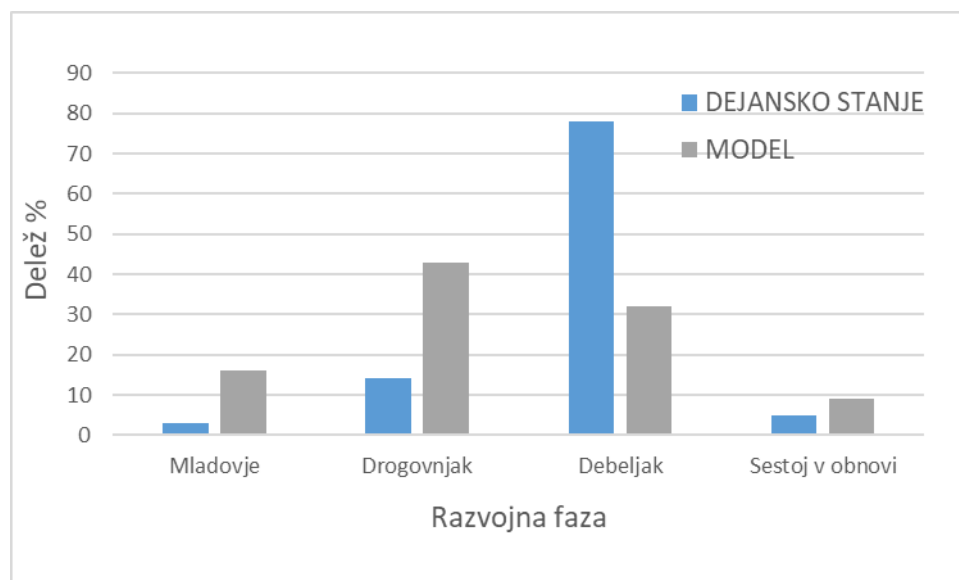
RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	17,02	3,0	3,0	18	16	95,41	- 13,0
Drogovnjak	82,64	13,9	14,3	65	43	256,42	- 28,7
Debeljak	458,48	76,9	77,9	100	32	190,82	+ 45,9
Sestoj v obnovi	28,86	4,8	4,8	110	9	53,67	- 4,2
Raznomerno (ps-šp)	2,50	0,4					
Raznomerno (sk-gnz)	5,90	1,0					
Skupaj	595,40	100,0			100	595,40	

Primerjava dejanskega in modelnega stanja kaže na velika odstopanja. Kar dve tretjini gozdov je v fazi debeljaka, čeprav model predvideva le tretjino debeljakov. Majhen je tudi delež mladovij in drogovnjakov, slednjih skoraj tretjino manj kot po modelu. Primerjava s prejšnjim ureditvenim obdobjem kaže, da se stanje ni bistveno izboljšalo. Nekoliko se je povečal le delež sestojev v obnovi.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni sestoji hrastov (30 %), bukve (25 %), gabra in ostalih listavcev (25 %) s smreko(10 %) in borom (10 %).

Ciljna lesna zaloga: 430 m³/ha

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
Delež (%)	10	20	60	15

Kvaliteta (ciljni sortiment):

bor	A2
hrast	A1
plemeniti listavci	A2

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. Sestoje bomo obnavljali po naravni poti. Sadnje kljub verjetnim sanitarnim sečnjam zaradi podlubnikov ne načrtujemo.

Proizvodna doba je 110 let.

Pomladitvena doba je do 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Mladovja: Poudarek pri negi mladja in gošče naj bo na uravnavanju zmesi v korist hrasta. Morebitne luknje zaradi lubadarja prvenstveno prepustimo naravnemu razvoju. Težimo k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst. Pravočasno moramo začeti s pozitivno izbiro v letvenjakih. Če so prva redčenja zamujena in je negovanost slaba, ukrepamo z manjšo intenziteto, da ne ogrozimo stojnosti sestojev.

Drogovnjaki: Drogovnjake z dobrimi zasnovami intenzivno redčimo, kjer so zasnove slabše in je nega pomanjkljiva, pa naj bo intenziteta redčenj šibkejša. Pri negi drogovnjakov je potrebno ohraniti in oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo beli gaber, bukev in minoritetne drevesne vrste. Kljub morebitni strojni sečnji naj bo intenziteta v smrekovih drogovnjakih manjša (15 %).

Debeljaki: Šibka redčenja oziroma le sanitarne sečnje v debeljakih, ki jih ne bomo uvajali v obnovo zaradi zadrževanja v fazi debeljaka. Intenziteta sečnje je odvisna od stopnje razvitosti pomladka, manjša tam, kjer pomladka ni oz. ga je malo ali pa ni ustrezne kakovosti.

Sestoji v obnovi: Povečano uvajanje v obnovo predvidimo v vseh razgrajenih, vrzelastih in manj kvalitetnih debeljakih. Obnova naj na začetku uvajanja poteka zadržano, ob nastanku ustreznega pomladka obnovo, predvsem zaradi zagotovitve zadostne svetlobe za razvoj hrasta končati hitro.

Usmeritve glede drevesne sestave

Glavne drevesne vrste (bukov, hrast,) naj bodo primešane sestojno do skupinsko, ostale v šopih ali posamično. Poskušamo povečati ali vsaj ohraniti delež rdečega bora in zmanjšati delež smreke. Smreka naj bo primešana posamično.

Delež debeljakov za obnovo in delež za redčenja (po površini)

Obnova: 20 %

Redčenja: 66 %

Sanitarni posek: 14 %

Delež sestojev v obnovi za nadaljevanje obnove in delež za zaključek obnove

Nadaljevanje obnove: 47%

Zaključek obnove: 53%

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	3.448	14,7
Debeljak - redčenje	18.672	13,7
Debeljak – obnova	10.059	28,4
Sestoji v obnovi	3.148	53,5
Raznomerno (ps-šp)	88	10,0
Raznomerno (sk-gnz)	264	14,5
Skupaj	35.679	17,5

Ukrepi

Preglednica 100/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	22	78	100
- ciljno %	15	85	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	74	266	340
- ciljna (m ³ /ha)	64,5	365,5	430
Prirastek (m ³ /ha)	1,80	7,62	9,42
Možni posek (m ³ /ha)	14,1	45,4	59,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,4	4,5	5,9
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,1	17,1	17,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	78,2	59,6	63,2
Izravnalna doba (let)	10		

Skupni možni posek v naslednjem desetletju znaša 35.480 m³, kar predstavlja 17,5 % lesne zaloge in 63,2 % prirastka.

Preglednica 101/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka				Posek oslabeled. drevja in sanit. posek	Posek skupaj m ³	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panja				
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne					
Iglavci	m3	6.227	1.402		742	8.371	19,1	78,3
	%	74	17		9			
Listavci	m3	20.613	4.484		2.146	27.305	17,1	59,6
	%	75	16		8			
Skupaj	m3	26.840	5.886		2.888	35.676	17,5	63,2
	%	75	16		8			

V strukturi možnega poseka močno prevladuje negovalni posek. Slabi tri četrtini negovalnega poseka predstavljajo izbiralna redčenja, preostalo pa pomladitvene sečnje.

Preglednica 102/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,68	0,68
Priprava tal	ha	4,34	4,34
Sadnja	ha	3,19	3,19
Obžetev	ha	0,90	1,81
Nega mladja	ha	5,29	11,80
Nega gošče	ha	5,58	9,16
Nega letvenjaka	ha	2,20	2,20
Nega drogovnjaka	ha	2,29	2,29
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	10,22	20,44
Zaščita mladja z ograjo	m	10.000,00	10.000,00

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred 00150 KISLOLJUBNO GRADNOVO BUKOVJE

STANJE GOZDOV

Gospodarski razred je največji v GGE in predstavlja 65% celotne površine GGE. Zavzema pretežno pobočja in doline Radgonsko – Kapelskih goric in Slovenskih goric. V nadstojnem ali podstojnem drevesnem sloju se redno pojavlja bukev, ki pa po naravi nikoli ne prevladuje, pod gospodarskim vplivom pa marsikje tvori bolj ali manj čiste sestoje.

Z večjim deležem po zastopanosti drevesnih vrst je s precejšnjim deležem zastopan hrast. Prisotni so še rdeči bor in drugi trdi listavci. Umetno sta vnesena smreka in macesen. Gospodarjenje je skupinsko postopno in se sedaj v pretežni meri izvaja z naravnimi obnovami.

Preglednica 103/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.050,67	910,61	16,41	3.977,69
Delež (%)	76,7	22,9	0,4	100,0

Po površini gre za največji RGR, katerega dobri tri četrtini gozdov je v zasebni lasti, preostali del pa v večini v državni lasti.

a) Rastišče

Preglednica 104/D-GZI: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina	%	Proizvod. sposob. (m ³ /ha/leto)
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	3.559,53	89	9,4
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	240,72	6	7,2
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	85,35	2	9,4
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	65,52	2	7,2
521	Nižinsko črnojelševje	26,57	1	9,2
Skupaj		3.977,69	100	

Gre za rastiščno homogen RGR, katerega skoraj 90 % porašča gozdni rastiščni tip kisloljubno gradnovno bukovje.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda je skupinsko raznodobna, ponekod tudi malopovršinsko enodobna (smreka). V zgornjem sloju prevladuje predvsem bukev, ki se ji pridružuje še hrast, trdi listavci (predvsem gaber) in na grebenih rdeči bor.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 105/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6	21	34	26	13	68	20,27	1,69	18
Listavci	7	15	21	22	35	269	79,73	7,97	82
Skupaj	7	17	24	23	30	338	100	9,66	100

Povprečna lesna zaloga v RGR znaša 338 m³/ha, od katere je petina iglavcev. Večina lesne zaloge se nahaja od III debelinskega razreda naprej. Povprečni letni prirastek je 9,66 m³/ha.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 106/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	21	45	2	141	61	12	40	15
	%	6,2	13,4	0,5	41,8	18,0	3,4	11,9	4,6
Naravno stanje	m ³ /ha	/	33,8	/	202,8	49,7	16,6	26,5	6,6
	%	/	10	/	60	15	5	8	2

Dejanska drevesna sestava se razlikuje od naravne drevesne sestave. Prisotna je umetno vnešena smreka. V lesni zalogi je glede na modelno stanje predvsem manj bukve, kot nosilne vrste v RGR predvsem na račun hrasta in trdih listavcev (beli gaber).

Ohranjenost gozdov

Preglednica 107/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.061,09	80,0	768,48	20,0	7,69	0,3			3.837,26	96,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	120,55	86,0	19,88	14,0					140,43	3,5
Skupaj vsi gozdovi	3.182,37	80,0	788,36	19,8	7,69	0,2			3.977,69	100,0

Ohranjenih je kar 80% gozdov, kar priča o smotrnem gospodarjenju v preteklosti. Močno spremenjeni gozdovi so predvsem nasadi smreke in zelenega bora.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 108/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	159,88	23	65	8	4	51	39	9	1	55	37	4	4
Drogovnjak	843,84	9	54	33	4	21	45	32	2	17	61	17	5
Debeljak	2.648,80					38	54	8		3	76	18	3
Sestoj v obnovi	295,24					65	32	2					
Dvoslojni sestoj	4,20					36	58	6					
Raznomerno (ps-šp)	22,63						35	56	9				
Raznomerno (sk-gnz)	3,10							16	84				
Skupaj	3.977,69												

Večina mladovij in drogovnjakov ima bogate do dobre zasnove. Mladovja so po večini dobro negovana, medtem ko so drogovnjaki nekoliko slabše negovani. Tudi debeljaki in sestoji v obnovi so v večini dobro negovani. Sklep v mladovjih in drogovnjakih je v večini tesen do normalen, medtem ko v debeljakih normalen do rahel.

Preglednica 109/ZNS: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	18,59	1,51	6,49	0,01	0,01	460,64	13,22	19,64	96,08	6,87
%	3	0,2	1,8	0,0	0,0	74,0	2,0	3,0	15,0	1,0

Poleg mladovij (159,9 ha) se v RGR podmladek nahaja še v drugih razvojnih fazah (622,96 ha). V podmladku je največji delež bukve, kateri sledijo drugi trdi listavci (beli gaber). Primerjava površine podmladka v drugih razvojnih fazah s prejšnjim ureditvenim obdobjem kaže na kar štirikratno povečanje površine.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 110/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	212	4	26	50	19	1
Jelka	6	17	50	17	17	
Bori	429	9	31	45	14	1
Macesen	31	29	13	45	13	
Ostali iglavci	3			67		33
Bukev	1.026	2	16	41	31	11
Hrast	437	3	24	45	19	8
Pl. lst.	174	1	13	33	36	18
Dr. tr. lst.	311		1	14	40	44
Meh. lst.	82	1	11	45	29	13
Skupaj iglavci	681	8	29	46	15	1
Skupaj listavci	2.030	2	15	37	30	16
Skupaj	2.711	3	18	40	26	12

Večina dreves v tem RGR dosega prav dobro ali dobro kakovost. Kakovostna struktura se je v zadnjem desetletju nekoliko izboljšala. Glavne drevesne vrste kot so bukev, hrasti in bori imajo sicer nekaj boljše kakovostno strukturo od povprečja.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 111/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	1,8
Veje	0,5
Osutost	0,5
Skupaj	2,8

Sestoji v RGR niso močno poškodovani. Predvsem najdemo poškodbe debela in korenčnika.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 112/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	44.733	40.087	89,6
Listavci	208.285	136.319	65,4
Skupaj	253.018	176.406	69,7

Realizacija poseka v znaša 69,7 %, pri iglavcih celo 89,6 %.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 113/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

	Enota	Načrtovana dela	Opravljena dela	Indeks
Priprava sestoja	ha	51,93	33,33	0,6
Priprava tal	ha	17,31	30,23	1,7
Sadnja	ha	6,46	24,12	3,7
Obžetev	ha	12,22	63,16	5,2
Nega mladja	ha	180,49	161,43	0,9
Nega gošče	ha	128,35	69,41	0,5
Nega letvenjaka	ha	91,27	20,16	0,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	146,13	28,74	0,2
Varstvo pred boleznimi	ur	4,17	/	/
Zaščita s premazom	ha	0,15	1,1	7,3
Zaščita s količenjem in tulci	kos	6.950,00	13.120,00	1,9
Druga dela	ur	50	/	/
Vzdrževanje pašn. in travn. v gozdu	ha	/	3,28	/
Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	kos	/	0,70	/
Sajenje plod.dreves in grmovnic	kos	/	450,00	/
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	/	3,00	/
Spravilo sena z odvozom	ha	/	1,93	/
Puščanje stoječe biomase	m ³	/	98,38	/
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	/	7,87	/
Zaščita mladja z ograjo	m	/	2.345,00	/
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	/	900,00	/
Obeleževanje sadik	kos	/	23.060,00	/
Odstranjevanje tulcev	kos	/	700,00	/
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	/	2.780,00	/
Podiranje in izdelava nastav	kos	/	6,00	/
Lupljenje lovnih debel	kos	/	6,00	/
Požig ostankov lovnih nastav	kos	/	6,00	/
Postavitev lovnih pasti	kos	/	11,00	/
Čiščenje vzdrževanje pasti	kos	/	183,00	/
Prehod med lov. pastmi	kos	/	28,00	/
Lupljenje lubadark	kos	/	38,00	/
Požig ostankov lubadark	kos	/	148,00	/
Drobitev sečnih ostankov	kos	/	553,00	/

Realizacija gojitvenih in varstvenih del v RGR-ju je bila predvsem na področju umetne obnove zelo dobra oz. celo presežena. Zelo slaba je realizacija nege mladovij in drogovnjakih, kjer je bilo realiziranih le 50 oz. samo 20% načrtovane nege.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Zaradi nove fitocenološke klasifikacije se je površina RGR spremenila. V RGR sta združena nekdanja RGR 150 in 160.

Preglednica 114/GFRI: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1994 do 2023

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek* (m ³ /ha/leto)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1994	2.801,10	75,2	152,0	227,2	1,85	4,08	5,93	1,16	2,48	3,64
2004	3.114,60	66,8	227,8	294,6	1,31	4,50	5,81	1,16	3,07	4,23
2013	4.009,34	65,7	249,7	315,4	2,13	6,53	8,66	1,11	5,19	6,30
2023	3.977,69	68,0	269,0	338,0	1,69	7,91	9,59	1,37	5,25	6,63

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Preglednica 115/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2013

Leto	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2003	7,2	14,1	0,9	0,0	36,8	14,6	7,6	12,8	6,0
2013	6,9	13,3	0,5	0,1	41,6	16,7	3,9	12,3	4,7
2023	6,25	13,4	0,5	0,05	41,8	18,1	3,4	11,9	4,6

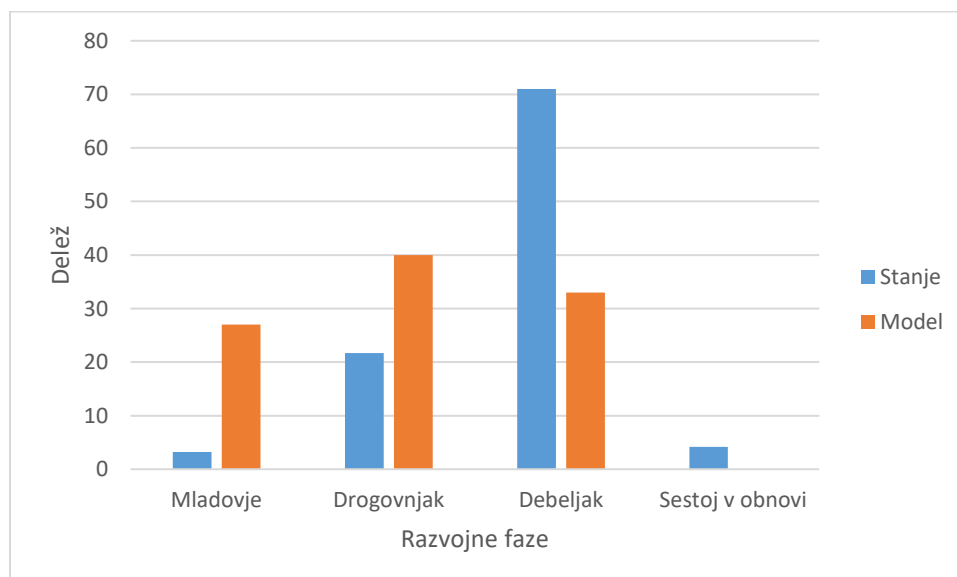
Opazno je zmanjševanje deleža iglavcev in krepitev nosilnih drevesnih vrst buke in hrasta.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 116/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Prehodne dobe	Model		Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež		Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	159,88	4,0	4	20	18	716,11	-14
Drogovnjak	843,84	21,2	22	72	47	1.869,13	-25
Debeljak	2.648,80	66,6	67	100	26	1.034,39	41
Sestoj v obnovi	295,24	7,4	7	110	9	358,06	-2
Dvoslojni sestoj	4,20	0,1					
Raznomerno (ps-šp)	22,63	0,6					
Raznomerno (sk-gnz)	3,10	0,1					
Skupaj:	3.977,69	100,0	100,0		100	3.977,69	

Proizvodna doba je 110 let.

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Primerjava dejanskega in modelnega razmerja razvojnih faz kaže na večja odstopanja. Dejansko stanje je manj ugodno, kot je bilo pred desetletjem. Pričakujemo, da bodo načrtovana dela dejansko stanje na koncu desetletja spet izboljšala, predvsem v deležu sestojev v obnovi. Dejansko razmerje med drogovnjaki in debeljaki je namreč v primerjavi z modelom obratno sorazmerno. Pričakujemo, da bomo z bolj intenzivnim poseganjem v debeljake (predvsem uvajanjem v obnovo) stanje izboljšali.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni sestoj hrastov (15 %) s skupinsko primesjo rdečega bora (10 %), bukve (50 %) in ostalih listavcev (20 %) in iglavcev (5 %).

Ciljna lesna zaloga: 435 m³/ha

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni g.
Delež (%)	5	30	55	10	0

Kvaliteta (ciljni sortiment):

bor A2,B
hrast A1
bukev A2
plemeniti listavci A2

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. Sestoje bomo obnavljali po naravni poti. Sadnja je predvidena v minimumu. Ciljno stanje bi dosegli čez 10 let.

Proizvodna doba je 110 let.

Pomladitvena doba je do 10 let.

Čeprav je razmerje razvojnih faz z gospodarskega vidika dolgoročno neugodno, višanje možnega poseka ni smiselno, saj je realizacija poseka v prejšnjem ureditvenem obdobju dosegla le 76 %.

Možni posek je v absolutnih številkah za 100.000 m³ večji od realizacije v prejšnjem ureditvenem obdobju. Realno ne pričakujemo povečanja realizacije poseka za več kot 150 %, vprašljiva je celo realizacija v obsegu kot je bil v prejšnjem ureditvenem obdobju. Dolgoročno zato lahko pričakujemo nadaljno akumulacijo lesne zaloge in staranje sestojev.

Gozdnogojitvene usmeritve

Mladovja: Poudarek pri negi mladja in gošče naj bo na uravnavanju zmesi v korist bukve in hrasta, zato je potrebno pravočasno odstraniti predrastke. Težimo k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst. Pravočasno moramo začeti s pozitivno izbiro v letvenjakih. Če so prva redčenja zamujena in je negovanost slaba, ukrepamo z manjšo intenziteto, da ne ogrozimo stojnosti sestojev.

Drogovnjaki: Drogovnjake z dobrimi zasnovami intenzivno redčimo, kjer so zasnove slabše in je nega pomanjkljiva, pa naj bo intenziteta redčenj šibkejša z namenom izboljšanja statične stabilnosti, predvsem borovih drogovnjakov. V sestojih zelenega bora ohraniti večino listavcev z izjemo robinije. Priporoča se strojno redčenje sestojev. Intenziteta redčenja v smrekovih kulturah naj bo majhna (do 15%) in pogostejša.

Debeljaki: Intenzivna redčenja v tesnejših sklepkih, vendar tako da zagotovimo mehansko stabilnost sestojev. V debeljakih z večjim deležem hrasta se osredotočimo predvsem na sanitarne sečnje. V sestojih bukve pričeti z obnovo prej (debelina drevja približno 50 cm), kot pri hrastu.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Sestoji v obnovi: Sestoje obnavljamo skupinsko, površine od 0,2 do 0,5 ha. Kjer je delež hrasta večji je obnovitvena doba krajša in površina lahko večja, kjer je bukev pa daljša, površina pa manjša. Z nego mladja pričeti že v tej RF.

Umetna obnova je predvidena v sestojih prizadetih zaradi ujme, kjer ni prisotnega naravnega mladja in obstaja velika verjetnost pojava invazivnih vrst. Mladje je potrebno ustrezno zaščititi (tulci, ograja) in v prvih treh letih izvajati intenzivno nego (obžetev, nega mladja, gošče).

Usmeritve glede drevesne sestave

Glavne drevesne vrste (bukev, graden, r.bor) naj bodo primešane sestojno do skupinsko, ostale v šopih ali posamično. Delež rdečega bora poskušamo ohraniti.

Delež debeljakov za obnovo in delež za redčenja (po površini)

Obnova: 32 %
Redčenja: 68 %

Delež sestojev v obnovi za nadaljevanje obnove in delež za zaključek obnove (po površini)

Nadaljevanje obnove: 65 %
Zaključek obnove: 35 %

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	32.244	14,9
Debeljak	106.835	14,4
Debeljak – obnova	79.014	27,0
Sestoj v obnovi	43.383	55,8
Dvoslojni sestoj	70	10,4
Raznomerno (ps-šp)	653	13,5
Raznomerno (sk-gnz)	43	11,5
Skupaj	262.242	19,6

Ukrepi

Preglednica 117/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	20,3	79,7	100
- ciljno %	15	85	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	68	269	338
- ciljna (m ³ /ha)	65	370	435
Prirastek (m ³ /ha)	1,69	7,91	9,59
Možni posek (m ³ /ha)	13,7	52,5	66,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,37	5,25	6,63
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,1	19,5	19,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	81,3	66,5	69,1
Izravnalna doba (let)	10		

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 118/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja in sanitarni			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	36.467	12.741			67	4.600	54.543	20,0	81,0
	%	67	23				9			
Listavci	m3	128.039	66.656			670	7.207	207.699	19,3	65,6
	%	62	32				4			
Skupaj	m3	164.506	79.397			737	11.807	262.242	19,4	68,3
	%	63	30				5			

Preglednica 119/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	18,7	18,7
Sadnja	ha	7,78	7,78
Naravni razvoj biotopov	m3	1,25	1,25
Obžetev	ha	5,72	17,64
Nega mladja	ha	21,84	42,66
Nega gošče	ha	52,72	80,66
Nega letvenjaka	ha	57,87	60,03
Nega drogovnjaka	ha	21,73	21,73
Zaščita s tulci	kos	8.000,00	8.000,00
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	600	600
Zaščita mladja z ograjo	m	1.000,00	1.000,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	750	750

Poudarek je na negi mlajših razvojnih faz in pripravi sestojev na obnovo. Naravno pomlajevanje ni tako problematično, kot v drugih RGR zato tudi manjši delež sadnje.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 00170 PREDPANONSKO PODGORSKO BUKOVJE

STANJE GOZDOV

RGR se razprostira na reliefno razgibanem delu Radgonskih goric (Zbigovci, Aženski vrh, Hercegovščak,...). Porašča predvsem hladna in vlažna severna pobočja globokih erozijskih jarkov. Gre za bukove sestoje, kjer posamezni osebki presegajo višine 40 m, skupna lesna masa sestojev pa lahko preseže tudi 1000 m³/ha. Sestoji se obnavljajo naravno, tudi pod zastorom. Naravno obnovo ponekod ovira robinija, ki naseljuje opuščena kmetijska območja izven večjih gozdnih kompleksov.

Gospodarjenje v RGR otežuje tudi nedostopnost gozdov, saj jih večina leži v strmih grapah obkrožena z kmetijskimi površinami, ki so v primeru vinogradov tudi ograjene.

Preglednica 120/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	173,58	128,88	2,65	305,11
Delež (%)	57	42	1	100

a) Rastišče

Preglednica 121/D-GZ1: Gozdne rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina	%	Proizvod. sposob. (m ³ /ha/leto)
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	212,77	70	9,4
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	53,84	18	9,2
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	23,23	8	7,2
521	Nižinsko črnojelševje	7,77	3	8,5
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	7,50	2	7,2
		305,11	100	9,2

RGR je rastiščno homogen. RGR se močno prepleta z RGR 150, zelo podobna je tudi vrstna sestava.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda v gospodarskem razredu 170 je skupinsko raznodobna do enodobna.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 122/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5	18	35	28	14	41	12,37	1,01	10
Listavci	7	16	21	22	34	290	87,63	8,72	90
Skupaj	7	16	23	23	32	331	100	9,72	100

Večina lesne zaloge je v četrtem in petem debelinskem razredu, kar je za pričakovati, saj se z gozdovi zaradi nedostopnosti ne gospodari. Prirastek je največji med vsemi RGR in znaša 9,72 m³/ha.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Bor	Macesen	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	17	19	5		144	53	32	45	16
	%	5,3	5,4	1,6		43,7	15,9	9,7	13,5	4,9
Naravno stanje	m ³ /ha		33,0			198,6	49,7	16,6	26,5	6,6
	%	/	10	/	/	60	15	5	8	2

Sestava drevesnih vrst se razlikuje od naravne predvsem v večjem deležu iglavcev (rdeči bor) in manjšem deležu nosilne vrste bukeve.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 124/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	247,90	86	41,63	14					289,53	94,9
GPN, ukrepi dovoljeni	14,12	91	1,46	9					15,58	5,1
Skupaj vsi gozdovi	262,02	86	43,06	14					305,11	100

Drevesna sestava je skoraj v celoti ohranjena. Večino spremenjenih gozdov predstavljajo sestoji z primešanim jesenom in trdimi listavci (robinija).

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 125/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	17,36	5,7	13	70	16		51	34	12	2	14	76	8	2
Drogovnjak	62,62	20,5	11	32	53	3	28	30	41	1	6	70	16	8
Debeljak	199,97	65,5					50	38	12		3	55	34	7
Sestoj v obnovi	21,03	6,9					49	47		4				
Raznomerno (ps-šp)	4,13	1,4					41	59						
Skupaj:	305,11	100												

Zasnova in negovanost sestojev sta dobri. Slabšo negovanost zasledimo le v drogovnjakih v zasebnih gozdovih in težko dostopnih predelih (strmi jarki).

Preglednica 126/ZNS: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	0,97	0,35	0,03		25,97	0,34	6,08	5,98	0,18
%	2	1			65	1	15	15	

Med podmladkom prevladuje bukev, ki je nosilna vrsta v tem RGR.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Preglednica 127/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	212	4	26	50	19	1
Jelka	6	6	50	17	17	
Bor	429	9	31	45	14	1
Macesen	31	29	13	45	13	
Ostali igl.	3			67		33
Bukev	1.026	2	16	41	31	11
Hrast	437	3	24	45	19	8
Pl. lst.	174	1	13	33	36	18
Dr. tr. lst.	311		1	14	40	44
Meh. lst.	82	1	11	45	29	13
Skupaj iglavci	681	8	29	46	15	1
Skupaj listavci	2.030	2	15	37	30	16
Skupaj	2.711	3	18	40	26	12

Podatki o kakovosti odraslega drevja so pridobljeni iz SVP. Pri nosilnih vrstah je kakovost dobra do zadovoljiva. Glede na rastiščni potencial bi lahko bila kakovost boljša, vendar se predvsem na težje dostopnih območjih nega v preteklosti ni izvajala, zato sestoji ne dosegajo maksimalne kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 128/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
deblo in koreničnik	2,8
veje	1,2
osutost	1,0
Skupaj	5,0

Sestoji v RGR niso močno poškodovani. Predvsem najdemo poškodbe debla in koreničnika. Osutost se pojavlja skoraj izključno pri jesenu (jesenov ožig).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 129/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Iglavci	3.153	1.696	53,8
Listavci	21.387	14.260	66,7
Skupaj	24.540	15.956	65,0

Realiziranega je bilo nekaj več kot dve tretjini poseka.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 130/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

	Enota	Načrtovana dela	Opravljena dela	Indeks
Priprava sestoja	ha	6,66	8,8	1,3
Priprava tal	ha	4,88	6,8	1,4
Sadnja	ha	1,82	0,94	0,5
Obžetev	ha	3,78	13,29	3,5
Nega mladja	ha	21,21	19,44	0,9
Nega gošče	ha	11,80	9,73	0,8
Nega letvenjaka	ha	6,21	5,18	0,8
Nega drogovnjaka	ha	14,07	5,38	0,4
Odstranjevanje vzpenjavk	ha		0,2	
Premazi vršičkov	ha		0,1	
Izdelava kolov	kos		1.900	
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.650,0	3.370	1,3
Obeleževanje sadik	kos		3.725	
Odstranjevanje tulcev	kos		270	
Odstranjevanje ograj	m		250	

Realizacija gojitvenih del je zadovoljiva. Realizacija je slabša pri negi drogovnjaka. Od nenačrtovanih del prevladujejo dela povezana z umetno obnovo gozdov.

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Zaradi novih fitocenoloških podlag se je smiselno spremenila tudi porazdelitev na RGR, zato primerjava gozdnih fondov skozi obdobja ni relevantna.

Preglednica 131/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1994 do 2014

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek* (m ³ /ha/leto)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1994	362,93	56,1	213,0	257,0	1,14	5,51	6,65	0,68	4,19	4,87
2003	439,92	33,5	290,7	324,2	0,73	6,30	7,03	0,54	4,17	4,71
2014	304,41	46,1	298,9	345,0	1,51	7,95	9,46	1,00	7,00	8,00
2023	305,11	41,0	290,0	331,0	1,01	8,64	9,64	0,90	6,74	7,65

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Preglednica 132/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1994 do 2013

Leto	Smreka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1994	6,0	9,7	2,0	0,0	52	6,3	5,0	17,0	2,0
2003	5,1	4,4	0,9	0,6	55	9,8	5,3	13,2	6,1
2014	6,0	4,9	2,3	0,2	43,6	14,4	11,1	13,0	4,5
2023	5,3	5,4	1,6	0,1	43,6	15,9	9,7	13,5	4,9

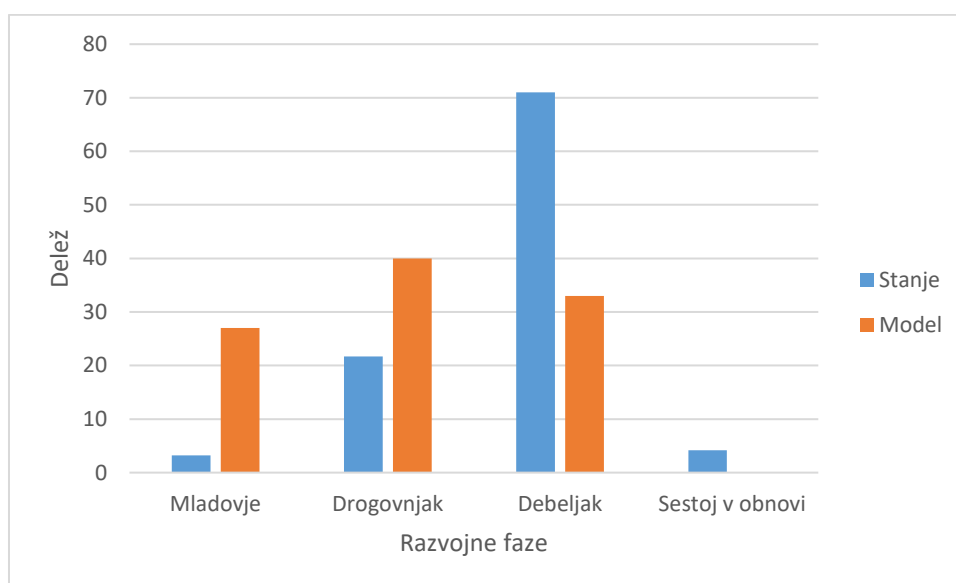
Delež bukke, kot nosilne drevesne vrste je ostal nespremenjen. Povečuje se delež hrasta, kar priča o prepletenosti RGR z RGR 150. Veča se tudi delež plemenitih listavcev. Delež iglavcev še naprej upada.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 133/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Prehodne dobe	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	17,36	5,7	5,7	19	17	17,49	-11
Drogovnjak	62,62	20,5	21,7	60	37	66,40	-15
Debeljak	199,97	65,5	65,7	100	36	201,05	30
Sestoj v obnovi	21,03	6,9	6,9	110	9	21,17	-2
Raznomerno (ps-šp)	4,13	1,4					
Skupaj:	305,11	100,00				305,11	

Proizvodna doba traja 110 let.

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Primerjava dejanskega in modelnega razmerja razvojnih faz kaže na največja odstopanja od modela pri debeljaki in mladju. Del drogovnjakov iz prejšnjega ureditvenega obdobja je prerasel v debeljake in tako še poslabšal dejansko stanje. Ocenjujemo, da se v prihajajočem ureditvenem obdobju dejansko stanje v zasebnih gozdovih ne bo bistveno izboljšalo. Lastniki se ne odločajo za potrebne intenzivnejše posege predvsem zaradi težjih pravnih razmer.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni sestoj bukve (50 %) s skupinsko primesjo hrasta (15 %), smreke (3 %), drugih iglavcev (2 %) in ostalih listavcev (35 %).

Ciljna lesna zaloga: 425 m³/ha

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni g.
Delež (%)	10	30	50	10	/

Kvaliteta (ciljni sortiment):

hrast	A1
bukev	A1,A2
plemeniti listavci	A2

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je skupinsko postopno gospodarjenje. Sestojte bomo obnavljali po naravni poti. Sadnja je predvidena v minimumu. Ciljno lesno zalogo bi dosegli čez 10 let.

Proizvodna doba je 110 let.

Pomladitvena doba je do 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Mladovja: Poudarek pri negi mladovja naj bo na uravnavanju zmesi ter ustrezna gostota mladja. V fazi mladovij pospešujemo vse avtohtone listavce, ki preprečujejo razrast robinije. Intenzitete naj bodo šibkejše s ponovitvami. Težimo k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst (bukev, hrast). V fazi gošče izvajamo predvsem negativno izbiro. Poudarek na pravočasnem (5-7 let po negi gošče) izbiralnem redčenju v letvenjakih, spet z vzdrževanjem sklepa krošenj. Kjer so prva redčenja zamujena in je negovanost slaba, ukrepamo z manjšo intenziteto, da ne ogrozimo stojnosti sestojev. Ohranjamo tudi druge vrste (češnja, javor).

Drogovnjaki: Redčenja naj bodo šibkejša, da zadržimo sestojte v fazi drogovnjaka. Če so nosilci funkcij sproščeni izvajamo le sanitarni posek. V tej fazi je potrebno robinijo dokončno odstraniti iz sestojta že v prehodu v drogovnjak.

Debeljaki: V debeljakah ohranjamo sklep, redčimo po potrebi, drugače le nujne sanitarne sečnje. Poglavitni ukrep je uvajanje v obnovo. Nasemenitvene sečnje pričnemo v sestojih, kjer je LZ že prešla vrednost 500 m³/ha. Svetlitveno sečnjo izvajamo 2-3 leta po nasemenitvi. Pričnemo vedno iz senčne strani proti sončni. Jakost naj bo manjša (15-20 %), ko je mladje že razvito. Iglavce odstranimo v tej fazi. Sestojte zelenega bora, ki se intenzivno sušijo posekamo in prepustimo naravi.

Sestoji v obnovi: V sestojih v obnovi zadržano nadaljujemo z obnovo, kjer gostota mladja ni zadovoljiva. Končni posek izvedemo, ko je pomladek v fazi gošče, drugače so poškodbe prevelike. V delih sestojev s kvalitetnim in površinsko (40 %) ter glede gostote mladja ustreznim stanjem pospešeno nadaljujemo obnovo. V izrednih razmerah se lahko izvede tudi spopolnitev (hrast, javor, češnja).

Usmeritve glede drevesne sestave

Bukev naj oblikuje sestojno zmes, ostale drevesne vrste v šopih ali posamično. Delež iglavcev občutno zmanjšamo.

Delež debeljakov za obnovo in delež za redčenja (po površini)

Obnova: 44 %

Redčenja: 56 %

Delež sestojev v obnovi za nadaljevanje obnove in delež za zaključek obnove (po površini)

Nadaljevanje obnove: 57 %

Zaključek obnove: 43 %

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	2.624	16,9
Debeljak	7.591	16,5
Debeljak – obnova	11.173	31,5
Sestoj v obnovi	2.036	49,8
Raznomerno ps-šp)	92	10,5
Skupaj	23.516	23,1

Ukrepi

Preglednica 134/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	12	88	100
- ciljno %	5	95	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	41	290	331
- ciljna (m ³ /ha)	21	404	425
Prirastek (m ³ /ha)	1,01	8,64	9,64
Možni posek (m ³ /ha)	9,0	67,4	76,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,90	6,74	7,65
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,1	23,2	23,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	89,9	78,1	79,3
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 135/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja in sanitarni			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	1.478	878			10	369	2.763	22,1	89,9
	%	53	32				13			
Listavci	m3	9.281	8.369			22	2.917	20.753	23,2	78,0
	%	45	40				14			
Skupaj	m3	10.759	9.247			32	3.286	23.516	23,1	79,3
	%	46	39				14			

Skoraj polovico poseka so redčenja, saj je starostna struktura sestojev izrazito pomaknjena v smer debeljakov. Visok delež pomladitvenih sečenj narekuje intenzivno uvajanje sestojev v obnovo z ciljem povečanja deleža mladovij in istočasno ohranjanja lesne zaloge sestojev.

Preglednica 136/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,34	1,34
Priprava tal	ha	5,03	5,03
Sadnja	ha	5,99	5,99
Obžetev	ha	4,54	27,24
Nega mladja	ha	2,22	4,56
Nega gošče	ha	5,19	8,79
Nega letvenjaka	ha	5,67	5,67
Nega drogovnjaka	ha	2,00	2,00
Zaščita s tulci	kos	3.000	3.000
Zaščita mladja z ograjo	m	300	300

Prevladujejo ukrepi vezani na mlajše razvojne faze sestojev oz. ukrepi povezani z obnovo gozdov.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred 00310 OBREČNI GOZDOVI MEHKIH LISTAVCEV IN ROBINIJE

STANJE GOZDOV

V RGR GGO so uvrščeni gozdovi mehkih listavcev ob reki Muri ter gozdovi z robinijo, kjer so razmere heterogene in se vegetacija spreminja že v mikro razmerah, saj so sestoji pogojeni z oddaljenostjo od reke Mure, posledično s poplavljenostjo. Današnja slika gozdov je rezultat človekovega delovanja. Spremenjeni vodni režim (visokovodni nasipi in regulacija v zgornjem toku) je določene predele izsušil. Prvotne talno pogojene združbe (predvsem vrbovja) so izmenjane z robinijo, jesenom, topolom in črno jelšo.

Kljub visoki proizvodni sposobnosti rastišč so prirastki manjši kot v drugih RGR. Razlog so presvetljeni sestoji in spremenjena drevesna sestava. Bujni zeliščni sloj predvsem invazivnih vrst (japonski dresnik, žlezasta nedotika, zlata rozga) močno ovira naravno pomlajevanje (izjema je panjevsko). Ohranjanje vsaj deloma naravne drevesne sestave in gospodarsko zanimivih vrst je mogoče le s sadnjo in intenzivno nego, kar je ekonomsko čedalje manj sprejemljivo. Dodaten problem predstavlja ozek izbor drevesnih vrst primernih za ta rastišča. Ob izpadu jesena (jesenov ožig), kot gospodarsko najbolj pomembne vrste ni na voljo podobne, gospodarsko zanimive avtohtone vrste, ki bi ga lahko nadomestila. Problem je še posebej pereč, ker so obstoječi sestoji topolov sečno zreli in jih bo potrebno nadomestiti. Eno od rešitev predstavljajo avtohtoni topoli (črni in beli), ki se že intenzivno vzgajajo v drevesnicah. Takšne razmere so zato idealne za vrste kot je robinija, ki jo zaradi vsesplošne uporabnosti, hitre rasti in praktično nepotrebne nege dodatno pospešujejo še lastniki sami.

Celotni RGR leži v EPO in območju Natura 2000 ter ima status naravne vrednote kar pomeni določene prilagoditve pri gospodarjenju, predvsem pri izboru drevesnih vrst, načinu umetne obnove (omejitve pri velikosti sečenj) in intenzivnosti gospodarjenja. Smernice za gospodarjenje s temi gozdovi so podrobno opisane pri funkcijah gozdov.

Večina gozdov (85 %) V RGR ima status varovalnih gozdov.

Preglednica 137/LP: Površine gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	224,12	336,23	48,82	609,17
Delež (%)	37	55	8	

a) Rastišče

Preglednica 138/D-GZI: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Površina	%	Proizvod. sposob. (m ³ /ha/leto)
511	Vrbovje s topolom	318,58	52	22
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	199,63	33	9
532	Vezovje z ozkolistnim jesenom	86,23	14	10
521	Nižinsko črnojelševje	3,70	1	8,5
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	1,03		7,2
Skupaj		609,17	100	15,8

Prevladuje gozdni rastiščni tip vrbovja s topolom, ki pokriva več kot polovico površine RGR. Današnja vegetacijska podoba teh gozdov je močno spremenjena, saj je bil človekov vpliv v preteklosti izredno močan.

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda v RGR je skupinsko raznodobna, ponekod tudi enodobna (nasadi).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 139/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4	16	35	29	16		0,14	0,01	
Listavci	7	16	21	22	34	226,00	99,86	6,79	100
Skupaj	7	16	21	22	34	226,00	100	6,79	

Povprečna lesna zaloga v gospodarskem razredu je 226 m³/ha. Iglavcev je le za vzorec (posamična drevesa rdečega bora). Večina lesne zaloge je v zadnjih dveh razredih. Prirastek je kljub veliki proizvodni sposobnosti rastišč majhen.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 140/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Bor	Bukev	Hrast	Pl. List.	Dr. tr. list	Meh. List.
Dejansko stanje	m ³ /ha		1	37	48	77	86
	%		0,4	14,9	19,3	30,9	34,5
Naravno stanje	m ³ /ha	/	/	24,9	24,9	/	199,2
	%	/	/	10	10	/	80

Sestava drevesnih vrst se bistveno razlikuje od naravnega stanja. Za RGR značilnih mehkih listavcev je skoraj trikrat manj kot predvideva naravna sestava. Zelo velik je delež trdih listavcev, predvsem robinije, ki so zaradi dobrih rastišč in svojega pionirskega značaja v tem RGR zelo uspešni in jih v naravni drevesni sestavi naj ne bi bilo. Četrtno lesne zaloge sestavljajo plemeniti listavci med katerimi močno prednjači veliki jesen, kot glavna sajena vrsta.

Ohranjenost gozdov

Preglednica 141/D-OHR/P: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	19,33	32	34,16	58	6,25	10			59,74	10,0
GPN, ukrepi dovoljeni	26,56	100							26,56	4,4
Varovalni gozdovi	231,20	44	291,67	56					522,88	85,6
Skupaj vsi gozdovi	277,09	46	325,84	54	6,25				609,18	100

Delež spremenjenih gozdov znaša dobrih 50 %. Pomanjkanje nege v preteklosti, prisotnost invazivnih vrst (robinija, pajesen, negundovec...) in sadnja neavtohtonih drevesnih vrst (klonski topoli) je pripomoglo k temu, da so ti gozdovi spremenjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 142/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Delež %	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	20,70	3,4		64		36	40	39	6	15	6	62	32	
Drogovnjak	127,16	20,9	1	52	47		19	53	26	2	3	35	61	2
Debeljak	429,71	70,5					16	55	24	4		26	50	24
Sestoj v obnovi	25,37	4,2					82	8	11					
Raznomerno (ps-šp)	5,85	1,0						7	56	38				
Pionirski g. z grmišči	0,38	0,1			100									
Skupaj:	609,17	100,0												

Izločanje razvojnih faz je v tem RGR zelo težavno, saj se le te močno prepletajo. Prevladujejo debeljaki z večinoma rahlim ali pretrganim sklepom, kar omogoča razvoj bujne talne vegetacije, ki ovira naravno pomlajevanje. Mladovja so pretežno umetnega nastanka. Negovanost je dobra, saj so gozdovi, predvsem državni, intenzivno gospodarjeni.

Preglednica 143/DPOM: Sestava pomladka po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37	15,15	43,64	37,76	21,28
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		13	37	32	18

V podmladku prevladujejo sajeni plemeniti listavci (javor, češnja) in topoli ter trdi listavci (robinija). Naravnega mladja je zelo malo (predvsem robinija).

Kakovost drevja

Preglednica 144/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	57	2	5	49	33	11
Pl. lst.	54		6	37	43	15
Dr. tr. lst.	68			7	43	50
Meh. lst.	112		6	32	29	32
Skupaj listavci	292		4	30	36	29
Skupaj	292		4	30	36	29

Podatki o kakovosti odraslega drevja so pridobljeni iz SVP. Kakovost dreves v tem RGR je zadovoljiva do slaba. Jesen kot nosilna vrsta in klonski topoli se počasi umikajo. Kakovost preostalih dreves jesena je zaradi ožiga slaba. Kakovost topolov je v veliki meri odvisna od kvalitete oziroma pravilne izbire klona v preteklosti. Kakovost trdih listavcev je večinoma slaba saj se s temi gozdovi ne gospodari ali so namenjeni le pridobitvi lesa za kurjavo.

Poškodovanost sestojev

Preglednica 145/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,5
Veje	0,9
Osutost	2,6
Skupaj	5,0

Sestoji v RGR niso močno poškodovani. Največ je osutosti predvsem pri jesenu (jesenov ožig) in robiniji (sušenje).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Preglednica 146/D-PGR: Realizacija poseka in neizkoriščeno drevje v RGR

	Načrtovan posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Iglavci	48	9	18,7
Listavci	33.574	22.382	66,7
Skupaj	33.622	22.391	66,6

Realizacija dosega dve tretjini načrtovanega poseka. Zaradi ujme poleti 2023 je bil del gozdov v RGR močno prizadet. Sanacija vetroloma je zahtevala posek večjih površin, ki pa zaradi trajanja sečnje ni bil evidentiran v letu 2023 ampak že v letu 2024. Če prištejemo še ta posek je realizacija v tem RGR bistveno višja.

Preglednica 147/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

	Enota	Načrtovana dela	Opravljena dela	Indeks
Priprava sestoja	ha	4,22	0	0,0
Priprava tal	ha	4,67	14,47	3,1
Sadnja	ha	40,57	32,82	0,8
Obžetev	ha	68,82	118,77	1,7
Nega mladja	ha	6,27	1,85	0,3
Nega gošče	ha	68,82	10,44	0,2
Nega letvenjaka	ha	18,21	10,26	0,6
Nega drogovnjaka	ha	4,04	0	0,0
Obžaganje vej	ha	17,65	15,0	0,8
Varstvo pred boleznimi	ha	44,56		0,0
Zaščita s premazom	ha	0,29	1,81	6,2
Zaščita s količenjem in tulci	kos	7.880	19.406	2,5
Zaščita z ograjo	m	1.200,50	2.200	1,8
Druga dela	dni	500,0		0,0
Pušcanje stoječe biomase	m ³	26		
Odstranjevanje vzpenjavk	ha		181,14	
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		6.390	
Obeleževanje sadik	kos		37.275	
Vzdrževanje tulcev	kos		1.207	
Obžetev tulcev	kos		3.111	
Odstranjevanje tulcev, ograj	kos		2.395	
Odstranjevanje ograj	m		2.040	

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 148/GFRI: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1994 do 2014

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni realiziran posek* (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1994	587,48	1,0	155,7	156,7	0,00	4,15	4,15	0,01	2,33	2,34
2003	669,95	1,0	208,8	209,8	0,03	4,69	4,72	0,01	4,48	4,49
2014	650,44	0,7	260,2	260,9	0,02	6,67	6,69	0,01	5,16	5,17
2023	609,17	0,0	249,0	249,0	0,01	7,45	7,45	0,01	6,54	6,55

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga se od leta 1994 povečala za dobrih 35 %, prirastek pa za 45 %. Višina možnega poseka dosega 88% prirastka. Načrtovani posek je v primerjavi z prejšnjim ureditvenim obdobjem večji skoraj za 20 %.

Drevesna sestava

Preglednica 149/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1994 do 2014

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1994	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	10,3	25,5	27,3	30,9
2003	0,1	0,0	0,4	0,0	0,0	0,3	14,4	32,0	22,2	30,6
2014	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	18,2	26,6	24,9	29,8
2023	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,4	14,9	19,3	30,9	34,4

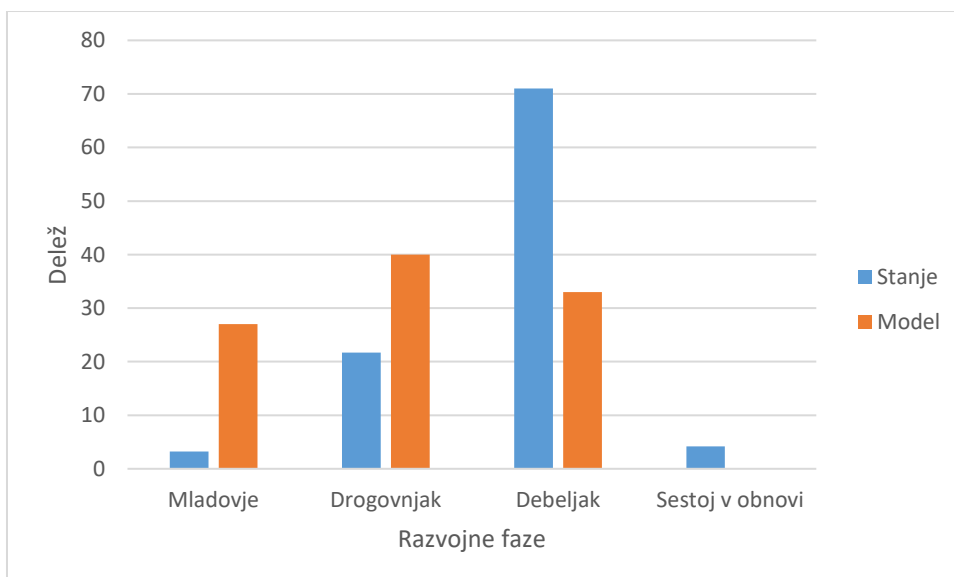
Drevesna sestava se v desetletnem obdobju ni bistveno spremenila. Opazen je trend povečevanja deleža mehkih listavcev, povečal se je tudi delež trdih listavcev (predvsem robinije).

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 150/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Prehodne dobe	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	20,70	3,4	3,2	8	27	164,1	-23,8
Drogovnjak	127,16	20,9	21,7	20	40	243,55	-18,3
Debeljak	429,71	70,5	71,0	30	33	201,52	38
Sestoj v obnovi	25,37	4,2	4,2	0	0	0,00	4,2
Raznomerno (ps-šp)	5,85	1,0					
Pionirski gozd z grmišči	0,38	0,1					
Skupaj:	609,17					609,17	

Zaradi heterogenosti in zastopanosti različnih drevesnih vrst je zelo težko določiti enotno proizvodno dobo (hrast 120 let, jesen in črna jelša 55 let, vrbe in topoli 30 let). Proizvodna doba je tako določena za skupino mehkih listavcev, topola in črne jelše.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Ob primerjavi dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah opazimo, da je v RGR predvsem prevelik delež debeljakov in zelo majhen delež mladovij. Vseeno pa je potrebno ponovno

poudariti, da je v RGR zgradba izrazito raznodobna, zato model po razvojnih fazah morda ni najbolj primeren.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko mešani, raznodobni sestoji mehkih listavcev (85 %), plemenitih listavcev (10 %) in ostalih s primesjo hrasta (4 %)

Ciljna lesna zaloga: 315 m³/ha

Ciljno razmerje razvojnih faz oz. zgradb sestojev

	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni g.
Delež (%)	15	25	55	5	0

Kvaliteta (ciljni sortiment):

hrast dob A1, A2

plemeniti listavci A2, B

mehki listavci A2, B

Proizvodna doba je 58 let.

Pomladitvena doba je 0 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Prevladujoči gozdnogojitveni sistem je zastorno malopovršinsko gospodarjenje. V obeh oblikah lastništva se izvaja tudi posek na golo in umetna obnova, na površinah do 0,50 ha, kjer je zaradi bujnega rastišča oz. zeliščnega sloja in zapleveljenosti tal naravna obnova onemogočena. Naravne obnove – semenjakov praktično ni, razen dolgopecljatega bresta in robinije. V manjši meri je prisotno tudi naravno pomlajevanje topola (sipine).

Mladovja: Velika pozornost je namenjena negi mladovja, predvsem obžetvi in negi gošče – bujna podrast in odganjki robinije. Potrebna umetna obnova zapleveljenih površin predvsem s plemenitimi listavci in hrasti, na pesku tudi s topolom. Nujna zaščita sadik pred divjadjo.

Drogovnjaki: V drogovnjakih z dobrimi sestojnimi zasnovami izvajamo zmerna redčenja. V presvetljenih drogovnjakih s pomanjkljivimi zasnovami, pa se raje odločimo za obnovo s sadnjo.

Debeljaki: Tudi v debeljakih s slabo sestojno zasnovo in rahlim sklepom bomo izvedli obnovo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst.

Sestoji v obnovi: V sestojih v obnovi pospešeno nadaljujemo z obnovo oz. z njo zaključimo (končni posek), če je podmladek dovolj vitalen in ga več ne ogroža pritalna vegetacija. Bukov podmladek zadržujemo pod zastorom dalj časa, da preprečimo prevlado zeliščnega sloja in robide. Naslanjamo se na naravno obnovo.

Raznomerni gozdovi: V raznomernih sestojih morajo biti gozdnogojitveni ukrepi usmerjeni predvsem v intenzivno nego mlajših razvojnih faz. Skupine dreves v odraslih razvojnih fazah izbiralno redčimo. Poudarek je na povečevanju lesne zaloge in ohranjanju rastišču primerne drevesne sestave.

Usmeritve glede drevesne sestave

Delež trdih listavcev (predvsem robinije), ostaja v zadnjih tridesetih letih več ali manj enak (četrtno lesne zloge). Opazna je povečana prisotnost tujih invazivnih vrst kot so pajesen in ameriški javor – negundovec, japonski dresnik itd. Te vrste so izraziti pionirji in imajo veliko sposobnost zavzemanja golih površin, kjer praktično nimajo konkurence. To povzroča še dodatne težave pri pomlajevanju, saj zahteva intenzivnejšo nego (priprava tal, obžetve, nega mladja in gošče) in s tem posledično višje stroške. Z izpadom gospodarsko zanimivih vrst (jesen, klonski topol) in njihovo nadomestitvijo z gospodarsko manj zanimivimi (predvsem počasneje rastočimi) vrstami kot sta črni topol, gorski javor ali češnja postaja ekonomika gospodarjenja v tem RGR vprašljiva.

Delež debeljakov za obnovo in delež za redčenja

Obnova: 70 %
Redčenja: 30 %

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah

Razvojna faza	Jakost ukrepanja (m ³)	Jakost ukrepanja (% od LZ)
Drogovnjak	3779	17,5
Debeljak	14315	21,9
Debeljak – obnova	14710	38,8
Sestoj v obnovi	1784	52,0
Raznomerno (ps-šp)	250	11,5
Pionirski gozd z grmišči	1	25,0
Skupaj	34.839	26,8

Skoraj 85% poseka je predvidenega v debeljakih. S tem nameravamo dejansko razmerje razvojnih faz nekoliko približati modelnemu in hkrati zagotoviti nemoteno pomlajevanje tam kjer je prisotno naravno mladje.

Ukrepi

Preglednica 151/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	0	100	100
- ciljno %	0	100	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	0	249	249
- ciljna (m ³ /ha)	0	315	315
Prirastek (m ³ /ha)	0,01	7,45	7,46
Možni posek (m ³ /ha)	0,1	65,4	65,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,0	6,54	6,55
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	25,9	25,3	25,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	134,9	84,1	84,2
Izravnalna doba (let)		10	

RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

Preglednica 152/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek osl. drevja in sanitarni			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m3	19				23	11	53	25,9	134,9
	%	36				43	21			
Listavci	m3	9.821	1.817			7.995	14.696	34.786	25,3	84,1
	%	28	5			23	43			
Skupaj	m3	9.840	1.817			8.018	14.707	34.839	25,3	84,2
	%	28	5			23	42			

Prevladujejo sanitarni posek, saj pričakujemo nadaljnje sušenje jesena, zajeti so tudi sestoji prizadeti zaradi ujme v letu 2023 ki še niso bili sanirani. Sledi posek za umetno obnovo, ki se nanaša predvsem na klonske nasade topolov, ki jih bo potrebno nadomestiti z avtohtonimi vrstami.

Preglednica 153/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	58,92	58,92
Sadnja	ha	60,36	60,36
Naravni razvoj biotopov	m3	9,33	9,33
Obžetev	ha	81,19	481,83
Nega mladja	ha	12,57	14,57
Nega gošče	ha	34,65	34,65
Nega letvenjaka	ha	24,73	31,19
Nega drogovnjaka	ha	0,41	0,41
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	53,54	206,32
Premazi vršičkov	ha	0,50	0,50
Zaščita s tulci	kos	31.000	31.000
Zaščita mladja z ograjo	m	5.100	5.100
Obeleževanje sadik	kos	2.000	2.000

Pri gojitvenih delih je poudarek na umetni obnovi.

10 Literatura

- ◆ Gašperšič F., Gozdnogospodarsko načrtovanje v sonaravnem ravnanju z gozdovi, BF Ljubljana 1995
- ◆ Gozdnogospodarski načrt GGE Gornja Radgona (2014-2023), Uradni list RS št. 106/15
- ◆ Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Murska Sobota 1990 – 2000
- ◆ Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Murska Sobota 2001 – 2010
- ◆ Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Murska Sobota 2011 – 2020
- ◆ Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Murska Sobota 2021 – 2030
- ◆ Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in divjadjo, Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20
- ◆ Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, [95/04](#), [110/08](#), 83/13.
- ◆ Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- ◆ Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Gornja Radgona št. 3563-0409/2023-4, Zavod republike Slovenije za varstvo narave, OE Maribor, 2023
- ◆ Splošne kulturno varstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- ◆ Čarni, A., Košir, P., Marinček, L., Marinšek, A., Šilc, U., Zelnik, I., Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1 : 50 000, List Murska Sobota, Murska Sobota 2008
- ◆ Dobre A.: Gozdne prometnice, BF, Ljubljana 1995, str. 11,12
- ◆ Kotar, M., Gozdarski priročnik, Ljubljana 2003
- ◆ Erteld, W., Ertragstafel Auszüge, Leipzig 1962
- ◆ Roženberger, D., Ficko, A., Diaci, J., Sodobna izhodišča nege bukovih gozdov, Bukovi gozdovi: Ekologija in gospodarjenje, Zbornik razširjenih povzetkov, Ljubljana 2008
- ◆ Geodetska uprava RS, Zemljiški katastrski načrt 2023
- ◆ Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, interno gradivo, Ljubljana 2023
- ◆ Veselič Ž. [et al.]: Priročnik za razpoznavanje gozdnih rastiščnih tipov, Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba, Ljubljana 2022
- ◆ Wraber Maks: Gozdna vegetacija Slovenskih gorc, Ljubljana 196x
- ◆ Statistični podatki, dostopni na: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/statfile2.asp>
- ◆ Podatki RABA 2014, dostopni na: <http://rkg.gov.si/GERK/>

-
- ◆ WoodChaniManager: Cenik gozdnih lesnih sortimentov v letu 2023:
<https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100414342192/cene-gozdnih-lesnih-sortimentov/>
 - ◆ Vodni kataster – Zbirka vode: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=108>
 - ◆ Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22 in 158/22.
 - ◆ ZG (Zakon o gozdovih).1993. Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE.
 - ◆ ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.
 - ◆ Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.
 - ◆ ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE.
 - ◆ Zakon o urejanju prostora. 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24.
 - ◆ ZGS. 2023. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih rastiščnih tipov.

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Mateja Budja, Marko Bukovec

Opisi sestojev: Mateja Budja, Simona Foltin, Zdenko Bukovec, Štefan Kovač ml.

Pisni del: Mateja Budja, Štefan Kovač ml.

Digitalizacijo gozdnega roba sta opravila: Mateja Budja, Štefan Kovač ml.

Za obdelavo podatkov je skrbel: Štefan KOVAČ ml.

Gozdarsko kroniko vodi in zapisuje: Simona Foltin

Datum izdelave načrta: 14. 6. 2024

Načrt izdelal:

Štefan KOVAČ ml.

Koordinator in nosilec izdelave GGN GGE

Štefan KOVAČ,

Vodja OE Murska Sobota

Štefan KOVAČ ml.,

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov

Gregor DANEV,

direktor Zavoda za gozdove

12 PRILOGE

PRILOGE V NAČRTU:

Priloga 1: Seznam odsekov

Priloga 2: Seznam tarif po odsekih

Priloga 3: Seznam prirastnih nizov po RGR

Priloga 4: Obrazci E1, E2, E3

Priloga 5: Obrazec E4 – Opisi odsekov

Karta 1: Lega gozdnogospodarske GGE v GGO M 1 : 25 000

Karta 2: Tipi drevesne sestave gozdov M 1 : 25 000

Karta 3: Rastišča M 1 : 25 000

Karta 4: Kategorije gozdov M 1 : 25 000

Karta 5: Rastiščnogojitveni razredi M 1 : 25 000

Karta 6: Karta habitatov, biotopov in ogroženih vrst M 1 : 25 000

Karta 7: Funkcije gozda M 1 : 25 000

Karta 8: Gozdnogojitveni ukrepi M 1 : 25 000

Karta 9: Načrtovana gojitvena in varstvena dela M 1 : 25 000

Karta 11: Cestno omrežje M 1 : 25 000

Karta 12: Požarna ogroženost M 1 : 25 000

Karta P1: Stanje in razvoj gozdnih površin

Karta P2a: Več funkcionalna območja

Karta P2b: Več funkcionalna območja, kjer so možni konflikti

Karta P3: Intenzivnost gospodarjenja

Karta P6: Območja pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Karta P7: Varstvena območja in območja po predpisih o vodah

Karta P8: Krčenje gozda

Karta P9: Območja, ki niso zadostno odprta z cestami

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

	Površina (ha)	Indeks (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	6.250,39	1,02
Novo določene površine gozdov	150,49	0,02
Novo izločene gozdne površine	254,10	0,04
Izkrčene površine v preteklem obdobju	20,71	0,0
Skupna površina gozda novega načrta	6.145,26	1,00
Površine v zaraščanju (niso gozd)	93,45	
Druga gozdna zemljišča		

Gozdna površina je manjša kot v prejšnjem načrtu. Poglavitni razlog je bistveno večja natančnost pri izločevanju gozdnih površin oz. določevanju gozdnega roba, kot je bila pri prejšnjem načrtu. Pri terenskih ogledih je bilo prav tako ugotovljeno, da je bilo veliko zaraščajočih kmetijskih površin v preteklosti neupravičeno ali po pomoti uvrščeno v gozd. Vzrok lahko iščemo v slabših ortofoto posnetkih in drugačni interpretaciji zakonskih predpisov, ki opredeljujejo gozd oz. gozdni prostor.

Večina na novo določenih gozdnih površin izhaja iz zaraščenih kmetijskih površin, ki so dosegla stadij gozda.

V preteklem desetletju ni bilo izvedenih večjih krčitev gozda. Prevladujejo manjše krčitve predvsem zaradi širitev industrijske cone (Mele) in krčitve v kmetijske namene (Ivanjševci, ...).

Karta P1 je v prilogi.

13.2 Večfunkcionalna območja

13.2a Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

V to kategorijo spada 1.583,09 ha gozdov. Večina jih leži v Apaški dolini, kjer se prepletajo hidrološka funkcija (reka Mura, VVO), estetska funkcija (reka Mura, Arda) in funkcija varovanja naravnih vrednot (reka Mura, Arda). Prav tako spadajo v to območje celotni obrečni gozdovi reke Mure, gozdovi v krajinskem parku Negova in Negovsko jezero, kjer se prepletata hidrološka funkcija in funkcija varovanja naravnih vrednot. Ostala večfunkcionalna območja predstavljajo preplet hidrološke, varovalne, estetske in higiensko zdravstvene funkcije ter jih najdemo tako v nižinah (Ščavniška dolina), kot v hribovitih delih GGE.

Karta P2 je v prilogi.

13.2b Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	190,62	67,6
2. območje	69,61	24,7
3. območje	14,26	5,1
4. območje	7,29	2,6
Skupaj	281,78	100,0

Površinsko zavzemajo območja, kjer se pričakujejo konflikti med različnimi funkcijami gozda 281,78 ha.

1. območje

Na območju I. in II. vodovarstvenega območja (VVO) v Segovcih in Lutvercih se na prvi stopnji poudarjenosti prekrivajo hidrološka, varovalna in obrambna funkcija. Med funkcijami ni konfliktov, ker je obrambna funkcija izločena le z namenom varovanja vodnih črpališč.

2. območje

Ob reki Muri med Radenci in Gornjo Radgono se prekrivajo funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varovalna funkcija prve stopnje ter turistična oz. rekreacijska funkcija druge stopnje. Konfliktov med funkcijami ne pričakujemo, saj je območje reke Mure urejeno z pešpotmi in lokalnimi cestami zato uporabniki prostora ne posegajo v gozdne površine.

3. območje

Območje obsega gozd v Borecih pri Radencih v katerem je urejena trim steza. Prekrivajo se rekreacijska funkcija na prvi stopnji poudarjenosti ter hidrološka funkcija na drugi stopnji (vodovarstveno območje – vrelni nivo. Konflikti med funkcijami niso možni saj v gozdnem kompleksu ni vrelcev ali drugih izvirov vode .

4. območje

Okolica gradu Negova in okolica živalskega vrta Sikalu v Boračevi. Na teh območjih se prepletata turistična in hidrološka funkcija. Vse funkcije so poudarjene na drugi stopnji. Konflikti niso možni.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja

Intenzivnost gospodarjenja je določena po odsekih v skladu z 36. členom Pravilnika. Površine in deleži posameznih kategorij intenzivnosti so prikazane v spodnji tabeli.

Preglednica: Kategorije intenzivnosti gospodarjenja

Kategorije intenzivnosti	Površina ha	Delež %
1. Zelo velika intenzivnost	1.523,04	24,8
2. Velika intenzivnost	1.708,09	27,8
3. Srednja intenzivnost	2.684,16	43,7
4. Majhna intenzivnost	227,94	3,7
5. Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	2,03	0,0
Skupaj	6.145,26	100,0

Karta je v prilogah.

Intenzivnost gospodarjenja je v večini GGE srednja, kar je glede na posestne razmere (večina zasebne posesti, razdrobljene) in visoko produktivna rastišča malo. Zelo velika intenzivnost je prisotna na četrtini površine in je omejena predvsem na državne gozdove.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Preglednica: Kategorije gozdov

Kategorija	Površina ha	Delež %
Varovalni gozdovi	522,87	8,5
GPN, z ukrepi	195,19	3,2
Večnamenski gozdovi	5.427,20	88,5
Skupaj	6145,26	100,0

Večina gozdov v GGE je večnamenskih. Gozdovi s posebnim namenom se nahajajo znotraj krajinskega parka Negova in Negovsko jezero. Varovalni gozdovi zavzemajo skoraj 10 % GGE in jih najdemo ob reki Muri.

Vsebine so prikazane na karti 4 kartnega dela načrta.

13.5 Gozdovi za sanacijo

Stanja gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja zaradi neizdelanih meril ne prikazujemo.

13.6a Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

V GGE ni posebej izločenih grmišč, mirnih con ali zimovališč. Kot območja pomembna za ohranitev prostoživečih živali lahko smatramo celotni gozdni prostor v GGE. V izrazito kmetijsko - primestni krajini je življenjski prostor živali bistveno skrčen zato vsak ostanek gozda predstavlja zatočišče ali prehransko možnost za prostoživeče živali. Na drugi strani obsežni kompleksi strnjenih gozdov v GGE predstavljajo glavni življenjski prostor številnim prostoživečim živalim.

Karte ne prikazujemo ker v GGE ni izločenih zimovališč, mirnih con ali grmišč.

13.6b Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območje	Površina ha	Delež od vseh gozdov %
EPO	1.941,11	31,5
Natura 2000	1.706,15	27,7

Skoraj tretjina gozdov v GGE leži na območju, ki ima status ekološko pomembnega območja (EPO). Skoraj četrtina gozdov leži v posebnem varstvenem območju Natura 2000.

Podroben opis EPO in Natura 2000 območij je v poglavju 2 – Prikaz funkcij gozdov.

Karta je v prilogi.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Vodovarstvena območja (VVO) so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1).

V GGE so naslednja VVO:

VVO	Varstveni režim	Površina v gozdu (ha)
Segovci	I, II	137,92
Podgrad	I, II, III	1.183,77
Krog	I, II	29,16
Dravsko polje - Ptuj	III	2,26

Zaradi zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda so bila določena ogrožena območja zaradi:

- poplav (poplavna območja)
- zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje)
- erozije celinskih voda (erozijsko območje)

Poplavna območja

Na območju GGE so prisotna vsa območja poplavne nevarnosti, vendar v manjšem obsegu:

- območja velike poplavne nevarnosti se nahajajo ob reki Muri med Vučjo vasjo in Podgradom ter ob manjših vodotokih v dolini Ščavnice (stara struga).
- območja srednje poplavne nevarnosti so ob reki Muri med Vučjo vasjo in Lutverci in v dolini Ščavnice (Spodnja Ščavnica, Očeslavci, Spodnji Ivanjci)
- območja majhne poplavne nevarnosti so na manjših območjih ob reki Mur in v celotni dolini Ščavnice med Spodnjo Ščavnico in Grabonošem.

Površine posameznih območij v gozdnem prostoru so navedena v spodnji preglednici. Navedena so samo območja, ki se nahajajo v gozdnem prostoru znotraj GGE.

Območje	Površina (ha)	Delež od GP (%)
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	15,15	0,2
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	125,73	2,0
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	111,52	1,8
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	7,08	0,1
Skupaj	259,48	4,1

Plazljiva območja

- območja zelo velike, velike, srednje in majhne verjetnosti pojavljanja plazov se prepletajo na celotnem območju Radgonsko – Kapelskih goric in Slovenskih goric in jih zaradi slabe ločljivosti karte plazljivih območij ni mogoče ustrezno ločiti.
- območja zanemarljive verjetnosti pojavljanja plazov se nahajajo v nižinskem delu GGE (Apaško polje, dolina Ščavnice, reka Mura)

Erozijska območja

- Običajni zaščitni ukrepi za preprečitev erozijskih pojavov so predvideni na južnem robu Apaškega polja, severnih obronkih Slovenskih goric in na območju južno od Gornje Radgone (Norički vrh, Police Črešnjevci, Zbigovci)
- Zahtevni zaščitni ukrepi so predvideni na območju Lastomercev, na celotnem območju Radgonsko – Kapelskih goric, med Negovo in Gornjimi Ivanjci ter na območju Grabonoškega Vrha, Sovjaka, Galuškaka, Kutinec in Kokolanjščka.

Karta P7 je v prilogi

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

V večini gozdov v GGE je krčenje praviloma dopustno. Krčenje je dovoljeno v skladu z prostorsko zakonodajo (državni in občinski akti). Določene omejitve pri krčitvah so znotraj gozdnih kompleksov, v okolici naravnih vrednot, območjih kulturne dediščine in vodovarstvenih območjih.

Krčenje ni dopustno na območju varovalnih gozdov.

Krčenje praviloma ni dopustno na območjih s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij (ekocelice, ožja okolica vodovarstvenih območij), ob gozdnih učnih poteh, na manjših gozdnih predelih v kmetijski krajini, znotraj sklenjenih območij gozdov in na potencialnih erozijskih območjih.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	556,31	8
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	3.258,10	52
Krčenje gozda je dovoljeno	2.463,49	40
Skupaj gozdni prostor	6.227,9	100

Karta (P8) je v prilogi.

13.9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9a Odprtost gozdov s prometnicami

Skupna dolžina gozdnih cest v GGE znaša 157,44 km. Povprečna odprtost gozdov gozdnimi cestami je 25 m/ha, upošteva se produktivne dele javnih prometnic 119 m/ha .

13.9b Območja, ki niso zadostno odprta s cestami

Ob upoštevanju kriterijev za območij (spravilna razdalja, možni posek in intenzivnost gospodarjenja) so bili izločeni naslednji odseki: To so odseki: 15, 32c, 36b, 39b, 46b, 48c, 49b, 53c, 54a, 57ab, 58b, 59, 63c, 65, 67b, 69ab, 83a, 85, 89c, 91, 102ab, 104, 120, 124, 125, 138b in 142a.

Kot glavni kriterij za izločitev je bila upoštevana več kot 300 m teoretična oddaljenost gozda od produktivne prometnice.

Območja so prikazana na karti 9b.

Območja ne prejudicirajo gradnje gozdnih cest, ampak so izključno informativnega značaja.

13.9c Območja, ki niso zadostno odprta z vlakami

Območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami nismo izločali, je pa gradnja zaželeno v odsekih ali njihovih delih, kjer je odprtost manjša od 75 %. Takšni predeli so predvsem v gričevnatem svetu Slovenskih goric, kjer je gradnja vlak potrebna, sicer je spravilo z vitlo vezano na razdalje zbiranja večje od 80 m, ponekod pa celo nemogoče. Takšnih gozdov je približno 468 ha.

Obseg gradnje vlak je zelo odvisen od trenutnih potreb in pripravljenosti lastnikov gozdov, zato je ni mogoče prostorsko usmerjati na območja, kjer bi bila gradnja potrebna. Omejitve predstavljajo tudi zavarovana območja (Natura 2000) oz. naravne vrednote.

PRILOGE

SEZNAM ODSEKOV

Odsek	Površina (ha)	Lastništvo (%)			Katg	Tip	RGR	GZD	Lesna zaloga (m3/ha)			Možni posek (m3)			i (%)
		ZG	DG	OB					igl.	list.	skupaj	igl.	list.	skupaj	
001A	6,94	95	5		1	4	150		14	360	374	14	365	379	15
001B	18,75	97	2	1	1	4	150		53	172	225	417	728	1.145	27
002	39,32	91	9		1	8	150		48	324	371	399	2.108	2.507	17
003	21,3	97	3		1	2	150		55	322	378	192	1.085	1.277	16
004	24,74	87	11	2	1	4	110		13	258	271	49	860	909	14
005A	5	92	6	2	1	4	110		9	255	264	6	184	190	14
005B	5,33	100			1	12	140		82	191	272	65	152	217	15
005C	27,67	100			1	4	150		35	262	297	153	1.200	1.353	16
006A	10,55	99		1	1	4	150		60	186	246	114	421	535	21
006B	18,19	97	2	1	1	4	140		75	272	347	201	741	942	15
006C	2,39	86	10	4	1	4	140		65	315	380	23	107	130	14
007A	36,03	95	5		1	4	150		88	260	348	529	1.664	2.193	17
007B	14,33	89	10	1	1	4	110		1	383	383	1	866	867	16
008A	17,8	77	22	1	1	4	150		84	224	307	306	750	1.056	19
008B	18,11	70	29	2	1	4	150		33	338	371	66	673	739	11
009A	9,59	88	12		1	9	150		136	196	332	153	255	408	13
009B	12,88	93	7		1	2	150		55	270	325	139	488	627	15
009C	10,34	80	20		1	2	150		66	208	274	113	360	473	17
0010	68,31	91	9		1	4	150		111	214	325	1.687	1.627	3.314	15
011A	27,93	91	9		1	12	150		28	376	404	83	2.353	2.436	22
011B	25,42	90	10		1	3	150		98	222	320	332	625	957	12
011C	21,41	13	87		1	12	150		102	245	347	388	995	1.383	19
012A	21	88	12		1	3	150		87	320	407	369	1.019	1.388	16
012B	23,07	74	26		1	3	150		48	345	393	137	1.374	1.511	17
013A	17,51	55	45		1	4	150		68	239	307	244	911	1.155	21
013B	10,19	74	25	1	1	4	150		91	238	330	166	274	440	13
0014	36,32	95	4	2	1	4	150		98	212	310	345	1.888	2.233	20
015	24,66	95	5		1	4	150		76	229	305	220	951	1.171	16
016	28,77	77	22	1	1	3	150		76	255	331	615	1.009	1.624	17
017A	12,37	32	68		1	12	150		96	197	293	216	560	776	21
017B	4,57		99	1	1	4	130			365	365		330	330	20
017C	1,72		100		2	12	150		153	96	249	192	32	224	52
017D	7,13		98	2	2	4	150		23	259	282	71	854	925	46
017E	4,45		99	1	2	4	150		56	331	388	46	267	313	18
017F	4,41		100		2	4	150		16	425	441	14	6	20	1
018A	6,48		100		2	4	150		105	295	400	188	587	775	30
018B	6,82		100		2	3	150		62	187	250	149	644	793	47
018C	5,24		100		2	12	150		110	213	323	145	377	522	31
018D	3,36		100		2	4	150		86	630	716	35	254	289	12
019A	3,26		100		2	4	130			279	279		227	227	25
019B	2,16		100		2	3	150		4	170	174	9	367	376	100
019C	9,05		100		2	4	150		88	236	325	204	545	749	25
019D	6,28		99	1	2	4	150		19	335	354	30	518	548	25
020A	1,98	7	93		1	4	150		47	344	391	25	147	172	22
020B	6,37	3	97		1	4	170		65	254	318	78	177	255	13
020C	11,63		99	1	1	4	170		28	400	428	43	1.869	1.912	38

020D	3,16		100		1	3	170			292	292		277	277	30
020E	3,45		100		1	12	130		27	132	159	23	112	135	25
020F	5,53	3	93	4	2	4	170		93	233	326	66	243	309	17
021A	6,82	99	1		1	4	150		22	338	360	29	239	268	11
021B	9	79	16	5	1	4	170		8	370	379	8	677	685	20
021C	1,46		100		2	11	170		109	325	434	115	164	279	44
021D	4,28		100		2	3	170		3	422	425	3	532	535	29
021E	6,79		100		2	11	130		4	382	386	22	2.333	2.355	90
021F	2,73		100		1	12	130		86	140	226	129	81	210	34
021G	4,31	1	99		2	4	170		60	336	396	146	303	449	26
022A	7,38		100		1	12	140		199	194	393	367	358	725	25
022B	4,6		97	3	1	2	150		65	302	367	73	341	414	25
022C	19,79	22	77	1	1	4	150		64	280	345	301	1.402	1.703	25
022D	3,04	97		3	1	12	140		108	276	384	33	83	116	10
0023	34,07	100			1	4	150		80	303	383	555	1.165	1.720	13
0024	19,49	100			1	3	150		73	203	277	297	492	789	15
025A	2,63	100			1	4	150			305	305		81	81	10
025B	7,51	99		1	1	12	150		94	242	337	74	183	257	10
025C	12,88	100			1	3	150		18	324	342	99	488	587	13
025D	4,82	100			1	3	150		7	615	622	18	741	759	25
026	15,93	92	6	2	1	3	150		13	383	396	33	1.484	1.517	24
027A	10,17	99		1	1	4	170		89	301	390	207	518	725	18
027B	6,96	100			1	3	150		86	459	546	193	1.131	1.324	35
027C	2,57	27	73		2	3	130		14	339	353	4	179	183	20
027D	4,4	40	59	1	1	4	130			342	342		232	232	15
028A	9,61	100			1	3	150		83	309	391	73	617	690	18
028B	10		98	2	2	3	150		21	356	377	30	790	820	22
028C	12,04	97	1	2	2	4	150		81	324	404	76	462	538	11
028D	7,82	37	61	2	2	2	150		156	140	297	550	275	825	36
029A	11,04	76	24	1	1	4	150		22	390	412	90	800	890	20
029B	7,17	89	11		2	11	150		60	273	333	59	190	249	10
029C	18,7	98	2		2	4	150		65	345	410	106	665	771	10
029D	10,65	67	33		2	4	150		61	280	341	86	366	452	12
030A	7,38		100		1	4	150		47	242	289	86	447	533	25
030B	8,93		100		1	12	150		108	137	245	164	208	372	17
030C	10,51	1	99		1	12	150		111	236	347	168	303	471	13
031A	4,18		97	3	1	3	150		42	127	169	66	167	233	33
031B	6,97		100		1	4	150		86	51	137	169	99	268	28
031C	4,13		100		1	12	150		100	84	184	159	132	291	38
031D	3,09	1	99		1	4	150		28	200	228	15	185	200	28
031E	4,35	100			1	11	150		64	318	383	17	387	404	24
032A	9,95	97	3		2	4	150		50	212	263	75	378	453	17
032B	14,64	58	42		1	12	150		84	153	237	226	504	730	21
032C	13,6	58	42		1	4	130		3	261	263	7	618	625	17
033A	16,16	31	66	4	1	11	130		9	249	258	37	837	874	21
033B	19,26	82	18		1	3	140		107	265	372	259	530	789	11
033C	7,84	53	47		1	4	150		82	243	325	105	218	323	13
033D	6,45	4	93	3	1	3	150		11	19	30	29	44	73	37
034A	8,42		100		1	12	150		75	290	365	157	610	767	25
034B	6,69		99	1	1	4	150		138	101	239	439	324	763	48
034C	5,02		96	4	1	12	150		142	178	320	412	386	798	50
035A	3,59		100		1	12	150		209	158	367	225	170	395	30
035B	6,71		100		1	3	150		176	184	360	542	542	1.084	45
035C	4,69		100		1	4	150		169	243	412	439	638	1.077	56
036A	19,44	96	3	1	1	4	150		68	327	396	327	759	1.086	14

036B	24,9	99	1		1	4	150		91	270	362	296	1.144	1.440	16
037A	18,62	15	85		1	12	150		138	264	401	799	1.160	1.959	26
037B	20,88	100			1	4	150		51	362	413	142	902	1.044	12
037C	4,5	99		1	1	4	150		37	427	464	41	287	328	16
038A	23,52	82	17	1	1	4	150		66	326	392	392	2.351	2.743	30
038B	9,31	89	10	2	1	4	150		68	309	377	73	303	376	11
039A	14,58	59	39	2	1	8	150		88	252	340	229	719	948	19
039B	27,99	100			1	4	150		100	304	404	516	1.263	1.779	16
039C	3,32		99	1	1	12	150		254	236	490	168	117	285	18
039D	17,4	8	91	1	1	2	150		74	307	382	306	1.555	1.861	28
040	23,82	89	9	2	1	3	150		123	345	468	488	1.298	1.786	16
041A	8,23		100		1	12	150		58	411	469	149	707	856	22
041B	5,76	97		3	1	12	150		33	321	354	73	332	405	20
041C	7	57	42	1	2	4	150		43	363	406	34	370	404	14
042A	7,89	99		1	1	4	150		17	435	453	21	506	527	15
042B	14,69	93	5	2	1	1	150		61	377	438	139	906	1.045	16
043	15,07	77	23		1	12	140		62	331	392	267	1.389	1.656	28
044A	28,74	92	8		1	8	140		105	274	378	1.211	2.500	3.711	34
044B	17,04	93	6	1	1	4	140		75	346	421	395	2.352	2.747	38
045A	6,84	100			1	4	150		12	401	413	10	324	334	12
045B	28,17	97	3		1	4	140		159	192	351	776	857	1.633	16
045C	26,79	98	2		1	3	150		105	161	266	388	677	1.065	15
046A	26,85	100			1	12	150		157	194	351	996	985	1.981	21
046B	49,86	96	4		1	4	140		127	238	366	1.081	1.671	2.752	15
047A	15,85	87	13		1	4	150		48	218	266	127	552	679	16
047B	14,51	98	2		1	12	150		93	293	386	216	623	839	15
048A	8,16	100			1	4	150		46	360	406	42	294	336	10
048B	34,99	100			1	4	150		77	218	295	380	1.056	1.436	14
048C	32,75	100			1	4	150		88	173	261	501	997	1.498	17
049A	15,5	82	18		1	4	140		116	236	352	403	606	1.009	18
049B	34,91	84	16		1	12	140		128	264	392	772	1.222	1.994	15
050A	52,25	98	2		1	2	150		42	268	310	352	2.379	2.731	17
050B	14,81	100			1	4	150		83	223	306	740	1.459	2.199	49
050C	10,7	93	7		1	4	150		34	365	399	68	942	1.010	24
051A	35,02	100			1	4	150		95	372	467	505	1.905	2.410	15
051B	23,87	100			1	4	150		88	300	388	392	1.359	1.751	19
051C	13,51	100			1	4	140		15	451	466	29	951	980	16
052A	10,88	100			1	4	150		53	345	398	86	546	632	15
052B	23,58	96	4		1	3	150		59	341	400	224	1.333	1.557	16
053A	11,31	100			1	4	170		29	424	453	174	1.916	2.090	41
053B	9,26	100			1	4	150		6	348	354	6	325	331	10
053C	18,56	89	11		1	12	150		53	260	313	146	593	739	13
054A	18,84	94	6		1	8	150		43	280	323	187	900	1.087	18
054B	2,98	100			1	8	130		33	320	353	20	227	247	23
054C	14,97	100			1	4	150		38	392	430	83	864	947	15
055A	10,3	97	3		1	8	170		46	328	373	117	972	1.089	28
055B	2,5	100			1	3	150		13	271	284	3	67	70	10
055C	18	100			1	4	170		71	255	326	330	760	1.090	19
055D	29,99	97	2		1	12	170		88	315	403	435	1.896	2.331	19
055E	3,59	100			1	4	170		138	226	364	99	122	221	17
055F	13,67	100			1	12	170		39	328	366	70	648	718	14
056A	7,69	14	86		1	1	150		135	110	245	267	117	384	20
056B	19,01	100			1	3	150		48	286	334	87	676	763	12
057A	46,76	99	1		1	4	150		50	331	380	667	4.667	5.334	30
057B	18,27	96		4	1	4	150		50	330	379	242	1.445	1.687	24

057C	7,19	100			1	2	150		38	275	313	31	293	324	14
057D	13,25	65	35		1	12	150		77	118	195	182	529	711	28
058A	5,03	100			1	4	130		12	320	332	6	1.279	1.285	77
058B	43,63	91	9		1	4	150		66	312	378	515	2.720	3.235	20
059	14,07	96	4		1	4	150		18	426	443	27	2.838	2.865	46
060	21,27	96	4		1	12	150		26	379	405	270	1.616	1.886	22
061	35,98	100			1	4	150		45	342	387	718	3.124	3.842	28
062A	21,34	100			1	4	150		114	272	386	381	819	1.200	15
062B	5,46	99		1	1	4	150		12	253	265	18	365	383	26
062C	40,95	95	4	1	1	4	150		152	228	380	928	1.179	2.107	14
063A	6,05	100			1	2	150		11	384	395	7	429	436	18
063B	12,56	98	1	1	1	4	150		8	337	345	13	544	557	13
063C	44,42	100			1	3	150		97	228	325	884	1.465	2.349	16
064A	3,58	81	19		1	3	150		58	361	418	99	132	231	15
064B	1,94	100			1	4	150		114	400	514	33	116	149	15
064C	5,74	81	19		1	4	130		22	408	430	14	1.980	1.994	81
064D	10,64	100			1	4	150		50	354	404	80	562	642	15
065	38,19	99			1	4	150		112	151	263	691	933	1.624	16
066	46,81	36	64		1	1	130			101	101		1.721	1.721	36
067A	12,81	100			1	4	150		4	290	294	5	502	507	13
067B	12,44	54	46		1	4	130			275	275		837	837	24
068A	4,34	56	44		1	4	150		63	431	494	62	415	477	22
068B	66,36	95	5		1	12	150		168	251	420	2.023	2.762	4.785	17
068C	22,65	99	1		1	4	150		124	255	380	445	836	1.281	15
069A	46,02	100			1	4	150		97	277	374	832	2.043	2.875	17
069B	41,97	97	3		1	4	150		105	310	415	889	1.999	2.888	17
069C	31	100			1	4	150		104	325	428	533	1.417	1.950	15
070A	8,42	100			1	4	140		36	339	375	76	489	565	18
070B	35,64	92	8		1	4	150		169	215	385	1.272	1.273	2.545	19
071	34,66	68	31	1	1	12	150		86	275	361	657	1.965	2.622	21
072	44,25	99	1		1	4	150		174	212	386	1.231	1.642	2.873	17
073A	16,24	72	28		1	12	150		97	365	461	389	1.560	1.949	26
073B	10,61	67	28	5	1	4	150		3	278	281	23	1.956	1.979	66
073C	16,34	97	3		1	12	150		105	354	459	378	1.195	1.573	21
074A	21,25	79	21		1	4	150		68	175	242	267	736	1.003	19
074B	16,41	84	16		1	4	150		86	246	332	221	680	901	17
075	19,5	80	20		1	4	150		25	297	321	65	775	840	13
076	59,46	94	6		1	4	150		145	274	419	1.350	2.506	3.856	15
077	57,18	90	10		1	4	150		92	271	363	1.169	3.288	4.457	21
078A	29,22	92	8		1	4	150		125	352	477	856	1.734	2.590	19
078B	14,06	94	6		1	12	150		25	352	377	51	718	769	14
078C	20,5	99		1	1	4	150		59	288	347	139	744	883	12
079	41,38	82	17	2	1	4	150		35	305	340	228	1.946	2.174	15
080A	9,16	90	10		1	4	150		13	278	291	15	396	411	15
080B	17,3	37	63		1	3	150		7	194	202	24	724	748	21
080C	21,92	48	51		1	4	150		16	266	282	61	1.836	1.897	31
081	8,66	80	20		1	4	150		20	317	337	11	395	406	14
082	13,14	80	20		1	2	150		20	253	273	28	491	519	14
083A	44,65	98		2	1	8	150		44	233	277	322	1.850	2.172	18
083B	22,36	89	11		1	4	150		48	324	372	111	805	916	11
084	95,96	86	13	2	4	4	310			313	313		8.149	8.149	27
085	36,49	98	2		1	4	150		41	286	327	234	1.633	1.867	16
086A	68,1	91	9	1	1	2	150		20	189	209	166	2.252	2.418	17
086B	7,57	99		1	1	4	150		7	357	364	6	338	344	12
087	37,04	70	29	1	4	4	310			290	290		4.443	4.443	41

088A	23,21	84	16		1	3	150		23	290	313	41	1.681	1.722	24
088B	27,07	83	17		1	4	150		22	241	263	86	968	1.054	15
089A	33,91	91	8	1	1	4	150		39	272	312	161	1.325	1.486	14
089B	30,74	93	5	1	1	4	140		114	320	435	543	1.272	1.815	14
089C	5,44	86	14		1	4	310			330	330		204	204	11
090A	10,77	27	73		1	4	150		53	259	312	140	600	740	22
090B	10,81	2	98		1	8	150		101	227	328	334	675	1.009	28
090C	1,78	31	69		1	4	170		17	240	258	7	89	96	21
090D	12,38	14	86		1	2	150		39	98	137	119	233	352	21
091	22,81	98	2		1	4	150		70	312	383	160	830	990	11
092A	37,53	95	5		1	4	150		34	287	321	167	1.429	1.596	13
092B	2,16	100			1	4	140		57	214	272	19	69	88	15
092C	38,95	49	47	4	1	4	140		42	245	287	371	2.050	2.421	22
093	20,65	82	15	3	4	4	310		4	268	271	8	594	602	11
094	21,07	98	2		1	4	140			248	248		676	676	13
095A	19,16	70	29	1	1	4	150		98	223	322	350	1.287	1.637	27
095B	13,83	45	55		1	4	150		36	268	304	118	706	824	20
095C	14,61	74	26		1	3	150		3	315	318	6	846	852	18
095D	7,32	71	28	1	1	4	150		16	218	234	23	331	354	21
096	35,36	80	19	1	1	4	140		27	207	235	145	987	1.132	14
097A	8,04		100		1	12	150		91	162	253	211	342	553	27
097B	16,45	9	91		1	4	150		47	213	261	184	920	1.104	26
097C	2,36		100		1	12	150		193	132	325	108	71	179	23
097D	25,64	99	1		1	12	150		127	195	321	605	624	1.229	15
097E	11,88	78	22		1	4	150		28	277	305	47	715	762	21
097F	6,89	72	26	2	1	3	150		55	277	333	76	238	314	14
097G	1,36		100		1	4	150		7	333	340	2	113	115	25
098A	2,61	38	62		1	2	150		62	228	290	24	73	97	13
098B	1,25	63	37		1	4	150		2	495	497		85	85	14
099A	5,48	100			1	4	170		33	285	318	24	189	213	12
099B	6,18	82	18		1	4	170		3	322	325	4	361	365	18
099C	9,11		100		1	4	170		85	204	289	209	519	728	28
100A	17,62	58	40	2	1	3	170		27	266	293	83	1.030	1.113	22
100B	24,05	86	11	3	1	4	150		23	307	330	126	1.339	1.465	18
101A	22,23	98	2		1	12	150		41	308	349	138	980	1.118	14
101B	17,22	76	22	1	1	2	150		39	321	360	93	697	790	13
102A	19,67	100			1	4	140		64	292	356	156	587	743	11
102B	29,3	82	18		1	8	140		81	286	367	350	949	1.299	12
102C	4,05	72	24	4	1	4	140		82	231	313	34	89	123	10
103A	4,37	100			1	4	150		3	343	346	3	263	266	18
103B	1,97	66	34		1	4	140		8	310	318	2	98	100	16
103C	8,15	33	67		1	8	150		33	289	322	52	372	424	16
103D	2,61	7	93		1	3	150		57	286	344	20	313	333	37
103E	15,38	88	12		1	4	150		1	321	322	3	818	821	17
104	33,19	93	3	4	1	4	140		59	314	373	317	1.339	1.656	13
105	34,59	51	29	20	4	4	310			260	260		1.011	1.011	11
106	19,33	4		96	1	4	310			183	183		470	470	13
107A	5,43	20	11	69	1	4	140		8	124	133	5	74	79	11
107B	6,25	25	46	30	1	4	310			261	261		261	261	16
108A	47,61	38	62		1	3	170		21	283	304	187	3.212	3.399	24
108B	28,72	29	71	1	1	4	310			153	153		2.125	2.125	48
108C	11,98	5	95		4	4	310			142	142		416	416	24
109A	43,29	26	72	2	1	3	170		28	222	250	240	1.851	2.091	19
109B	21,65	65	33	1	1	4	170		20	299	320	111	1.710	1.821	26
110A	28,18	44	55	1	1	3	150		20	219	239	158	1.581	1.739	26

110B	35,05	60	40	1	1	4	150		31	265	295	291	1.946	2.237	22
110C	31,06	64	36		1	12	150		17	321	338	178	2.053	2.231	21
111	76,13	96	4		1	4	140		30	274	304	373	3.774	4.147	18
112	45,73	34	65	1	4	4	310			170	170		1.918	1.918	25
113	75,48	11	89		1	12	110		15	115	131	598	1.143	1.741	18
114	50,93	18	74	8	4	4	310		1	175	175	17	2.827	2.844	32
115	53,78	23	76		1	4	110		14	127	141	384	1.019	1.403	19
116A	8,62	51	42	7	1	4	110			232	232		248	248	12
116B	55,14	6	75	19	4	1	310			131	131		3.618	3.618	50
117A	14,23	14	86		1	8	110		124	255	380	234	402	636	12
117B	18,15	23	77		1	8	110		107	246	353	961	952	1.913	30
117C	7,94	10	90		1	4	110		21	293	314	33	250	283	11
117D	6,5	78	22		1	4	110		16	297	313	15	306	321	16
117E	3,91	23	77		1	3	110		15	421	437	10	184	194	11
118	22,89	19	81		1	4	110		112	252	363	558	707	1.265	15
119	20,16	42	58		1	4	110		37	144	180	401	397	798	22
120	32,54	18	82		1	12	110		85	196	281	957	896	1.853	20
121A	7,61		100		1	4	110			253	253		193	193	10
121B	11,85		100		1	4	110		3	267	270	9	912	921	29
121C	17,75	1	99		4	4	310		2	195	197	14	897	911	26
122	9,01	19	81		1	4	110			340	340		450	450	15
123	76,29	28	71	1	1	1	110			216	216		3.116	3.116	19
124	12,74	14	86		1	1	110			258	258		742	742	23
125	34,91	34	66		1	4	110			257	257		2.520	2.520	28
126A	9,58	46	26	28	2	4	310		2	297	299	2	456	458	16
126B	7,58	27	58	15	4	1	310			211	211		604	604	38
127A	16,98	46	53	2	2	4	310			214	214		541	541	15
127B	43,14	12	88		4	4	310		1	249	250	12	2.224	2.236	21
127C	24,58	13	87		4	4	310			215	215		1.108	1.108	21
128	59,94	12	88		4	4	310			207	207		1.802	1.802	15
129A	9,62	63	37		1	4	170		1	333	334	7	718	725	23
129B	21,32	22	78		1	4	150		3	484	487	16	2.824	2.840	27
129C	16,24	35	63	2	1	4	150		11	273	284	32	1.298	1.330	29
130	17,86	42	58		4	4	310			299	299		1.118	1.118	21
131A	16,1	19	81		1	4	150			296	296		872	872	18
131B	9,71	66	33	1	1	4	150			294	294		542	542	19
132A	8,13	87	13		1	12	150		14	212	226	17	240	257	14
132B	8,91	10	90		1	4	150		1	254	255	3	561	564	25
132C	11,61	27	73		1	4	150		2	169	171	19	846	865	44
132D	14,98	27	73		1	4	150		13	272	285	38	1.939	1.977	46
132E	12,69	34	66		1	4	150			418	418		1.675	1.675	32
133A	15,23	42	57	1	1	4	150		7	282	289	68	974	1.042	24
133B	6,95	49	51		1	4	140		1	238	240	2	255	257	15
133C	8,14	22	78		1	4	150		23	241	264	68	477	545	25
133D	6,22	34	66		1	12	150		82	163	245	97	161	258	17
134	32,48	27	73		1	4	110			240	240	1	2.188	2.189	28
135A	21,2	41	59		1	4	150		66	215	281	347	1.379	1.726	29
135B	16,09	39	56	5	1	3	150		33	234	267	94	954	1.048	24
135C	21,38	36	64		1	4	150		18	223	242	111	1.130	1.241	24
136	37,31	15	85		1	4	150		103	239	342	1.003	2.992	3.995	31
137	30,85	30	70		1	12	150		84	236	320	563	2.047	2.610	26
138A	12,34	100			1	4	150		31	316	346	65	703	768	18
138B	13,63	71	29		1	4	110		42	156	198	101	481	582	22
138C	20,62	78	22		1	12	150		87	284	371	414	1.184	1.598	21
139A	17,54	77	23		1	12	150		118	177	295	326	494	820	16

139B	26,25	86	14		1	12	150		48	244	291	373	1.200	1.573	21
139C	22,45	44	56		1	4	150		58	254	312	315	1.990	2.305	33
140A	25,42	30	70		1	2	150		104	187	291	553	1.302	1.855	25
140B	32,48	29	71		1	3	150		109	203	313	817	1.225	2.042	20
140C	20,36	56	44		1	12	150		37	174	211	161	1.157	1.318	31
140D	10,58	22	78		1	3	150		1	179	180	12	575	587	31
141	41,55	80	20		1	4	150		13	366	378	130	3.344	3.474	22
142A	8,44	60	40		1	12	110		15	237	252	14	376	390	18
142B	12,13	51	49		1	12	110		38	95	133	69	116	185	11
143A	6,79	63	37		1	4	150		37	275	312	35	302	337	16
143B	6,18	45	55		1	4	140		7	351	359	8	445	453	20
143C	6,89	64	30	6	1	3	150		16	205	221	47	532	579	38
144A	17,44	96	4		1	4	140		34	244	278	88	633	721	15
144B	25,21	65	34	2	1	4	150		39	230	270	194	1.139	1.333	20
144C	6,24	99		1	1	4	150		18	442	460	13	412	425	15

SEZNAM TARIF PO ODSEKIH

Tarifa	Prebiralne(P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Odsek	Tarife							
	Sm.	Je.	O.i.	Bu	Hr	P.l.	O.t.l.	O.m.l.
001A	31	31	31	31	31	31	30	29
2	31	31	31	31	31	31	30	29
4	31	31	31	31	32	32	30	30
005B	31	31	31	31	32	32	30	30
006A	31	31	31	31	31	31	30	30
006C	32	32	32	32	32	31	29	29
007B	31	31	31	31	32	32	30	30
008B	51	51	51	51	51	50	50	49
009B	30	30	30	30	30	30	29	29
10	31	31	31	31	31	31	30	29
011B	31	30	31	31	31	31	30	30
012A	32	32	31	31	31	30	29	29
013A	31	31	31	31	31	31	30	29
14	31	29	31	31	31	30	30	30
16	31	30	30	31	31	31	30	30
017B	50	50	50	50	50	50	50	50
017D	50	50	50	50	50	50	50	50
017F	52	52	52	52	52	52	52	52
018B	54	54	54	54	54	54	50	50
018D	54	54	54	54	54	54	50	50
019B	54	54	54	54	54	53	50	50
019D	54	54	54	54	54	54	50	50
020B	53	52	53	53	53	53	51	51
020D	49	49	49	49	49	48	48	48
020F	54	54	54	54	54	53	51	50
021B	32	30	32	32	32	32	30	30
021D	50	50	50	50	50	49	48	48
021F	50	50	48	48	49	49	48	48
022A	52	52	52	52	52	50	50	50
022C	54	54	54	54	54	52	51	50
23	32	30	31	31	31	30	30	30

Odsek	Tarife							
	Sm.	Je.	O.i.	Bu	Hr	P.l.	O.t.l.	O.m.l.
001B	31	31	31	31	31	31	30	29
3	31	31	31	31	31	31	30	30
005A	31	31	31	32	32	32	30	30
005C	31	31	31	31	31	31	30	30
006B	31	31	31	31	31	31	30	30
007A	31	31	31	31	31	31	30	29
008A	52	52	52	52	52	50	49	49
009A	31	31	31	31	31	31	30	29
009C	50	50	50	50	50	49	49	49
011A	31	31	31	31	31	31	30	29
011C	53	53	53	53	52	52	50	49
012B	52	52	51	51	51	50	59	49
013B	31	31	31	31	31	31	30	29
15	31	30	30	31	31	30	30	30
017A	51	51	50	51	51	50	48	48
017C	56	56	56	56	56	54	50	50
017E	50	50	50	50	50	50	50	49
018A	52	52	52	52	52	52	50	50
018C	54	54	54	54	54	52	50	50
019A	50	50	55	50	50	50	50	50
019C	52	52	52	52	52	52	50	50
020A	52	52	52	52	52	52	51	51
020C	53	52	53	53	53	53	51	51
020E	49	48	48	48	50	50	50	50
021A	32	30	31	31	31	31	30	30
021C	52	50	52	52	52	50	50	49
021E	50	50	50	50	50	50	50	50
021G	53	53	53	52	52	51	50	50
022B	51	50	51	51	51	50	50	50
022D	30	30	30	30	30	30	30	30
24	30	30	30	30	30	30	30	30

025A	31	31	31	31	31	31	30	30	025B	31	31	31	31	31	31	30	30
025C	31	31	31	31	31	30	30	30	025D	31	31	31	31	31	31	30	30
26	32	32	32	32	32	32	30	30	027A	34	30	32	32	32	32	30	30
027B	32	32	32	32	32	31	30	30	027C	50	50	50	50	50	50	50	50
027D	30	30	30	29	29	30	29	29	028A	32	30	31	31	31	31	30	30
028B	34	34	34	33	33	30	49	49	028C	32	30	32	32	32	31	30	30
028D	50	50	50	50	50	50	49	49	029A	32	32	32	32	32	31	30	30
029B	31	31	31	31	31	31	30	30	029C	31	31	31	31	31	31	30	30
029D	32	30	30	32	32	32	30	30	030A	50	50	50	50	50	50	50	50
030B	52	52	52	51	51	51	50	50	030C	52	52	52	52	52	52	50	50
031A	53	53	53	53	53	52	50	50	031B	54	54	54	54	54	54	50	50
031C	54	54	54	54	54	54	50	55	031D	54	54	54	54	54	54	50	50
031E	32	32	32	32	32	32	30	30	032A	31	31	31	31	31	30	30	29
032B	31	31	31	31	31	30	30	29	032C	30	30	30	30	30	30	30	30
033A	48	48	48	48	50	50	50	49	033B	31	31	31	31	31	31	30	30
033C	54	52	54	53	52	50	49	49	033D	54	54	54	54	54	54	50	50
034A	51	51	51	51	51	51	50	50	034B	54	54	54	54	54	54	50	50
034C	54	54	54	54	54	54	50	50	035A	52	52	52	52	52	52	50	50
035B	52	52	52	52	52	52	50	50	035C	52	54	54	54	54	54	50	50
036A	31	31	31	31	31	31	30	29	036B	32	32	31	32	32	31	30	29
037A	54	54	53	53	53	50	50	50	037B	31	31	31	31	31	31	30	30
037C	33	33	32	33	33	32	30	30	038A	31	31	31	31	31	31	30	30
038B	31	31	31	31	31	30	30	30	039A	30	30	30	30	30	30	30	30
039B	30	30	30	30	30	30	30	30	039C	54	54	54	54	53	52	50	50
039D	53	53	53	53	52	52	50	50	40	31	31	31	31	31	31	30	29
041A	52	52	52	52	52	50	50	50	041B	32	30	31	31	31	31	30	30
041C	31	31	31	31	31	31	30	30	042A	31	31	31	31	31	31	30	30
042B	31	31	31	31	31	30	30	30	43	30	30	30	30	30	30	30	30
044A	30	30	30	30	30	30	30	30	044B	30	30	30	30	30	30	30	30
045A	31	31	31	31	31	31	30	30	045B	31	31	31	31	31	30	30	30
045C	31	31	31	31	31	31	30	30	046A	32	31	31	32	32	31	30	30
046B	31	31	31	31	31	31	30	30	047A	31	30	31	31	31	31	30	30
047B	31	31	31	31	31	30	30	30	048A	31	31	31	31	31	31	30	30
048B	31	31	31	31	31	31	30	29	048C	32	31	31	32	32	30	30	30
049A	31	31	31	32	32	31	30	30	049B	32	32	32	32	32	31	30	30
050A	31	31	31	32	32	31	30	30	050B	32	31	31	32	32	31	30	30
050C	30	30	30	30	30	30	29	29	051A	31	30	30	30	30	30	30	30
051B	31	31	31	31	31	30	30	30	051C	31	31	31	32	32	32	30	30
052A	31	31	31	32	32	31	30	30	052B	31	31	31	32	32	31	30	30
053A	32	32	32	32	32	30	30	30	053B	30	30	30	30	30	30	30	30
053C	31	31	31	31	31	30	30	29	054A	32	32	32	32	32	32	30	29
054B	29	29	29	30	30	30	30	30	054C	31	31	31	31	31	30	30	29
055A	31	31	31	32	32	31	30	29	055B	30	30	30	30	30	30	30	29
055C	31	31	31	32	32	31	30	30	055D	33	33	32	33	33	32	30	30
055E	32	32	32	32	32	32	30	30	055F	32	32	32	33	33	32	30	30
056A	50	50	50	50	50	50	48	48	056B	31	31	31	31	31	31	30	30
057A	32	32	32	33	33	32	30	30	057B	31	31	31	31	31	31	30	29
057C	31	31	31	31	31	30	30	30	057D	31	31	31	31	31	31	30	29
058A	30	30	30	30	30	30	30	30	058B	30	30	30	32	31	30	30	30
59	31	31	31	31	31	31	30	30	60	31	31	31	31	31	31	30	30
61	32	32	32	32	32	32	30	30	062A	31	31	31	31	31	30	30	30
062B	32	32	32	32	32	32	30	30	062C	30	30	30	31	31	30	30	30
063A	30	30	30	30	30	30	30	30	063B	32	32	32	33	32	32	30	30
063C	32	32	32	32	32	32	30	29	064A	32	32	32	32	32	32	30	30
064B	30	30	30	30	30	30	30	30	064C	50	50	50	48	52	51	50	50

064D	32	32	32	32	32	32	30	30	65	31	31	31	31	31	30	30	30
66	48	48	48	48	50	50	49	49	067A	32	32	32	32	32	31	30	29
067B	30	30	30	30	33	32	31	30	068A	31	31	31	31	31	31	30	29
068B	31	31	31	31	31	31	30	29	068C	32	32	32	32	32	32	30	29
069A	31	31	31	31	31	31	31	30	069B	31	31	31	31	31	31	30	29
069C	32	32	31	31	31	31	30	30	070A	31	31	31	31	31	31	30	30
070B	31	31	31	31	31	31	30	30	71	32	30	31	31	31	31	30	29
72	31	31	31	31	31	30	30	29	073A	31	31	31	31	31	31	30	29
073B	32	32	32	32	32	31	30	29	073C	32	32	32	32	32	32	30	29
074A	32	32	32	32	32	32	30	29	074B	31	31	31	31	31	30	30	29
75	32	32	32	32	32	31	30	29	76	31	31	31	32	32	31	30	29
77	32	32	31	32	32	31	30	29	078A	32	32	32	33	33	31	30	29
078B	32	32	32	33	33	31	30	29	078C	31	31	31	31	31	30	30	29
79	32	32	32	32	32	31	30	30	080A	31	31	31	31	31	30	30	29
080B	30	30	30	32	32	30	30	29	080C	32	32	32	34	33	32	30	29
81	32	32	31	32	31	29	29	29	82	29	29	29	29	29	29	29	29
083A	30	30	30	30	30	30	30	30	083B	31	31	31	31	31	31	30	29
84	30	30	30	30	30	30	30	30	85	31	31	31	32	32	31	30	30
086A	31	31	33	10	31	31	30	29	086B	31	31	31	31	31	30	30	29
87	30	30	30	30	30	32	31	31	088A	31	31	31	31	31	30	30	29
088B	31	31	31	32	32	31	30	29	089A	31	31	31	31	31	31	30	29
089B	51	51	51	51	51	51	50	49	089C	29	29	29	29	30	30	30	30
090A	51	51	51	51	51	51	50	50	090B	51	51	51	51	51	51	50	50
090C	50	50	50	50	50	50	49	49	090D	50	50	50	50	50	50	48	48
91	31	31	31	31	31	31	30	29	092A	52	50	52	52	52	51	50	49
092B	50	50	50	50	50	50	50	49	092C	52	50	51	51	52	51	50	49
93	30	30	30	30	30	30	30	30	94	31	31	31	31	32	32	31	30
095A	31	31	31	31	31	30	30	29	095B	32	32	31	31	31	31	30	29
095C	31	31	31	31	31	31	30	29	095D	31	31	31	31	31	31	30	29
96	31	31	31	31	31	31	30	29	097A	53	52	53	52	52	51	50	49
097B	52	52	52	52	52	51	50	49	097C	52	52	52	52	52	51	50	49
097D	31	30	30	31	31	30	30	29	097E	31	31	31	31	31	31	30	29
097F	31	31	31	31	31	31	30	29	097G	31	31	31	31	31	30	30	29
098A	30	30	30	30	30	30	29	29	098B	30	30	30	30	30	30	30	29
099A	32	50	32	32	32	31	30	30	099B	53	48	52	53	43	52	50	50
099C	52	50	52	52	52	50	50	50	100A	51	51	51	52	52	51	50	50
100B	51	50	51	51	51	50	49	49	101A	32	30	32	32	32	31	30	29
101B	31	31	31	31	33	30	30	29	102A	30	30	30	30	33	32	30	30
102B	30	30	30	32	32	32	30	30	102C	50	50	50	51	52	51	50	50
103A	52	52	52	52	52	51	50	50	103B	52	52	52	52	52	50	50	50
103C	52	52	52	52	52	52	50	50	103D	51	51	50	50	50	50	50	50
103E	31	31	31	31	31	31	30	30	104	30	30	30	31	31	30	30	29
105	28	28	28	28	31	31	31	31	106	28	28	28	28	31	31	31	31
107A	50	50	50	50	50	50	50	49	107B	48	48	48	48	50	50	50	50
108A	52	52	52	52	51	51	51	49	108B	48	48	48	30	30	30	30	30
108C	48	48	48	30	30	30	30	30	109A	54	52	54	54	54	52	50	50
109B	33	33	33	33	33	32	30	30	110A	53	52	53	52	52	50	50	50
110B	32	30	32	33	32	31	30	30	110C	31	31	31	31	33	31	30	29
111	32	32	32	32	32	32	30	30	112	50	50	50	50	50	50	49	49
113	50	50	50	50	50	50	49	49	114	30	30	30	30	31	31	31	31
115	51	50	50	50	50	50	50	49	116A	30	30	30	30	31	31	30	30
116B	30	30	30	30	31	31	30	30	117A	52	52	50	51	52	51	50	50
117B	52	50	50	50	51	50	50	49	117C	48	48	48	50	50	50	50	48
117D	30	30	30	30	32	31	30	30	117E	30	30	30	30	31	31	30	30
118	50	48	48	50	50	50	50	49	119	50	48	50	50	50	50	49	49

120	52	50	50	50	52	51	50	49	121A	50	50	50	50	50	50	49	49
121B	50	50	50	50	52	51	50	50	121C	48	48	48	48	50	50	50	50
122	48	48	48	50	52	51	50	50	123	46	46	46	46	48	48	48	48
124	50	50	50	50	50	50	49	50	125	48	48	48	50	52	52	50	50
126A	48	48	48	48	49	49	49	49	126B	48	48	48	48	49	49	49	49
127A	48	48	48	48	50	50	49	49	127B	48	48	48	48	50	50	49	50
127C	48	48	48	48	50	50	49	49	128	48	48	48	48	50	50	50	50
129A	53	52	52	53	52	51	50	49	129B	52	50	52	52	52	51	50	49
129C	50	48	50	50	50	50	49	48	130	48	48	48	48	50	50	49	50
131A	52	52	52	52	52	51	50	50	131B	51	51	50	51	51	50	50	49
132A	50	50	50	50	50	50	50	50	132B	52	50	52	52	52	51	50	48
132C	51	50	51	52	52	51	49	48	132D	51	50	51	51	51	50	49	48
132E	51	50	51	51	50	50	49	48	133A	52	50	52	53	52	51	50	49
133B	49	49	49	49	49	49	49	49	133C	51	50	50	51	51	50	49	49
133D	50	50	50	50	50	59	49	48	134	50	48	48	48	51	50	50	49
135A	52	50	51	51	51	51	50	51	135B	51	51	51	51	51	51	50	49
135C	52	51	51	52	51	50	50	48	136	52	50	51	52	52	50	49	48
137	52	50	51	52	52	50	49	48	138A	31	30	31	31	31	30	30	29
138B	50	50	50	50	50	50	49	49	138C	52	50	51	52	51	50	50	49
139A	51	50	51	51	51	50	50	49	139B	52	52	52	53	52	51	50	49
139C	51	50	51	51	51	50	50	49	140A	51	50	51	51	51	50	50	48
140B	51	50	51	51	51	50	49	49	140C	51	50	51	51	51	50	50	49
140D	51	51	51	52	51	50	50	48	141	32	30	31	32	32	31	30	29
142A	30	30	30	30	31	31	30	30	142B	50	50	50	50	49	49	48	48
143A	31	30	30	32	32	30	30	30	143B	31	30	31	31	31	31	30	30
143C	31	30	31	31	31	30	29	29	144A	31	30	30	32	32	30	30	30
144B	32	30	32	32	32	31	30	30	144C	31	30	31	31	31	30	30	29

OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote**Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.169,85	1.896,02	79,39	6.145,26
Delež (%)	68,00	31,00	1,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			% na PR
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
00110-dobovja	527,36	26	208	234	0,74	6,14	6,88	32,3	17,8	19,4	65,8
00130-črnojelševja	117,91	7	209	216	0,21	7,21	7,42	29,4	33,5	33,3	97,0
00140-kisloljubna gradnova belogabro	595,40	74	269	343	1,80	7,69	9,49	19,1	17,1	17,5	63,2
00150-kisloljubna gradnova bukovja	3.837,26	69	270	339	1,70	7,94	9,64	19,9	19,2	19,4	68,2
00170-predpanonsko podgorsko bukovje	289,53	40	291	331	0,98	8,66	9,64	21,0	23,1	22,9	78,6
00310-obrečni gozdovi mehkih listavc	59,74		190	190		5,99	5,99		27,0	27,0	85,6
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	5.427,20	61	263	324	1,53	7,74	9,27	20,3	19,4	19,6	68,7
00130-črnojelševja	12,62	5	347	352	0,14	10,42	10,56	42,6	62,6	62,3	207,6
00150-kisloljubna gradnova bukovja	140,43	65	292	357	1,47	8,69	10,16	23,0	19,4	20,0	70,4
00170-predpanonsko podgorsko bukovje	15,58	61	322	383	1,51	9,76	11,27	34,9	24,8	26,4	89,5
00310-obrečni gozdovi mehkih listavc	26,56	1	244	245	0,02	7,84	7,86	9,5	15,4	15,3	47,9
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI skupaj	195,19	52	291	343	1,19	8,77	9,96	24,2	22,7	22,9	79,1
00310-obrečni gozdovi mehkih listavc	522,87		229	229	0,01	6,82	6,83	27,7	25,7	25,7	86,2
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	522,87		229	229	0,01	6,82	6,83	27,7	25,7	25,7	86,2
Skupaj vsi gozdovi	6.145,26	56	261	317	1,39	7,69	9,08	20,5	20,0	20,1	70,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

RGR	Razvojna faza oz. zgradba sestoja	Pov. (ha)	Delež %	Podmladek				Lesna zaloga m ³ /ha			
				Pov. (ha)	%	Zasnova %		Igl.	List.	Skup.	
						1	2				3
DOBOVJA	MLADOVJE	9,63	1,8								
	DROGOVNJAK	96,35	18,3	12,95	13		100		44	203	246
	DEBELJAK	384,83	73	15,27	4		80	20	23	216	240
	SESTOJ V OBNOVI	36,55	6,9	12,22	33		88	12	11	189	200
ČRNOJELŠEVJA	MLADOVJE	38,19	29,3								
	DROGOVNJAK	34,15	26,2	0,06			100		9	258	267
	DEBELJAK	56,9	43,6	0,22				100	10	351	361
	SESTOJ V OBNOVI	0,6	0,5	0,12	20		100		8	223	232
	GRMIČAV GOZD	0,69	0,5							177	177
	MLADOVJE	17,93	3								

KISLOLJUBNA GRADNOVA BELOGABROVJA	DROGOVNJAK	82,25	13,8	0,86	1		83	17		83	202	285	
	DEBELJAK	458,02	76,9	53,02	12		94	6		79	296	375	
	SESTOJ V OBNOVI	28,8	4,8	23,42	81	2	71	3	24	25	179	204	
	RAZNOMERNO (ps-šp)	2,5	0,4	0,03	1						13	342	355
	RAZNOMERNO (sk-gnz)	5,9	1									314	314
KISLOLJUBNA GRADNOVA BUKOVJA	MLADOVJE	159,88	4										
	DROGOVNJAK	843,84	21,2	17,16	2	2	32	63	3	79	182	261	
	DEBELJAK	2.648,80	66,6	385,89	15	6	90	4		73	322	395	
	SESTOJ V OBNOVI	295,24	7,4	220,03	75	17	77	6		39	230	269	
	DVOSLOJNI SESTOJ	4,2	0,1	1,25	30		22	78		39	122	161	
	RAZNOMERNO (ps-šp)	22,63	0,6	0,53	2		6	94		12	206	219	
	RAZNOMERNO (sk-gnz)	3,1	0,1								123	123	
PREDPANONSKO PODGORSKO BUKOVJE	MLADOVJE	17,36	5,7										
	DROGOVNJAK	62,62	20,5	0,56	1		15	85		33	217	250	
	DEBELJAK	199,97	65,5	29,81	15		96	4		49	358	407	
	SESTOJ V OBNOVI	21,03	6,9	9,53	45		83	16	1	32	162	194	
	RAZNOMERNO (ps-šp)	4,13	1,4								212	212	
OBREČNI GOZDOVI MEHKIH LISTAVCEV IN ROBINJE	MLADOVJE	20,7	3,4										
	DROGOVNJAK	127,16	20,9	29,46	23		1	99			186	186	
	DEBELJAK	429,71	70,5	48,56	11		9	8	83		254	254	
	SESTOJ V OBNOVI	25,37	4,2	7,23	28		45	55		1	127	128	
	RAZNOMERNO (ps-šp)	5,85	1								264	264	
	PIONIRSKI GOZD Z GRMIŠČI	0,38	0,1								11	11	
RGR	Razvojna faza oz. zgradba sestoja	Pov. (ha)	Delež %	Podmladek							Lesna zaloga m ³ /ha		
				Pov. (ha)	%	Zasnova %				Igl.	List.	Skup.	
						1	2	3	4				
vse skupaj	MLADOVJE	263,69	4,3										
	DROGOVNJAK	1.246,37	20,3	61,05	5	1	31	67	1	64	189	253	
	DEBELJAK	4.178,23	68	532,77	13	4	82	5	8	60	304	364	
	SESTOJ V OBNOVI	407,59	6,6	272,55	67	14	77	7	2	33	213	246	
	DVOSLOJNI SESTOJ	4,2	0,1	1,25	30		22	78		39	122	161	
	RAZNOMERNO (ps-šp)	35,11	0,6	0,56	2		6	94		9	226	235	
	RAZNOMERNO (sk-gnz)	9	0,1								248	248	

GRMIČAV GOZD	0,69										177	177
PIONIRSKI GOZD Z GRMIŠČI	0,38										11	11

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	263,69	17	67	9	7	54	34	10	2	39	51	8	3
Drogovnjak	1.246,37	8	55	34	3	21	46	31	2	14	60	21	5
Debeljak	4.178,23					34	52	10	4	3	66	25	7
Sestoj v obnovi	407,59					60	36	3	0				
Dvoslojni sestoj	4,20					36	58	6	0				
Raznomerno (ps-šp)	35,11					0	31	57	12				
Raznomerno (sk-gnz)	9,00					0	0	54	46				
Grmičav gozd	0,69												
Pionirski gozd z grmišči	0,38	0	0	100	0								
Skupaj	6.145,26												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7	21	34	25	13	6,27	20
Jelka	7	20	33	26	14	0,04	
Bori	6	20	34	26	13	10,74	34
Macesen	4	17	35	29	15	0,48	2
Ostali iglavci	6	20	34	27	13	0,06	
Bukev	6	14	21	23	37	33,77	108
Hrasti	6	14	21	23	36	19,89	63
Plemeniti listavci	9	17	21	21	32	5,35	17
Drugi trdi listavci	8	17	21	22	32	15,20	48
Mehki listavci	10	22	22	19	26	8,20	26
Iglavci	6	21	34	26	13	17,59	56
Listavci	7	16	21	22	35	82,41	262
Skupaj	7	16	23	23	31	100	318

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7	22	33	25	13	6,73	22
Jelka	7	20	33	26	14	0,04	
Bori	6	21	34	26	13	11,68	37
Macesen	5	17	35	28	15	0,49	2
Ostali iglavci	7	20	34	26	13	0,07	
Bukev	6	14	21	23	37	36,17	116
Hrasti	6	14	21	23	36	20,44	66
Plemeniti listavci	9	18	21	21	31	4,13	13
Drugi trdi listavci	8	17	21	21	32	14,16	46
Mehki listavci	12	25	22	18	23	6,09	20
Iglavci	6	21	34	26	13	19,01	61
Listavci	7	15	21	22	35	80,99	261
Skupaj	7	17	23	23	31	100	323

Preglednica/PRI: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,23	0,48	0,41	0,21	0,06	1,39	15
Listavci	1,46	1,86	1,69	1,32	1,36	7,69	85
Skupaj	1,70	2,33	2,10	1,53	1,41	9,08	100

Preglednica/PRI/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

Gospodarska kategorija		Debelinski razredi					Skupaj	
		I	II	III	VI	V	m ³ /ha	%
VEČNAMENSKI GOZDOVI	Iglavci	0,3	0,5	0,5	0,2	0,1	1,53	16
	Listavci	1,5	1,9	1,7	1,3	1,4	7,74	84
	Skupaj	1,7	2,4	2,2	1,6	1,4	9,27	100
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	Iglavci	0,1	0,3	0,4	0,2	0,1	1,19	12
	Listavci	1,6	2,1	1,9	1,5	1,6	8,77	88
	Skupaj	1,8	2,4	2,4	1,8	1,7	9,96	100
VAROVALNI GOZDOVI	Iglavci						0,01	
	Listavci	1,3	1,7	1,5	1,2	1,2	6,82	100
	Skupaj	1,3	1,7	1,5	1,2	1,2	6,83	100

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	70.393	20,5											
Listavci	321.044	20,0											
Skupaj	391.437	20,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	14,86	14,86											
Priprava tal	ha	187,5	187,48											
Sadnja	ha	190,1	190,11											
Naravni razvoj biotopov	m3	11,72	11,72											
Obžetev	ha	199,8	1.163,23											
Nega mladja	ha	44,78	77,67											
Nega gošče	ha	201,2	238,31											
Nega letvenjaka	ha	185,9	194,53											
Nega drogovnjaka	ha	26,43	26,43											
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	67,54	249,44											

Premazi vršičkov	ha	44,81	44,81											
Zaščita s tulci	kos	92.500	92.500											
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	600	600											
Zaščita mladja z ograjo	m	40.200	40.200											
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	9.000	9.000											
Obeleževanje sadik	kos	4.000	4.000											
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	750	750											

Preglednica/D-DV: Delež drevesnih vrst po LZ (ni obvezna za načrt)

Drevesna vrsta	m ³ /ha	Delež %
Smreka	16,52	4,41
Jelka	0,09	0,02
Rdeči bor	28,54	7,62
Črni bor	0,02	0,01
Zeleni bor	0,15	0,04
Macesen	1,27	0,34
Bukev	129,44	34,55
Graden	56,19	15,00
Dob	21,28	5,68
Rdeči hrast	0,76	0,20
Kostanj	5,40	1,44
Robinija	21,12	5,64
Oreh	0,41	0,11
Gorski javor	4,56	1,22
Veliki jesen	10,70	2,86
Ostrolistni jesen	0,37	0,10
Poljski brest	0,55	0,15
Lipa in lipovec	3,17	0,85
Drugi trdi listavci	0,34	0,09
Beli gaber	37,09	9,90
Češnja	2,56	0,68
Maklen	0,21	0,06
Mehki listavci	1,43	0,38
Trepetlika	1,82	0,49
Topoli	6,58	1,76
Črna jelša	18,41	4,91
Breza	2,72	0,73
Vrbe	2,85	0,76
Skupaj:	374,55	100,00

OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda**Rastiščnogojitveni razred: Dobovja - 00110***Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	159,92	365,10	2,34	527,36
Delež (%)	30,30	69,26	0,44	100,00

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8	24	33	24	12	9,03	21
Jelka							
Bori	5	19	35	27	14	1,99	5
Macesen		49	52				
Ostali iglavci		14	38	34	14	0,01	
Bukev	6	14	21	23	36	6,43	15
Hrasti	6	14	21	23	37	35,62	84
Plemeniti listavci	8	16	21	22	33	9,27	22
Drugi trdi listavci	8	17	21	21	33	28,30	67
Mehki listavci	10	23	22	19	26	9,35	22
Iglavci	7	23	33	24	12	11,03	26
Listavci	7	16	21	22	34	88,97	210
Skupaj	7	17	22	22	32	100	236

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,11	0,24	0,24	0,13	0,03	0,74	11
Listavci	1,27	1,57	1,33	1,00	0,98	6,14	89
Skupaj	1,38	1,81	1,57	1,12	1,01	6,89	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	228,49	44	169,64	32	129,23	24	0,00	0,0	527,36	100,0
Skupaj vsi gozdovi	228,49	43,5	169,64	32,1	129,23	24,4	0,0	0,0	527,36	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,3	3,0	4,3	3,0	16,2	19,2	4,3	19,2	23,4	9,2
30 - 49 cm		0,9	0,9		2,6	2,6		3,4	3,4	5,4
50 in več cm		0,4	0,4		1,3	1,3		1,7	1,7	5,0
Skupaj	1,3	4,3	5,6	3,0	20,0	23,0	4,3	24,3	28,5	19,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	9,63	1,8						
Drogovnjak	96,35	18,3	12,95	13		100		
Debeljak	384,83	73,0	15,27	4		80	20	
Sestoj v obnovi	36,55	6,9	12,22	33		88	12	
Skupaj	527,36	100,0	40,44					

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,25	0,00	0,14	0,00	0,00	4,24	8,80	5,06	17,35	1,60	40,44
%	8	0,00	0,00	0,00	0,00	10	22	13	43	4	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	64	6,3	28,1	46,8	14,1	4,7
Bor	15	26,7	20,0	46,6	6,7	0,0
Bukev	13	0,0	46,1	7,7	15,4	30,8
Hrast	78	1,3	16,7	51,2	21,8	9,0
Pl. lst.	19	0,0	5,3	15,8	52,6	26,3
Dr. tr. lst.	33	0,0	0,0	15,2	21,2	63,6
Meh. lst.	17	0,0	0,0	17,6	53,0	29,4
Skupaj iglavci	79	10,1	26,6	46,8	12,7	3,8
Skupaj listavci	160	0,6	12,5	32,5	28,1	26,3
Skupaj	239	3,8	17,2	37,2	23,0	18,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,7
Veje	1,3
Osutost	0,3
Skupaj	4,2

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Iglavci	8.380	15.811	188,6
Listavci	23.842	17.197	72,1
Skupaj	32.222	33.009	102,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	9,0	0,0	2,0	0,0	0,0	6,4	35,6	9,3	28,3	9,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	4.401	32,3											
Listavci	19.508	17,8											
Skupaj	23.909	19,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	98,49	98,49											
Sadnja	ha	110,79	110,79											
Obžetev	ha	103,98	623,88											
Nega mladja	ha	0,81	1,51											
Nega gošče	ha	99,93	101,91											
Nega letvenjaka	ha	94,57	94,57											
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	3,78	22,68											
Premazi vršičkov	ha	44,31	44,31											
Zaščita s tulci	kos	36.500	36.500											
Zaščita mladja z ograjo	m	11.200	11.200											
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	9.000	9.000											

Rastičnogojitveni razred: Črnojelševja - 00130

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	50,30	79,50	0,73	130,53
Delež (%)	39	61		100,0

Preglednica/LZI: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	8	23	33	24	12	6	2,42
Bori	11	30	31	19	9	1	0,43
Macesen	18		36	37	9		0,04
Bukev	10	23	22	19	27	4	1,56
Hrasti	7	15	21	23	35	21	9,19
Plemeniti listavci	8	16	21	22	33	24	10,35
Drugi trdi listavci	6	14	21	23	36	15	6,76
Mehki listavci	10	21	22	20	27	158	69,25
Iglavci	9	24	33	23	11	7	2,89
Listavci	9	20	22	21	29	222	97,11
Skupaj	9	20	22	21	29	229	100

Preglednica/PRI: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,03	0,06	0,06	0,03	0,01	0,20	3
Listavci	1,53	2,05	1,61	1,18	1,15	7,52	97
Skupaj	1,56	2,12	1,67	1,21	1,16	7,72	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	99,02	84	16,16	14	2,73	2	/	/	117,91	90,3
Gpn, ukrepi so dovoljeni	12,62	100					/	/	12,62	9,7
Skupaj vsi gozdovi	111,64	85,5	16,16	12,4	2,73	2,1	/	/	130,53	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	1,3	1,3	0,0	21,3	21,3	0,0	22,5	22,5	8,1
30 - 49 cm	0,0	1,3	1,3	0,0	6,3	6,3	0,0	7,5	7,5	12,1
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	2,5	2,5	0,0	27,5	27,5	0,0	30,0	30,0	20,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	38,19	29,3								
Drogovnjak	34,15	26,2	0,06			100				
Debeljak	56,90	43,5	0,22				100			
Sestoj v obnovi	0,60	0,5	0,12	20						
Grmičav gozd	0,69	0,5								
Skupaj	130,53	100,0								

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,06	0,12	0,19	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	15,00	30,00	48,00	0,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	6			50	50	
Hrasti	10			70	10	20
Pl. list.	12			25	25	50
Dr. tr. list.	1		100			
Meh. list.	49			57	39	4
Skupaj iglavci	6			50	50	
Skupaj listavci	72			53	32	14
Skupaj	78		1	53	33	13

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,8
Osutost	0,8
Skupaj	1,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	223,0	631	282,9
Listavci	9.070,0	9.331	102,8
Skupaj	9.293,0	9.962	107,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	2,5	0,0	0,4	0,0	0,0	1,6	9,2	10,3	6,7	69,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	262	30,4											
Listavci	10.993	37,9											
Skupaj	11.255	37,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,13	0,13											
Priprava tal	ha	2,0	2,0											
Sadnja	ha	2,0	2,0											
Naravni razvoj biotopov	m3	1,14	1,14											
Obžetev	ha	3,48	10,83											
Nega mladja	ha	2,05	2,57											
Nega gošče	ha	3,14	3,14											
Nega letvenjaka	ha	0,87	0,87											
Zaščita s tulci	kos	14.000	14.000											
Zaščita mladja z ograjo	m	12.600	12.600											
Obeleževanje sadik	ha	2.000	2.000											

Rastičnogojitveni razred: Kisloljubna gradnova belogabrovja - 00140*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	511,26	75,70	8,44	595,40
Delež (%)	86,00	13,00	1,00	100,00

Preglednica/LZI: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	6	21	34	26	13	36	10,54
Bori	4	16	36	29	15	36	10,43
Macesen	6	19	35	27	13	1	0,32
Ostali iglavci	8	24	33	24	12	1	0,19
Bukev	5	14	21	23	37	75	21,92
Hrasti	6	14	21	23	37	102	29,80
Plemeniti listavci	8	15	21	22	34	8	2,43
Drugi trdi listavci	7	15	21	22	34	68	19,74
Mehki listavci	12	24	23	19	23	16	4,63
Iglavci	5	19	35	28	14	74	21,48
Listavci	6	15	21	23	35	269	78,52
Skupaj	6	15	24	24	31	342	100

Preglednica/PRI: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,23	0,56	0,60	0,33	0,08	1,80	19
Listavci	1,46	1,82	1,73	1,35	1,33	7,69	81
Skupaj	1,69	2,38	2,33	1,67	1,42	9,49	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	289,30	49,0	306,10	51,0					595,40	100,0
Skupaj vsi gozdovi	289,30	49,0	306,10	51,0					595,40	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,4	2,5	3,9	0,7	3,6	4,3	2,1	6,1	8,2	2,9
30 - 49 cm	0,4	1,1	1,4	0,0	0,7	0,7	0,4	1,8	2,1	3,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,8	3,6	5,3	0,7	4,3	5,0	2,5	7,9	10,3	6,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	17,02	3,0						
Drogovnjak	82,64	13,9	0,86	1		83	17	
Debeljak	458,48	76,9	53,02	12		94	6	
Sestoj v obnovi	28,86	4,8	23,46	81	2	71	3	24

Raznomerno (ps-šp)	2,50	0,4	0,03	1			100	
Raznomerno (sk-gnz)	5,90	1,0						
Skupaj	595,40	100						

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	2,31	0,00	0,45	0,00	0,00	41,96	0,84	2,49	23,83	5,45
%	3	0,00	1	0,00	0,00	54	1	3	31	7

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	29	0,0	20,7	41,4	37,9	0,0
Bor	42	9,5	33,3	40,5	14,3	2,4
Bukev	121	0,0	22,3	49,6	24,0	4,1
Hrast	83	3,6	21,7	41,0	25,3	8,4
Pl. lst.	24	4,2	12,5	54,1	25,0	4,2
Dr. tr. lst.	104	0,0	1,9	10,6	30,8	56,7
Meh. lst.	7	0,0	0,0	42,8	28,6	28,6
Skupaj iglavci	71	5,6	28,2	40,9	23,9	1,4
Skupaj listavci	339	1,2	14,7	35,8	26,5	21,8
Skupaj	410	2,0	17,1	36,5	26,1	18,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,0
Veje	1,2
Osutost	0,1
Skupaj	3,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	8.643	8.825	102,1
Listavci	31.084	18.283	58,8
Skupaj	39.727	27.108	68,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	10,6	0,0	10,5	0,3	0,2	22,1	29,8	2,4	19,5	4,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	8.371	19,1											
Listavci	27.305	17,1											
Skupaj	35.676	17,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,68	0,68											
Priprava tal	ha	4,34	4,34											
Sadnja	ha	3,19	3,19											
Obžetev	ha	0,90	1,81											
Nega mladja	ha	5,29	11,80											
Nega gošče	ha	5,58	9,16											
Nega letvenjaka	ha	2,20	2,20											
Nega drogovnjaka	ha	2,29	2,29											
Odstranjevanje vzpenjavk	ha	10,22	20,44											
Zaščita mladja z ograjom		10.000	10.000											

Rastičnogojitveni razred: Kisloljubna gradnova bukovja - 00150

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.050,67	910,61	16,41	3.977,69
Delež (%)	76,7	22,9	0,4	100,0

Preglednica/LZI: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	7	22	33	25	13	21	6,19
Jelka	7	20	33	27	14		0,05
Bori	6	21	34	26	13	46	13,38
Macesen	4	17	35	29	16	2	0,53
Ostali iglavci	6	19	35	27	13		0,05
Bukev	6	14	21	23	37	141	41,62
Hrasti	6	14	21	23	36	61	18,02
Plemeniti listavci	10	18	21	20	31	12	3,45
Drugi trdi listavci	8	17	21	21	32	41	12,07
Mehki listavci	13	26	22	18	22	16	4,64
Iglavci	6	21	34	26	13	69	20,20
Listavci	7	15	21	22	35	271	79,80
Skupaj	7	17	24	23	30	340	100

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,30	0,59	0,49	0,25	0,07	1,69	18
Listavci	1,50	1,91	1,75	1,38	1,43	7,97	82
Skupaj	1,80	2,50	2,24	1,63	1,50	9,66	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	3.061,09	80,0	768,48	20,0	7,69	0,3			3.837,26	96,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	120,55	86,0	19,88	14,0					140,43	3,5
Skupaj vsi gozdovi	3.182,37	80,0	788,36	19,8	7,69	0,2			3.977,69	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,9	3,5	6,4	5,0	7,9	13,0	7,9	11,4	19,4	6,9
30 - 49 cm	0,5	1,0	1,5	0,3	1,5	1,8	0,8	2,5	3,3	5,3
50 in več cm	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,5
Skupaj	3,4	4,6	8,0	5,3	9,5	14,9	8,7	14,1	22,9	12,7

Preglednica/RFI: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	159,88	4,0							
Drogovnjak	843,84	21,2	17,16	2	2	32	63	3	
Debeljak	2.648,80	66,7	388,29	15	6	90	4		
Sestoj v obnovi	295,24	7,3	215,83	75	17	77	6		
Dvoslojni sestoj	4,20	0,1	1,25	30		22	78		
Raznomerno (ps-šp)	22,63	0,6	0,53	2		6	94		
Raznomerno (sk-gnz)	3,10	0,1							
Skupaj	3.977,69	100							

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	18,59	1,51	6,49	0,01	0,01	460,64	13,22	19,64	96,08	6,87
%	3	0,0	1	0,0	0,0	74	2	3	15	1

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	212	3,8	25,9	49,6	19,3	1,4
Jelka	6	16,7	49,9	16,7	16,7	0,0
Bor	429	8,9	31,5	45,2	13,5	0,9
Macesen	31	29,0	12,9	45,2	12,9	0,0
Ostali igl.	3	0,0	0,0	66,7	0,0	33,3
Bukev	1.026	1,9	15,9	41,1	30,5	10,6
Hrast	437	3,4	23,8	45,4	19,2	8,2
Pl. lst.	174	0,6	12,6	32,8	36,2	17,8
Dr. tr. lst.	311	0,3	1,3	14,5	40,2	43,7
Meh. lst.	82	1,2	11,0	45,1	29,3	13,4
Skupaj iglavci	681	8,2	28,9	46,4	15,3	1,2
Skupaj listavci	2.030	1,9	14,9	37,3	30,0	15,9
Skupaj	2.711	3,5	18,4	39,6	26,3	12,2

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,8
Veje	0,5
Osutost	0,5
Skupaj	2,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovan posek m ³	Realiziran posek m ³	Realizacija sečnje %
Iglavci	44.733	40.087	89,6
Listavci	208.285	136.319	65,4
Skupaj	253.018	176.406	69,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	6,2	0,0	13,4	0,5	0,0	41,8	18,0	3,4	11,9	4,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	54.543	20,1											
Listavci	207.699	19,5											
Skupaj	262.242	19,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	12,71	12,71											
Priprava tal	ha	18,7	18,7											
Sadnja	ha	7,78	7,78											
Naravni razvoj biotopov	m ³	1,25	1,25											
Obžetev	ha	5,72	17,64											
Nega mladja	ha	21,84	42,66											
Nega gošče	ha	52,72	80,66											
Nega letvenjaka	ha	57,87	60,03											
Nega drogovnjaka	ha	21,73	21,73											
Zaščita s tulci	kos	8.000	8.000											
Zaščita pred obgriz. in luplj.	kos	600	600											
Zaščita mladja z ograjom	m	1.000	1.000											
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	750	750											

Rastičnogojitveni razred: Predpanonsko podgorsko bukove - 00170*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	173,58	128,88	2,65	305,11
Delež (%)	57,1	42,0	0,9	100,0

Preglednica/LZI: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5	17	35	29	15	17	5,23
Bori	6	21	34	26	13	19	5,36
Macesen	5	17	35	29	15	5	1,56
Ostali iglavci	7	18	33	28	14		0,14
Bukev	6	14	21	23	36	145	43,39
Hrasti	6	13	21	23	37	53	15,89
Plemeniti listavci	9	17	21	21	31	33	9,80
Drugi trdi listavci	10	19	22	20	29	46	13,70
Mehki listavci	13	25	22	18	22	16	4,93
Iglavci	5	18	35	28	14	41	12,29
Listavci	7	16	21	22	34	293	87,71
Skupaj	7	16	23	23	32	334	100

Preglednica/PRI: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,30	0,59	0,49	0,25	0,07	1,69	18
Listavci	1,50	1,91	1,75	1,38	1,43	7,97	82
Skupaj	1,80	2,50	2,24	1,63	1,50	9,66	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	247,90	86	41,63	14					289,53	94,9
GPN, ukrepi dovoljeni	14,12	91	1,46	9					15,58	5,1
Skupaj vsi gozdovi	262,02	86	43,06	14					305,11	100

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	5,3	8,0	6,0	11,3	17,3	8,7	16,7	25,3	9,9
30 - 49 cm	0,0	3,3	3,3	0,0	6,7	6,7	0,0	10,0	10,0	16,9
50 in več cm	0,0	0,7	0,7	0,0	1,3	1,3	0,0	2,0	2,0	6,2
Skupaj	2,7	9,3	12,0	6,0	19,3	25,3	8,7	28,7	37,3	33,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	17,36	5,7							
Drogovnjak	62,62	20,5	0,56	1		15	85		
Debeljak	199,97	65,5	29,81	15		96	4		
Sestoj v obnovi	21,03	6,9	9,53	45		83	16	1	
Raznomerno (ps-šp)	4,13	1,4							

Skupaj	305,11	100								
---------------	--------	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	0,97	0,00	0,35	0,03	0,00	25,97	0,34	6,08	5,98	0,18
%	2	0,0	1	0,0	0,0	65	1	15	15	

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	5	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0
Bor	9	11,1	44,5	33,3	0,0	11,1
Bukev	93	1,1	20,4	44,1	30,1	4,3
Hrast	17	5,9	11,8	41,1	35,3	5,9
Pl. lst.	40	0,0	7,5	50,0	25,0	17,5
Dr. tr. lst.	56	0,0	3,6	30,4	37,4	28,6
Meh. lst.	7	14,3	0,0	0,0	14,3	71,4
Skupaj iglavci	14	7,1	28,6	50,1	7,1	7,1
Skupaj listavci	213	1,4	12,2	39,9	31,0	15,5
Skupaj	227	1,8	13,2	40,5	29,5	15,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,8
Veje	1,2
Osutost	1,0
Skupaj	5,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovan posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Iglavci	3.153	1.696	53,8
Listavci	21.387	14.260	66,7
Skupaj	24.540	15.956	65,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	3,6	0,0	3,8	1,1	0,1	43,6	16,5	10,7	15,1	5,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	2.763	22,1											
Listavci	20.753	23,2											
Skupaj	23.516	23,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,34	1,34											
Priprava tal	ha	5,03	5,03											
Sadnja	ha	5,99	5,99											
Obžetev	ha	4,54	27,24											
Nega mladja	ha	2,22	4,56											
Nega gošče	ha	5,19	8,79											
Nega letvenjaka	ha	5,67	5,67											
Nega drogovnjaka	ha	2,00	2,00											
Zaščita s tulci	kos	3.000	3.000											
Zaščita mladja z ograjo	m	300	300											

Rastičnogojitveni razred: Obrečni gozdovi mehkih listavcev in robinje - 00310*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	224,12	336,23	48,82	609,17
Delež (%)	37	55	8	100

Preglednica/LZI: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Bori	4	16	35	29	16	0,14	
Bukev	11	15	20	21	32	0,42	1
Hrasti	6	14	21	23	36	14,87	37
Plemeniti listavci	7	15	21	22	34	19,30	48
Drugi trdi listavci	7	16	21	22	33	30,88	77
Mehki listavci	7	17	21	22	33	34,39	86
Iglavci	4	16	35	29	16	0,14	
Listavci	7	16	21	22	34	99,86	249
Skupaj	7	16	21	22	34	100	249

Preglednica/PRI: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci							
Listavci	1,30	1,67	1,49	1,15	1,17	6,79	100
Skupaj	1,30	1,67	1,49	1,15	1,17	6,79	100

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	19,79	32	34,16	56	7,18	12			61,13	10,0
GPN, ukrepi dovoljeni	26,56	100							26,56	4,4
Varovalni gozdovi	231,20	44	291,68	56					522,88	85,6
Skupaj vsi gozdovi	277,55	46	325,84	54	7,18				610,57	100

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	5,3	5,3	0,0	20,0	20,0	0,0	25,3	25,3	9,0
30 - 49 cm	0,0	0,3	0,3	0,0	6,3	6,3	0,0	6,7	6,7	10,6
50 in več cm	0,0	0,3	0,3	0,0	0,7	0,7	0,0	1,0	1,0	3,1
Skupaj	0,0	5,9	5,9	0,0	27,0	27,0	0,0	33,0	33,0	22,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	19,68	3,2							
Drogovnjak	127,37	20,9	29,45	23		1	99		
Debeljak	431,92	70,7	46,08	11		4	8	88	
Sestoj v obnovi	25,37	4,2	42,66	168		8	92		
Raznomerno (ps-šp)	5,85	1,0							
Pionirski gozd z grmišči	0,38	0,1							
Skupaj									

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37	15,15	43,64	37,76	21,28
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13	37	32	18

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Hrast	57	1,8	5,3	49,1	33,3	10,5
Pl. lst.	57	0,0	5,3	35,1	40,3	19,3
Dr. tr. lst.	68	0,0	0,0	7,4	42,6	50,0
Meh. lst.	109	0,0	6,4	33,0	30,3	30,3
Skupaj listavci	292	0,3	4,5	30,5	35,6	29,1
Skupaj	292	0,3	4,5	30,5	35,6	29,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,5
Veje	0,9
Osutost	2,6
Skupaj	5,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovan posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje
	m ³	m ³	%
Iglavci	48	9	18,7
Listavci	33.574	22.382	66,7
Skupaj	33.622	22.391	66,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2004 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2004	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,4	14,9	19,3	30,9	34,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj

Iglavci	58	136,5												
Listavci	39.936	87,8												
Skupaj	39.994	87,9												
Neizkor. drevje	Iglavci													
	Listavci													
	Skupaj													

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,99	0,99											
Priprava tal	ha	25,51	25,51											
Sadnja	ha	32,63	32,63											
Obžetev	ha	23,37	137,37											
Nega mladja	ha	25,72	27,72											
Nega gošče	ha	7,96	10,84											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	0,41	0,41											
Zaščita s premazom	ha	0,50	0,50											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	21.499,00	21.499,00											
Zaščita z ograjo	m	21.299,89	21.299,89											

OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah**Zasebni gozdovi***Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov*

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			% na PR
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	3.900,74	66	278	344	1,63	8,12	9,75	18,1	17,5	17,6	62,2
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	73,13	56	297	353	1,13	8,47	9,60	9,6	12,5	12,0	44,2
VAROVALNI GOZDOVI	196,65		285	285	0,01	8,30	8,31	9,7	27,2	27,2	93,3
Skupaj vsi gozdovi	4.170,52	63	279	342	1,54	8,14	9,68	18,0	17,9	17,9	63,2

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	104,94	2,5
Drogovnjak	804,70	19,3
Debeljak	3.005,64	72,1
Sestoj v obnovi	217,05	5,2
Dvoslojni sestoj	4,07	0,1
Raznomerno (ps-šp)	26,21	0,6
Raznomerno (sk-gnz)	7,41	0,2
Grmičav gozd	0,17	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0,33	0,0
Skupaj:	4.170,52	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	5,9
Jelka	0,0
Bor	12,2
Macesen	0,2
Ostali igl.	0,1
Bukev	37,0
Hrast	20,0
Pl. lst.	3,5
Dr. tr. lst.	14,7
Meh. lst.	6,4
Iglavci	18,4
Listavci	81,6
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,0	21,0	34,0	26,0	13,0	18,4	63,0
Listavci	7,0	15,0	21,0	22,0	35,0	81,6	279,0
Skupaj	6,0	16,0	24,0	23,0	31,0	100,0	342,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	47.183	18,0											
Listavci	207.931	17,9											
Skupaj	255.114	17,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	16,71	16,71											
Priprava tal	ha	26,88	26,88											
Sadnja	ha	29,74	29,74											
Obžetev	ha	39,53	206,36											
Nega mladja	ha	43,34	49,96											
Nega gošče	ha	47,85	64,11											
Nega letvenjaka	ha	24,88	26,06											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	15,52	15,52											
Zaščita s premazom	ha	0,50	0,50											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	30.499,00	30.499,00											
Zaščita z ograjo	m	22.399,89	22.399,89											
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	6,00	6,00											

Državni gozdovi*Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov*

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	1.476,62	50	218	268	1,29	6,54	7,83	28,4	27,0	27,2	93,2
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	117,81	51	283	334	1,25	8,82	10,07	34,4	33,1	33,3	110,3
VAROVALNI GOZDOVI	300,45		240	240	0,01	7,24	7,25	40,8	28,2	28,2	93,5
Skupaj vsi gozdovi	1.894,88	42	225	267	1,08	6,80	7,88	28,9	27,6	27,8	94,6

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	152,38	8,0
Drogovnjak	427,63	22,6
Debeljak	1.125,81	59,4
Sestoj v obnovi	178,00	9,4
Dvoslojni sestoj	0,13	0,0
Raznomerno (ps-šp)	8,77	0,5
Raznomerno (sk-gnz)	1,59	0,1
Grmičav gozd	0,52	0,0
Pionirski gozd z grmišči	0,05	0,0
Skupaj:	1.894,88	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	7,4
Jelka	0,1
Bor	7,0
Macesen	1,2
Ostali igl.	0,1
Bukev	25,3
Hrast	19,7
Pl. lst.	10,0
Dr. tr. lst.	16,6
Meh. lst.	12,6
Iglavci	15,8
Listavci	84,2
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,0	21,0	33,0	26,0	13,0	15,7	42,0
Listavci	7,0	16,0	21,0	22,0	34,0	84,3	225,0
Skupaj	7,0	17,0	23,0	22,0	31,0	100,0	268,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	23,200	28,9											
Listavci	118,070	27,6											

Skupaj	141.270	27,8												
Neizkor. drevje	Iglavci													
	Listavci													
	Skupaj													

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	15,85	15,85											
Priprava tal	ha	96,99	96,99											
Sadnja	ha	103,92	103,92											
Obžetev	ha	103,79	600,10											
Nega mladja	ha	124,76	151,07											
Nega gošče	ha	139,38	171,91											
Nega letvenjaka	ha	37,84	38,82											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	10,91	10,91											
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	38.999,00	38.999,00											
Zaščita z ograjo	m	38.599,88	38.599,88											
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	2,50											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	50,91	21	223	244	0,53	7,39	7,92	12,5	10,9	11,0	33,9
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	4,25	22	294	316	0,55	8,91	9,46	9,8	12,7	12,5	41,8
VAROVALNI GOZDOVI	25,78	1	219	220	0,01	6,45	6,46	7,7	5,8	5,8	19,9
Skupaj vsi gozdovi	80,94	14	226	240	0,36	7,17	7,53	12,2	9,4	9,6	30,6

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	3,54	4,4
Drogovnjak	15,34	19,0
Debeljak	54,92	67,7
Sestoj v obnovi	7,01	8,7
Raznomerno (ps-šp)	0,13	0,2
Skupaj:	80,94	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	2,2
Jelka	0,0
Bor	3,5
Macesen	0,3
Ostali igl.	0,0
Bukev	16,4
Hrast	13,9
Pl. lst.	16,3
Dr. tr. lst.	19,2
Meh. lst.	28,2
Iglavci	6,0
Listavci	94,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	9,0	14,0	35,0	28,0	14,0	5,8	14,0
Listavci	11,0	14,0	20,0	21,0	34,0	94,2	226,0
Skupaj	10,0	14,0	21,0	22,0	33,0	100,0	240,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
Iglavci	143	12,2											
Listavci	1.724	9,4											
Skupaj	1.867	9,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	1,03	1,03											
Obžetev	ha	1,23	4,92											

E4

OPISI ODSEKOV